

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศ
ที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

อภิเชษฐ จันทนา

10 พ.ค. 2561

377038

๖๐๐๒๕๐๒๘๗

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

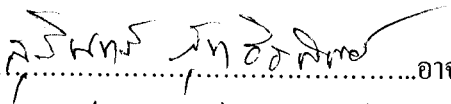
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

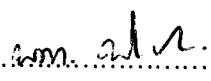
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ อภิเชษฐ จันทนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

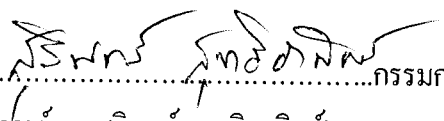
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

..........อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

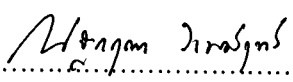
.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปรกรณ์)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

..........ประธาน
(พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ชาญสุริ)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปรกรณ์)

.... กรรมการ
(ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่...๕...เดือน...กุมภาพันธ์...พ.ศ. 2560

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2559

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ในการจัดทำคุษฎีนิพนธ์นี้ทุกขั้นตอน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแนะแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร รัตนยุติรี ประธานกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ และ ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ กรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ไชยพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวริย์ ฤกษ์จารี รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ รองศาสตราจารย์มัลลวีร์ อดุลวัฒน์ศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล ดร.วิภาณี สุขเอิบ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง ผู้อำนวยการเผดิม รัตตา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียน โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยะ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา รุ่น 2 ทุกท่าน โดยเฉพาะ อาจารย์พัชรี ภูงแก้ว ดร.นิสรา คำมณี และคุณผ่องพรรณ ภาโว ที่ให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด และทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ รุ่งน้อง คุณเพียว รื่นรวย ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในหลาย ๆ เรื่อง จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออนุโลม จันทนา ที่เป็นต้นแบบให้ลูกต่อสู้ ด้วยความเข้มแข็งอดทนตลอดมา ถึงแม้ว่าวันนี้พ่อจะไม่ได้อยู่บนโลกใบนี้แล้วก็ตาม ขอขอบพระคุณ คุณแม่สำราญ จันทนา ที่ให้กำลังใจ กำลังกาย กำลังทรัพย์ รวมทั้งความรักความห่วงใย จนลูกประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการทำคุณิพนธ์นี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแก่
บุพการีของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

อภิเชษฐ จันทนา

54810185: สาขาวิชา: จิตวิทยาการศึกษา; ปร.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางเพศ/ การปรึกษากลุ่ม/ พลวัตทางจิต/ การสร้างสัมพันธภาพ

อภิเชษฐ จันทนา: การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง
สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
(PSYCHODYNAMIC-INTERPERSONAL GROUP COUNSELING ON APPROPRIATE
SEXUAL BEHAVIORS OF UPPER SECONDARY SCHOOL MALE STUDENTS)

คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์: สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์, Ed.D., วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์, วท.ค.
232 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed method research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษาผลของ
การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศ
ที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
จำนวน 70 คน เพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) เพื่อสร้างแบบวัด
พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 28 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต
ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์
ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองทาง (Two factor one between and one within subject design)
พร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls method)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการบูรณาการ
การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระยะทดลองไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่ในระยะ
ติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายที่ได้รับการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

54810185: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; Ph.D. (COUNSELING
PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: SEXUAL BEHAVIORS/ GROUP COUNSELING/ PSYCHODYNAMIC /
INTERPERSONAL

APICHET JUNTANA: PSYCHODYNAMIC-INTERPERSONAL GROUP
COUNSELING ON APPROPRIATE SEXUAL BEHAVIORS OF UPPER SECONDARY
SCHOOL MALE STUDENTS. DISSERTATION ADVISORS: SURIN SUTTHITHATIP,
Ed.D., WARAKORN SUPWIRAPAKORN, Ph.D. 232 P. 2017.

This research was a mixed method, its purposes were; 1) to study sexual behaviors of upper secondary school male students. And 2) to study results of the integration of psychodynamic-interpersonal group counseling into their behaviors. Phase 1: Quantitative part, seventy students were interviewed indepth, the result was used to develop a test on appropriate sexual behaviors. Phase 2: Quantitative part, the samples of 28 students were equally assigned into an experimental group and a control to study effects of the integration. The research tools were the program of the integration of psychodynamic-interpersonal group counseling for appropriate sexual behaviors. The data were analyzed using the two-way repeated measure ANOVA and a post-hoc analysis based on the Newman-Keuls method.

The results were that there is interaction between the method and the experimental period at the statistical significance of .05 level. The students behavior of both groups are the same during the trial session but the experimental group exhibited higher rate during the follow-up session at the statistical significance of .05 level. The experimental group hold the higher rate under the posttest length and follow-up span than the pre-test interval at the statistical significance of .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
กรอบแนวคิดทางการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิต	
กับการสร้างสัมพันธภาพ.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม	
ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	62
ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษากลุ่ม	
แบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม	
ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การเสนอผลของข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	86
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผลการวิจัย.....	117
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	130
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	142
ภาคผนวก ก.....	143
ภาคผนวก ข.....	148
ภาคผนวก ค.....	155
ภาคผนวก ง.....	203
ภาคผนวก จ.....	205
ภาคผนวก ฉ.....	215
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	232

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เปรียบเทียบประเภทจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัดแบบผสมผสาน.....	37
2 ตัวอย่างคำถามสำหรับกรอบแนวคิดแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ.....	53
3 เทคนิคของการบำบัดแบบพลวัตทางจิตเพื่อการสร้างสัมพันธภาพ.....	55
4 ตัวอย่างข้อคำถาม.....	66
5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	74
6 คะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระลอกก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ของกลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่ม แบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม.....	77
7 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของกลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิต กับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุมในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง.....	79
8 การตรวจสอบ Mauchly's test of sphericity.....	82
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมระหว่าง วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง.....	82
10 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการทดลองในระลอกก่อนทดลอง ะยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล.....	84
11 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลา ในกลุ่มทดลอง.....	85
12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลอง ในระลอกก่อนทดลอง ะยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล เพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีแบบ Newman-Keuls method.....	86
13 ลักษณะความสัมพันธ์กับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	104
14 คะแนนประเมินระดับความรู้สึกต่อการเข้ากลุ่มการปรึกษาตั้งแต่ครั้งที่ 1-17 (Scaling question).....	109
15 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย..	149
16 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย..	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัต	
ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย	
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	153

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดทางการวิจัย.....	12
2 แผนภูมิการเกิดปัญหาสุขภาพจิต/ เจ็บป่วยทางจิตตามทฤษฎีของชัลติเวน.....	50
3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัด.....	69
4 ลำดับขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลอง.....	71
5 ลำดับขั้นตอนการสร้างโปรแกรม.....	73
6 การดำเนินการทดลอง.....	75
7 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม ในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง.....	80
8 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ในกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่ม แบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม.....	81
9 กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	83

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้นทุกที เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอาความรักเป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างอิสระเสรี เพราะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องน่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัวเป็นหมั้นพรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ และเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง เป็นต้น

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นของไทยนั้น เกิดจากในปัจจุบันที่เด็กวัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมองว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เนื่องจากเด็กเหล่านี้ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจนลืมรักษามโนธรรมนิยมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้ใหญ่จะสอนเด็กผู้หญิงไว้ว่าต้องรักษาวงศ์วานตัว ภาพสะท้อนจากงานวิจัย การวิเคราะห์วาทกรรม ละครสะท้อนพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้แสดงอย่างชัดเจนว่า การที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วมากขึ้น ทำให้การมองเห็นคุณค่าตนเองเปลี่ยนไป การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นส่งผลให้วัยรุ่นมองกิจกรรมทางเพศเป็นเพียง “การแลกเปลี่ยน” อารมณ์ และวัตถุทางเพศ ยิ่งเมื่อมีบ่อยครั้งขึ้น การเคารพและเห็นคุณค่าตนเองก็จะยิ่งน้อยลง นอกจากนั้นยังพบว่า เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีเพศสัมพันธ์กันโดยที่ยังไม่แต่งงานกันมากขึ้น โดยเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ทั้งนี้อาจเพราะรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งทำให้มีอิสรภาพทางเพศมากขึ้น แต่จากเหตุการณ์ในละครสะท้อนให้เห็นแล้วว่า ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบในสถานการณ์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นความเสียเปรียบทางด้านร่างกายที่อาจเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา และความเสียเปรียบทางด้านจิตใจอันเกิดจากความกังวลจากผลการกระทำดังกล่าว โดยที่ผู้ชายไม่ได้คำนึงถึงเรื่องนี้เลย นอกจากคิดว่าทำอย่างไรจะได้สาวบริสุทธิ์มาเป็นแฟน โดยที่บางครั้งถ้าได้ไปแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะลงเอยด้วยการแต่งงานหรือไม่ (Juntana, 2014)

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อวัยรุ่น ครอบครัว สังคม และประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะวัยรุ่นจะได้รับผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย สังคม จิตใจ และจิตวิญญาณอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม การทำแท้งผิดกฎหมาย โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ สูญเสียความเจริญก้าวหน้าในอนาคต ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีตราบาปประทับใจ ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจ และพยายามแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ดูเหมือนความพยายามที่ทุ่มเทลงไปไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากอายุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ปัจจุบันพบว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงเท่ากับ 14-15 ปี โดยเฉพาะวัยรุ่นผู้ชายสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความยับยั้งชั่งใจ เนื่องจากวัยรุ่นนั้นมีพลังเยื่อและมีแรงขับทางด้านเพศมากกว่าวัยอื่น ๆ ซึ่งสังคมต้องมีส่วนช่วยลดพฤติกรรมดังกล่าว โดยเฉพาะครอบครัวและโรงเรียนควรแนะนำและสอนให้วัยรุ่นได้เข้าใจเรื่องเพศอย่างถูกต้อง เช่น ความพร้อม ความปลอดภัย และความเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้ทัศนคติและค่านิยมที่ควรปลูกฝังเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นเปลี่ยนไปในทางที่เป็นลบหรือในทางที่ไม่ดี กล่าวคือ วัยรุ่นคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ไม่เสียหาย เห็นคนอื่นทำก็อยากทำบ้าง ชอบเลียนแบบสื่อ ตลอดจนทำตามการยุยงส่งเสริมของเพื่อน ค่านิยมของวัยรุ่นหลายประการสามารถชักนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน พฤติกรรมที่วัยรุ่นเรียกว่า “กิ๊ก” ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ถ้าไม่รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งวัยรุ่นยังขาดประสบการณ์ที่เพียงพอในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ต้องเรียนรู้ โดยเฉพาะค่านิยมการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และการวางตัวที่เหมาะสมทางเพศเป็นเรื่องที่วัยรุ่นควรศึกษาเรียนรู้และนำมาปฏิบัติทั้งต่อเพื่อนเพศตรงข้าม โดยเฉพาะวัยรุ่นชาย เพราะเป็นสิ่งที่สามารถยึดเหนี่ยวน้ำใจระหว่างเพื่อนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การให้เกียรติและการวางตัวที่ดีทางเพศนั้นวัยรุ่นชายจะต้องแสดงออกต่อกันด้วยความจริงใจ เช่น วัยรุ่นชายควรใช้คำพูดที่สุภาพ ไม่พูดก้าวร้าว ดูหมิ่นศักดิ์ศรีเพื่อนหญิง ควรแสดงความห่วงใยในสวัสดิภาพและความปลอดภัยของเพื่อนหญิง ไม่ฉวยโอกาสใกล้ชิดเพื่อนหญิงเพื่อจับมือถือแขน หรือชวนลามให้ได้รับความเสียหาย ต้องวางตัวในฐานะเพื่อนให้เพื่อนหญิงไว้วางใจ อุ่นใจ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางเพศของเพศชาย เป็นการแสดงออกถึงความเป็นเพศชายตามเพศของตน ทั้งการกระทำ หรือการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ โดยครอบคลุมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก คือ พฤติกรรมที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ทั้งจากคำพูด

การปฏิบัติ ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ และมีความเหมาะสมในสังคมไทย โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) พัฒนาการทางเพศ คือ การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยหนุ่มสาว ซึ่งแสดงออกโดยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่กำลังก้าวผ่านจากเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศ และปฏิกิริยาตอบสนองทางร่างกายและความรู้สึก เมื่อมีการสัมผัสอวัยวะบางจุด 2) บทบาททางเพศ หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่แสดงถึงความเป็นชายหรือความเป็นหญิง ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากการสังเกตบุคคลรอบ ๆ ข้าง รวมทั้งการอบรมสั่งสอนโดยตรงของพ่อแม่และตัวแทนต่าง ๆ ในสังคมตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้นิสัยบุคคลจึงมีเอกลักษณ์บทบาททางเพศ (Sex role identity) ที่เหมาะสมเป็นของตนเอง และเป็นที่ยอมรับจากคนในสังคม โดยที่จะแสดงออกทั้งลักษณะความเป็นเพศหญิงและความเป็นเพศชายกลายเป็นลักษณะร่วมกัน และ 3) สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง ความสัมพันธ์ของคนสองคน โดยความสัมพันธ์นี้พัฒนามาจากการที่บุคคลทั้งสองคนนั้นมีความสนใจซึ่งกันและกัน และเมื่อคบหากันจะเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความรู้จักกันมากขึ้น จนกลายเป็นความสนิทสนมชอบพอกัน โดยที่บุคคลทั้งสองจะมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ที่คล้ายกัน มีทัศนคติที่ดีต่อกัน ในลักษณะใกล้เคียงกัน มีความถนัดและความชอบในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่คล้ายกันอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในประเทศไทยที่ผ่านมาเน้นไปที่การสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจถึงสาเหตุแห่งที่มาของพฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยง ผู้วิจัยเห็นว่องค์ความรู้จากงานวิจัยดังกล่าวมานั้น มาเติมเต็มช่องว่างขององค์ความรู้ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาในเรื่องเพศของสังคมไทย และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งเป้าหมายพื้นที่การวิจัยไปที่จังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากจังหวัดกำแพงเพชรกำลังประสบปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น มีสถิติอยู่ในสถานการณ์รุนแรงที่สุด มีแม่วัยรุ่นคลอดบุตรสูงสุดอันดับต้น ๆ ของประเทศหลายปีติดต่อกัน มีสถิติที่ระบุไว้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร จากรายงานการคลอดของโรงพยาบาลในจังหวัดกำแพงเพชรปี พ.ศ. 2558 ได้รายงานสถานการณ์การคลอดของหญิงอายุระหว่าง 15-19 ปี (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2559) คิดเป็นร้อยละ 45.6 ของประเทศ ซึ่งสถานการณ์มีแนวโน้มสูงขึ้น แม้ว่าจะมีหน่วยงานหลายหน่วยงานในจังหวัด เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชนอื่น ๆ มาช่วยกันแก้ไขปัญหา แต่กลับพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ก็ยังไม่มีทีท่าว่าจะลดลง และจากการศึกษาของศศิ กฤษณะพันธ์ (2557) และปาริย์ ผลประเสริฐ และคณะ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร และได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่องค์กรก่อนวัยอันควรไว้ คือ “ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมแรง

ร่วมใจ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ศาสนา โดยผลักดันอย่างมีส่วนร่วมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง” โดยการร่วมกันแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการร่วมกัน (สุชาติ รัตนา, 2558) ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนักจิตวิทยาการศึกษา และเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ได้มองเห็นว่าจิตวิทยาการศึกษามีเป้าหมายในการช่วยเหลือบุคคลเพื่อให้มีการปรับตัว แก้ไขปัญหา และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ให้เป็นพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยและเหมาะสม หลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมาศึกษาว่า การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการนั้น จะสามารถควบคุมและสื่อสารในเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายวัยรุ่นได้จริงหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการให้การปรึกษา และป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายวัยรุ่นต่อไป

ซึ่งการปรึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal therapy) ที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้จะให้ความสำคัญกับกระบวนการภายใน (Internal process) ของพัฒนาการรับรู้กระบวนการปรับตัวในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Book, 1998; Luborsky, 1984) คือ วิธีการที่บุคคลรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่สามารถถูกทำลายลงได้จากประสบการณ์ที่เจ็บปวดซึ่งเกิดขึ้นในอดีต วัตถุประสงค์ของการปรึกษาแบบพลวัตทางจิต คือ ช่วยให้ผู้รับการบำบัดจัดการกับเหตุการณ์ในอดีต เพื่อช่วยบรรเทาสัมพันธภาพที่บิดเบือนไป (Strupp & Binder, 1984) โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับการบำบัดรับรู้ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่พวกเขาจะสามารถปรับตัวเข้าสู่การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ การปรึกษาหรือการบำบัดแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic) ให้ความสำคัญกับกระบวนการภายนอก (External process) ในการช่วยเหลือผู้รับการบำบัดให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นด้วย ความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางสังคมทำให้เกิดความซึมเศร้าและปัญหาทางจิตอื่น ๆ (Weissman, Markowitz & Klerman, 2000)

รูปแบบการให้การปรึกษาด้านการบำบัดแบบพลวัตทางจิตต่อพฤติกรรมสุขภาพสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการให้การปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ เนื่องจากกรอบแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ที่เชื่อว่าทุก ๆ คนเกิดมาพร้อมกับแรงขับทางเพศพื้นฐานหรือแรงปรารถนา (Desire) นอกจากนั้น โครงสร้างพื้นฐานของบุคลิกภาพที่ประกอบไปด้วย อิด (Id) อีโก้ (Ego) ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) โดยอิด (Id) เป็นส่วนที่แสดงถึงความปรารถนาที่มาจากแรงขับพื้นฐาน อีโก้ (Ego) เป็นส่วนที่จะตอบสนองความต้องการตามโลก

แห่งความเป็นจริง รวมถึงทำหน้าที่ให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และซูเปอร์อีโก (Superego) เป็นส่วนที่พยายามเหนี่ยวนำให้เกิดความสมบูรณ์ในตนเอง

จะเห็นว่า การปรึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal therapy) เป็นรูปแบบการปรึกษาที่จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำทฤษฎีการปรึกษาทั้งสองทฤษฎีนี้มาบูรณาการร่วมกันเพื่อปรับพฤติกรรมทางเพศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากทฤษฎีการปรึกษาดังกล่าวจะช่วยให้เกิดการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล คือ การช่วยให้เกิดความชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงซึ่งกำลังเกิดขึ้น และเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตามปกติของการปรับตัว จะช่วยให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อมกับผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาสามารถช่วยให้ผู้รับการปรึกษาประสบการณ์ความสำเร็จที่ละเอียดละน้อย ซึ่งผลลัพธ์ คือ ช่วยปรับพฤติกรรมในทางลบได้

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงสนใจที่จะศึกษาและนำกระบวนการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงการแสดงออกทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น ผู้วิจัยได้ออกแบบโปรแกรมการปรึกษากลุ่มบูรณาการแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพให้เข้ากับบริบทของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเป็นการให้การปรึกษากลุ่ม เพื่อศึกษาผลของการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง

สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำถามการวิจัย

1. พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีลักษณะอย่างไร
2. การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพจะสามารถพัฒนาการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะหลังการทดลองแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุม
3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุม
4. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรทดลอง (Treatment variables) ได้แก่ วิธีการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการประกอบด้วย
 - 1.1 การบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
 - 1.2 วิธีปกติ
2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 70 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 2 คน และครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) และนำผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์เพื่อสร้างข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่จะใช้ศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยวิธีการจับฉลาก จากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 10 โรงเรียน ได้ตัวแทนมา 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ เพื่อเป็นตัวแทนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 125 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2558 จากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ได้นักเรียนจำนวน 35 คน โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงทำการเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง มีนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ จำนวน 28 คน และสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน

กลุ่มทดลอง ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิต
กับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนตามปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม หมายถึง การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของเพศชาย
โดยการแสดงพฤติกรรมถึงความเป็นเพศชายตามเพศของตน ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ
และมีความเหมาะสมในสังคมไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้คือ

1.1 พัฒนาการทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ประสบการณ์ความสัมพันธ์
ของเหตุและผลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตตามวัย

1.2 สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคล
ในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การควบคุม
ความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม
เช่น การคบเพื่อน การนัดเพื่อนต่างเพศ การไปสังสรรค์กับเพื่อนต่างเพศ การหาโอกาสใกล้ชิดกับ
เพศตรงข้าม

1.3 การแสดงออกทางเพศ หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
กับบทบาททางเพศและวัยเป็นที่ยอมรับของสังคม การสร้างเอกลักษณ์ที่เหมาะสม ความเสมอภาค
ทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล เช่น การแต่งกาย ความมีอิสระเสรี
ทางเพศ การสนิทสนมกันระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง การได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก
โดยเฉพาะจากสื่อที่ขั้วทางเพศต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ ทีวี และพัฒนาตามลำดับขั้นเป็น
ความผูกพันทางอารมณ์ (Emotional attachment) ที่แสดงใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึก คือ รู้สึก
รัก ชอบ รู้สึกเป็นสุขที่ได้อยู่ใกล้ ด้านความคิด คือ การมองผู้ที่ตนรักในแง่ดี มองเห็นคุณค่าและ
ความหมายของคนรัก อยากทำสิ่งที่ดีให้ และอยากให้คนรักพบแต่ความสุข ด้านการกระทำ คือ
การปฏิบัติต่อกันอย่างอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ การสัมผัส กอดจูบ และมีเพศสัมพันธ์

2. การปรึกษากลุ่ม หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติ ให้สามารถยอมรับ
ปัญหาต่าง ๆ ของตนเอง และพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นให้หมดสิ้นไป ก่อนที่จะช่วยบุคคล
ในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ที่จะนำความคิดทั้งหลายที่ได้รับจากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ซึ่งการปรึกษากลุ่มจะแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้การปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม และพยายามชี้แจงให้สมาชิกกล่าวถึงปัญหาตัวเองอย่างเปิดเผย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ครั้งที่ 1 และ 2

2.2 ขั้นดำเนินการ สมาชิกในกลุ่มเปิดเผยตนเอง อภิปรายปัญหาตามความเป็นจริง ร่วมกันแก้ปัญหาของสมาชิก ทุกคนได้สำรวจตัวเอง เข้าใจปัญหา และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน โดยใช้ทฤษฎีการปรึกษาเพื่อการบำบัด ช่วยเหลือ ลดปัญหาของผู้มารับการปรึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครั้งที่ 3 ถึงครั้งที่ 17

2.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เมื่อสมาชิกเข้าใจปัญหาอย่างกระจ่างแจ้ง รู้จักแก้และเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตน นำไปปฏิบัติด้วยความพอใจ ไม่มีข้อข้องใจตกค้าง ก็ยุติการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ในครั้งที่ 18 ของการวิจัยในครั้งนี้

3. การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การปรึกษากลุ่มซึ่งบูรณาการจากทฤษฎีพลวัตทางจิต (Psychodynamic) กับทฤษฎีการสร้างสัมพันธภาพ (Interpersonal) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรึกษา 15 เทคนิค จำนวน 18 ครั้ง มีเป้าหมายเพื่ออธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ของผู้รับการปรึกษา ตามลำดับดังนี้

ครั้งที่ 1-2 สร้างสัมพันธภาพ คือ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่มีสัมพันธภาพอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีการวางแผนอย่างมีแบบแผน เป็นกระบวนการที่อาศัยการยอมรับของบุคคลทั้งสองฝ่าย

ครั้งที่ 3 เทคนิคการฟังเพื่อทราบเรื่องราว (Listening to narratives) คือ การฟังด้วยเจตคติที่ยอมรับและทำให้สามารถช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าเรื่องราวบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิต ซึ่งเป็นการเปิดเผยถึงความขัดแย้งและรูปแบบความสัมพันธ์

ครั้งที่ 4 เทคนิคการเล่าเรื่องแบบอิสระ (Encouraging free association) คือ การกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าถึงสิ่งที่เข้ามาในจิตใจเพื่อเปิดเผยความคิด ความรู้สึกที่ซ่อนอยู่ในจิตไร้สำนึก ซึ่งอาจจะไม่ได้ปรากฏออกมาในการสนทนา

ครั้งที่ 5 เทคนิคระบุลักษณะของความสัมพันธ์ (Identify relationship theme) คือ การทดสอบความสัมพันธ์ในปัจจุบันและระบุโครงสร้างของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งแสดงถึงรูปแบบที่ติดตัวมายาวนาน

ครั้งที่ 6 เทคนิคให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation) คือ การตีความของความคิด การกระทำ และความรู้สึก เพื่อพาให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักและรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของพวกเขาที่มีรูปแบบ

ครั้งที่ 7 เทคนิคยึดมั่นความซื่อสัตย์ (Honoring resistance) คือ เคารพการต่อต้าน และกระตุ้นให้ตระหนักถึงวิธีการที่ผู้รับการปรึกษาต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและการสร้างกำแพง เพื่อปกป้องตัวเองจากความกลัวการเปลี่ยนแปลง

ครั้งที่ 8 เทคนิคสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก (Exploring childhood experience) คือ การสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิม และสัมพันธภาพ ในวัยเด็กอาจมีส่วนต่อการรับรู้สัมพันธภาพปัจจุบันที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป

ครั้งที่ 9 เทคนิคจัดการกับความขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict) คือ การแสดงออกและการทำงานผ่านความคิดและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งในสัมพันธภาพ ที่เจ็บปวดจากอดีต

ครั้งที่ 10 เทคนิคระบุรูปแบบของความผูกพัน (Identifying attachment styles) คือ การสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็กและรูปแบบความผูกพัน เพื่อกระตุ้นให้เกิด ความผูกพันที่ปลอดภัย

ครั้งที่ 11 เทคนิคสังเกตสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Observing the therapeutic relationship) คือ การสังเกตวิธีการปรึกษาใช้เกี่ยวข้องกับผู้ให้การปรึกษาเพื่อทำความเข้าใจ รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็น และเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ภายในสัมพันธภาพระหว่างการปรึกษา

ครั้งที่ 12 เทคนิคเน้นความรับผิดชอบ (Attending to subjective responses) คือ การให้ความสนใจต่อปฏิกิริยาตอบสนองคือพื้นฐานของการเข้าใจประสบการณ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลของผู้รับการปรึกษา และวิธีที่พวกเขาอาจจะได้รับมาจากบุคคลอื่น

ครั้งที่ 13 เทคนิคจัดการความขัดแย้งในสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Resolving conflicts in the therapeutic relationship) คือ การปรึกษาในปัญหาสัมพันธภาพในกระบวนการ สัมพันธภาพในการบำบัด เพื่อแก้ไขความขัดแย้งที่เคยได้เรียนรู้มาจากวัยเด็ก

ครั้งที่ 14 เทคนิคปรับเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน (Modifying relational interaction) คือ การระบุวิธีที่สัมพันธภาพในปัจจุบันภายนอกการปรึกษาสามารถปรับใช้ เพื่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และขยายการรับรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้ ในการปรึกษา

ครั้งที่ 15 เทคนิคปรับตัวต่อการสัมพันธ์ที่เสียหายหรือการโต้แย้งกัน (Adapting to interpersonal losses or disputes) คือ การช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลง ในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลจากการสูญเสียหรือการแก้ไขการโต้เถียงกัน

ครั้งที่ 16 เทคนิคสนับสนุนให้เกิดสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship) คือ สนับสนุนให้ผู้รับการปรึกษาสร้างสัมพันธ์ภาพใหม่ และลดการแยกตัวเองจากสังคม ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงบทบาท (Role transition) หรือสัมพันธ์ภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน (Interpersonal deficit)

ครั้งที่ 17 เทคนิคเรียนรู้จากการยุติ (Learning from termination) คือ การใช้การยุติสัมพันธ์ภาพในการบำบัด เพื่อช่วยเห็นการแยกจากกันด้วยดี สร้างความตระหนักรู้ และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสัมพันธ์ภาพ

ครั้งที่ 18 ยุติการให้การศึกษา คือ การยุติการปรึกษาเมื่อผู้รับการปรึกษาเกิดความกระจ่างในปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง สามารถเข้าใจปัญหา รู้ความต้องการ รู้วิธีการแก้ไขปัญหาลงมือพร้อมทั้งมีความมั่นใจในการเลือกและตัดสินใจปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่าปัญหาของผู้รับการปรึกษาเริ่มคลี่คลาย

4. วิธีการปกติ หมายถึง การเรียนตามเนื้อหาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการศึกษาทำให้ทราบองค์ประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ได้โปรแกรมการบูรณาการการศึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกิดประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

นักเรียน มีความรู้ มีความเข้าใจเรื่องของพัฒนาการทางเพศ บทบาททางเพศและสัมพันธ์ภาพทางเพศ เพื่อให้มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

ครู สามารถนำโปรแกรมไปใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนมีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมต่อไป เช่น ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น

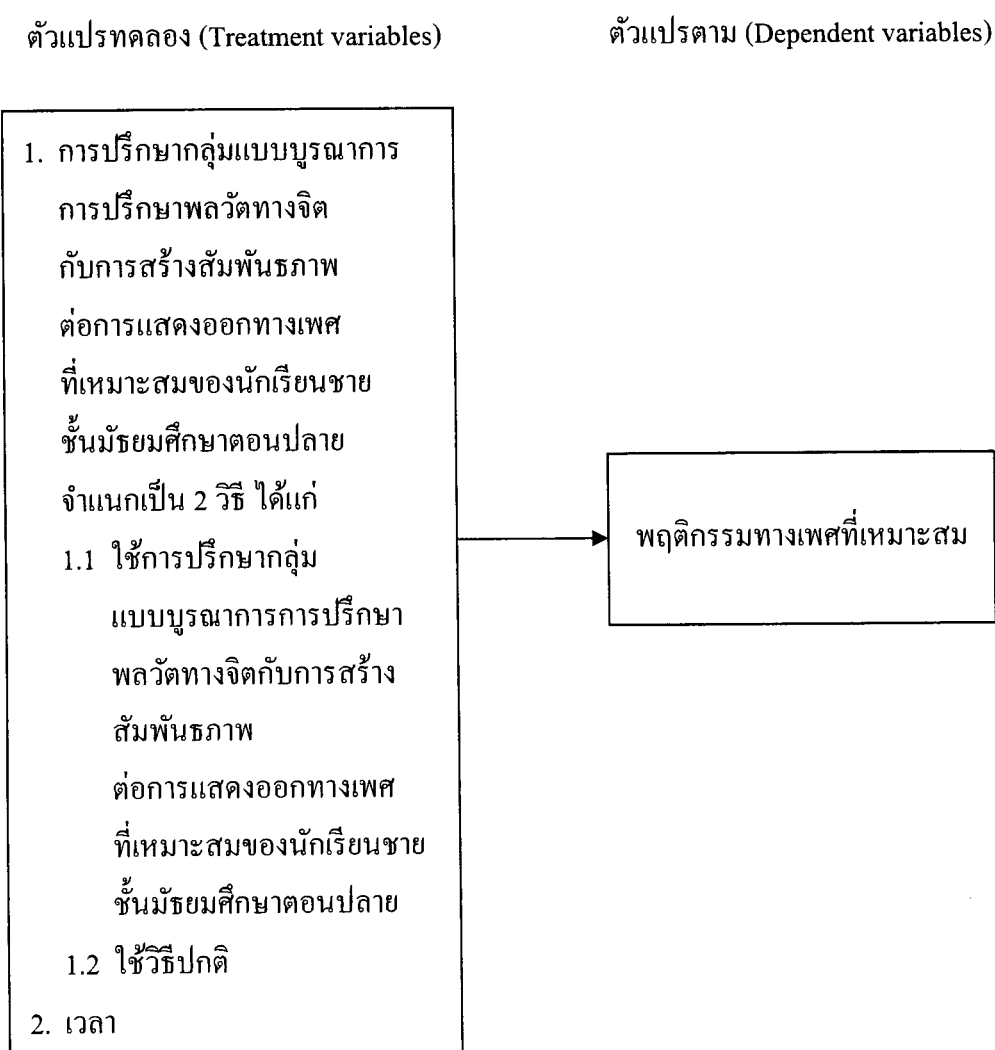
โรงเรียน นำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการวางแผน วางกรอบนโยบาย ตลอดจนร่วมประชุมปรึกษารื้อกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือ ป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน และหาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมแนวทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

ครอบครัวและชุมชน เข้าใจพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมากขึ้น สามารถดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด และให้คำแนะนำที่เหมาะสมและถูกต้องได้

นักวิชาการ นักวิจัย สามารถนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้ และพัฒนาโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพ ต่อยอดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดทางการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการทางเพศ ปัญหาทางเพศในเด็กและวัยรุ่น พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น รวมถึงแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ จึงนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดทางการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ มาใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

1.1 แนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

1.2 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

1.3 พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น

1.4 สัมพันธภาพทางเพศของวัยรุ่น

1.5 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศในวัยรุ่น

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิต

กับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal group counseling)

2.1 การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

2.2 แนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์

2.3 แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

2.4 แนวคิดพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal)

2.5 โปรแกรมการปรึกษากลุ่มพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

(Psychodynamic-interpersonal group counseling)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

แนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, ปี ค.ศ. 1856-1939) นักจิตวิเคราะห์ ที่ให้มุมมองเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ (Sex) ว่าเป็นแรงขับที่สำคัญในชีวิตมนุษย์ โดยอธิบายทฤษฎีทางเพศ (Three essays on the theory of sexuality) ไว้ว่า ตามมุมมองเดิมเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์นั้น

ส่วนใหญ่จะหมายถึง การที่ผู้ใหญ่ที่เป็นเพศตรงข้ามสองคนทำการสอดใส่อวัยวะเพศหรือร่วมเพศกันทางอวัยวะเพศ แต่พฤติกรรมดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น ในความคิดของ فروยด์ เห็นว่า พฤติกรรมทางเพศอย่างอื่น เช่น การให้ความสุขทางเพศแก่ตนเองโดยการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การมีความสุขทางเพศด้วยวิธีอื่น เช่น การใช้ปากในการร่วมเพศ การจับ ถูบ คลำ สัมผัส การมอง หรือการแสดงทางเพศด้วยวิธีอื่น ถึงแม้จะมีคนจำนวนมากประพฤติปฏิบัติ แต่กลับไม่ได้พูดถึงหรือยอมรับว่าได้กระทำ فروยด์ได้ทำลายแนวคิดเดิมด้วยการเสนอแนวคิดที่ว่า วัตถุประสงค์ของการมีเพศสัมพันธ์นั้น มีทั้งเพื่อความสุขทางสัมผัสและเพื่อการสืบเชื้อสาย และวัตถุประสงค์ทั้งสองอย่างนั้นก็ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันเสมอไป ความสุขทางเพศนั้น สามารถหาได้จากส่วนใดก็ได้จากร่างกาย และความรู้สึกทางเพศไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำกับอวัยวะเพศเสมอไป การโอบกอด ปฏิบัติการใช้ปาก สัมผัส หรืออื่น ๆ และความรู้สึกทางเพศเป็นองค์ประกอบของสัญชาตญาณทางเพศที่ปกติ ดังนั้น การกระทำดังกล่าวจึงไม่ใช่พฤติกรรมที่วิปริตอย่างที่คนอื่นเข้าใจ

فروยด์เชื่อว่าทุก ๆ คนเกิดมาพร้อมกับแรงขับทางเพศพื้นฐาน หรือพลังแห่งสัญชาตญาณซึ่งเรียกว่า ลิบิโด (Libido) ซึ่งมาจากภาษาละติน แปลว่า แรงปรารถนา (Desire) فروยด์เห็นว่าคุณลักษณะทางเพศของมนุษย์นั้นมีตั้งแต่กำเนิด ในเด็กแรกเกิดนั้น ลิบิโดจะเป็นแบบไม่มีโครงสร้างซึ่งเรียกว่า วิถีการหลายรูปแบบ (Polymorphously perverse) เป็นแรงขับอย่างหนึ่งที่จะจูงใจให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม (ส่วนแรงขับอีกอย่างหนึ่ง فروยด์เรียกว่า ธานาโทส (Thanatos) ซึ่งเป็นสัญชาตญาณแห่งความตาย)

ขั้นตอนการพัฒนาจิตวิทยาทางเพศของ فروยด์ ประกอบด้วย 5 ระยะ ได้แก่

فروยด์อธิบายว่า แรงขับทางเพศ เป็นพลังที่เรียกว่า “ลิบิโด (Libido)” ซึ่งจะไปกระตุ้นร่างกายของบุคคลตามตำแหน่งต่าง ๆ ตามช่วงอายุ เมื่อลิบิโดไปกระตุ้นบริเวณใด บริเวณนั้นจะเกิดภาวะเครียด (Tension) บุคคลจำเป็นต้องหาวิธีการลดภาวะเครียด หากลดภาวะเครียดได้ก็เป็นปกติ แต่ถ้าลดภาวะเครียดไม่สำเร็จจะเกิดภาวะติดค้าง (Fixation) นั่นคือ บุคคลนั้นจะเก็บซ่อนความต้องการที่จะแสดงพฤติกรรมลดภาวะเครียดนั้น ๆ เอาไว้ในจิตใต้สำนึก เพื่อที่จะนำมาแสดงออกในภายหลังเมื่อมีโอกาส พัฒนาการทางจิต-เพศ 5 ขั้นตอน มีดังนี้

1. ขั้นปาก (Oral stage) (แรกเกิด-1 ปี) ลิบิโดไปกระตุ้นบริเวณปาก การดูดจึงเป็นการลดภาวะเครียดของเด็ก แต่เด็กบางคนอาจเกิดภาวะติดค้างได้ ซึ่งอาจเนื่องจากการหย่านมด้วยวิธีการรุนแรง การมีน้องเร็ว การที่มารดามีการกีดกันมาก เป็นต้น เมื่อบุคคลนี้เติบโตขึ้นก็อาจมีพฤติกรรมชอบกินเหล้า สูบบุหรี่ กินจุบจิบ จู้จี้ขี้บ่น เป็นต้น

2. **ขั้นทวารหนัก (Anal stage)** (อายุ 1-2 ปี) ลิบิโดไปกระตุ้นที่ทวารหนัก การกักและการปล่อยอุจจาระจึงเป็นการลดภาวะเครียดของเด็ก แต่ถ้าผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูใช้วิธีการเข้มงวดในการฝึกวินัยในการขับถ่าย เด็กจะเกิดภาวะติดค้าง เมื่อโตขึ้นอาจมีนิสัยเผด็จการหรือไม่มีความพอดีในเรื่องความสะอาดและการใช้จ่าย

3. **ขั้นอวัยวะเพศ (Phallic stage)** (อายุ 3-5 ปี) ลิบิโดไปกระตุ้นบริเวณอวัยวะเพศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กเริ่มสนใจความแตกต่างระหว่างเพศ จึงทำให้ชอบจับต้องอวัยวะเพศเล่น เป็นการลดภาวะเครียด แต่ผู้ใหญ่มักใช้คำนิยามของตนไปตัดสินพฤติกรรมของเด็กว่าไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นการขัดขวางการลดภาวะเครียดของเด็ก ทำให้เด็กเกิดภาวะติดค้าง เมื่อโตขึ้นเด็กก็อาจจะชอบแสดงออกในเรื่องเพศ ชอบพูดจาสองแง่สองง่าม หรือให้ความสนใจต่อเรื่องเพศมากเป็นพิเศษ

ในขั้นนี้มีสิ่งสำคัญเกิดขึ้นคือ เด็กชายเกิดปมโอดิปัส (Oedipus complex) และเด็กหญิงจะเกิดปมอีเลคตรา (Electra complex) ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกของเด็กชายที่รักและติดแม่ เด็กหญิงจะรักและติดพ่อ และเด็กชายจะเลียนแบบพ่อเพื่อให้เป็นที่รักของแม่ ส่วนเด็กหญิงจะเลียนแบบแม่เพื่อให้เป็นที่รักของพ่อ อันส่งผลให้เริ่มมีบุคลิกภาพสอดคล้องกับเพศของตน

4. **ขั้นพัก (Latency stage)** (อายุ 6-12 ปี) ขั้นนี้ถือได้ว่าเป็นการพัก แต่มิใช่ว่าไม่มีกิจกรรมกระตุ้นของลิบิโด แต่พฤติกรรมทางเพศเป็นไปอย่างสะเปะสะปะไม่อยู่ที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่มีภาวะติดค้าง

5. **ขั้นเพศ (Genital stage)** (อายุ 13-20 ปี) เป็นช่วงวัยรุ่น ลิบิโดจะไปกระตุ้นบริเวณอวัยวะเพศ และเป็นไปอย่างมี “วุฒิภาวะทางเพศ” กล่าวคือ พร้อมต่อการสืบพันธุ์ การลดภาวะเครียดจึงเป็นการบำบัดความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) ทั้งนี้เนื่องจากสภาพทางสังคมยังไม่เอื้อต่อการให้บุคคลในวัยนี้มีคูครอง ทั้ง ๆ ที่มีความต้องการทางการสืบพันธุ์สูงมาก

2. ทฤษฎีจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม (Humanistic psychology)

นักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม เช่น คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) และอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้ให้ความสำคัญในพฤติกรรมตัวบุคคลพอ ๆ กับของกลุ่มคน โดยมโนทัศน์ของจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม คือ ความสำเร็จในตนเอง (Self-actualization) หรือกระบวนการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เพื่อตระหนักในศักยภาพที่สืบทอดมาของบุคคล นักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยมมองเรื่องเพศและความรักเป็นเครื่องมือของความใฝ่สำเร็จของตน (Sex and love as means of self-actualization)

สรุปแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ต่างก็อธิบายว่า เรื่องเพศนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ จึงเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งของคนเราว่าด้วยการดำรงเผ่าพันธุ์ โดยได้รับการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จนแสดงเป็นพฤติกรรม

แห่งความสัมพันธ์ทางเพศออกมาในระดับต่าง ๆ เช่น การแสดงออกว่าชอบพอกัน รู้สึกรักกัน การถูกเนื้อต้องตัวกัน การแสดงความเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน จนถึงระดับสูงสุดของความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามธรรมชาติ คือ การมีเพศสัมพันธ์หรือการสืบพันธุ์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสถาบันแรกของการเป็นสังคม คือ การสร้างครอบครัว ถ้ากระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง และถูกต้องเหมาะสมกับเวลาและปัจจัยประกอบต่าง ๆ สิ่งนี้จะช่วยให้สังคมของมนุษย์เรารุ่งเรืองอยู่ได้อย่างไม่เสื่อมถอย

พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

การเปลี่ยนแปลงทางเพศในวัยรุ่น ได้รับอิทธิพลจากฮอร์โมนเพศ ทำให้วัยรุ่นเริ่มมีความรู้สึกทางเพศ เริ่มมีความรัก มีความสนใจเพศตรงข้าม อยากเรียนรู้เรื่องเพศมากขึ้น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมีจุดเริ่มต้นจากการแสดงออกของความพร้อมในการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ประกอบกับแรงขับทางเพศ จึงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จากงานวิจัยพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีสาเหตุมาจากความอยากรู้อยากเห็น อยากลอง เพื่อนชักชวน เมาสุรา และจากการดูสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเพศ รวมทั้งในเรื่องของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เปลี่ยนไปในสังคมปัจจุบัน ล้วนเป็นเหตุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย

พฤติกรรมทางเพศ คือ พฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกในด้านเพศต่อเพศตรงข้าม เช่น การนัดพบเพื่อนต่างเพศ การกินข้าว ไปดูหนัง ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยทั่วไปชายหญิงจะเริ่มคบกันตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งอยู่ในวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการความรัก ต้องการความเป็นอิสระจากครอบครัว และเริ่มสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพศตรงข้ามที่ตนถูกใจ ในปัจจุบันพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากสังคมสมัยใหม่อย่างมาก และการสื่อสารที่ทันสมัยสามารถติดต่อกันได้อย่างง่ายทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไป เช่น การแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ การจับมือ การแตะต้องร่างกายกันนั้นสามารถทำได้ง่าย ซึ่งนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในวัยรุ่นได้มากขึ้น มีผู้ให้คำอธิบายความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศไว้ดังนี้

สายสุนีย์ อุดมนา (2541 อ้างถึงใน อนุภาพ ระวะใจ, 2554) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กชายและเด็กหญิงไว้เป็นลำดับขั้น เรียกว่า ขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเด็กชายและเด็กหญิงไว้ 7 ขั้น ดังนี้

1. ช่วงวัยทารก ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย สนใจเฉพาะตัวเอง
2. ช่วงวัยเด็กตอนต้น เด็กจะเล่นด้วยกันโดยไม่เลือกเพศ

3. อายุ 8 ปี เริ่มแยกกลุ่ม เด็กชายจะเลือกเล่นกับเพศเดียวกัน และเด็กหญิงจับกลุ่มกับเด็กหญิงด้วยกัน

4. อายุ 10-12 ปี เด็กชายและเด็กหญิงมักมีพฤติกรรมเป็นศัตรูกัน

5. อายุ 13-14 ปี เด็กหญิงเริ่มสนใจเด็กชายอายุมากกว่า สร้างจุดสนใจให้กับตัวเอง ส่วนในเด็กชายนั้นจะยังคงเฉยเมย เนื่องจากวุฒิภาวะของเพศหญิงนั้นมีพัฒนาการเร็วกว่าเพศชาย

6. อายุ 14-15 ปี เด็กชายเริ่มสนใจเด็กหญิง และมีพฤติกรรมการจับคู่

7. อายุ 16-17 ปี เริ่มเข้าวัยหนุ่มสาว และมีพฤติกรรมแบบคู่รักกัน

พฤติกรรมทางเพศตามความหมายในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ มาตรา 3 (สุรน ปัญญาติลก และคณะ, 2554) ระบุไว้ว่า พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การมีพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกทั้งด้านกายและจิตใจ การมีเจตคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ทางเพศ เพศภาวะ การต่อต้านวิถีทางเพศที่แตกต่างของบุคคล มีชีวิตทางเพศที่ปลอดภัยและพึงพอใจ ปราศจากการถูกบังคับ การเลือกปฏิบัติและความรุนแรง

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดลักษณะของควมมีพฤติกรรมทางเพศที่สมบูรณ์ไว้ว่า

1. มีความสามารถที่จะเป็นสุขและควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนเองให้สอดคล้องกับจรรยาของสังคม และไม่ละเมิดศีลธรรมของผู้อื่น

2. ปราศจากความรู้สึกกลัว อับอาย และละอายใจ ความหลงผิด และสภาวะทางจิตใจที่จะยับยั้งการตอบสนองทางเพศ และทำให้สัมพันธ์ภาพทางเพศเสื่อมลง

3. ปราศจากความผิดปกติทางร่างกาย โรคภัยไข้เจ็บ และความบกพร่องต่าง ๆ ที่จะขัดขวางการกระทำหน้าที่ทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การแสดงออกทางเพศภายใต้กรอบของสังคม วัฒนธรรม ชีวิตวิทยา และลักษณะเฉพาะบุคคลด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ สามารถแสดงออกในวิถีเพศที่ตนเองให้คุณค่าโดยเคารพสิทธิของผู้อื่น แยกแยะการกระทำทางเพศที่ทำให้ชีวิตมีสุขภาวะกับการกระทำที่เป็นผลร้ายต่อตนเองและผู้อื่น แสวงหาข้อมูลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางเพศของตนเอง สร้างความรู้สึกสุขใจ พอใจทางเพศ โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องลงมือปฏิบัติตามความรู้สึก ความคิดเห็นเหล่านั้น มีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่ด้วยความยินยอมพร้อมใจและสุขใจทั้งสองฝ่ายอย่างปลอดภัยจริงใจ ไม่หลอกลวง เอาเปรียบ ทำร้าย (สุรน ปัญญาติลก และคณะ, 2554)

เคอร์เคนดอลล์ (Kirkendall, 1965 อ้างถึงใน อนุภาพ ระวะใจ, 2554) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นสัญชาติตามธรรมชาติของมนุษย์

แม็คแคร์รี่ (Macary, 1973 อ้างถึงใน วันทนี วาสิกะสิน, 2526) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศ เป็นผลจากทัศนคติในเรื่องเพศของบุคคลนั้น ซึ่งได้มาจากความรู้เรื่องเพศจากคนในครอบครัว หากได้รับทัศนคติจากครอบครัวมาอย่างไร ก็จะส่งผลให้มีพฤติกรรมทางเพศเช่นนั้น

ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การคิด ความรู้สึก และการแสดงออก ด้วยการกระทำที่มีปัจจัยเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง การกระทำหรือการปฏิบัติที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และการปฏิบัติทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เช่น การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงสุภาพ การไปเที่ยวสถานเริงรมย์

ในงานวิจัยนี้ จะกล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นอายุ 15-18 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เด็กชายเริ่มสนใจเด็กหญิง และมีพฤติกรรมการจับคู่ เริ่มเข้าวัยหนุ่มสาว และมีพฤติกรรมแบบคู่รักกัน จึงเป็นวัยที่มีโอกาสแสดงออกพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้มากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ปัจจัย คือ ครอบครัว เพื่อน สังคมและวัฒนธรรม

1. อิทธิพลของครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย

2. อิทธิพลของเพื่อน การคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่น เพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิด ความเชื่อ ตลอดจนให้คำปรึกษาหรือแนะนำในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้น การเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

3. อิทธิพลของสังคม อิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ มีดังนี้

3.1 สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางสังคมไทยปัจจุบันมีความเหลื่อมล้ำและช่องว่างทางฐานะทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้นนับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2540 ทำให้มีภาวะคนตกงาน ช่องว่างระหว่างรายได้ที่ได้รับระหว่างคนรวยและคนจนมีมากขึ้น การประกอบอาชีพบางอย่างจึงก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยง

3.2 สื่อมวลชน สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อกระแสแนวคิดและทิศทางความเคลื่อนไหวในสังคม การเสนอข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในทางที่เสื่อมเสีย เช่น การถูกข่มขืนที่ลงภาพผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออย่างชัดเจน พร้อมบอกรายละเอียดต่าง ๆ ของการกระทำ

3.3 อิทธิพลของวัฒนธรรม วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตที่คนสร้างขึ้น และปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยการถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไป วัฒนธรรมจึงเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง

ที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมโดยมีความเชื่อทางศาสนาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมากของวัฒนธรรม ในแต่ละสังคมอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

3.3.1 ความเชื่อเกี่ยวกับบทบาททางเพศและการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม
เรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ

3.3.2 ค่านิยมทางเพศ

3.3.3 การพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผยระหว่างพ่อแม่กับลูก

วิทยา นาควัชร (2531) อธิบายถึงพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้ อยากเห็น จึงแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศ และโดยส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงาน
2. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟชั่น เมื่อคบกันเป็นแฟน ก็ต้องได้เสียกัน และบางคนบอกว่า “ไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร”
3. วัยรุ่นต้องการ “ความรู้สึกเป็นเจ้าของกันและกัน” ซึ่งเกิดได้ทั้งชายและหญิง
4. วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่า เป็นที่ต้องการของอีกฝ่าย
5. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมน และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

ลักษณะพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ลักษณะพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกที่ดีและถูกต้องในเรื่องเพศ ซึ่งมีดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติของทุกคนและเป็นส่วนที่ดีของชีวิต
2. ทุกคนมีความรู้เรื่องเพศ มีการแสดงออกต่อการกระตุ้นทางเพศ
3. เรื่องเพศนั้นครอบคลุมทั้งความรู้เรื่องสรีระ จริยธรรม ภาวะทางจิตวิญญาณ สังคม จิตวิทยา และอารมณ์
4. ต้องตระหนักถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าของตัวเอง
5. ในสังคมที่อยู่ร่วมกัน แต่ละคนจะแสดงออกในเรื่องเพศที่แตกต่างกัน
6. ต้องยอมรับภาวะทางเพศ ความหลากหลายในความเชื่อ และค่านิยมทางเพศที่แตกต่างกัน
7. ความสัมพันธ์ทางเพศไม่ควรเกิดจากการกดดัน ข่มขู่ หรือแสวงหาประโยชน์
8. ความสัมพันธ์ทางเพศควรอยู่บนรากฐานของความไว้วางใจ ความซื่อสัตย์ และให้เกียรติกัน
9. เด็ก ๆ ทุกคนควรได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่

10. ความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นเมื่อตนเองยังไม่พร้อมหรือก่อนวัยอันควร ย่อมมีผลกระทบตามมา

11. ทุกคนมีสิทธิและมีความรับผิดชอบในการดำเนินวิถีชีวิตทางเพศของตน

12. สังคมจะได้ประโยชน์ถ้าเด็ก ๆ สามารถพูดคุยเรื่องทางเพศกับพ่อแม่ และผู้ใหญ่ด้วยความเชื่อถือ

13. ความสนใจในเรื่องเพศเป็นกระบวนการพัฒนาการทางเพศของเด็กเพื่อเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่

14. พฤติกรรมทางเพศที่เกินวัย จะทำให้มีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

15. การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการหลีกเลี่ยงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์

16. วัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ควรจะได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์

17. ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

18. ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบ

19. ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัวและมีความเป็นกุลสตรี ปัจจุบันมีวัยรุ่นหญิงจำนวนไม่น้อยที่ไม่รักษานวลสงวนตัวและขาดความเป็นกุลสตรี ทั้งนี้เพราะสังคมเปลี่ยนไป อิทธิพลจากสื่อการเลียนแบบ

20. ผู้ชายต้องมีความเป็นสุภาพบุรุษ

21. ต้องมีความละเอียดและเกรงกลัว

ค่านิยมเรื่องเพศที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย

1. ทั้งผู้ชายและผู้หญิงควรมีสิทธิและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันตามหลักสิทธิมนุษยชน

2. ผู้ชายควรให้เกียรติ และช่วยปกป้องอันตรายแก่ฝ่ายหญิง

3. การแสดงความสนใจต่อเพศตรงข้าม ควรปฏิบัติตามจารีตประเพณีของสังคม

4. ไม่ควรถือโอกาสถูกเนื้อต้องตัวเพศตรงข้ามด้วยเจตนาที่จะล่วงเกิน

5. ไม่ประพฤติตนหรือแต่งตัวแบบยั่วยุกิเลส

6. ควรปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศให้ถูกต้องตามลัทธิหรือศาสนาที่ตนเคารพนับถือ

7. การเลือกคู่ครองจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ

8. การที่จะอยู่กันฉันสามีภรรยาจะต้องเข้าพิธีแต่งงานให้ถูกต้องตามจารีตประเพณีอันดีงามของสังคมไทย

9. การแสดงพฤติกรรมทางเพศระหว่างสามีภรรยาเป็นกิจกรรมส่วนตัว จะต้องกระทำ โดยความเหมาะสมและถูกกาลเทศะ

10. ควรมีการจดทะเบียนสมรส

11. ไม่ควรมีพฤติกรรมทางเพศแบบน่าละอาย

12. คู่สามีภรรยาควรยึดค่านิยมแบบมีสามีและภรรยาเพียงคนเดียว

พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น

พัฒนาการทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ประสบการณ์ความสัมพันธ์ของเหตุ และผลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตตามวัย เช่น การมีคู่นอนวัยรุ่น การดูสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ อินเทอร์เน็ต ที่นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับความรักและการมีเพศสัมพันธ์ การมีคู่นอน การแต่งงาน การยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามประเพณี การผ่อนคลายอารมณ์เพศ การสำเร็จความใคร่ ด้วยตนเอง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นตามลักษณะของการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ ของวัยรุ่น

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และณรงค์ เทียนส่ง (2525, หน้า 70) ได้กล่าวว่า เรื่องเพศ เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยเริ่มตั้งแต่วัยทารก และมีพัฒนาการเป็นไปตาม ขั้นตอนในแต่ละวัย การศึกษาเรื่องเพศจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ หรือมีกิจกรรมทางเพศ อันเนื่องมาจากค่านิยม ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้จากสังคม รวมถึงแนวทาง ในการปฏิบัติต่อเรื่องเพศทั้งในด้านกายวิภาคและด้านพฤติกรรมการแสดงออก ทั้งด้านชีววิทยา สุขวิทยา สังคมวิทยา และจิตวิทยา เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดลึกซึ้ง เป็นผลสืบเนื่องที่ต้องสร้างความเข้าใจตั้งแต่วัยทารก แต่ความสนใจของผู้ใหญ่มักจะให้ความสนใจเฉพาะในช่วงวัยรุ่น เพราะเป็นระยะที่เด็กแสดงพฤติกรรมสนใจจริงจังกับเพศตรงข้าม พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น มีดังนี้

1. การรักและสนใจเพศตรงข้าม วัยรุ่นมักจะสนใจเพศตรงข้ามรุ่นเดียวกับตน วัยรุ่น ในอายุระหว่าง 15-18 ปี จะเริ่มมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม ลักษณะความรักเพศตรงข้าม ที่พบบ่อย คือ ความลุ่มหลงแต่ฝ่ายเดียว โดยเฉพาะกับคนที่เขาไม่มีวันสมปรารถนาในความรัก แต่ความรักเช่นนี้จะเกิดขึ้นชั่วคราวเท่านั้น (เอนก อารีพรค และสุวทนา อารีพรค, 2525, หน้า 110)

2. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทางเพศ ด้วยการกระตุ้นจับต้องอวัยวะเพศจนเกิดความสุขความพอใจ พฤติกรรมเช่นนี้เป็นเรื่องธรรมดา อย่างหนึ่งของพัฒนาการทางเพศในมนุษย์ วัยรุ่นจำนวนมากเมื่อมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสำเร็จ ความใคร่ด้วยตนเองจะเกิดความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจเกี่ยวกับศีลธรรมว่าตนเองกระทำถูก

หรือผิด ฉะนั้น ผู้ใหญ่ควรบอกให้เด็กเข้าใจว่าการสำเร็จความใคร่เป็นเรื่องธรรมดาไม่มีพิษภัย และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางเพศของเด็ก แต่ต้องกระทำโดยเหมาะสมพอควร ไม่หมกมุ่นจนเกินไป และต้องสามารถยับยั้งชั่งใจได้เมื่ออยู่ในภาวะที่ไม่ควรทำ จิตแพทย์ถือว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับควบคุมความกดดันทางเพศหรือช่วยในการปรับตัวทางเพศ

3. การสนใจเรื่องเพศ เด็กในวัยหนุ่มสาวจะสนใจเรื่องเพศเพราะเป็นระยะที่ตนจะมีความรู้สึกทางเพศ ความสนใจเริ่มแสดงให้เห็นจากความพิถีพิถันในการแต่งกาย การแสดงกริยาที่ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม การสนใจซื้อหาหนังสือเรียงร้อยมาอ่าน บางทีก็แสดงความสนใจแอบดูเพศตรงข้ามในเวลาหรือสถานที่ลับเฉพาะที่เรียกว่าถ้ำมอง (Peeping tom)

4. รักร่วมเพศ (Homosexuality or Lesbian) ระยะวัยรุ่นเป็นระยะการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ความรู้สึกทางเพศที่ยังเจินอายหรือไม่แน่ใจตนเองที่จะแสดงความสนใจเพศตรงข้าม จึงหันมาระบายความสนใจกับเพื่อนเพศเดียวกับตน

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยทั่วไปจะเริ่มจากความพึงพอใจกันระหว่างเพศตรงข้าม (พรณพิไล ศรีอาภรณ์, 2537) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างมิตรภาพ
2. การเกิดความรัก
3. การมีความสัมพันธ์ทางเพศ

ซึ่งชายและหญิงมีความแตกต่างกันในเรื่องเหล่านี้ ผู้ชายอาจมีการสร้างมิตรภาพแล้วข้ามขั้นไปมีความสัมพันธ์ทางเพศได้โดยไม่มีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องเลย แต่ผู้หญิงต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ผู้หญิงต้องก้าวจากการสร้างสัมพันธ์ภาพไปสู่การเกิดความรัก สนใจที่จะมีความสัมพันธ์เพื่อความรักอันยั่งยืน แต่งานก่อนจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ การที่วัยรุ่นชายหญิงมีความสัมพันธ์กัน เช่น ไปเที่ยวด้วยกัน จับมือถือแขน การโอบกอด การจูบ การเล้าโลมถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์กัน มักจะเป็นเพราะฝ่ายหญิงคิดว่ามีความรักซึ่งกันและกันจึงยอมสละให้ได้ แต่แท้จริงแล้วฝ่ายชายอาจทำไปเพียงเพื่อต้องการความพึงพอใจ ถูกใจเท่านั้น โดยไม่ได้มีความรักหรือไม่ต้องการรับผิดชอบเลย พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นที่อาจเกิดขึ้นได้ทีละอย่าง หรือหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน เนื่องจากความสับสนวุ่นวายของวัยรุ่นแบ่งได้ดังนี้

1. พฤติกรรมทางเพศกับตนเอง (Auto sexuality) วัยรุ่นจะใช้ตนเองเป็นวัตถุที่เร้าความรู้สึกทางเพศให้ถึงจุดสุดยอดทางเพศได้ พฤติกรรมที่พบบ่อย ๆ คือ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มาจากการที่วัยรุ่นมีความฝันหรือจินตนาการทางเพศสูงและต้องการผ่อนคลายความรู้สึกตึงเครียดเหล่านั้น จึงสร้างพฤติกรรมชนิดนี้ขึ้นมา โดยทั่ว ๆ ไปเราถือกันว่าเป็นพฤติกรรมที่ปกติในวัยรุ่น เป็นความลดความตึงเครียดทางอารมณ์

แต่ยังมีวัยรุ่นอีกเป็นจำนวนมากที่คิดว่าเป็นการทำให้เสียพลังงานและความจำ หรือเป็นการกระทำที่เป็นความผิด ทำให้เขาเกิดความละอายใจ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีความต้องการจะกระทำอยู่อีกต่อไป ยิ่งจะทำให้เกิดความคับข้องใจได้มากขึ้น

2. พฤติกรรมทางเพศกับคนเพศเดียวกัน (Homosexuality) ในช่วงที่อาจพบได้บ่อย คือ ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนแปลงจากวัตถุที่เร้าความรู้สึกทางเพศ (Erotic object) จากตัวเองไปหาบุคคลอื่น ในช่วงนี้เพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมาก เพราะมีลักษณะของความเหมือนกัน ไม่มีอันตราย วัยรุ่นจึงมักจะสนใจเพื่อนเพศเดียวกันก่อน จะเห็นว่าการแบ่งกลุ่มกันเล่นอย่างชัดเจน ในกลุ่มวัยรุ่นชายและกลุ่มวัยรุ่นหญิงจากความสนิทสนม ใกล้ชิด และมีโอกาสที่น่าจะสนิทสนมมากขึ้น จึงทำให้วัยรุ่นบางคนอาจจะมีจิตใจชอบเพศเดียวกันหรือมีพฤติกรรมทางเพศกับเพื่อนเพศเดียวกัน ซึ่งถ้าหากจะอธิบายก็อาจจะอธิบายได้โดยทฤษฎี Bisexuality ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่า “มนุษย์ทุกคนจะมีลักษณะซึ่งมีความผสมผสานกันระหว่างเพศของตัวเองกับเพศตรงข้าม” ฉะนั้น เมื่อมีโอกาสมนุษย์จึงอาจแสดงความชอบพอในเพศเดียวกันได้ แต่ในสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของตัวเองวัยรุ่นเอง กับค่านิยมของสังคมที่กำหนดให้มนุษย์ควรจะมีพฤติกรรมทางเพศกับมนุษย์ต่างเพศเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว เท่านั้น ส่วนมากวัยรุ่นจะผลัดความรู้สึกเหล่านี้ให้เข้าหาความรู้สึกสนใจกับเพศตรงข้ามได้ (แต่ก็มีบ้างที่ไม่สามารถผลัดตัวเองให้สนใจเพศตรงข้าม จึงเกิดเป็นพฤติกรรมรักร่วมเพศติดตัวต่อไป)

3. พฤติกรรมทางเพศกับเพศตรงข้าม (Heterosexuality) วัยรุ่นเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศมากขึ้นในเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย เกิดจากมีความมั่นใจว่าเป็นความถูกต้องตามสังคม แสดงความรู้สึกได้อย่างเปิดเผย เป็นการลดความคับข้องใจที่ตนเองเคยมีความรู้สึกตามข้อ 1 และ 2 มาแล้ว จะเห็นว่าวัยรุ่นจะสนใจพฤติกรรมกิจกรรมทางเพศมาก อยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง พฤติกรรมที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ การแอบอ่านหนังสือปกขาว แอบดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเซ็กซ์ กิจกรรมทางเพศส่วนใหญ่ของเด็กวัยนี้คือ การกอดจูบ ลูบคลำ มากกว่าการร่วมเพศ หรือแอบไปเที่ยวโสเภณี หรือแม้แต่การพยายามทำตัวให้เด่นเพื่อให้เพศตรงข้ามสนใจ พฤติกรรมเหล่านี้เชื่อว่ามาจากแรงขับทางเพศ และวัยรุ่นคิดว่าการที่เขาแสดงเหล่านั้นเป็นความถูกต้องที่สุดแล้ว กลไกทางเพศในเด็กวัยรุ่นอธิบายพฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกมาได้ เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ในวัยรุ่นหรือพฤติกรรมรักร่วมเพศ (ทั้งที่แสดงออก/ มีความรู้สึกที่ต้องเก็บกดเอาไว้) ในวัยรุ่นตอนต้นหรือพฤติกรรมอยากเด่นในกลุ่มเพื่อน และแสดงความสนใจทางเพศอย่างมาก ๆ ในวัยรุ่นตอนปลาย (วิทยา นาควัชระ, 2544)

บรูคส์-กัน และเฟอร์สเทนเบิร์ก (Brooks-Gunn & Furstenberg, 1990, pp. 245-248) ได้แบ่งปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นแตกต่างกัน ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านชีวภาพ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากฮอร์โมนเพศ โดยมีปัจจัยทางด้านสังคมเป็นตัวกระตุ้นในการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เด็กผู้หญิงที่เข้าสู่ภาวะทางเพศเร็วมีแนวโน้มที่จะเป็นอิสระจากบิดามารดา มีการนัดหมายกับเพศตรงข้าม และมีเพศสัมพันธ์ก่อนเด็กผู้หญิงที่เข้าสู่ภาวะช้ากว่า
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ค่านิยมในเรื่องเพศของบิดามารดา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดาในเรื่องเพศ ส่วนมีอิทธิพลต่อการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วหรือช้าของวัยรุ่น
3. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะบรรทัดฐานในเรื่องเพศของกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก
4. ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า วัยรุ่นที่มีผลการเรียนไม่ดีและมีระดับการศึกษาต่ำจะมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าวัยรุ่นที่ยังคงศึกษาอยู่ ซึ่งโดยมากจะเป็นผู้ที่ฐานะไม่ดีด้วย
5. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ตลอดจนบริการของรัฐและสังคมที่จัดให้แก่วัยรุ่นในการได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องเพศนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่แตกต่างกัน

สัมพันธภาพทางเพศในวัยรุ่น

สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน การนัดเที่ยวสถานบันเทิง งานเลี้ยงตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในตอนกลางคืน การมีนัดกับเพศตรงข้าม การให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม การยึดถือความเป็นสุภาพบุรุษ การไม่รังแกและเอาเปรียบเพศตรงข้าม การยับยั้งชั่งใจต่อการมีเพศสัมพันธ์ การแสดงความต้องการทางเพศ การมีความสัมพันธ์ทางเพศของมนุษย์มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือ การมีความสัมพันธ์ต่างเพศจะช่วยให้บังเกิดความรู้สึกพึงพอใจ เพราะได้ชดเชยที่ตนขาด
2. เพื่อตอบสนองความต้องการทางชีวภาพ กล่าวคือ ความสัมพันธ์ต่างเพศเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายเผ่าพันธุ์ เพื่อรักษาเผ่าพันธุ์ของตนไว้
3. เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม กล่าวคือ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม

ชัยนาถ นาคบุปผา (2548, หน้า 33) ได้กล่าวถึงลักษณะความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นไว้ว่า เด็กวัยรุ่นทุกคนมักจะมีคำถามอย่างยิ่งในการปฏิบัติตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ ต้องระวังอย่างมาก ด้วยเกรงว่าจะไม่เป็นที่ถูกใจซึ่งกันและกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้วัยรุ่น

กังวลและหมกมุ่นอยู่กับปัญหาเหล่านี้ เขาจึงคิดเพื่อฝันเกี่ยวกับเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ ส่วนความเพื่อฝันจะเป็นไปในทำนองใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เขาได้รับมา เช่น จากหนังสือ จากภาพยนตร์ จากที่รับรู้ได้เห็น ในความรู้สึกของวัยรุ่นส่วนใหญ่ นั้น สิ่งที่เขาต้องการ คือ การที่ได้เป็นที่รัก มีใครรักจะเขา ส่วนเขาจะรักใคร่นั้นไม่สำคัญ ขอให้ได้เป็นที่รักและได้รัก ซึ่งเขามักจะถือกันว่า นั่นคือ ชีวิตที่สมบูรณ์ แต่ต่อมาเมื่อย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เขามักจะคิดกันได้เองว่า ความคิดเห็นและการกระทำที่แล่วมาของตนนั้นเป็นเรื่องเหลวไหล ซึ่งความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศตามช่วงวัย พัฒนาการในวัยรุ่นตอนปลาย คือ ทั้งชายและหญิงจะเริ่มมีความรักแบบหนุ่มสาวเมื่ออายุ 17 ปีขึ้นไป โดยช่วงมีความรักใหม่ ๆ นั้น จะเป็นแบบเพื่อฝันลม ๆ แล้ง ๆ แล้วต่อมาจะจริงจังและเริ่มมีเหตุผลมากขึ้น โดยจะสามารถพิจารณาความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศตามช่วงพัฒนาการตั้งแต่วัยทารกถึงวัยรุ่นได้ ดังนี้

วัยทารก สนใจตนเอง

วัยเด็กตอนต้น แสวงหาเพื่อนโดยไม่จำกัดเพศ

วัยเด็กตอนกลาง เริ่มแยกเพศ เล่นกันเฉพาะในเพศเดียวกัน

วัยเด็กตอนปลาย แสดงความเป็นอริกับเพื่อนต่างเพศ

วัยรุ่นตอนต้น เด็กหญิงเริ่มให้ความสนใจเพื่อนต่างเพศ ทำตนให้ดึงดูดเพศตรงข้าม ขณะที่เด็กชายอาจมองเป็นเรื่องขบขันในการกระทำของเพื่อนหญิงวัยเดียวกันกับตน และยังรู้สึกเฉย ๆ ยังไม่สนใจเพศตรงข้าม ต่อเมื่อเข้าวัยรุ่นระยะกลาง ๆ วัยรุ่นชายจึงเริ่มสนใจเรื่องนี้

วัยรุ่นตอนปลาย ทั้งหญิงและชายจะเริ่มมีความรักแบบหนุ่มสาวเมื่ออายุ 17 ปีขึ้นไป โดยในช่วงมีความรักใหม่ ๆ นั้น จะเป็นแบบเพื่อฝันลม ๆ แล้ง ๆ แล้วต่อมาจะมาจริงจัง และเริ่มมีเหตุผลมากขึ้น

สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545, หน้า 35-37) กล่าวถึงพัฒนาการขั้นจิตกับเพศว่า พลังที่เป็นตัวเร้าให้คนเราประกอบกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ คือ พลังเพศและพลังก้าวร้าว ในลำดับขั้นพัฒนาการขั้นที่ 3 และ 4 ที่อธิบายถึงลักษณะพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศไว้ว่า ในขั้นที่ 3 ขึ้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะเพศปฐมภูมิ (Phallic stage) ช่วงวัย 3-5 ขวบ เด็กมีความสุขและพึงพอใจกับการทำกิจกรรมเกี่ยวกับอวัยวะเพศ เช่น เล่นอวัยวะเพศของตนเอง กิจกรรมนี้อาจทำให้พ่อแม่ตกใจ เมื่ออายุผ่านไปเด็กก็เลิกเล่นไปเอง การเล่นอวัยวะเพศมีผลต่อพัฒนาการอื่น ได้แก่ การสำนึกถึงเพศของตนอย่างลึกซึ้งว่าตนเป็นหญิงหรือชาย ต่อจากนั้นก็เป็นการเลียนแบบทางเพศ คือ เลียนแบบผู้ใหญ่เพศเดียวกับตน ซึ่งตนรู้สึกรัก ใกล้ชิด และสนิทสนม เป็นระยะที่เด็กชายจะติดแม่และเอาอย่างพ่อ ส่วนเด็กหญิงจะติดพ่อและเอาอย่างแม่ ช่วงเวลานี้ فروยด์เชื่อว่า การรู้จักผูกพันกับเพศตรงข้าม

เริ่มต้นกำเนิดในเวลานี้เช่นกัน และในขั้นที่ 4 คือ แสวงหาความสุขจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว (Latency stags) ช่วงวัย 6-12 ขวบ ระยะนี้เด็กเริ่มพัฒนาชีวิตสังคมนอกครอบครัวจริง ดังนั้น เด็กจึงแสวงหาความพึงพอใจจากการติดต่อกับผู้อื่นรอบตัวและเพื่อนร่วมวัย เพื่อนสนิทเป็นเพศเดียวกันมากกว่าคนต่างเพศ ทั้งนี้เป็นการสืบเนื่องมาจากการเลียนแบบ และการเรียนบทบาททางเพศ ต่อออกไปจากขั้น 3 ในช่วงเวลาระยะนี้เด็กเริ่มรู้จักใช้เหตุผล มนุษย์คือสัตว์สังคม ที่มีระเบียบแบบแผนการสร้างความสัมพันธ์กับต่างเพศที่ซับซ้อน ทั้งนี้เพราะมนุษย์เราไม่ได้ถูกกำหนดด้วยอิทธิพลของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียว แต่มนุษย์อยู่อยู่ภายใต้อิทธิพลของกรอบประเพณี ศาสนา วัฒนธรรมของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ด้วย

ภาวะเงื่อนไขที่สนับสนุนให้เกิดสัมพันธภาพทางเพศ 5 ประการ ได้แก่ (จันทร์วิภา คิลกสัมพันธ์, 2543)

1. อิทธิพลจากต่อมไร้ท่อในร่างกาย ถ้าต่อมไร้ท่อทำงานผิดปกติหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะมีผลให้พัฒนาการทางเพศดำเนินไปอย่างล่าช้า โดยเฉพาะถ้าต่อมเพศ ต่อมใต้สมอง และต่อมไทรอยด์มีความบกพร่อง ก็มีผลโดยตรงต่อการตอบสนองทางเพศ
2. อิทธิพลทางสังคม เป็นภาวะที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดรูปแบบการตอบสนองทางเพศ สังคมโดยทั่วไปมุ่งหวังที่จะให้เพศหญิงอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัดกว่าเพศชาย หญิงจึงต้องรักษานวลสงวนตัวถึงจะเกิดความต้องการหรือแรงจูงใจที่จะมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ต้องระงับหรือเก็บกดความรู้สึกนั้นไว้ ไม่แสดงออกอย่างชัดเจนและรุนแรง เหมือนเพศชาย
3. สื่อสารมวลชน ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ นับได้ว่ามีส่วนเร่งเร้าให้วัยรุ่นได้เรียนรู้การปรับปรุงบทบาททางเพศของเขา โดยพยายามที่จะปรับเปลี่ยนหรือลอกเลียนบทบาทของผู้ที่เขานิยมยกย่อง (Identification) เช่น นักร้อง ดาราภาพยนตร์ เป็นต้น
4. อายุของการมีวุฒิภาวะทางเพศ วุฒิภาวะทางเพศจะเป็นตัวเร่งให้วัยรุ่นเกิดความสนใจทางเพศตรงข้าม เด็กที่ย่างเข้าสู่การมีวุฒิภาวะทางเพศเร็วกว่า ย่อมมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศก่อนผู้ที่ย่างเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศช้า
5. โอกาสในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ “โอกาส” เป็นภาวะที่สำคัญอย่างหนึ่ง เด็กที่มีเพื่อนต่างเพศมากอย่างเพียงพอและเหมาะสม ย่อมมีโอกาสดีกว่าเด็กที่มีเพื่อนต่างเพศไม่กี่คน หรือเด็กที่ได้รับการสนับสนุนและได้รับข้อเสนอแนะที่ดีจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ก็ย่อมมีโอกาสในการเรียนรู้ที่จะปรับตัวและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่า เมื่อเริ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความพึงพอใจในเพศตรงข้ามก็มักจะเกิดขึ้นตามมาเสมอ ซึ่งจัดว่าเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ทางเพศที่สำคัญมากสำหรับวัยรุ่น เพราะเป็นประสบการณ์ใหม่ของชีวิต และหนุ่มสาวจำนวนไม่น้อยที่เกิด

ความเข้าใจผิดคิดว่าความพึงพอใจคือความรัก ทั้ง ๆ ที่ความพึงพอใจและความรักนั้นแตกต่างกันมาก การมีความรักและความสัมพันธ์ทางเพศมิได้ขึ้นอยู่กับสัญชาตญาณ แต่เป็นการพัฒนาตามขั้นตอนที่เกิดจากกลไกทางสมองและปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง (IDRC, 1990, pp. 136-137 อ้างใน จันทรวิภา คิลกสัมพันธ์, 2538) ดังต่อไปนี้

5.1 การเกี้ยวพาราสี (Courtship) เป็นการแสวงหาบุคคลซึ่งตรงกับที่เขาและเธอ มุ่งหวังไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยในระยะแรก ๆ จะเป็นการเลือกบุคคลที่ตนพอใจ จนกระทั่งถึงระดับที่ตนคิดว่าจะเลือกเป็นคู่ครอง ซึ่งในสมัยปัจจุบันหนุ่มสาวจะมีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองมากขึ้น การเกี้ยวพาราสีจึงขึ้นอยู่กับความรัก ความสนใจ และความถูกใจแบบหนุ่มสาว

5.2 การนัดหมาย (Dating) คือ การที่บุคคลสองคนนัดที่พบปะกันเป็นการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อความเพลิดเพลินในระยะเวลาสั้น เมื่อหมดช่วงเวลานั้นทั้งสองฝ่ายก็ไม่มีพันธะผูกพันต่อกัน

5.3 การไปมาหาสู่เป็นประจำ (Going steady) เป็นการเปลี่ยนแปลงจากการนัดหมายกับหลาย ๆ คน มาเป็นการพบปะกับคนเพียงคนเดียวด้วยกันเป็นประจำ แสดงถึงความชอบพอต่อกัน หรือมีข้อผูกพันมากกว่านั้น และบางครั้งอาจไม่ถึงกับเป็นความรัก

5.4 การหมั้น (Engagement) เป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นเมื่อทั้งสองปรารถนาที่จะแต่งงานอยู่ร่วมกันในอนาคต ช่วยให้หนุ่มสาวที่ติดต่อกันอย่างใกล้ชิดสนิทสนมโดยไม่ต้องเกรงกลัวคำครหาใด ๆ ปัจจุบันการหมั้นหมายที่จัดเป็นพิธีตามขนบธรรมเนียมประเพณีอาจลดน้อยลงไป เนื่องจากหนุ่มสาวสามารถอยู่ใกล้ชิดและไปมาหาสู่กันได้สะดวกโดยไม่ต้องทำพิธีหมั้นหมายเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น

5.5 การสมรสหรือการแต่งงาน (Marriage) เป็นสิ่งที่หนุ่มสาวที่รักและปรารถนาจะอยู่ด้วยกันได้กระทำกัน เป็นพิธีประกาศให้สังคมได้รับรู้อย่างเป็นทางการว่าจะอยู่ด้วยกันฉันท์สามี ภรรยา เป็นสิ่งที่ชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบที่สังคมยอมรับ ในช่วงของการนัดหมายและการไปมาหาสู่ ชายและหญิงจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันด้วยกระบวนการและขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพที่มีต่อกัน ซึ่งจะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ (Muuss, 1996, pp. 236-238 อ้างถึงใน จันทรวิภา คิลกสัมพันธ์, 2543) ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การนัดพบที่ยังไม่มีจิตใจผูกพันรักใคร่เป็นพิเศษ

ขั้นตอนที่ 2 การนัดพบที่เริ่มมีจิตผูกพัน สนใจ แต่ยังไม่ถึงกับรัก

ขั้นตอนที่ 3 การนัดพบที่เริ่มจะรัก

ขั้นตอนที่ 4 การนัดพบตามลำพังสองต่อสองและได้มีความรักต่อกัน

ขั้นตอนที่ 5 มีความผูกพันที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยการจัดลำดับจากพฤติกรรมที่น้อยสุดไปยังพฤติกรรมที่มากที่สุดของความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงมี 8 ลักษณะ (Muuss, 1996 อ้างถึงใน จันทรวีภา คิลกสัมพันธ, 2543) ได้แก่ มีการถูกเนื้อต้องตัวกัน มีการจูบที่หน้าผากหรือหอมแก้มเบา ๆ ตอนกลางคืน มีการโอบกอดและการจูบเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่บ่อยครั้ง มีการโอบกอดและจูบที่ลึกซึ่งเพิ่มขึ้น มีการกอดรัด (ในระดับท่อนบนของร่างกาย) มีการกอดรัดอย่างหนักหน่วง มีการสำเริงความใคร่ให้กันและกัน และมีเพศสัมพันธ์กันในที่สุด

พริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544, หน้า 27) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพในการคบเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ สามารถพิจารณาได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. การรู้จักและเข้าใจตนเอง หมายถึง การรู้จักและเข้าใจความรู้สึกที่มีต่อตนเองและเพื่อน เข้าใจพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อเพื่อน และการแสดงพฤติกรรมต่อเพื่อน ได้อย่างเหมาะสม ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศกัน

2. การมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อน ถือว่าเป็นเพื่อนที่น่าคบ มีความยินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ

3. การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง การรู้จักและเข้าใจเพื่อน สามารถแสดงพฤติกรรมในการทักทายเพื่อน ได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการยอมรับ และสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน รู้จักการให้และยอมรับ

4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อน หมายถึง ความรู้สึกที่สามารถร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม กิจกรรมของชุมชน ทำงานกลุ่มในห้องร่วมกับเพื่อน ด้วยความสบายใจและประสบผลสำเร็จด้วยดี รวมทั้งเห็นประโยชน์ของบทบาทสมาชิก เป็นการเข้ากลุ่มและการทำงานกับเพื่อน

ธิดา จูติพานิชยางกูร (2550, หน้า 43) กล่าวว่า เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมาก การแสดงออกถึงความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รู้จักแสดงความเห็นใจในยามเพื่อนเกิดความทุกข์หรือมีปัญหา รู้จักที่จะระงับอารมณ์และใช้เหตุผล วางตัวได้อย่างเหมาะสม มีทัศนคติที่ดีกับหมู่คณะ และยอมที่จะรับฟังความคิดของผู้อื่น จะช่วยสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้มีความสุขในการเรียน มีความสุขในการมาโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีสภาพทางอารมณ์และจิตใจที่ดีและมั่นคง

สรุป สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง อันเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่น ซึ่งอาจมีความหมายขอบเขตกว้างมาก โดยเน้นลักษณะที่สำคัญของชีวิตทั้ง 3 ด้าน ทางด้านร่างกาย

ทางจิตใจ และทางด้านสังคม รวมทั้งจะกล่าวถึงลักษณะแห่งความสัมพันธ์ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การมีสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย เช่น การรู้จักพูดคุยกันธรรมดา ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไปจนกระทั่งสัมพันธ์กันมาก ๆ ถึงขั้นเรียกว่า เพศสัมพันธ์

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศในวัยรุ่น

การแสดงออกทางเพศในวัยรุ่น หมายถึง การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่สอดคล้องกับบทบาททางเพศและวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม การสร้างเอกลักษณ์ที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล เช่น การแต่งกาย ความมีอิสระเสรีทางเพศ การสนิทสนมกันระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง การได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยทางเพศต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ วิดีโอ และพัฒนาตามลำดับขั้น เป็นความผูกพันทางอารมณ์ (Emotional attachment) ที่แสดงใน 3 ด้าน ได้แก่

ด้านความรู้สึก คือ รู้สึกรัก ชอบ รู้สึกเป็นสุขที่ได้อยู่ใกล้

ด้านความคิด คือ การมองผู้ที่ตนรักในแง่ดี มองเห็นคุณค่าและความหมายของคนรัก
อยากทำสิ่งที่ดีให้ และอยากให้คนรักพบแต่ความสุข

ด้านการกระทำ คือ การปฏิบัติต่อกันอย่างอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ การสัมผัส กอดจูบ และมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ ตามความหมายของศูนย์สุขภาพจิตที่ 1-15 (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2550) หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ การกระทำ การปฏิบัติที่สนับสนุนในการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม และการกระทำหรือปฏิบัติที่ตอบสนองความต้องการทางเพศที่ปลอดภัยของวัยรุ่นตอนต้น ประกอบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

1. การมีเพศสัมพันธ์และการสัมผัสเชิงสุภาพ
2. การใช้สื่อช่วยอารมณ์ทางเพศ
3. การใช้สื่อ อุปกรณ์ หรือสารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
4. การแต่งกายหรือการแสดงออกที่ยั่วอารมณ์ทางเพศ
5. การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ
6. การผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศ
7. การคบเพื่อนและการท่องเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ
8. การมีคู่อุปถัมภ์และคู่ครอง

บล็อก (Block, 1973 อ้างถึงใน เข้มทิพย์ ภาระตะศิลป์, 2547, หน้า 12) กล่าวว่า วัฏจักรพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ คือ การแสดงบทบาททางเพศที่บุคคลเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความเป็นหญิงและชายในสังคมหนึ่ง

การแสดงออกทางเพศ คือ การพัฒนาบทบาททางเพศในเพศหญิงและเพศชาย เป็นกระบวนการที่เกิดจากอิทธิพลทางวัฒนธรรมและอุดมคติทางเพศ สังคมแต่ละสังคมมีเอกลักษณ์ของความเป็นเพศหญิงและเพศชายที่แตกต่างกันออกไป พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศพอสรุปได้ว่าเป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด คือ ไม่เป็นเพศหญิงก็เป็นเพศชาย ขณะเดียวกันมนุษย์ก็ได้มีการกำหนดบทบาททางเพศ (Sex-role) ขึ้น เพื่อให้บุคคลปฏิบัติตามความคาดหวังของสังคม และวัฒนธรรมอีกด้วย บทบาททางเพศไม่ได้หมายถึงแค่เพียงพฤติกรรมที่สังคมปรารถนาเป็นพิเศษสำหรับเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคลิกลักษณะ ทักษะ และค่านิยมอีกด้วย ดังนั้น บทบาททางเพศจึงเป็นตัวกำหนดแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมของเพศชายและเพศหญิง และผู้ที่มีการพัฒนาบทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงและความเป็นชายสูงทั้งคู่ นั้น สามารถปรับตัวต่อความต้องการในชีวิตสมัยใหม่ได้ จากการศึกษาของเบม (Bem, 1974; 1975 อ้างถึงใน ปณตพร พงษ์อนันต์โยธิน, 2544, หน้า 2) ได้แบ่งบทบาททางเพศออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นเพศชายสูงลักษณะเดียว (Masculine) เป็นผู้ที่ มีลักษณะที่มีความกล้าหาญ เป็นผู้นำครอบครัว ทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว เข้มแข็ง กล้าตัดสินใจ มีความเป็นผู้นำ ชอบแข่งขัน ฉลาด กระฉับกระเฉง เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับใคร
2. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงสูงลักษณะเดียว (Feminine) คือ มีลักษณะอ่อนหวาน นุ่มนวล ขี้อาย อ่อนแอ เป็นผู้ตาม เป็นผู้ถูกกระทำ ทำงานในบ้าน ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตร
3. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงและเป็นชายสูงทั้งคู่ (Androgyny) เป็นการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น สามารถผสมผสานความเข้มแข็งของผู้ชายและความอ่อนโยนของผู้หญิงไว้ในตัวเองได้ สามารถปรับตัวได้ง่าย ประสบความสำเร็จในชีวิต และมีสุขภาพจิตดี
4. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นชายต่ำและหญิงทั้งคู่ (Undifferentiated) เป็นผู้ที่ มีบทบาททางเพศไม่ชัดเจน เป็นบุคคลที่ไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยอาจแสดงออกไม่เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม

เบม (Bem, 1981 อ้างถึงใน วัชรลักษณ์ ไกบุตร, 2553) ได้กำหนดลักษณะของความเป็นชายไว้ 20 ลักษณะ การแสดงออกถึงความเป็นเพศชายตามเพศ ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพจิตใจ ดังนี้

1. มีความมั่นใจในตนเอง
2. การปกป้องความเชื่อของตนเอง
3. การพึ่งตนเอง ไม่ขึ้นต่อใคร

4. ความเป็นนักกีฬา
5. ถีออิทธิทธิ หรือทะนงตน
6. มีบุคลิกภาพเข้มแข็ง
7. มีลักษณะเป็นหัวหน้า
8. ข้างพินิจพิเคราะห์ความสามารถ
9. ความสามารถในการเป็นผู้นำ
10. ชอบเสี่ยง
11. สามารถตัดสินใจได้โดยง่าย
12. ความพึงพอใจในตนเอง
13. แสดงความมีอำนาจเหนือ
14. ความเป็นผู้ชาย
15. การยืนยันความตั้งใจ
16. มีพฤติกรรมที่ต่อสู้ รุกราน
17. แสดงความเป็นผู้นำ
18. มีแบบอย่างเฉพาะตัว
19. ชอบการแข่งขัน
20. ทะเยอทะยาน

การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มีดังนี้

1. การปรับตัวทางเพศ
 - 1.1 การปรับตัวทางด้านร่างกาย
 - 1.2 การปรับตัวทางด้านจิตใจ
2. การวางตัวต่อเพศตรงข้าม
 - 2.1 การปฏิบัติตนของผู้ชาย
 - 2.1.1 ไม่ล่วงเกินทางกายต่อฝ่ายหญิง
 - 2.1.2 ไม่ล่วงเกินทางวาจาต่อฝ่ายหญิง
 - 2.1.3 ไม่พูดหลอกลวงให้ฝ่ายหญิงตายใจหรือเชื่ออย่างสนิทใจแล้วก็หลอกให้มี

เพศสัมพันธ์ด้วย

- 2.1.4 ควรวางตนให้เหมาะสมและเป็นที่น่าไว้วางใจแก่ฝ่ายหญิง
- 2.1.5 ผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแรงกว่า ควรดูแลปกป้องให้ฝ่ายหญิง

2.1.6 ควรให้ความช่วยเหลือฝ่ายหญิงเท่าที่ตนเองจะกระทำได้

2.2 การปฏิบัติตนของผู้หญิง

2.2.1 ไม่ควรแสดงท่าทีให้เห็นว่าชอบผู้ชายเป็นอย่างมาก

2.2.2 ไม่ควรอยากได้ของกำนัลจากฝ่ายชายบ่อย ๆ โดยไม่มีเหตุผล

2.2.4 ไม่ควรอยู่ในที่ลับหูลับตาตามลำพังสองต่อสอง

2.2.4 ไม่ควรไปเที่ยวเตร่กันตามลำพังในสถานที่ที่จะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียหายได้

2.2.5 ไม่ควรยินยอมให้ผู้ชายถูกเนื้อต้องตัวเกินความจำเป็น

2.2.6 ในการวางตัวต่อฝ่ายชายโดยทั่วไปนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นกุลสตรีของผู้หญิงว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

การวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการทางเพศและปัญหาทางเพศในเด็กและวัยรุ่น พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น และการสัมภาษณ์นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 44 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ได้โครงสร้างเนื้อหาพฤติกรรม ได้โครงสร้างเนื้อหาการแสดงออกทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา 15 ลักษณะดังนี้

1. การสัมผัสเชิงชู้สาว เช่น ยินยอมให้คนรักจับมือถือแขน โอบกอด หรือจูบได้

ตามร่างกาย การกอด จูบ

2. การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน

3. การมีนัดกับเพศตรงข้าม

4. การให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม

5. ความรับผิดชอบในการกระทำของตน

6. การยึดถือความเป็นสุภาพบุรุษ

7. การไม่รังแกและเอาเปรียบเพศตรงข้าม

8. การมีเพศสัมพันธ์

9. การแสดงความรักต่อเพศตรงข้าม

10. การใช้ Social network พูดคุยกับเพศตรงข้าม

11. การยับยั้งชั่งใจต่อการมีเพศสัมพันธ์

12. การดูสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ อินเทอร์เน็ต ที่นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับความรักและการมีเพศสัมพันธ์

13. การไปนอนค้างที่บ้านหรือหอพักของเพื่อน

14. การยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามประเพณี

15. การแสดงความต้องการทางเพศ

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศหญิง หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นเพศหญิงตามเพศของตน ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ ได้ลักษณะของความเป็นหญิง 20 ลักษณะ ดังนี้

1. การให้ผ่อนปรน หรืออ่อนข้อให้ผู้อื่น

2. ความร่าเริงแจ่มใส มีชีวิตชีวา

3. ความขี้อาย

4. มีเสน่ห์ เป็นที่รักของบุคคลอื่น

5. ช่างประจบเอาใจ

6. มีความจงรักภักดี

7. มีความเป็นผู้หญิง

8. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

9. อ่อนไหวตามกระแสนิยม

10. การเข้าใจผู้อื่น

11. ความเมตตากรุณา

12. ชอบปลอบใจผู้อื่น

13. พุดจาสุภาพอ่อนหวาน

14. มีความอบอุ่น

15. มีความนุ่มนวล

16. ไร้เดียงสา ถูกหลอกง่าย

17. พึงพาผู้อื่น

18. พุดจาไพเราะอ่อนหวาน

19. รักเด็ก

20. อ่อนโยน

สรุปได้ว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันวัยรุ่นมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศมากขึ้นมากกว่าสมัยก่อน ทั้งในด้านเจตคติและการกระทำ จนถึงวัฒนธรรมที่ติงาม แต่ทั้งนี้พฤติกรรมทางเพศดังกล่าวคงมีความเกี่ยวข้องกับการที่เด็กวัยรุ่น

ได้รับข้อมูลข่าวสาร การศึกษา และการรับเอาวัฒนธรรมจากชาติต่าง ๆ เข้ามามีบทบาท ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันมากขึ้น ประกอบกับที่วัยรุ่นมีการกระทำที่เป็นอิสระมากขึ้นกว่าแต่ก่อน จึงทำให้วัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากยิ่งขึ้นตามมา ดังนั้น หากเด็กวัยรุ่นได้รับการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กวัยรุ่นหลีกเลี่ยง ความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่ก่อปัญหาให้กับสังคมได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

งานวิจัยในประเทศ

เมธินี ก้อนแก้ว (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อน ต่างเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนหญิง และสามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนหญิงได้ร้อยละ 78.40 สอดคล้องกับ การศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส (เบญจรัตน์ สุทินเฟือก, กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, จรวยพร สุภาพ และพิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์, 2553) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (วัชรารณ บัตรเจริญ, ปาหนัน พิษขยัญญู และอาภาพร เผ่าวัฒนา, 2555) ความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อการมี เพศสัมพันธ์ (ชนัตถณ ตะพังพินิจการ, 2549) ความเชื่อที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และ พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น (มณฑิรา อินคชสาร, 2550)

เบญจรัตน์ สุทินเฟือก และคณะ (2553) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมละเว้นการมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 13-19 ปี พบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีค่าสัมพัทธ์ทางบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .262$) ปัจจัยที่ร่วมทำนายพฤติกรรมละเว้นการมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษา เพศชาย และอายุ โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 19.4

วัชรารณ บัตรเจริญ และคณะ (2555) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ชนัตถณ ตะพังพินิจการ (2549) พบว่า ความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

($r = -.323$) แสดงว่า เมื่อนักเรียนมีความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อการมีเพศสัมพันธ์ในระดับมาก จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในระดับน้อย เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) เพื่อหาปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศ พบว่า ปัจจัยด้านความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อการมีเพศสัมพันธ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 12.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นประกอบด้วย ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรม ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อพฤติกรรมทางเพศจะช่วยให้อายุวัยรุ่นมีความคิด มีความรู้สึกเข้าใจในตนเอง และมีพฤติกรรมทางเพศในทางที่ดีและเหมาะสม

มณฑิรา อินทสาร (2550) เรื่อง ความเชื่อที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในหอพัก จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี จำนวน 356 คน พบว่า ความเชื่อที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีคู่นอนหลายคน สามารถร่วมกันทำนายการมีคู่นอนหลายคนของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในหอพักได้ โดยสามารถทำนายการมีคู่นอนหลายคนของกลุ่มตัวอย่างอายุ 18-24 ปี ได้มากที่สุด ร้อยละ 53.2 แต่ไม่สามารถทำนายการมีคู่นอนหลายคนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-17 ปี

ประไพศรี แสงชลินทร์, รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (2554) เรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง 310 คน พบว่า ปัจจัยป้องกันที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้แก่ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ($OR_{adj} = 3.97$; 95% CI = 1.44-10.90) ต้นทุนด้านพลังตัวตนต่ำ ($OR_{adj} = 3.31$; 95% CI = 1.25-8.79)

งานวิจัยต่างประเทศ

เมอร์ฟี, ลามอนดา, คาร์นีย์, และดันแคน (Murphey, Lamonda, Carney, & Duncan, 2004) เรื่อง ความสัมพันธ์ของต้นทุนชีวิตฉบับย่อกับการส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยง (Relationships of a brief measure of youth assets to health-promoting and risk behaviors) ในเด็กนักเรียนเกรด 8-12 เป็นการศึกษาเรื่องการรับรู้ต่อตนเองในบทบาทการตัดสินใจ ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ พบว่า ถ้านักเรียนตอบคำถามว่ามีต้นทุนชีวิตทุกข้อ แสดงว่า พฤติกรรมเสี่ยงจะลดลงตามลำดับ นั่นหมายถึง ยิ่งเด็กนักเรียนไม่มีต้นทุนชีวิต เด็กยิ่งมีพฤติกรรมเสี่ยงมากขึ้น ส่วนการศึกษาของสุริยเดว ทรีปาตี (2554) โดยการวิเคราะห์ผลสำรวจต้นทุนชีวิตระหว่างกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษากลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับกลุ่มไม่มีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้ามาใช้บริการด้านสุขภาพทางเพศ

ในคลินิกเลิฟแคร์ พบว่า เด็กยุคใหม่ที่มีทักษะปฏิเสธ แต่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น ขณะที่เด็กผู้หญิงยังมีทักษะปฏิเสธและมีจุดยืนต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ดีกว่าเด็กผู้ชาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

การบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal counseling)

การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ (Integration counseling model) เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980 จากความเชื่อว่า การใช้หลายทฤษฎีจะให้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์แบบ และจากการใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งไม่ครอบคลุม (Comprehensive) เพียงพอในการแก้ปัญหาของบุคคลที่ซับซ้อนได้ และไม่มีเทคนิคการให้การปรึกษาชุดใดชุดหนึ่งที่จะสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมกับประชากรทุกกลุ่ม ดังนั้น แนวคิดของการให้การปรึกษาแบบบูรณาการจึงเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถเรียนรู้จากหลายมุมมอง

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีการให้การปรึกษา (Theoretical integration) ซึ่งเป็นการผสมผสานแนวคิดหรือทฤษฎีและเทคนิค เป็นการรวมปรัชญาและแนวคิดของทฤษฎีการให้การปรึกษาแต่ละทฤษฎีเข้าด้วยกัน แต่ยังเป็นที่ยกเถียงเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความจำเป็น เนื่องจากปรัชญาและแนวคิดของแต่ละทฤษฎีแตกต่างกัน ดังนั้นการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีจึงต้องสังเคราะห์รูปแบบการให้การปรึกษาเป็นรูปแบบใหม่ และต้องนำไปใช้อย่างระมัดระวังการยึดติดกับทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งจากแนวคิดปัญหาของบุคคล มีความซับซ้อน ทฤษฎีการให้การปรึกษาเพียงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุม การบูรณาการจึงจะเกิดประสิทธิภาพในการให้การปรึกษาได้มากกว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ช่วยเหลือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามความเชื่อและปรัชญาของทฤษฎีนั้น เทคนิคการให้การปรึกษาจึงเป็นเพียงเครื่องมือ ซึ่งหากนำมาใช้เพียงอย่างเดียวอาจถูกหรือผิดก็ได้ (Corey, 2004, p. 455) นอกจากนี้ การพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาแบบบูรณาการจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ 3 สิ่ง คือ ทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติ จึงจะทำให้รูปแบบการปรึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการจึงต้องให้ความสนใจต่อปรากฏการณ์หรือประสบการณ์ของผู้รับการปรึกษา และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้รับการปรึกษาด้วย (มงคล ศัยกุล, 2556)

คอเรย์ (Corey, 2013 อ้างถึงใน นันทชัยตัญญู สกฤตพงศ์, 2557) ได้วิเคราะห์ว่า แนวโน้มของแวดวงด้านจิตวิทยาการศึกษามีแนวโน้มได้มุ่งไปสู่การผสมผสานทางทฤษฎีและเทคนิคด้านการให้คำปรึกษามากขึ้น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนักจิตวิทยาการปรึกษา นักจิตวิทยาคลินิก และนักจิตบำบัดส่วนใหญ่มองตนเองว่าเป็นนักจิตวิทยาการปรึกษาหรือนักจิตบำบัดแบบผสมผสาน และเลือกใช้การปรึกษาและการทำจิตบำบัดแบบผสมผสานเป็นวิธีการหลักในการช่วยเหลือผู้รับบริการ (Consoli & Jester, 2005; Hollanders, 1999; Norcross & Goldfried, 2005) เหตุผลส่วนหนึ่งเนื่องจากทฤษฎีการปรึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ครอบคลุมการมองธรรมชาติของมนุษย์ทั้ง 3 ด้านหลัก (ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม) และยังไม่มียุทธวิธีใดที่ถูกพิสูจน์ได้อย่างชัดเจนว่าสามารถประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือบุคคลทุกคนได้ดีกว่าทฤษฎีอื่น ดังนั้น การบูรณาการทางทฤษฎีการปรึกษาให้มีความครอบคลุมในการอธิบาย ทำนาย และบำบัดช่วยเหลือบุคคลให้มีความครอบคลุมธรรมชาติของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่นักจิตวิทยาการปรึกษาควรให้ความสนใจ

ดังนั้น ในประเทศไทยจึงต้องการงานวิจัยที่สนับสนุนอีกเป็นจำนวนมากถึงแนวคิดการผสมผสานด้านจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัด รวมทั้งประสิทธิผลของการผสมผสานรูปแบบต่าง ๆ ในกลุ่มคนไทย รูปแบบจิตบำบัดแบบผสมผสานสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบประเภทจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัดแบบผสมผสาน (Corey, 2013 อ้างถึงใน นันทชัยตัญญู สกฤตพงศ์, 2557)

หัวข้อ	ประเภทจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัดแบบผสมผสาน		
	การผสมผสานทางทฤษฎี (Theoretical integration)	การผสมผสานทางทฤษฎี แบบมีทฤษฎีหลัก (Assimilative integration)	การผสมผสาน ทางเทคนิค (Technical integration)
แนวคิด	การผสมผสานตั้งแต่ 2 ทฤษฎีขึ้นไป เพื่อสร้าง ทฤษฎีใหม่	การเลือกใช้ทฤษฎีหลัก ทฤษฎีหนึ่งแต่ผสมผสาน เฉพาะเทคนิคจากทฤษฎีอื่น มาใช้ร่วมด้วย	การเลือกใช้เทคนิคที่มี งานวิจัยรองรับ จากหลายทฤษฎีโดยมิได้ ยึดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง เป็นหลัก
ตัวอย่างรูปแบบ	- Cyclical psychodynamic - Transtheoretical approach	Affect phobia therapy (APT)	Multimodal therapy

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัดแบบผสมผสาน			
หัวข้อ	การผสมผสานทางทฤษฎี (Theoretical integration)	การผสมผสานทางทฤษฎี	การผสมผสาน
		แบบมีทฤษฎีหลัก (Assimilative integration)	ทางเทคนิค (Technical integration)
งานวิจัยและ กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา	Cyclical psychodynamic พบการศึกษาแบบรายกรณี ในกลุ่มผู้ที่มีปัญหาซึมเศร้า ในขณะที่ Transtheoretical approach พบมากใน การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม เสพติดและพฤติกรรม สุขภาพ	Affect phobia therapy พบผลการศึกษาในรูปแบบ รายกรณีในผู้ที่มีอาการกลัว ผิปกติ (Phobia) และ วิตกกังวล	พบการศึกษาในผู้ป่วย ที่เป็นโรคย้ำคิดย้ำทำและ กลัวผิปกติ

จากตารางจะเห็นได้ว่า ประเภทจิตวิทยาการปรึกษาและจิตบำบัดแบบผสมผสาน แบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ 1) การผสมผสานทางทฤษฎี (Theoretical integration) 2) การผสมผสานทางทฤษฎีแบบมีทฤษฎีหลัก (Assimilative integration) และ 3) การผสมผสานทางเทคนิค (Technical integration) แต่ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขอเสนอเฉพาะหลักการและแนวคิด การผสมผสานทางทฤษฎี (Theoretical integration) รูปแบบ Transtheoretical approach ตามที่ผู้วิจัย ได้ศึกษากันแล้วเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแนวคิดนี้ได้พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา การใช้สารเสพติด และต่อมาได้มีการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้วิจัยจึงเห็นว่า แนวคิดนี้เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Psychodynamic theories)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เป็นจิตแพทย์ชาวเวียนนา ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของจิตวิเคราะห์ เป็นทฤษฎีแรกที่ได้อธิบายการทำงานของจิตใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ ฟรอยด์เชื่อว่า พฤติกรรมทุกพฤติกรรมมีความหมาย ไม่ได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่จะมีจิตส่วนหนึ่ง ดำเนินการและสั่งการให้เกิดรูปแบบพฤติกรรมนั้น ๆ และสิ่งที่มีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ประสบการณ์ในวัยต้นชีวิต ซึ่งฟรอยด์เชื่อว่า ประสบการณ์เหล่านี้จะฝังแน่นอยู่ในจิตใจ บุคคลอาจไม่รู้ตัว แต่ประสบการณ์ดังกล่าวจะมีส่วนทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาภายหลัง

การทำความเข้าใจมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ตามแนวคิดจิตวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับ
การทำความเข้าใจแนวคิดหลัก 5 แนวคิด ซึ่งเชื่อว่าเป็นองค์ประกอบใหญ่ในพฤติกรรมมนุษย์
ได้แก่ ระดับของจิตใจ โครงสร้างของจิตใจ สัญชาตญาณ กลไกการป้องกันทางจิต และพัฒนาการ
ของบุคลิกภาพ

1. ระดับของจิตใจ (Level of the mind)

ระดับของจิตใจ ฟรอยด์อธิบายว่า หากจะพิจารณาจิตใจของมนุษย์ตามความรู้สึกรู้ตัวแล้ว
จะแบ่งระดับความรู้สึกรู้ตัวของจิตใจออกเป็น 3 ระดับ คือ

1.1 จิตสำนึก (The conscious level) เป็นส่วนของจิตใจที่เจ้าตัวรู้สึกและตระหนัก
ในตนเองอยู่ พฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ภายใต้การควบคุมด้วยสติปัญญา ความรู้ และการพิจารณา
ให้เหมาะสมกับสิ่งที่ถูกต้องและสังคมยอมรับ

1.2 จิตกึ่งสำนึก (The subconscious level) เป็นระดับของจิตใจที่อยู่ในชั้นลึกลงไป
กว่าจิตสำนึก คือ เจ้าตัวไม่ได้ตระหนักรู้ตลอดเวลา หากแต่ต้องใช้เวลาคิดหรือระลึกถึงชั่วครู่
และประสบการณ์ต่าง ๆ จะถูกดึงมาสู่จิตสำนึก จิตใจส่วนนี้จะช่วยจัดข้อมูลที่ไม่จำเป็นออกจาก
ความรู้สึกรู้ของบุคคลและเก็บไว้แต่ในส่วนที่มีความหมายต่อตนเอง จิตใจส่วนนี้ดำเนินการอยู่
ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน

1.3 จิตใต้สำนึก (Unconscious level) เป็นระดับของจิตใจในชั้นลึกที่เจ้าตัวเก็บไว้ใน
ส่วนลึก อันประกอบด้วยความต้องการตามสัญชาตญาณต่าง ๆ ซึ่งไม่อาจแสดงได้อย่างเปิดเผย
และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของพัฒนาการในชีวิตที่มนุษย์เก็บสะสมไว้
โดยเฉพาะที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวด ฟรอยด์กล่าวว่า มนุษย์จะเก็บความรู้สึกรู้ทางลบไว้ในส่วน
จิตใต้สำนึก และจะแสดงออกในบางโอกาส ซึ่งเจ้าตัวไม่ได้ควบคุมและไม่รู้สึกตัว ฟรอยด์เชื่อว่า
การทำความเข้าใจมนุษย์ต้องทำตามความเข้าใจจิตใจส่วนนี้ด้วย

2. โครงสร้างจิตใจ (Structure of mind)

โครงสร้างของจิตใจ ฟรอยด์อธิบายว่า จิตใจของมนุษย์ประกอบด้วยโครงสร้างหลัก
ที่เป็นองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วน คือ

2.1 อิด (Id) คือ สัญชาตญาณ หมายถึง ส่วนของจิตที่ยังไม่ได้ขัดเกลา เป็นส่วนดั้งเดิม
ของมนุษย์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และเป็นแรงขับของสัญชาตญาณพื้นฐาน มุ่งให้ได้รับผลประโยชน์
ต่อตนเองหรือความพึงพอใจและความสุขของตนเองเป็นหลัก (Pleasure principle) กระบวนการ
ทำงานของจิตส่วนนี้ไม่ได้นำเหตุผลและความเป็นจริงอื่น ๆ มาเกี่ยวข้อง แต่เป็นการตอบสนอง
ความต้องการตามสัญชาตญาณ ฟรอยด์เรียกกระบวนการทำงานของจิตส่วนนี้ว่าเป็น กระบวนการคิด
แบบปฐมภูมิ (Primary thinking process) ได้กลั่นกรองหรือขัดเกลาให้เหมาะสม

2.2 อีโก้ (Ego) เรียกอีกอย่างว่า ตัวตนแห่งบุคคล หรือ Self เป็นส่วนของจิตใจ ที่การดำเนินโดยอาศัยเหตุและผล การเกิดของส่วนนี้จะทำให้ Id ถูกผลักดันลงไปสู่จิตใจระดับ จิตใต้สำนึก และเป็นตัวประสานงานระหว่างความต้องการตามสัญชาตญาณกับโลกภายนอก ตามหลักแห่งความเป็นจริง (Reality principle) การทำงานของจิตส่วนนี้อยู่ในระดับที่บุคคลรู้ตัว มีการพินิจพิจารณาถ่วงถ่วง เพื่อให้การตอบสนองตามความต้องการแรงขับของ Id อยู่ในขอบเขต ของความเหมาะสมตามมาตรฐานของสังคม จึงเรียกกระบวนการคิดลักษณะนี้ว่า กระบวนการคิด แบบทุติยภูมิ (Secondary thinking process)

2.3 ซุปเปอร์อีโก้ (Super ego) หรือ มโนธรรม เป็นส่วนของจิตใจที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ถูกฝึกตามศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และศาสนา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.3.1 มโนธรรม (Conscience) เกิดจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู เป็นการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่เด็ก เช่น สอนว่าอะไรไม่ควรทำ ถ้าทำผิดจะถูกลงโทษ หรือการที่เด็กได้เห็นการกระทำของพ่อแม่ ผู้ใกล้ชิด และจากครอบครัวอยู่เสมอ ก็เป็นการปลูกฝัง โดยเด็กได้รับประสบการณ์จากสิ่งเหล่านี้ ซึ่งเรียกว่า เป็นการสะสมในสิ่งดีงามติดตัวมาตลอด เมื่อโตขึ้นถ้าทำอะไรขัดกับมโนธรรมจะก่อให้เกิดความสำนึกผิด (Guilt feeling)

2.3.2 อุดมคติแห่งตน (Ego-ideal) เกิดจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่และผู้อื่น เช่นกัน เป็นการสอนว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ เมื่อโตขึ้นถ้าทำตามอุดมคติแห่งตนจะก่อให้เกิด ความรู้สึกภูมิใจและภาคภูมิใจ ส่วนสำคัญของ Super ego เกิดขึ้นในส่วนปลายของระยะปมออดิพุส เมื่อเด็กอายุประมาณ 5-6 ปี เด็กจะพยายามรับเอามาตรฐานทางศีลธรรมและอุดมคติจากพ่อแม่เข้ามา ไว้ในตน พยายามซึมซาบสิ่งเหล่านี้จนกลายเป็นคุณธรรมของตนเอง

โครงสร้างจิตใจ 3 ระบบนี้มีความสัมพันธ์กัน ถ้าทำงานสัมพันธ์กันดี การแสดงออกหรือ บุคลิกภาพก็เหมาะสมกับตน แต่ถ้าโครงสร้างทั้ง 3 ระบบทำหน้าที่ขัดแย้งกัน บุคคลก็จะมีพฤติกรรม หรือบุคลิกภาพที่ไม่ราบรื่น ผิดปกติ หรือไม่เหมาะสม

3. สัญชาตญาณ (Instinct)

ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ فروยด์เชื่อว่า พลังผลักดันทางบุคลิกภาพมาจากพลังงาน 2 ประเภท คือ พลังทางร่างกาย (Physiologocal energy) และพลังจิต (Psychic energy) พลังทั้งสอง ชนิดนี้จะเชื่อมโยงกัน พลังงานทางจิตอยู่ภายใต้จิตไร้สำนึก และเป็นตัวพฤติกรรมในคน ตัวเชื่อม ระหว่างพลังงานทางกายและพลังงานทางจิต คือ สัญชาตญาณ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 สัญชาตญาณทางเพศ (Sexual instinct or life of libido) คือ สัญชาตญาณ เพื่อเอาชีวิตรอดและการดำรงเผ่าพันธุ์ ทำหน้าที่ผลักดันให้มนุษย์แสวงหาความพอใจตามที่ต้องการ

และยังเกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์ มีลักษณะเป็นพลังสร้างสรรค์ ส่วนสำคัญที่สุด คือ แรงขับทางเพศ ซึ่งถือว่ามาตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งมีบริเวณที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจตามอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ตามวัยของการพัฒนา

3.2 สัญชาตญาณทางก้าวร้าว (Aggressive instinct of death instinct of mortido)

ทำหน้าที่ผลักดันให้มนุษย์แข่งขันกัน ซึ่งดีชิงเด่นกัน เอาชนะกัน มีลักษณะเป็นพลังทำลาย พยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างแยกออกจากกัน สัญชาตญาณทางเพศและทางก้าวร้าวอาจเกิดร่วมกันได้ เช่น การแข่งขันเพื่อแย่งชิงเอาสิ่งที่ตนรักและหวงแหน การต่อสู้เพื่อเอาเอกราช เป็นต้น

4. กลไกการป้องกันทางจิต (Defense mechanism)

ฟรอยด์เชื่อว่า มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความวิตกกังวลได้ เพราะในชีวิตจริง มนุษย์จะไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการได้ตลอดเวลา มนุษย์มีความคับข้องใจ ขัดแย้ง หรือ Ego ไม่สามารถทำหน้าที่ควบคุม Id และ Super ego ได้อย่างเหมาะสม มนุษย์จึงต้องพยายามหาทางผ่อนคลาย Ego จึงแสวงหาวิธีลดภาวะไม่พึงปรารถนา โดยวิธีการที่เรียกว่า กลไกการป้องกันทางจิต (Defense mechanism) ซึ่งเป็นการปฏิเสธหรือปิดบังความจริง อันเป็นกลไกที่อยู่ในจิตใต้สำนึก มากกว่าทางจิตสำนึก มีหลายรูปแบบ เป้าหมายของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ คือ การช่วยให้บุคคลออกจากระดับจิตใต้สำนึกไปสู่จิตสำนึก เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งอดีต และปัจจุบันด้วยการลดพฤติกรรมเก็บกดและการต่อต้าน ช่วยสำรวจความคิดความรู้สึก วิเคราะห์ประสบการณ์ในวัยเด็ก เปิดเผยสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันอันนำไปสู่ความเข้าใจ ตระหนัก และยอมรับการเจ็บป่วยได้ เกิดความรู้จักตน (Insight) ลดการมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความพ่ายแพ้ตนเอง

กลไกการป้องกันทางจิตที่สำคัญ (Defense mechanism)

1. การเก็บกด (Repression) เป็นการเก็บกดความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการที่ตนเองยอมรับไม่ได้จากจิตสำนึก (Conscious mind) ลงไปเก็บไว้ในระดับจิตใต้สำนึก (Unconscious mind) ดังนั้น บุคลิกภาพในระดับจิตใต้สำนึกจึงเต็มไปด้วยความทรงจำที่ไม่น่าอภิรมย์ ความต้องการทางเพศที่ถูกห้าม เป็นต้น จะเห็นว่าสิ่งที่เก็บกดไว้ไม่ได้หายไปไหน แต่มันจะลงไปอยู่ในระดับจิตใต้สำนึก ซึ่งสามารถใช้การสะกดจิตหรือการไฮยาโนอยู่ในภาวะครึ่งหลับครึ่งตื่น ช่วยให้บุคคลนำสิ่งที่เก็บกดไว้ขึ้นมาในระดับจิตสำนึกได้ เช่น

- การลืมงานที่ได้รับมอบหมาย
- การลืมนัดหมายกับคนที่ไม่ชอบ

2. การกดขี่ (Suppression) คล้ายคลึงกับ Repression แต่เป็นกระบวนการของจิตสำนึก เป็นการพยายามที่จะผลักดันสิ่งที่ไม่สบายใจออกไปจากจิตใจ โดยการพยายามที่จะไม่นึกถึงหรือลืมเสีย เช่น

- คนที่ถูกเพื่อนสนิทวิจารณ์จะพยายามลืมคำวิจารณ์นั้นเสีย เพราะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ดี

- พ่อแม่คนหนึ่งถึงสิบเพื่อพยายามจะลืมความโกรธที่ถูกดื้อรั้น

- ผู้ป่วยจิตเวชบอกว่า ฉันไม่มีอะไรจะบอกคุณ

3. การเลียนแบบ (Identification) เป็นการลอกเลียนแบบพฤติกรรม ท่าทาง ความคิด และความรู้สึกของบุคคลอื่นที่ตนนิยมชมชอบหรือผู้เขาไม่ได้มาเป็นของตน เพื่อช่วยสร้างความรู้สึกที่มีคุณค่าให้กับตนเอง เช่น เลียนแบบครู ดารา นักกีฬา เป็นต้น กลไกทางจิตชนิดนี้จะพบได้ในระยะ Oedipus period ซึ่งเป็นการเริ่มต้นเลียนแบบบุคลิกลักษณะทางเพศที่ถูกต้องของเด็ก แต่ถ้าล้มเหลวในขั้นพัฒนาการนี้ เด็กจะเลียนแบบผิดเพศ เช่น เด็กผู้ชายเลียนแบบแม่ เด็กผู้หญิงเลียนแบบพ่อ ดังนั้น กลไกทางจิตชนิดนี้จึงนับได้ว่าดีและมีประโยชน์ถ้าเลือกแบบอย่างที่เหมาะสม แต่จะเป็นการไม่ดีถ้าเลียนแบบตัวอย่างที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น เลียนแบบพฤติกรรมผู้ร้าย เลียนแบบพฤติกรรมอ่อนแอไข้โรคของคนในครอบครัว เป็นต้น

4. การโทษตนเอง (Introjections) เป็นกระบวนการที่บุคคลจะนำเอาความคิด ปรักญา ทศนคติ และอื่น ๆ เข้ามาไว้เป็นของตนเอง เช่น ผู้ป่วยจิตเวชที่มักใช้กลไกชนิดนี้ โดยรับเอาความผิดเข้ามาไว้ในตนเองและโทษว่าตนเองไม่ดี จนทำให้เกิดพฤติกรรมฆ่าตัวตาย

5. การกล่าวโทษผู้อื่น (Projection) เป็นการโยนความผิดให้กับผู้อื่นทั้ง ๆ ที่เป็นคนผิดของตนเอง รับผิดชอบต่อพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกที่ไม่เป็นที่ยอมรับของเขาได้ เช่น

- คนที่ไปงานเลี้ยงแล้วนั่งคนเดียว จะโทษว่าคนอื่นไม่มาพูดคุยกับเขา

- สอบตกก็บอกว่า ครูสอนไม่ดี

- ราไม่ดีโทษปีโทษกลาง

- ผู้ป่วยบอกว่าเขาไม่ได้ป่วย แต่ญาติที่พามาป่วย

6. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นการพยายามหาเหตุผลมาอธิบาย พฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกที่ทำให้เกิดความผิดหวัง เพื่อปกป้องตนเองจากความรู้สึกผิดหรือความบกพร่องเพื่อลดความเครียด เพื่อรักษาศักดิ์ศรี การหาเหตุผลเข้าข้างตนเองแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

6.1 แบบองุ่นเปรี้ยว (Sour grape) เป็นการให้เหตุผลว่าสิ่งที่ตนเองต้องการแล้วไม่ได้ นั่นเป็นสิ่งไม่ดี เช่น

- อยากเรียนหมอ แต่สอบไม่ติด ก็บอกว่าอาชีพหมอเป็นสิ่งไม่ดี ทำให้เครียด ตายเร็ว

- รักผู้หญิงแล้วไม่รักตอบ ก็บอกว่าผู้หญิงคนนั้นไม่คู่ควรกับตน

6.2 แบบมะนาวหวาน (Sweet lemon) เป็นการหาเหตุผลมาสนับสนุนว่า เมื่อตนต้องการสิ่งใดแล้วไม่สามารถหามาได้ แต่สิ่งที่ตนเองประสบหรือการกระทำของตนเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว เช่น

- อยากได้แฟนหล่อแต่หาไม่ได้ ก็พยายามปลอบใจตนเองว่า ถึงไม่หล่อแต่ก็นิสัยดี
- มีบ้านเล็กก็บอกว่าดี ดูแลทำความสะอาดง่าย
- คนจน บอกว่าดี ไม่ต้องกลัวโจรมาปล้น

7. ชดเชย (Compensation) เป็นกลไกการปรับตัวเพื่อข่มลักษณะด้อยของตนเอง โดยการสร้างปมเด่นเพื่อแทนปมด้อยเดิมเพื่อให้ตนรู้สึกสบายใจขึ้น กลไกนี้จะช่วยให้บุคคลเกิดความรู้สึกยอมรับนับถือตนเอง ซึ่งเป็นกลไกทางจิตที่ค่อนข้างดี ถ้าหาสิ่งชดเชยไปในทางสร้างสรรค์และบุคคลประสบความสำเร็จ เช่น

- คนที่เรียนไม่เก่งก็หันไปเอาดีด้านกีฬา
- คนตัวเล็กแสดงความสามารถจนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างาน

8. การทดแทน (Sublimation) เป็นกลไกที่ประนีประนอมกับสถานการณ์ ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่สังคมไม่ยอมรับให้เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้ เช่น

- คนที่มีความต้องการทางเพศก็แสดงออกมาในทางศิลปะที่สร้างสรรค์ เช่น เขียนบทกลอน นวนิยาย วาดภาพ เป็นต้น

- ความก้าวร้าวหรือความไม่เป็นมิตร แสดงออกมาในการเล่นกีฬา โต้วาที เป็นต้น

9. การย้ายที่ (Displacement) คือ การเคลื่อนย้ายอารมณ์ที่มีต่อสิ่งที่เป็นต้นตอที่ทำให้เกิดอารมณ์ไม่ดีไปสู่สิ่งที่ปลอดภัยกว่า และสามารถแสดงความรู้สึกนั้นได้ เช่น

- โกรธแม่ จึงกระแทกประตูอย่างแรง
- ถูกครูตำ โกรธมากแต่ทำอะไรไม่ได้ เห็นหมานอนอยู่ข้างถนนก็เลยเตะหมาเพื่อให้

หายแค้น

10. การถดถอย (Regression) เป็นกระบวนการที่บุคคลหนีความคับข้องใจ ความวิตกกังวลต่าง ๆ โดยกลับไปมีพฤติกรรมที่อ่อนกว่าวัย มีพฤติกรรมถดถอยไปสู่พฤติกรรมในระยะต้น ๆ ของชีวิต เช่น

- เด็กที่แม่มีน้องใหม่ กลับมาอ่อนแอไม่ยอมกินข้าวเอง ทั้งที่ทำได้เองแล้ว
- ผู้ป่วยจิตเวชที่อายุมากแล้วยังผูกผมจุก เรียกตนเองว่า หนู

11. การปฏิเสธ (Denial) กลไกทางจิตชนิดนี้ใช้เพื่อหนี หลีกเลียงความเป็นจริงที่ทนรับไม่ได้ โดยการปฏิเสธว่ามันเกิดขึ้นแล้ว มักใช้ในกรณีที่มีเหตุการณ์ที่ทำให้ตกใจ หรือคุกคามมาก ๆ เช่น ภัยสงคราม คนรักเสียชีวิตกะทันหัน เป็นต้น เช่น

- แพทย์บอกผู้ป่วยว่าเป็นมะเร็ง ผู้ป่วยไม่เชื่อและไปหาแพทย์คนใหม่ให้ตรวจรักษาดู
- ผู้ป่วยมีสามีเสียชีวิตในสงคราม แต่เธอยังเชื่อว่าเขายังมีชีวิตอยู่และเตรียมของใช้เพื่อรอเขากลับมา

- ผู้ป่วยจิตเภทปฏิเสธความขัดแย้งในใจ

12. การแยกออก (Isolation) เป็นกลไกทางจิตที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องการปกป้องตนเองให้พ้นไปจากสถานการณ์ที่ทำให้ไม่สบายใจ โดยการแยกความคิด ความรู้สึกส่วนที่ขัดแย้งกันออกจากกัน หรือการแยกความคิดที่รบกวนจิตใจออกจากอารมณ์ความรู้สึกในขณะนั้น เช่น

- เมื่อมีความผิดพลาดในงาน หัวหน้างานสั่งลงโทษลูกน้องคนสนิท ซึ่งเป็นผู้กระทำผิด โดยไม่ได้ช่วยเหลือเข้าข้างเลย

- ขณะที่นักศึกษาฟังบรรยายด้วยสีหน้าตั้งใจ แต่เขากลับนึกเรื่องอื่นอยู่

13. การแยกตัว (Withdrawal) เป็นการหลีกหนีไปจากสิ่งที่ไม่สบายใจ โดยการแยกตัวออกไปอยู่ตามลำพัง ไม่ยุ่งเกี่ยวติดต่อหรือข้องแวะกับบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ การใช้กลไกวิธีนี้บ่อย ๆ จะทำให้มีสัมพันธภาพกับคนอื่นลดลง ความสนใจต่อเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมรอบตัวลดลง และเริ่มถอยห่างออกจากสังคมออกไปเรื่อย ๆ ดังนั้น ถ้ายิ่งใช้มากและนาน โอกาสจะกลับสู่สังคมยิ่งยากขึ้น เช่น

- การจ้งตัวอยู่ในห้องเมื่อไม่สบายใจ
- ผู้ป่วยจิตเวชที่นั่งซุกตัวอยู่ตามมุมตึก โดยไม่สนใจคนหรือเหตุการณ์ภายนอกเลย

14. การสร้างวิมานในอากาศ (Fantasy) อาจเรียกอีกชื่อว่า ฝันกลางวัน (Day dream) เป็นกลไกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สมหวังในตนเองหรือวิถีชีวิตของตน แล้วพยายามสร้างโลกที่น่าสนใจ โลกแห่งความฝันที่มีแต่ความสุขสมหวังแทนโลกแห่งความจริง การใช้ Fantasy ในกิจกรรมที่สร้างความสุขแก่สังคมจะมีประโยชน์ต่อส่วนรวม จะเห็นได้จากศิลปินมากมาย ที่สร้างสรรค์ผลงานจากความคิดฝันจนเกิดเป็นผลงานทางศิลปกรรม วรรณกรรม สถาปัตยกรรมมากมายที่ให้คุณค่าแก่สังคม เช่น

- หนังสือเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์
- ตีกรุปช้าง รูปหุ่นยนต์

แต่ Fantasy จะดำเนินสู่พฤติกรรมที่ผิดปกติ เมื่อความเพ้อฝันนั้นไม่อยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง บุคคลปฏิเสธที่จะรับรู้ความเป็นจริง เกิดอาการหลงผิดคิดอย่างที่คุณคิดฝันว่าเป็นจริง หลงเข้าไปในโลกที่คุณสร้างขึ้น

- ผู้ป่วยที่คิดว่าตนเองมีอำนาจพิเศษ
- ผู้ป่วยที่เชื่อว่าตนเองร่ำรวยเป็นเจ้าของธุรกิจมากมาย

15. การแสดงปฏิกิริยาหลบหนีหรือปฏิกิริยาตรงกันข้าม (Reaction formation) เป็นกลไกที่ความต้องการและทัศนคติที่อยู่ในระดับจิตใต้สำนึกถูกกดระงับไว้แล้วถูกแทนที่ด้วยพฤติกรรมและทัศนคติในระดับจิตสำนึกใหม่ เนื่องจากสิ่งที่อยู่ในจิตใต้สำนึกนั้น เป็นความรู้สึกหรือความอยากที่สังคมไม่ยอมรับและนำมาซึ่งความขัดแย้งทางอารมณ์ จึงทำให้เกิดการกระทำที่ตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงในใจ เช่น สุภยิต ปากอย่างใจอย่าง ปากไม่ตรงกับใจ เช่น

- หญิงสาวหลงรักชายหนุ่มคนหนึ่งแต่ไม่ได้รับความสนใจตอบ หญิงสาวอาจแสดงพฤติกรรมตรงข้ามกับใจ โดยทำเป็นไม่สนใจใยดี ทั้ง ๆ ที่จริงอยากอยู่ใกล้ อยากพูดคุยด้วย
- การพูดจาอย่างไพเราะยิ้มแย้มกับคนที่ตนไม่ชอบ

16. การไถ่บาป (Undoing) เป็นกระบวนการในระดับจิตใต้สำนึก (Guilty) โดยกระทำพฤติกรรมที่เป็นเครื่องหมายแสดงถึงการขอขมา หรือลบล้างความผิดที่ได้เคยกระทำลงไปแล้ว นั่นคือ การพยายามหาทางไถ่บาปไถ่โทษด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สบายใจขึ้น ทำให้รู้สึกว่าตนพ้นผิดในวิธีที่เหมาะสม คนเราจะใช้กลไกนี้เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ก่อให้เกิดความปรองดองกับบุคคลที่เคยมีเรื่องราวบาดหมางกันมาก่อน แต่ถ้าใช้อย่างผิดวิธีจะมีพยาธิสภาพซึ่งพบได้ในผู้ป่วยจิตเวช เช่น

- ผิดนัดกับเพื่อนแล้วพาไปเลี้ยง
- เคยคดโกงแล้วนำเงินไปบริจาคการกุศล
- ให้พ่อแม่ทำโทษ หลังจากทำตัวคือร้อนทำให้พ่อแม่เสียใจ
- ผู้ป่วยจิตเวชที่คิดว่าตนมีบาปร้ายแรงมาก ต้องไถ่บาปด้วยชีวิต

5. พัฒนาการของบุคลิกภาพ (Psychosexual development)

فروยด์เชื่อว่า พัฒนาการและประสบการณ์ในวัยทารกและวัยเด็กเป็นรากฐานของบุคลิกภาพของบุคคลวัยผู้ใหญ่ และมีพลังผลักดันจากทางจิตใจซึ่งสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางเพศ ซึ่งพัฒนามาเป็น 5 ระยะ ดังนี้

5.1 ระยะของความพอใจทางปาก (Oral stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึงประมาณ 1 ปี หมายถึง ความสุขและความพอใจของเด็กจะอยู่ที่ได้รับการตอบสนองทางปาก เช่น การดูดนม การสัมผัสด้วยปาก หากเด็กได้รับการตอบสนองเต็มที่ เด็กก็จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพ

เหมาะสม หากตรงกันข้าม เด็กจะเกิดการชะงัก ถดถอย (Fixation) และมาแสดงพฤติกรรมในช่วงนี้อีก ในวัยผู้ใหญ่ เช่น ชอบนิทานว่าร้าย สุนัขหรี กินจุบ-กินจิบ เป็นต้น

5.2 ระยะของความพอใจทางทวารหนัก (Anal stage) ตั้งแต่อายุ 1-3 ปี หมายถึง ความพอใจอยู่ที่การขับถ่ายเมื่อมีวุฒิภาวะ ฉะนั้น การฝึกฝน ฝึกหัดการขับถ่ายอย่างค่อยเป็นค่อยไปด้วยวิธีผ่อนปรนและประนีประนอม และให้เรียนรู้การขับถ่ายเป็นเวลา จะทำให้เด็กไม่เกิดความเครียดและสามารถพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมได้ ตรงกันข้าม หากเด็กได้รับการลงโทษและฝึกหัดด้วยวิธีรุนแรงจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไม่พอใจและเก็บความรู้สึกที่ไม่ดีไว้ที่จิตไร้สำนึก และจะมีผลต่อบุคลิกภาพในเวลาต่อมา กล่าวคือ เป็นคนขี้เหนียว เจ้าระเบียบ ชอบทำร้ายให้ผู้อื่นเจ็บปวด อาจเป็นสาเหตุของโรคประสาทชนิดย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-compulsive) ได้

5.3 ระยะพึงพอใจในอวัยวะเพศ (Phallic stage) อายุ 3-6 ขวบ หมายถึง ความสนใจของเด็กจะเปลี่ยนมาสนใจเกี่ยวกับอวัยวะเพศ มักถามว่าตนเกิดมาจากไหน ฯลฯ ในขั้นนี้เด็กจะรักพ่อแม่ที่เป็นเพศตรงข้ามกับตน และลักษณะเช่นนี้ทำให้เด็กเลียนแบบบทบาททางเพศจากพ่อหรือแม่ที่เป็นต้นแบบ หากพ่อแม่ปฏิบัติตามบทบาทที่ดี เหมาะสม เป็นตัวแบบที่ดี เด็กก็จะเลียนแบบและพัฒนาบทบาททางเพศของตนได้อย่างดี ในระยะนี้มีปรากฏการณ์ที่สำคัญ คือ ปมออดิปุส (Oedipus complex) เป็นปรากฏการณ์ที่เด็กชายมีความรู้สึกทางเพศ รักและผูกพันแต่แม่ ขณะเดียวกันก็มีความรู้สึกเกลียดพ่อซึ่งเป็นผู้มาแย่งความรักจากแม่ไป ส่วนเด็กหญิงก็ทำนองเดียวกัน เด็กหญิงจะมีความรู้สึกทางเพศ รักและผูกพันกับพ่อ ขณะเดียวกันก็มีความรู้สึกเกลียดแม่ ซึ่งเป็นผู้มาแย่งความรักจากพ่อไป ความรู้สึกเช่นนี้จะหมดไปเมื่อเด็กชายหันมาเลียนแบบพ่อได้ และสะสมบุคลิกภาพและความเป็นชายของพ่อเข้าไว้ในตนเองเพื่อให้แม่รัก เพราะรู้ว่าตนไม่สามารถเอาชนะพ่อได้และกลัวว่าพ่อจะมาตัดอวัยวะเพศของตนออกไป ส่วนเด็กหญิงก็เช่นเดียวกัน หันมาเลียนแบบแม่และถ่ายทอดความเป็นหญิงจากแม่เพื่อให้พ่อรัก การสิ้นสุดของ Oedipus complex คือ จุดเริ่มต้นของการเกิด Super ego บางคนมีบุคลิกภาพที่สืบเนื่องมาจากการพัฒนาการระยะนี้ เด็กชายบางคนอาจเกิดความภาคภูมิใจ เด็กหญิงอาจรู้สึกเกลียดตัวเอง เด็กที่ติดนิสัยชอบการแข่งขัน มักจะมีความกล้าหาญแบบมูทะลุ หรือเด็กที่หวาดกลัวจะถูกตัดอวัยวะเพศติดมา มักจะขี้เขลาด บุคลิกภาพบางประการ เช่น ความเรียบร้อย ความรักนวลสงวนตัว และความส่ำส่อน เหล่านี้เป็นสิ่งที่เด็กเลียนแบบมาจากพ่อแม่ และถ้าเกิดการติดตรึง (Fixation) ในขั้นนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาผิดปกติทางเพศได้ เช่น รักร่วมเพศ (Homosexuality) กามตายด้าน (Impotence) ขาดเยี่ยวทางเพศ (Frigidity) เป็นต้น

5.4 ระยะความต้องการแฝง (Latency stage) อายุ 7-14 ปี เป็นวัยเข้าโรงเรียน วัยนี้ดูภายนอกค่อนข้างเงียบสงบ หลังจากผ่านระยะ Oedipus complex มาแล้ว ความรู้สึกพอใจทางเพศ

จะถูกเก็บกอดเอาไว้ เด็กจะเริ่มออกจากบ้านไปสังคมภายนอก เช่น สังคมในโรงเรียน เด็กจะมีกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เพิ่มขึ้น

5.5 ระยะขั้นวัยรุ่น (Genital stage) อายุ 13-18 ขวบ หมายถึง เด็กหญิงจะเริ่มมีความสนใจเด็กชายและเด็กชายก็เริ่มมีความสนใจเด็กหญิง เป็นระยะที่จะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างแท้จริง

การอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมผิดปกติ

1. การเสียสมดุลของ Id, Ego and Super ego

- Ego ไม่สามารถปรับสภาพให้เกิดความพอดีระหว่างความต้องการตามสัญชาตญาณ (Id) และการถูกดำเนินโดยมโนธรรม (Super ego) ได้ จึงเกิดความขัดแย้งในจิตใจ บุคคลจึงใช้กลไกป้องกันทางจิตเป็นทางออกเพื่อแก้ปัญหา หากกลไกป้องกันทางจิตถูกนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสมก็อาจทำให้เกิดพยาธิสภาพในจิตใจได้

2. การไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสม

- ทำให้เด็กเกิดความขัดแย้ง เด็กจะใช้พลังงานส่วนหนึ่งในการขจัดความขัดแย้ง ทำให้พลังในการปฏิบัติกิจกรรมหลักในขั้นต่อไปเหลือน้อยลง พัฒนาการทางจิตหยุดชะงัก (Fixation) ที่จุดนั้น

- เมื่อบุคคลเกิดปัญหาเมื่อเวลาต่อมา ก็มีแนวโน้มที่จะใช้กลไกป้องกันทางจิตที่เคยหยุดชะงักอีก ทำให้การแสดงออกของพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับวัยและสภาพสังคม

การบำบัดรักษา

พยายามดึงข้อขัดแย้งที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึกขึ้นสู่ระดับจิตสำนึก

1. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้พูดและระบายออกโดยเสรี (Free association) สิ่งใดผ่านเข้ามาในระดับจิตสำนึกก็พูดออกมาให้ผู้รักษาทราบ

2. การวิเคราะห์และแปลความฝัน (Dream analysis) ในเวลาหลับ Ego จะไม่ทำงานหรือทำในระดับที่ต่ำมาก ดังนั้นสิ่งที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึกจะปรากฏออกมาในระดับจิตสำนึกเป็นความฝัน การให้บุคคลได้บอกเล่าความฝันเป็นการได้ระบายออก โดยผู้รักษาจะวิเคราะห์และแปลความฝันเพื่อให้การรักษาต่อไป

3. การสะกดจิต (Hypnosis) การสะกดจิต สภาวะความผ่อนคลายอย่างลึก การทำให้บุคคลหนึ่งตกอยู่ในสภาวะยอมรับการเสนอแนะของผู้สะกดจิต

การทำการบำบัด

1. ผู้บำบัดควรต้องทำความเข้าใจกับการใช้กลไกทางจิตที่ไม่เหมาะสมของผู้รับการบำบัด (Maladaptive defense mechanism) ได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้ผู้รับการบำบัดเกิดความเข้าใจและ

ยอมรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตน และลดการใช้กลไกทางจิตให้น้อยลง ยอมรับสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมผู้รับการบำบัดให้มีการปรับตัวที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ในผู้รับการบำบัดที่ต้องมีสัมพันธภาพที่ยาวนาน (Long-term relationship) ผู้บำบัดต้องช่วยเหลือผู้รับการบำบัดได้เรียนรู้ทำความเข้าใจกับความคิด (Thinking) ความรู้สึก (Feeling) และพฤติกรรมการแสดงออกตามค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Believes) ของผู้รับการบำบัด และให้การยอมรับความต้องการของผู้รับการบำบัดว่าเป็นคนที่มีความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ไม่ใช่เป็นการกระทำที่ผิดบาปหรือน่าอาย (Shame)

3. ส่งเสริมและป้องกันปัญหาทางสุขภาพจิตแก่ผู้รับการบำบัด ครอบครัว และชุมชน โดยการใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยความรัก ความอบอุ่นแก่พ่อแม่ตามแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ فروยด์

ทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal theory)

แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเชื่อว่า บุคลิกภาพระหว่างบุคคลเกิดจากการสร้างสัมพันธภาพของบุคคลมากกว่าความขัดแย้งภายในใจ หรืออาจอธิบายได้ว่า พฤติกรรมและบุคลิกภาพของมนุษย์เป็นผลมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พฤติกรรมที่ผิดปกติและการเจ็บป่วยทางจิตเป็นผลมาจากการที่บุคคลไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ได้เหมาะสม การบำบัดรักษาจึงเน้นที่การแก้ไขประสบการณ์ที่บุคคลเคยมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น โดยการใช้ประสบการณ์สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับผู้บำบัดเป็นสื่อให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้ผู้ป่วยสามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นต่อไปได้

ซัลลิแวน (Sullivan, 1953) มีความเชื่อพื้นฐานว่า

1. ทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นผลมาจากที่บุคคลมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ในสังคม ประสบการณ์ชีวิตในวัยต้นมีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพจิตของบุคคลในเวลาต่อมา ซึ่งประสบการณ์ที่สำคัญ คือ ความวิตกกังวลที่ได้รับจากการเลี้ยงดูในวัยเด็กและจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (สัมพันธภาพระหว่างบุคคล) บุคคลที่มีความสมบูรณ์ (Healthy person) เป็นบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในสังคม สามารถมีความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลที่ขาดความตระหนักหรือไม่เห็นความสำคัญของการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship) เป็นสาเหตุสำคัญทำให้บุคคลเกิดการเจ็บป่วยทางจิต (Mental illness) ได้

ทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเชื่อว่า บุคคลถูกกระตุ้นเพื่อไปสู่เป้าหมาย 2 ประการ คือ

1) เป้าหมายเพื่อไปสู่ความพึงพอใจ (Satisfactions) ซึ่งเน้นที่ความต้องการทางสรีรวิทยา เช่น ความหิว การนอนหลับพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2) เป้าหมายเพื่อไปสู่ความมั่นคง (Security) เป็นความต้องการเพื่อความคงอยู่อย่างมีความสุข ต้องการการยอมรับในสังคมซึ่งเกิดจากการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความต้องการทั้ง 2 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กัน ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอทั้ง 2 ด้าน บุคคลก็จะไม่เกิดความวิตกกังวล

2. การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยเฉพาะในวัยต้นของชีวิตในด้านการยอมรับหรือไม่ยอมรับจากบุคคลรอบข้าง/ สิ่งแวดล้อม อันจะส่งผลกระทบต่อระดับตัวบุคคล (Self system) ทำให้บุคคลมีการรับรู้ตนเองในด้านบวก (Good me) ด้านลบ (Bad me) หรือการยอมรับการกระทำของตนเองไม่ได้ (Not me)

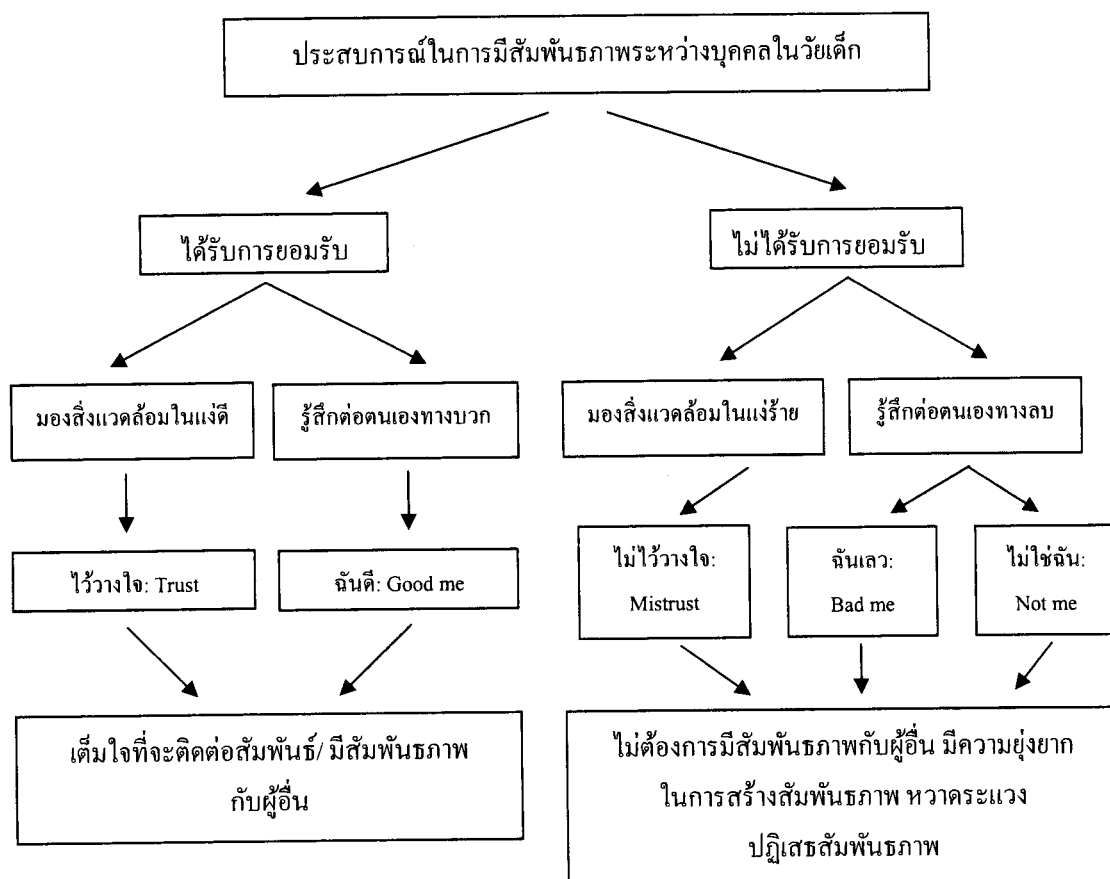
ระบบตัวตนของบุคคล/ ระบบแห่งตน (Self system) หรืออัตมโนทัศน์ (Self concept) เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง เป็นผลจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต แล้วบุคคลรวบรวมมาเป็นความรู้สึกต่อตนเอง หากพฤติกรรมที่แสดงออกได้รับการยอมรับจากผู้อื่น บุคคลจะมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง แต่ถ้าพฤติกรรมส่วนใหญ่ได้รับการปฏิเสธ ไม่ยอมรับจากผู้อื่น บุคคลจะเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง

ความรู้สึกต่อตนเองนั้น มี 3 ลักษณะ คือ

Good me: ฉันทิ เป็นความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลสำคัญในชีวิต เช่น การได้รับความรัก

Bad me: ฉันทิ เป็นความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลสำคัญในชีวิตที่แสดงออกทั้งทางวาจา ท่าทาง มีผลทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกวิตกกังวลและมีปัญหาสุขภาพจิตตามมาได้

Not me: ไม่ใช่ฉัน เป็นการปฏิเสธตนเอง เป็นผลมาจากการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความวิตกกังวลสูง เป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับ ถูกปฏิเสธ ทำให้บุคคลรู้สึกประหวั่นพรั่นพรึง สับสน และบุคคลจะปฏิเสธพฤติกรรมของตนเนื่องจากสังคมไม่ยอมรับ หรือยอมรับการกระทำของตนเองไม่ได้ ด้วยการใช้กลไกทางจิตรูปแบบต่าง ๆ เช่น เก็บกด การแสดงออกตรงข้าม การโทษผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งภาวะการปฏิเสธตนนี้อาจนำไปสู่การเกิดอาการทางจิตเวชได้

ภาพที่ 2 แผนภูมิการเกิดปัญหาสุขภาพจิต/ เจ็บป่วยทางจิตตามทฤษฎีของชัลลิเวน

ชัลลิเวนเชื่อว่า พัฒนาการของบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับความสามารถของการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพในแต่ละขั้นตอนของอายุ และมีผลส่งต่อการพัฒนาในวัยต่อมา เขาเชื่อว่า บุคลิกภาพจะดี ประสบผลสำเร็จ และจะเริ่มฟอร์มเป็นแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลในช่วงวัยเด็กตอนปลาย วัยเด็กตอนปลายและวัยก่อนวัยรุ่นมีความสำคัญที่บุคคลจะสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ เอาไว้ในชีวิตและเป็นบ่อเกิดหรือพัฒนาเป็นแบบแผนของบุคลิกภาพของบุคคลในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

การบำบัดรักษาตามแนวทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

จุดประสงค์ของการบำบัดรักษาตามแนวความคิดของนักทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล คือ การแก้ไขประสบการณ์ที่บุคคลเคยมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น โดยการใช้ประสบการณ์สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับผู้รักษาเป็นสื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเรียนรู้ เป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้ผู้ป่วยเพื่อให้สามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ ต่อไปได้ในกระบวนการรักษา ผู้รักษาจะต้องสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ โดยการแสดงความจริงใจไม่เสแสร้ง และในขณะเดียวกัน ผู้รักษาจะช่วยผู้ป่วยไม่ให้แยกแยะปัญหาของตนเองและทำความเข้าใจตนเอง โดยมีจุดประสงค์

เพื่อเพิ่มความตระหนักในตนเอง พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้ป่วยสร้างสัมพันธภาพใหม่กับบุคคลอื่น และเชื่อว่าสัมพันธภาพระหว่างผู้รักษากับผู้ป่วยจะเป็นประสบการณ์ที่ดีที่จะช่วยให้ผู้ป่วยเกิดความเข้าใจตนเอง ความเชื่อถือว่าผู้ป่วยมีต่อผู้รักษาจะช่วยให้ผู้ป่วยไว้วางใจผู้อื่นได้มากขึ้น หากผู้ป่วยสามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ บุคคลจะสามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานของสังคมได้

กระบวนการใช้ความสัมพันธภาพระหว่างบุคคลบำบัด ผู้บำบัดจะต้องทำหน้าที่คล้ายผู้วิเคราะห์จิต จะต้องเข้าถึงประสบการณ์ชีวิตในอดีตและแก้ไขที่สัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยการสร้างประสบการณ์การมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่เหมาะสมกับผู้บำบัด (Healthy relationship with the therapist) ให้กับผู้ป่วย เรียนรู้ที่จะพึงพอใจในการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดี ผู้บำบัดจะต้องพยายามสร้างความรู้สึกรับไว้วางใจ (Trust) โดยใช้กระบวนการของสัมพันธภาพที่อบอุ่นจริงใจ สร้างการเรียนรู้ใหม่ที่เหมาะสม

การทำการบำบัด

ผู้รับการบำบัดทางจิตมักมาด้วยปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารและความสัมพันธ์กับผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัดจะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับการบำบัดได้ เป้าหมายที่สำคัญของการบำบัด คือ การช่วยให้ผู้รับการบำบัดมีความวิตกกังวลลดลง ช่วยปรับเปลี่ยนชีวิตให้สามารถดำเนินไปในทางสร้างสรรค์ บทบาทของผู้บำบัด คือ

1. ให้การบำบัดแบบองค์รวม
2. ให้การช่วยเหลือผู้รับการบำบัดโดยการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด (Nurse-patient relationship) ผู้บำบัดจะต้องช่วยให้ผู้รับการบำบัดเรียนรู้ที่จะจัดการความวิตกกังวลของตนเอง และคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นด้วย
3. กระตุ้นสนับสนุนให้ผู้รับการบำบัดเรียนรู้วิธีการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ให้มีความสัมพันธ์ในทางที่เหมาะสมถูกต้อง (Improve interpersonal relationship)
4. ช่วยให้ผู้รับการบำบัดเกิดความรู้สึกรับประกันปลอดภัย (Security)
5. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรตั้งแต่ทารก โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาทางสุขภาพจิต
6. ช่วยเหลือผู้รับการบำบัดค้นหาจุดดีของตนเอง (Good me) พยายามควบคุมจุดที่คิดว่าตนเองด้อยหรือตนเองสับสน เพื่อจะได้เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal)

การบำบัดแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic) จะให้ความสำคัญกับกระบวนการภายใน (Internal process) ของพัฒนาการรับรู้กระบวนการปรับตัวในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Book, 1998; Luborsky, 1984) คือ วิธีการที่บุคคลรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่สามารถถูกทำลายลงได้จากประสบการณ์ที่เจ็บปวดซึ่งเกิดขึ้นในอดีต วัตถุประสงค์ของการบำบัดแบบพลวัตทางจิต คือ ช่วยให้ผู้รับการบำบัดจัดการกับเหตุการณ์ในอดีต เพื่อช่วยบรรเทาสัมพันธภาพที่บิดเบือนไป (Strupp & Binder, 1984) โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับการบำบัดรับรู้ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่พวกเขาจะสามารถปรับตัวเข้าสู่การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ การบำบัดแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic) ให้ความสำคัญกับกระบวนการภายนอก (External process) ในการช่วยเหลือผู้รับการบำบัดให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นด้วย ความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางสังคมทำให้เกิดความซึมเศร้าและปัญหาทางจิตอื่น ๆ (Weissman et al., 2000)

ทฤษฎีพลวัตทางจิต (Psychodynamic) เป็นแนวคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับมองหารูปแบบความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำของบุคคล การบำบัดแบบพลวัตทางจิตให้ความสำคัญกับการอธิบายรูปแบบของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ปรากฏขึ้นในความสัมพันธ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งความสำคัญในสัมพันธภาพระหว่างผู้บำบัดกับผู้ได้รับการบำบัดด้วย (Luborsky, 1984; Strupp & Binder, 1984) ดังนั้น แนวคิดของการบำบัดแบบพลวัตทางจิตตั้งอยู่บนพื้นฐานของการฟังอย่างใกล้ชิดถึงวิธีการที่ผู้รับการบำบัดได้เล่าถึงปฏิสัมพันธ์ของพวกเขากับคนอื่นที่มีความหมาย และการเฝ้าสังเกตลักษณะโดยรวม เลสเตอร์ ลูบอสกี (Lester Luborsky) แนะนำวิธีการที่เรียบง่ายและสามารถปฏิบัติได้ในการอธิบายรูปแบบของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เรียกว่า Core conflictual relationship theme (CCRT) (Book, 1998; Luborsky, 1984; Luborsky & Crits-Christoph, 1990) CCRT สำหรับผู้รับการบำบัดต้องให้ความสนใจในการอธิบายลักษณะของสัมพันธภาพ และองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ความปรารถนาของผู้รับการบำบัด 2) การตอบสนองจากบุคคลอื่น 3) การตอบสนองต่อตนเอง

ตัวอย่างคำถามที่สามารถใช้เพื่ออธิบายลักษณะของสัมพันธภาพ, สำนวนรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ และลักษณะของแนวคิดการบำบัดแบบพลวัตทางจิต ได้แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวอย่างคำถามสำหรับกรอบแนวคิดแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

กรอบแนวคิด	ตัวอย่างคำถาม
ความปรารถนาต่อสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล (Interpersonal wish)	● อะไรคือสิ่งที่คุณต้องการจากความสัมพันธ์ของคุณกับบุคคลนี้ในเวลานี้ ● อะไรคือสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นเมื่อคุณมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลนี้
การตอบสนองจากผู้อื่น (Response from other)	● อะไรคือสิ่งที่คุณคิดว่ามันอาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์นี้ ● บุคคลนี้ได้มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อคุณอย่างไร ● คุณรู้สึกกลัวหรือจินตนาการเกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้บ้างหรือไม่ ● อะไรจะเกิดขึ้นบ้าง ถ้าคุณแสดงพฤติกรรมไปตามแรงกระตุ้นของคุณ
การตอบสนองต่อตนเอง (Response of self)	● ในกรณีที่บุคคลนี้มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อคุณ คุณมีความรู้สึกหรือแสดงพฤติกรรมอย่างไร ● คุณรู้สึกอย่างไรต่อการตอบสนองของบุคคลนี้ ● คุณแสดงอย่างไรเพื่อตอบสนองต่อความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับคุณ

ตัวอย่างกรอบแนวคิดการบำบัดแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

เพื่อให้เข้าใจตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวความคิดการบำบัดแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ ต่อไปนี้เป็นสถานการณ์การบำบัดแบบพลวัตทางจิตต่อพฤติกรรมสุขภาพ โดยผู้รับการปรึกษา/ ผู้รับการบำบัด คือ Abe ส่วนผู้ให้การปรึกษาคือ Dr. P แนวทางการให้การปรึกษา/ แนวทางการบำบัดมีดังต่อไปนี้

“Abe บอกกับ Dr. P ว่าสิ่งที่กระตุ้นให้เขาต้องทำงานเกี่ยวข้องกับความต้องการที่จะทำให้เพื่อนร่วมงานอาวุโสในบริษัทกฎหมายที่เขาทำงานอยู่นั้นพอใจและประทับใจ ซึ่งชายคนนั้นคือที่ปรึกษาเมื่อตอนที่ Abe ถูกจ้างให้เข้ามาทำงานจากโรงเรียนสอนกฎหมาย Dr.P ได้คุยกับ Abe เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบสัมพันธภาพของเขากับที่ปรึกษา รูปแบบนี้อาจเป็นเช่นเดียวกับที่ Abe เคยมีกับพ่อของเขาเมื่อครั้งยังเด็ก Dr. P ตรวจสอบความสัมพันธ์ทั้ง 2 ลักษณะ และสรุปว่าทั้งพ่อและที่ปรึกษาได้รับอิทธิพลจากความขัดแย้งในโครงสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังนี้

- ความปรารถนา (Wish) ในสัมพันธภาพของ Abe กับที่ปรึกษา เขาหวังว่าจะได้รับการยอมรับและเป็นที่รักจากที่ปรึกษา Abe ต้องการทำให้ชายคนนี้ประทับใจจากผลงานของเขาจากการเป็นทนายความและจากการสร้างบริษัทนี้ขึ้นมา ความปรารถนาในสัมพันธภาพนี้มีลักษณะคล้ายกับสัมพันธภาพของ Abe ที่มีต่อพ่อของเขาในวัยเด็ก Abe ต้องการทำให้พ่อของเขาพอใจ และได้รับคำชมจากพ่อ โครงสร้างนี้ในความปรารถนาทั้ง 2 อย่าง คือ ความต้องการได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า

- การตอบสนองจากผู้อื่น (Response from other) นอกจาก Abe จะทำงานหนักมากแล้ว เขายังไม่ประสบความสำเร็จตามที่เขายากจะได้อ Abe กลัวว่าที่ปรึกษาของเขาจะผิดหวังในตัวเขา เขาสรุปเอาเองว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าที่ปรึกษาผิดหวังในตัวเขา เมื่อ Abe เป็นเด็ก ดูเหมือนพ่อของเขาจะวางกับดักเขาไว้ด้วยคำชม เมื่อ Abe ประสบความสำเร็จ พ่อเขาจะพูดว่านั่นคือสิ่งที่พ่อคาดหวังไว้ เมื่อ Abe ทำได้ไม่ดีพอ พ่อของเขาจะตำหนิด้วยถ้อยคำหยาบคาย โครงสร้างนี้ จากการตอบสนองจากบุคคลอื่นทั้ง 2 คน คือสิ่งที่ Abe รับรู้และสรุปนั้น มันกำลังเป็นกับดักสำหรับเขา

- การตอบสนองของตนเอง (Response of self) การเป็นทนายความ Abe ตอบสนองต่อการรับรู้ความล้มเหลวของตนเอง ด้วยการพาตัวเองเข้าสู่การทำงานให้สมบูรณ์ที่สุดและทำงานด้วยเวลาที่ติดต่อกันยาวนานหลายชั่วโมง Abe เริ่มต้นด้วยการไปถึงที่ทำงานก่อนที่ปรึกษาจะมาถึง และทำงานอยู่จนกว่าที่ปรึกษาจะกลับ และนี่คือการตอบสนองเดียวกันกับเมื่อตอนที่ Abe เป็นเด็ก เมื่อเขาต้องพยายามอย่างหนักที่จะพยายามได้รับคำชมจากพ่อของเขา โครงสร้าง คือ การพยายามที่ทำงานอย่างหนักเพื่อที่ที่ได้รับการยอมรับ นั่นคือสิ่งที่ Abe กลัว เขาว่าเขาจะไม่ได้รับมัน การทำงานอย่างเครียดและยาวนานมันทำให้ความสามารถในการดูแลสุขภาพและครอบครัวของเขาลดน้อยลง”

จะเห็นว่า รูปแบบการให้การปรึกษาสถานการณ์การบำบัดแบบพลวัตทางจิต ต่อพฤติกรรมสุขภาพ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการให้การปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ เนื่องจากกรอบแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีของ فروยด์ ที่เชื่อว่าทุกคนเกิดมาพร้อมกับแรงขับทางเพศพื้นฐาน หรือแรงปรารถนา (Desire) นอกจากนั้น โครงสร้างพื้นฐานของบุคลิกภาพ ที่ประกอบไปด้วย อิด (Id) อีโก้ (Ego) ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) โดยอิด (Id) เป็นส่วนที่แสดงถึงความปรารถนาที่มาจากแรงขับพื้นฐาน อีโก้ (Ego) เป็นส่วนที่จะตอบสนองความต้องการตามโลกแห่งความเป็นจริง รวมถึงทำหน้าที่ให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และ ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนที่พยายามเหนี่ยวนำให้เกิดความสมบูรณ์ในตนเอง

โปรแกรมการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal counseling)

เทคนิคการบำบัดแบบพลวัตทางจิตมีทั้งหมด 16 เทคนิค ซึ่งได้มาจากทฤษฎีในกลุ่มพลวัตจิต (เช่น ลูบอสกี (Luborsky, 1984), สตรัพฟ์ และบินเดอร์ (Strupp & Binder, 1984), บู้ค (Book, 1998) เป็นต้น) และกลุ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (เช่น เทย์เบอร์ (Teyber, 2000), วิสส์แมน และคณะ (Weissman et al., 2000) เป็นต้น) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรึกษา การใช้เทคนิคทั้ง 16 เทคนิคมีเป้าหมายเพื่ออธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ของผู้รับการปรึกษาที่พวกเขา กำลังให้ความสำคัญ (ความสัมพันธ์ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ในอดีต หรือความสัมพันธ์ในการบำบัด) มี 5 เทคนิคที่ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพภายนอกการปรึกษา (PSY-5, 4, 12, 14 และ 15), 4 เทคนิคเน้นเกี่ยวกับสัมพันธภาพในอดีต (PSY-5-8), 4 เทคนิคให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพในการปรึกษาระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา (PSY-9-11 และ 16) และอีก 3 เทคนิคที่เหลือ (PSY-1, 2 และ 13) เป็นเทคนิคที่คล้ายกับทักษะในการสำรวจความคิดหรือความรู้สึกที่ถูกซ่อนไว้ในจิตไร้สำนึก และนำไปสู่การสำรวจลักษณะความสัมพันธ์ทั้ง 3 ลักษณะด้วย รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เทคนิคของการบำบัดแบบพลวัตทางจิตเพื่อการสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่	เทคนิค
PSY-1	การฟังเพื่อการเล่า (Listening to narrative)
PSY-2	การเชื่อมโยงอิสระ (Encourage free association)
PSY-3	ระบุลักษณะความสัมพันธ์ (Identifying relationship theme)
PSY-4	แปลความหมายปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Making interpersonal)
PSY-5	ให้ความเคารพกับการต่อต้าน (Honoring to resistance)
PSY-6	สำรวจประสบการณ์วัยเด็ก (Exploring childhood experience)
PSY-7	บำบัดผ่านความขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict)
PSY-8	ระบุรูปแบบความผูกพัน (Identifying attachment styles)
PSY-9	สังเกตสัมพันธภาพในการปรึกษา (Observing the therapeutic relationship)
PSY-10	ให้ความสนใจต่อการตอบสนองภายในตัวบุคคล (Attending to subjective response)
PSY-11	แก้ไขความขัดแย้งอีกครั้งในสัมพันธภาพการปรึกษา (Resolving conflicts in the therapeutic relationship)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	เทคนิค
PSY-12	ปรับเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล (Modifying relational interaction)
PSY-13	การวิเคราะห์ความฝัน (Interpreting dream)
PSY-14	ปรับตัวต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เสียหายหรือขัดแย้ง
PSY-15	สนับสนุนสัมพันธภาพใหม่
PSY-16	เรียนรู้จากการยุติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

งานวิจัยในประเทศ

สุมิตตา สว่างทุกข์ (2558) การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้ในพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา การมีคูรักรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมทางเพศ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ต่อพฤติกรรมทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 344 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การตระหนักรู้ในพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.27, p < .001$) 2) นักเรียนวัยรุ่นที่มีคูรักรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมทางเพศ และได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน

จินณ์ภัต แสงมา (2545) ศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมเรื่องเสรีภาพทางเพศ และวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาและรูปแบบของวาทกรรมเรื่องเสรีภาพทางเพศในสื่อมวลชนไทย แต่ละประเภท สำหรับวิธีการวิจัยนั้น ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาของ “การตอบปัญหาทางเพศ” ในสื่อมวลชนไทย 5 สื่อ ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อนิตยสาร สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ความหมายเรื่องเสรีภาพทางเพศของสื่อมวลชนไทย ในประเด็นทั้งสอง คือ การเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการสำส่อนทางเพศ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ลักษณะอนุรักษ์ ลักษณะปฏิรูป และลักษณะก้าวหน้า 2) กระบวนการสร้างวาทกรรมเรื่องเสรีภาพทางเพศ มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปฏิบัติการทางวาทกรรม อันได้แก่ ผู้นำเสนอตัวบท การคัดเลือกรูปแบบการสื่อสารและกลุ่มเป้าหมาย กับปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม

โดยการผลิตวาทกรรมบางส่วนในการตอบปัญหาทางเพศ 3) วาทกรรมเรื่องเสรีภาพทางเพศ ที่ปรากฏในแต่ละสื่อจะมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ ยังคงมีเนื้อหาในลักษณะ การอนุรักษ์ มากกว่าลักษณะความก้าวหน้าในเรื่องเสรีภาพทางเพศ

บังอร เทพเทียน (2548) ศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2546 โดยวิธีการ วิเคราะห์ห่อถัก ข้อค้นพบที่สำคัญในการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า การใช้สารเสพติดและการเปิดรับสื่อเรื่องเพศมีค่าขนาดอิทธิพลกับพฤติกรรมทางเพศในภาพรวมเท่ากับ .85 และ .74 ซึ่งมีขนาดอิทธิพลใหญ่กว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ อย่างชัดเจน การวิจัยในเรื่องพฤติกรรมทางเพศยังเน้น การศึกษาในแนว KAP โดยมุ่งเน้นการวัดความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า การศึกษาในมิติของสังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้มิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรมมีความละเอียดอ่อน มีความสลับซับซ้อนจนไม่สามารถลดทอนมิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรมออกมาเป็นตัวแปร ที่นำมาศึกษาในบริบทของการวิจัยเชิงปริมาณได้

เกษมศรี อัสวศรีพงศ์ธร (2550) ได้ศึกษาการเสริมสร้างความยับยั้งชั่งใจที่สัมพันธ์กับ พฤติกรรมด้านเพศสัมพันธ์สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ลดลง หลังจากได้รับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดการฝึกอบรมตามหลักสูตร “เพศศึกษารอบด้าน” สำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เกิดความยับยั้งชั่งใจที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านเพศสัมพันธ์

ธนัดถณ ตะพังพินิจการ (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน วัยรุ่นชายที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา และมีความคิดเห็นที่ถูกต้องต่อการมีเพศสัมพันธ์ ความรู้สึก มีคุณค่าในตนเอง ทักษะการสอนตนเอง และการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชาย

สุมาลี สวยศอาด (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อม ในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อพฤติกรรม ทางเพศที่เหมาะสม และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อ พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่มีต่อความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู แบบให้เหตุผลและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู

แบบใช้เหตุผลและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่มีต่อความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรลักษณะทางสังคมและ ลักษณะทางจิตสามารถร่วมกันทำนายความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ ร้อยละ 70.7 ซึ่งมีตัวแปรทำนาย 6 ตัวร่วมกันสามารถทำนาย โดยตัวแปรที่เข้าทำนายตามลำดับ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านเพศจากสื่อมวลชน เจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจากบิดามารดา ความเชื่ออำนาจภายในตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจากบิดามารดา

สัจจา ทาโต (2550) ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรของวัยรุ่นไทย วัยรุ่น เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา เป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง ซึ่งรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร ในปัจจุบัน พบว่าวัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรมากขึ้น โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนเวลาอันควร ได้แก่ อิทธิพลของวัฒนธรรมชาติตะวันตก อิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ อิทธิพลจากเพื่อน การใช้สารเสพติด ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรและบิดามารดา การดูแลเอาใจใส่ของบิดามารดา การมีแฟนและคุณลักษณะทางจิตสังคม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรอาจนำมาซึ่งการติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การติดเชื้อเอชไอวี การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และการขาดโอกาส ทางการศึกษาและการมีอนาคตที่ดีกว่า การป้องกันพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร สามารถกระทำได้โดยการส่งเสริมให้เด็ก/ วัยรุ่นมีความนับถือตนเอง มีทักษะชีวิตและทักษะ การปฏิเสธ และได้เรียนรู้เพศศึกษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยตั้งแต่วัยเด็ก

กองแก้ว ย้วนบุญหลิม (2551) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของพนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง 2) เพศ เจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ ของพนักงาน 3) ลักษณะการพักอาศัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศ ของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) สิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และการคล้อยตาม กลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมทางเพศของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 6) อายุ สิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีความสามารถ ในการทำนายพฤติกรรมทางเพศในระดับร้อยละ 18.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัทกร วงศ์สงคราม (2552) ศึกษาความรักของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า 1) วัยรุ่นชายและ วัยรุ่นหญิงมีคะแนนความรักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในองค์ประกอบย่อย

พบว่า วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีคะแนนองค์ประกอบความรักในด้านความเสน่หาและความผูกพันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) วัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญาตรี มีคะแนนความรักแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ประสบการณ์การมีคู่รักของวัยรุ่นที่แตกต่างกัน ได้แก่ วัยรุ่นที่ยังไม่เคยมีคู่รัก เคยมีคู่รักแล้ว (ปัจจุบันไม่มี) และมีคู่รัก (ในปัจจุบัน) มีคะแนนความรักที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบย่อยพบว่า วัยรุ่นที่มีประสบการณ์การมีคู่รักแตกต่างกัน มีคะแนนองค์ประกอบความรักในด้านความใกล้ชิดสนิทสนม ความเสน่หา และความผูกพัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรลักษณ์ ไกบุตร (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุจธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาปรากฏว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรจิตลักษณะด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์ทางสังคมด้านการอบรมเลี้ยงดูและด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน คือ เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .144 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกษมศรี อัสวศรีพงษ์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เพื่อเสริมสร้างความยับยั้งชั่งใจของประชาชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ประชาชนเขตจตุจักรมีคะแนนความยับยั้งชั่งใจด้านพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และด้านความคาดหวังที่จะไม่เกิดพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความยับยั้งชั่งใจด้านเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา คะแนนความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนเขตจตุจักรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

ซิการ์ด, คานอน, โออุดราโอโก, และไชรอน (Sicard, Kanon, Ouedraogo, & Chiron, 1992, pp. 63-72) ได้ศึกษาความรู้ เจตคติ ความเชื่อ เรื่องโรคเอดส์ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรม

เพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยม เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 14-25 ปี ในเมืองแบนฟอร่า (Banfora) จำนวน 474 คน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ กลัวโรคเอดส์ ส่วนพฤติกรรมทางเพศ มีบางส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีประสบการณ์ทางเพศแล้ว และไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด รวมถึงพบว่า สถานที่อยู่อาศัย ศาสนา ลักษณะงาน และรายได้ของผู้ปกครอง หรือญาติที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

เอ็กเกอร์ และคณะ (Egger et al., 1993) ได้ทำการศึกษาความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน 4 แห่ง ในนิการากัว จำนวน 451 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 64.00 นักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 90.00 นักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 50.00 อายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนชายอยู่ระหว่าง 10-21 ปี โดยเฉลี่ยอายุ 15 ปี ส่วนนักเรียนหญิงอายุระหว่าง 15-21 ปี โดยเฉลี่ย 17.40 ปี นักเรียนชายร้อยละ 60.00 มีจำนวนคู่นอนมากกว่า 1 คนในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนนักเรียนหญิงร้อยละ 3.00

เลอร์เนอร์ และกาเลมบอส (Lerner & Galambos, 1998, Abstract) ได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลจากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ 18-19 ปี ที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การมีเพศสัมพันธ์ โดยเปลี่ยนคู่นอนหลายคู่ และการมีเพศสัมพันธ์โดยเสี่ยงต่อการติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากกว่า วัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่

ลอยด์ และเมนส์ (Lloyd & Mensch, 2006) ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในประเทศเคนยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 12-19 ปี จำนวน 600 คน ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 33 โรงเรียน จาก 3 ตำบลของประเทศเคนยา ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวและโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นชาย แต่ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่นหญิง การปลูกฝังการเลียนแบบบทบาททางเพศแห่งความเป็นแม่จากมารดา และการสนับสนุนของบิดาและมารดามีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นหญิง

ซาง, เกา, ดอง, ตัน, และวู (Zhang, Gao, Dong, Tan, & Wu, 2002) ได้ศึกษากิจกรรมทางเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในปักกิ่ง จากการสำรวจพบว่า 28% เคยจูบกับเพศตรงข้าม, 19% มีการช่วยเหลือตนเอง, และ 12% มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และในบรรดาคนที่มีเพศสัมพันธ์ 69% มีการใช้ถุงยางอนามัย

ซาง, หลิว, และซาง (Zhang, Liu, & Zhang, 2007) ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงปักกิ่ง พบว่า อุบัติการณ์ที่ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย, การสูบบุหรี่, ทักษะคิด, การคบเพื่อนต่างเพศ, พฤติกรรมทางเพศ (การหอมหรือการสัมผัส) ความรู้ด้านสุขภาพทางเพศ

เซาและยี่ (Chiao & Yi, 2011) ได้ศึกษาเรื่องเพศในวัยรุ่นและผลลัพธ์สุขภาพก่อนการสมรสในหมู่วัยรุ่นชายไต้หวัน: การรับรู้ของพฤติกรรมทางเพศและผลกระทบที่เกิดขึ้น พบว่า เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นมีการเชื่อมโยงกับภาวะสุขภาพการรับรู้ของเยาวชน (สุขภาพของตนเอง, การสูบบุหรี่และการดื่ม) ตามที่คาดไว้ การค้นพบนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัวและบริบททางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การป้องกันเอชไอวีและโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพสำหรับเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องใช้เครือข่ายมิตรภาพและบริบททางสังคมเข้าสู่อการพิจารณา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed method research) โดยดำเนินการเป็นสองระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยวิธีการสังเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยการศึกษา ค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรม และจากการศึกษาอิสระชั้นสูง รวมถึงการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูฝ่ายปกครอง เป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลมารวบรวมเพื่อทำการสังเคราะห์ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 70 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 2 คน และครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) และนำผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์เพื่อสร้างข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

มีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การสังเคราะห์องค์ประกอบที่ใช้วัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางเพศ ปัญหาทางเพศในเด็กและวัยรุ่น พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ได้โครงสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
 2. ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษางานวิจัย การศึกษาค้นคว้าอิสระของผู้วิจัย เรื่อง วิเคราะห์วาทกรรมละครสะท้อนพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย (Juntana, 2014) และได้รับการตอบรับให้นำเสนอผลงานวิจัยระดับนานาชาติ The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2014 ณ ประเทศญี่ปุ่น นำมาประกอบการอ้างอิงร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำข้อมูลมายืนยันในด้านความตรงของเนื้อหา
 3. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ตรวจสอบและอนุญาตให้ใช้ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม การพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ และการวางตัวต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 4. เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 70 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 6 คน และครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ร่วมกัน
- ตัวอย่างแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับนักเรียน
- นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
 - นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้ามของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
- ตัวอย่างแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับครู
- ท่านคิดว่าพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
 - ท่านคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้ามของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1-ข้อ 4 ข้างต้น มาสังเคราะห์ร่วมกัน ได้โครงสร้างเนื้อหา
ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของพฤติกรรมทางเพศ ดังนี้

1. การสัมผัสเชิงผู้สาว เช่น ยินยอมให้คนรักจับมือถือแขน โอบกอด หรือจูบได้
ตามร่างกาย การกอด จูบ
2. การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน
3. การพูดคุยเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
4. การนัดเที่ยวสถานบันเทิง งานเลี้ยงตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในตอนกลางคืน
5. การอาศัยอยู่ร่วมกันของวัยรุ่นชายหญิง
6. การมีนัดกับเพศตรงข้าม
7. การมีคู่วัยรุ่น
8. การให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม
9. ความรับผิดชอบในการกระทำของตน
10. ความเสมอภาคทางเพศ
11. การยึดถือความเป็นสุภาพบุรุษ
12. การไม่รังแกและเอาเปรียบเพศตรงข้าม
13. การมีเพศสัมพันธ์
14. การแสดงความรักต่อเพศตรงข้าม
15. การใช้ Social network พูดคุยกับเพศตรงข้าม
16. การยับยั้งชั่งใจต่อการมีเพศสัมพันธ์
17. การดูสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ อินเทอร์เน็ต ที่นำเสนอ
เรื่องเกี่ยวกับความรักและการมีเพศสัมพันธ์
18. ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมา
19. การเปลี่ยนคู่วัยรุ่นหรือคู่คบบ่อย ๆ
20. การไปนอนค้างที่บ้านหรือห้องพักของเพื่อน
21. การมีคู่วัยรุ่น การแต่งงาน
22. การยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามประเพณี
23. การแสดงความต้องการทางเพศ
24. การแต่งกายหรือการแสดงออกที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศ
25. การผ่อนคลายอารมณ์เพศ
26. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

27. บทบาททางเพศ

จาก 27 คุณลักษณะ ได้สรุปรวมเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 พัฒนาการทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ประสบการณ์ ความสัมพันธ์ของเหตุและผลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตตามวัย (คุณลักษณะที่ 7, 9, 17, 21, 25, 26)

องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การคบเพื่อน การนัดเพื่อนต่างเพศ การไปสังสรรค์กับเพื่อนต่างเพศ การหาโอกาสใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม (คุณลักษณะที่ 2, 4, 6, 8, 11, 12, 16, 22, 23)

องค์ประกอบที่ 3 การแสดงออกทางเพศ หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศและวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม การสร้างเอกลักษณ์ที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล เช่น การแต่งกาย ความมีอิสระเสรีทางเพศ การสนิทสนมกันระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง การได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะจากสื่อที่ช่วยทางเพศต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ วิดีโอ และพัฒนาตามลำดับขั้นเป็นความผูกพันทางอารมณ์ (Emotional attachment) ที่แสดงใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึก คือ รู้สึกรัก ชอบ รู้สึกเป็นสุขที่ได้อยู่ใกล้ ด้านความคิด คือ การมองผู้ที่ตนรักในแง่ดี มองเห็นคุณค่าและความหมายของคนรัก อยากทำสิ่งที่ดีให้ และอยากให้คนรักพบแต่ความสุข ด้านการกระทำ คือ การปฏิบัติต่อกันอย่างอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ การสัมผัส กอดจูบ และมีเพศสัมพันธ์ (คุณลักษณะที่ 1, 3, 5, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 24, 27)

ขั้นตอนที่ 2: การสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

นำองค์ประกอบของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่สังเคราะห์ได้ไปสร้างข้อคำถาม กำหนดเนื้อหาที่ถามในแต่ละองค์ประกอบ โดยยึดตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของแต่ละองค์ประกอบจากการสังเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ตารางที่ 4 ตัวอย่างข้อคำถาม

องค์ประกอบที่ 1 พัฒนาการทางเพศ	องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพทางเพศ	องค์ประกอบที่ 3 การแสดงออกทางเพศ
1. นักเรียนและแฟนมักจะแสดงออกถึงความรัก เช่น กอด จับมืออย่างเปิดเผย แม้อยู่ในที่สาธารณะ	1. นักเรียนมักจะไปเที่ยวกับแฟนตามลำพัง	1. นักเรียนให้แฟนถูกเนื้อต้องตัวหรือโอบกอดได้
2. นักเรียนคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือว่าเป็นสิ่งที่น่าทดลอง	2. นักเรียนเคยถูกแฟนกอดจูบ	2. นักเรียนมักจะหนีเรียนไปกับแฟน
3. นักเรียนเห็นด้วยกับความคิดเห็นของเพื่อนชาย-หญิง ที่คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักไม่ใช่เรื่องเสียหาย	3. นักเรียนกับแฟนมักจะหาโอกาสอยู่ในที่ลับตาคนเสมอ	3. นักเรียนและแฟนนั่งหยอกล้อกันภายในโรงเรียน
4. นักเรียนคิดว่าการตัดสินใจในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมก็ได้	4. ถ้าเป็นแฟนกันแล้วนักเรียนยอมให้ถูกเนื้อต้องตัวได้	4. นักเรียนคิดว่าการไปเที่ยวค้างคืนกับแฟนเป็นสิ่งไม่ดี
5. นักเรียนเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เป็นการยอมรับกันโดยทั่วไป	5. นักเรียนคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กัน ทำให้คู่รักรักกันมากขึ้น	5. การเดินจูบมือกันระหว่างคู่รักวัยรุ่นเป็นสิ่งธรรมดา

ขั้นตอนที่ 3: การหาความตรงเชิงพินิจ (Face validity)

1. ผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเยาวชน และมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการสร้างแบบวัด จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงพินิจ ดังนี้

1.1 นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน จิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชน

1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ไชยพันธุ์ ข้าราชการบำนาญ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล อาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.4 ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.5 นายเผด็จ รัตตา ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย

2. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อว่าสามารถใช้วัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ข้อเสนอแนะของแบบวัด ดังนี้

+1 แบบวัดแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับนิยามของแต่ละด้านหรือไม่อย่างไร

0 ไม่แน่ใจว่าแบบวัดข้อนั้นมีความสอดคล้องกัน

-1 แบบวัดข้อนั้นไม่มีความสอดคล้องกัน

3. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ได้ค่า IOC ระหว่าง .60-1.00 (ภาคผนวก ข) จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อคำถาม จำนวน 60 ข้อ

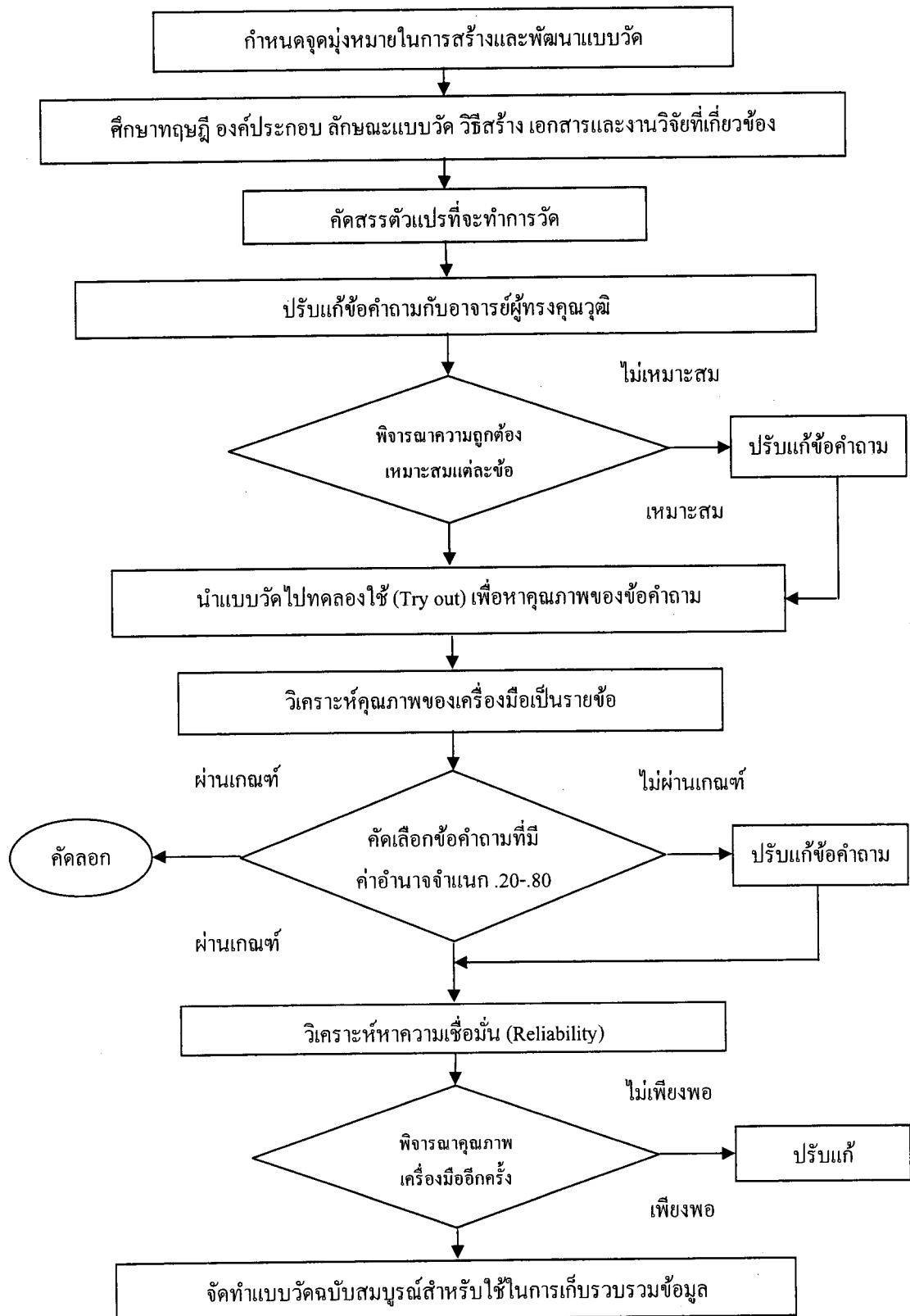
4. นำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว และตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก 18 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 42 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจริงที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยการวิเคราะห์ค่าระหว่างข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) และค่าความเชื่อมั่นสอดคล้องภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

5.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 42 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20-.80 (ภาคผนวก ข)

5.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 ซึ่งแสดงว่า แบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง (ภาคผนวก ข)

ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัด แสดงดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัด

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่จะใช้ศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยวิธีการจับฉลาก จากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 10 โรงเรียน ได้ตัวแทนมา 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย เพื่อเป็นตัวแทนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

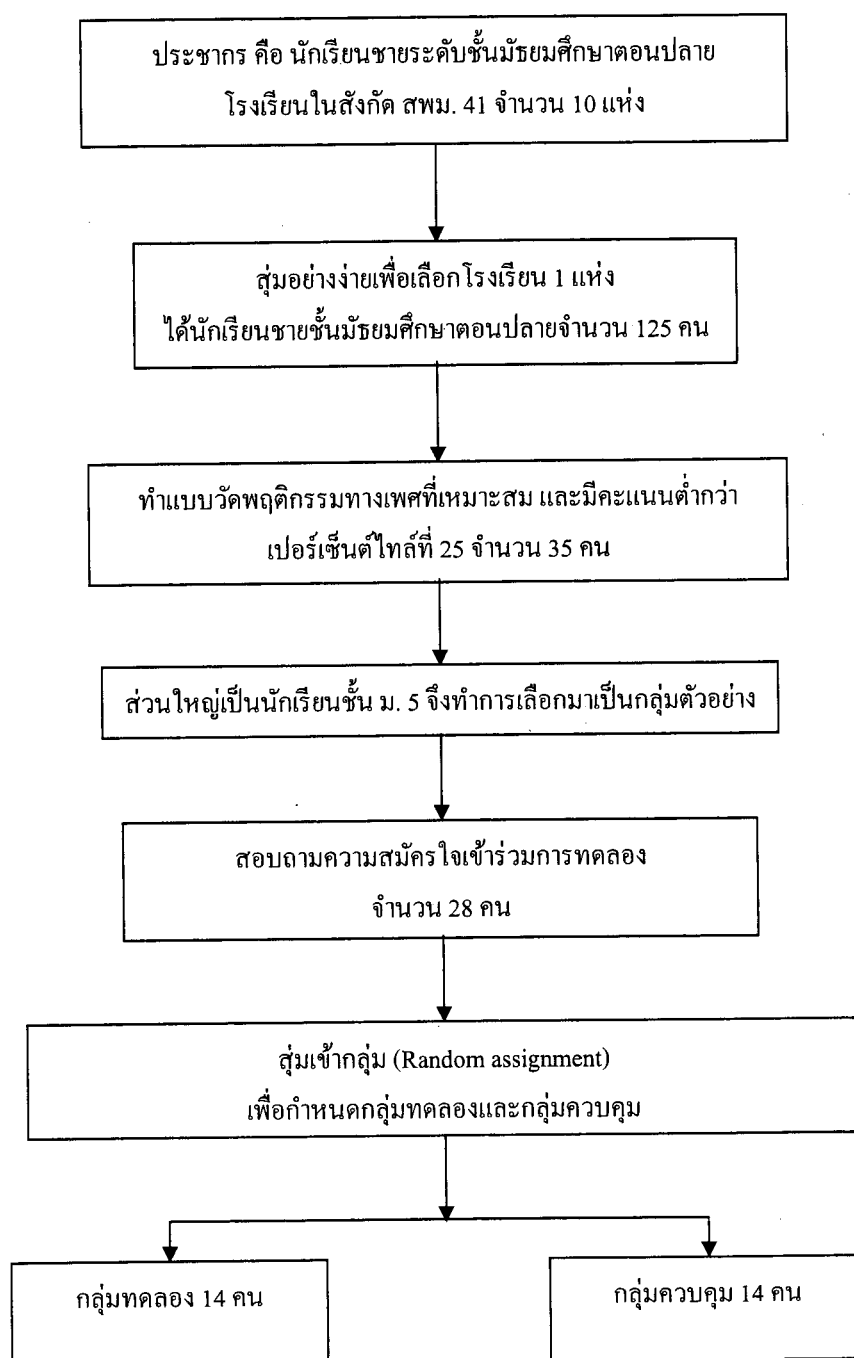
1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 125 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2558 จากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ได้นักเรียนจำนวน 35 คน โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงทำการเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง มีนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ จำนวน 28 คน และสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน

กลุ่มทดลอง ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนตามปกติ

ลำดับขั้นตอนการได้มาของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลอง แสดงดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 4 ลำดับขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต
ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ

ขั้นตอนการสร้างโปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดเนื้อหาและขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ตรวจสอบ

2. นำโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงพิณิจ (Face validity) เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผลการใช้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 (ภาคผนวก ข) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน มีดังนี้

2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาบัณฑิตศึกษานานาชาติและทรัพยากรมนุษย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สุวี ฤกษ์จารี อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.3 รองศาสตราจารย์มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ ข้าราชการบำนาญ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

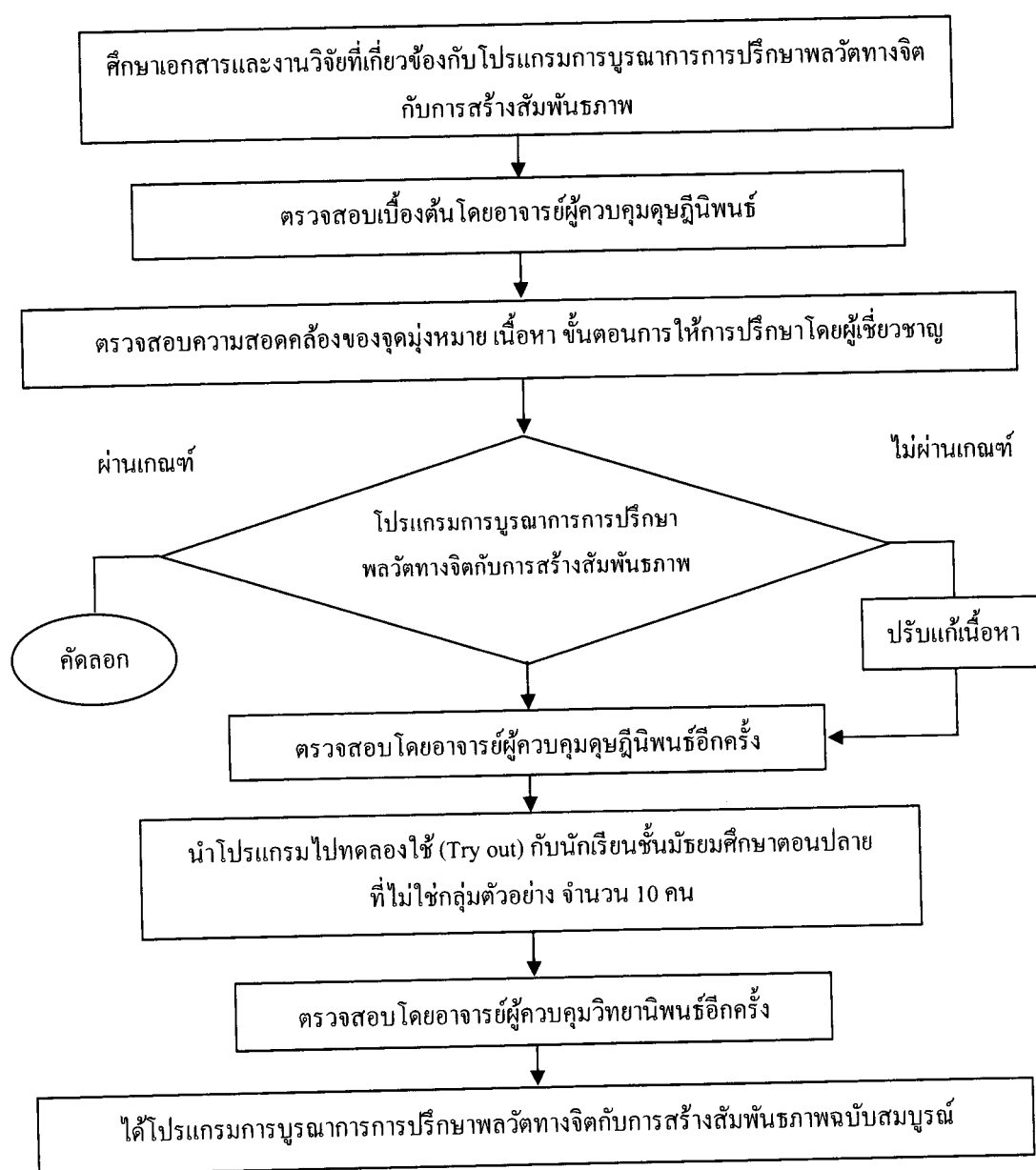
2.4 ดร.วิภาณี สุขเอิบ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.5 นายเผด็จ รัตตา โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย

3. ผู้วิจัยนำโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยใช้โปรแกรมครั้งที่ 1-2 เรื่อง การสร้างสัมพันธภาพ โปรแกรมครั้งที่ 3 เรื่อง การฟังเพื่อทราบเรื่องราว และโปรแกรมครั้งที่ 4 เรื่อง การเล่าเรื่องแบบอิสระ ในการทดลองใช้โปรแกรม เพื่อสังเกตพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม พร้อมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน เนื้อหา

วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลองของโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ ตลอดจนเพื่อหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลอง แล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง จากนั้นปรับแก้ไขโปรแกรมก่อนนำไปใช้จริง

4. ผู้วิจัยนำโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 14 คน โดยมีการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 18 ครั้ง เป็นเวลา 9 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้การปรึกษาใด ๆ

ภาพที่ 5 ลำดับขั้นตอนการสร้างโปรแกรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวแบ่งการดำเนินการเป็นจำนวน 18 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที ดำเนินการให้การปรึกษากลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง รายละเอียดของโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Brooks-Harris, 2008, pp. 281-397) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ตารางที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะการทดลอง สัปดาห์ที่	ก่อน	หลัง		ติดตามผล
	1	2-10	11-14	15
การดำเนินการทดลอง	การทดสอบ ระยะ ก่อนการทดลอง	การทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง แล้วทำการทดสอบ ในสัปดาห์สุดท้าย	→	ทดสอบ ในระยะ ติดตามผล

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสร้างสัมพันธภาพ 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1-2 การสร้างสัมพันธภาพ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการดำเนินการ 15 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 3 การฟังเพื่อทราบเรื่องราว (Listening to narratives)

ครั้งที่ 4 การเล่าเรื่องแบบอิสระ (Encouraging free association)

ครั้งที่ 5 การระบุลักษณะของความสัมพันธ์ (Identify relationship theme)

ครั้งที่ 6 ให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal

interpretation)

ครั้งที่ 7 การยึดมั่นความซื่อสัตย์ (Honoring resistance)

ครั้งที่ 8 การสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก (Exploring childhood experience)

ครั้งที่ 9 การจัดการกับความขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict)

ครั้งที่ 10 การระบุรูปแบบของความผูกพัน (Identifying attachment styles)

ครั้งที่ 11 การสังเกตสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Observing the therapeutic

relationship)

ครั้งที่ 12 การเน้นความรับผิดชอบ (Attending to subjective responses)

ครั้งที่ 13 การจัดการความขัดแย้งในสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Resolving conflicts in the therapeutic relationship)

ครั้งที่ 14 การปรับเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน (Modifying relational interaction)

ครั้งที่ 15 การปรับตัวต่อการสัมพันธ์ที่เสียหายหรือการโต้แย้งกัน (Adapting to interpersonal losses or disputes)

ครั้งที่ 16 การสนับสนุนให้เกิดสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship)

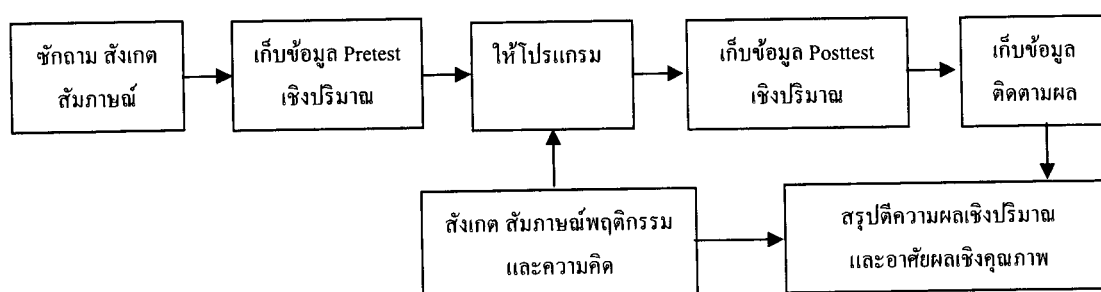
ครั้งที่ 17 การเรียนรู้จากการยุติ (Learning from termination)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการให้การปรึกษา 1 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 18 ยุติการให้การปรึกษา

หลังการให้การปรึกษาทุกครั้ง มีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา บรรยายภาพของกลุ่ม สัมพันธภาพภายในกลุ่ม

สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 6 การดำเนินการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในระลอกก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) ของฮาวเวล (Howell, 2007, pp. 449-460) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

Mean แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน

F แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน

I แทน ระยะเวลาการทดลอง

G แทน กลุ่ม

$I \times G$ แทน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

$*$ แทน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมบูรณาการการศึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและกลุ่มควบคุม มาแสดงให้เห็นด้วยตารางและภาพประกอบดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผู้วิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนดิบ ผลรวมของคะแนนดิบ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 คะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล	คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
	ทดลอง	ทดลอง			ทดลอง	ทดลอง	
1	56	86	151	1	85	109	132
2	84	96	124	2	66	72	74
3	72	77	136	3	91	109	103
4	88	93	113	4	81	83	98
5	61	94	99	5	63	90	71
6	86	89	103	6	87	61	79
7	67	81	102	7	56	89	98
8	84	96	124	8	93	70	83
9	58	89	136	9	119	106	96
10	89	113	120	10	86	114	100

ตารางที่ 6 (ต่อ)

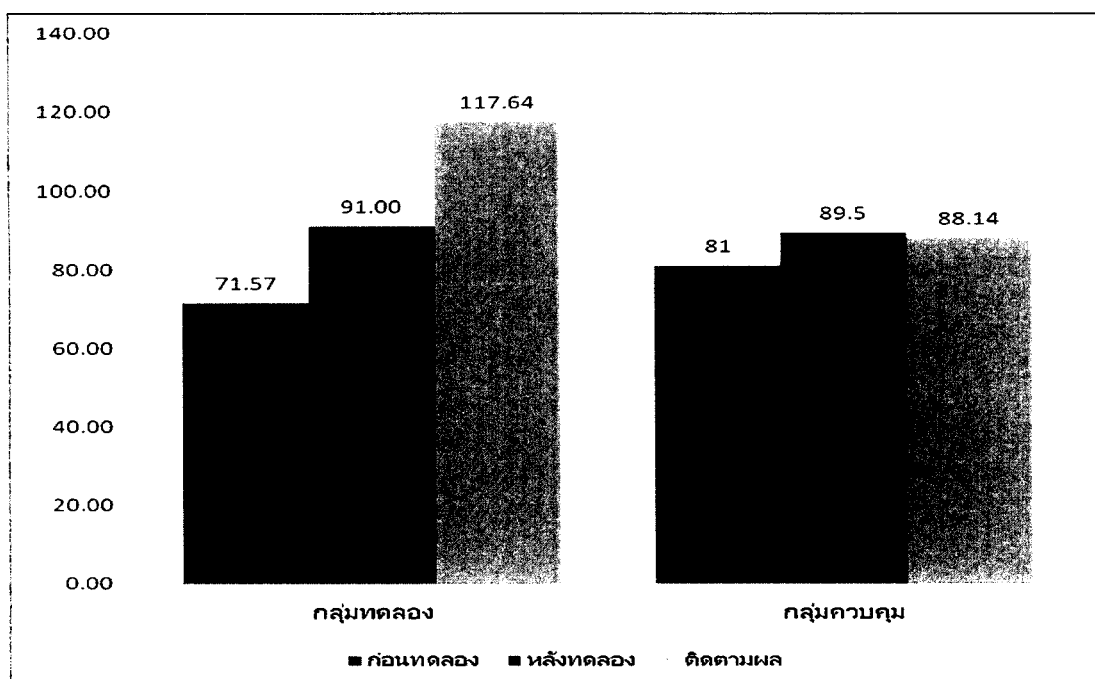
คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ก่อน	หลัง	ติดตามผล		ก่อน	หลัง	ติดตามผล
	ทดลอง	ทดลอง			ทดลอง	ทดลอง	
11	89	94	105	11	86	96	62
12	46	86	111	12	73	76	64
13	58	81	120	13	80	78	80
14	64	99	103	14	68	100	94
รวม	1,002	1,274	1,647	รวม	1,134	1,253	1,234
Mean	71.57	91.00	117.64	Mean	81.00	89.50	88.14
SD	14.80	9.09	15.50	SD	15.68	16.74	18.63

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระบะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ของกลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปฐษากลุ่ม แบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 71.57, 91.00 และ 117.64 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 14.80, 9.09 และ 15.50 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 81.00, 89.50 และ 88.14 โดยมี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 15.68, 16.74 และ 18.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุมในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง

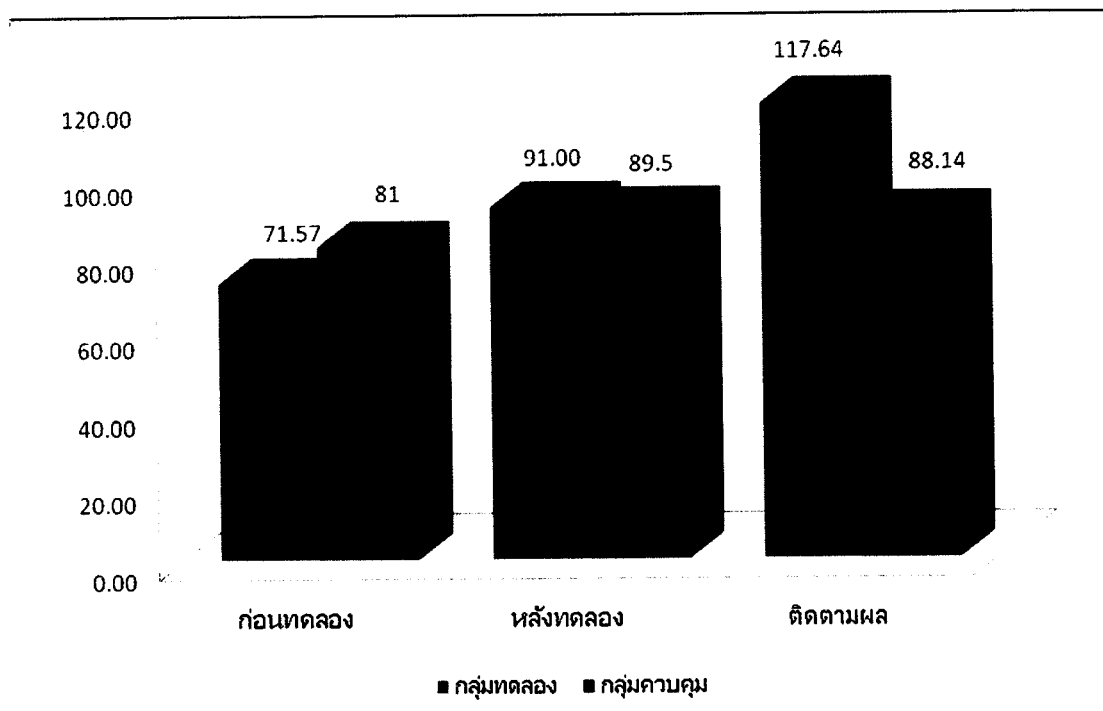
ระยะการทดลอง	กลุ่ม	Mean	SD	N
ก่อนทดลอง	กลุ่มทดลอง	71.57	14.80	14
	กลุ่มควบคุม	81.00	15.68	14
	รวม	76.29	15.72	28
หลังทดลอง	กลุ่มทดลอง	91.00	9.09	14
	กลุ่มควบคุม	89.50	16.74	14
	รวม	90.25	13.22	28
ติดตามผล	กลุ่มทดลอง	117.64	15.50	14
	กลุ่มควบคุม	88.14	18.63	14
	รวม	102.89	22.549	28

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมเป็น 71.57 และ 81.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 14.80 และ 15.68 ในระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมเป็น 91.00 และ 89.50 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 9.09 และ 16.74 ส่วนในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมเป็น 117.64 และ 88.14 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 15.50 และ 18.63 ตามลำดับ

ภาพที่ 7 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม ในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง

จากภาพที่ 7 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการศึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนการทดลองเท่ากับ 71.57 และระยะหลังการทดลองเป็น 91.00 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 19.43 ส่วนระยะติดตามผลเป็น 117.64 สูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 46.07 และสูงกว่าระยะหลังการทดลองเท่ากับ 26.64 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ในระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 81 ระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 89.50 สูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 8.50 และระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 88.14 สูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 7.14 และต่ำกว่าระยะหลังการทดลองเท่ากับ 1.36

ภาพที่ 8 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ในกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุม

จากภาพที่ 8 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 9.43 ในระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 1.50 และในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 29.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างในระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นนี้ด้วยสถิติทดสอบ Mauchly's test ผลปรากฏว่า

ค่าความแปรปรวนของผลต่างคะแนนทุกคู่ต้องเท่ากัน (Compound symmetry) คือ Mauchly's $W = .854$, Chi-square (2) = 3.936 ($p = .140$) แสดงว่า ข้อมูลที่ใช้ไม่ละเมิดข้อตกลงเกี่ยวกับคุณสมบัติ Sphericity ของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำที่กำหนด ดังแสดงผลในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การตรวจสอบ Mauchly's test of sphericity

Within subjects effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon ^a		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Interval	.854	3.936	2	.140	.873	.966	.500

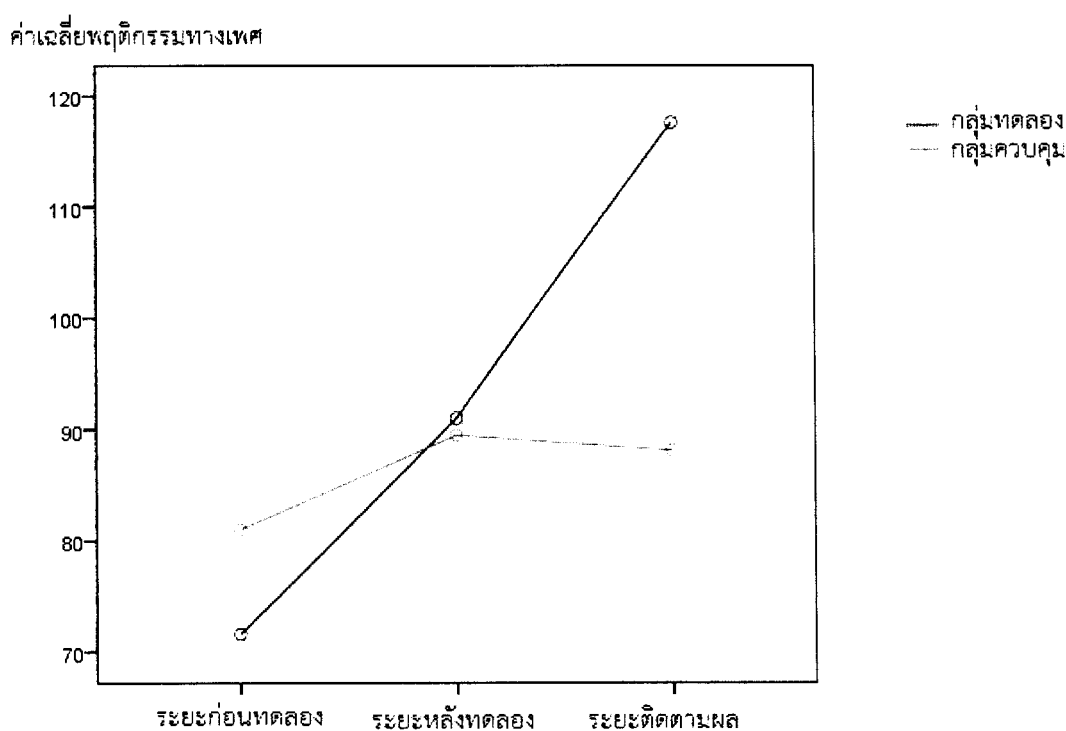
เมื่อพบว่าข้อมูลไม่ละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated measures designs: One between subjects variable and one within-subjects variable) แสดงผลในตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

Source of variation	SS	df	MS	F	p
Between subjects	9950.95	27	1426.73		
Group (G)	1085.76	1	1085.76	3.184	.086
SS w/ in group	8865.19	26	340.97		
Within subjects	25098.00	56	7965.02		
Interval (I)	9919.31	2	4959.65	27.05*	.000
I x G	5644.02	2	2822.01	15.39*	.000
I x SS w/ in group	9534.67	52	183.36		

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง และผลหลักของวิธีการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลหลักของระยะเวลาของการทดลอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ วิธีการทดลองและระยะเวลาดังกล่าวส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบปฏิสัมพันธ์โดยการเสนอในรูปแบบกราฟ ได้ผลดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพที่ 9 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่ม มีคะแนนใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลมีการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม กล่าวคือ ในระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการบูรณาการการปรึกษากลุ่ม

แบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่ม และในระยะ
ติดตามผล กลุ่มทดลองที่ได้รับการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง
สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนน
เฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มเช่นกัน นั่นคือ วิธีการทดลองกับระยะเวลา
การทดลองส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมร่วมกัน จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศ
ที่เหมาะสมสูงขึ้น จึงพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
ของกลุ่ม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะ
ติดตามผล ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง
และระยะติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ก่อนทดลอง					
Between groups	622.286	1	622.286	2.638	.108
Error	18399.86	78	235.89		
หลังทดลอง					
Between groups	15.750	1	15.750	.067	.771
Error	18399.86	78	235.89		
ติดตามผล					
Between groups	6091.750	1	6091.750	25.824*	.000
Error	18399.86	78	235.89		

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลอง ต่อคะแนนเฉลี่ย
พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้ ในระยะก่อนทดลอง

และระยะหลังทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ในระยะก่อนทดลอง และระยะ หลังทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนน เฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลา ในกลุ่มทดลอง

Source of variation	df	SS	MS	F	p
Between subjects	13	2321.452	178.573		
Interval	2	14979.476	7489.738	41.194*	.000
Error	26	4727.190	181.815		

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง ในการทดสอบผลย่อย จึงทำการทดสอบภายหลัง (Post-hoc) ซึ่งในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีแบบ Newman-Keuls method โดยแสดงผลตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มทดลอง
 ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล เพื่อเปรียบเทียบ
 ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีแบบ Newman-Keuls method (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2538,
 หน้า 227)

$\bar{X}$	ระยะก่อนทดลอง	ระยะหลังทดลอง	ระยะติดตามผล
	71.57	91.00	117.64
71.57	-	19.43*	46.07*
91.00	-	-	26.64*
117.64	-	-	-
r		2	3
q.95(r, 26)		2.91	3.514
q.95 (r, 26) $\sqrt{(MS_{error}/n)}$			10.48
12.72			

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 คู่ คือ 1) คะแนนเฉลี่ยระยะหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คะแนนเฉลี่ยระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) คะแนนเฉลี่ยระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังทดลอง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลของข้อมูลเชิงคุณภาพ

ครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

ผู้นำกลุ่มแจก “บัตรข้อตกลงการปรึกษากลุ่ม” ให้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน จากนั้นผู้นำกลุ่ม
 ได้อธิบายถึงที่มาของ “บัตรข้อตกลงการปรึกษากลุ่ม” ว่าไม่ใช่ข้อบังคับ แต่เป็นข้อตกลง
 เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน และจะใช้ในกระบวนการปรึกษากลุ่มเท่านั้น ซึ่งผู้นำกลุ่มได้อธิบาย
 ข้อตกลงที่จะขอ พร้อมกับขยายความเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ดังนี้

ข้อที่ 1 ประโยชน์ของการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม: มีความรู้ มีความเข้าใจเรื่องของพัฒนาการทางเพศ บทบาททางเพศ และสัมพันธ์ภาพทางเพศ เพื่อให้มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

ข้อที่ 2 ระยะเวลาการเข้าร่วม: 18 ครั้ง ครั้งละ 1 ชม. (เข้าครบทุกครั้ง มีรางวัลให้)

ข้อที่ 3 สถานที่: ห้องแนะแนว

ข้อที่ 4 การให้การปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่ม (ครู) และสมาชิกกลุ่ม (นักเรียน)

ข้อที่ 5 รายละเอียดข้อมูลทุกอย่าง ทุกคนในกลุ่มต่างจะเก็บไว้เป็นความลับ

ข้อที่ 6 การเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มนี้ เป็นความสมัครใจและเต็มใจที่จะเข้าร่วม

ข้อที่ 7 ข้อตกลงต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ตามมติความคิดเห็นของกลุ่ม

จากนั้นผู้นำกลุ่มแจกแฟ้มเอกสาร พร้อมให้สมาชิกกลุ่มแนะนำชื่อเล่นของตัวเอง ให้สมาชิกคนอื่น ๆ ทราบ และให้บอกความหมายของชื่อเล่นของตนเองด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเอง เมื่อได้ทำความรู้จักกันครบทุกคน จากนั้นผู้นำกลุ่มได้แจกป้ายชื่อซึ่งเป็นแผ่นเปล่าให้กับสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มเขียนชื่อเล่นด้านหน้า และให้นำมาทุกครั้งเมื่อต้องเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มหยิบกระดาษ A4 ที่อยู่ในแฟ้มเอกสาร วาดรูปสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงลักษณะตนเอง โดยกำหนดเวลาให้วาดรูป 15 นาที จากนั้นผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนอธิบายความคล้ายคลึงของตนเองกับสัญลักษณ์นั้น ให้สมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ฟัง

"ข้อตกลงเบื้องต้น...การปรึกษากลุ่ม"

1. ประโยชน์ของการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม : มีความรู้ มีความเข้าใจเรื่องของพัฒนาการทางเพศ บทบาททางเพศและสัมพันธ์ภาพทางเพศ เพื่อให้มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
2. ระยะเวลาการเข้าร่วม : 18 ครั้ง ครั้งละ 1 ชม. (เข้าครบทุกครั้ง มีรางวัลให้)
3. สถานที่ : ห้องแนะแนว
4. การให้การปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่ม (ครู) และสมาชิกกลุ่ม (นักเรียน)
5. รายละเอียดข้อมูลทุกอย่าง ทุกคนในกลุ่มต่างจะเก็บไว้เป็นความลับ
6. การเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มนี้ เป็นความสมัครใจและเต็มใจที่จะเข้าร่วม
7. ข้อตกลงต่างๆ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ตามมติความคิดเห็นของกลุ่ม

ครั้งที่ 2 เรื่อง รักษาสัมพันธภาพ

ผู้นำกลุ่มแจกกระดาษสี จำนวน 2 สี ให้กับสมาชิกกลุ่ม กำหนดให้สมาชิกกลุ่ม เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของตัวเอง จำนวน 2 เรื่อง ลงในกระดาษแต่ละสี โดยให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้เลือกสีของกระดาษและเรื่องราวที่ต้องการเขียนลงไปในกระดาษแต่ละสี ด้วยตนเอง และให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาข้อความในกระดาษแต่ละสี และให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องในกระดาษแต่ละสี โดยเลือกลำดับเรื่องที่ต้องการเล่าด้วยตัวเอง ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้ทักษะ การปรึกษาเบื้องต้น ดังนี้ การฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก และการใช้คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การสร้างความร่วมมือ (Establishing a collaborative) ของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นำกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม

คนที่ 1 เล่าเรื่องการมีแฟนคนแรก

คนที่ 2, 5, 14 เล่าเรื่องประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

คนที่ 3, 4, 7, 8, 11 เล่าเรื่องการผิดหวังในความรัก

คนที่ 6, 12, 13 เล่าเรื่องการแอบรักเพื่อนในห้องเรียนเดียวกัน

คนที่ 9, 10 เล่าเรื่องความสุขจากการมีความรัก

จากนั้นผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มประเมินความรู้สึกของตนเองในกระดาษทั้ง 2 แผ่น โดยมีระดับการประเมินดังนี้ กำหนดให้คะแนน 1-10 โดยที่ 1 หมายถึง ความรู้สึกดีน้อยที่สุด

และ 10 หมายถึง ความรู้สึกดีมากที่สุดในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question) เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มประเมินการรับรู้ความรู้สึกของตนเองต่อเรื่องราวของตนเอง

คนที่ 1 ให้ 10 คะแนน	คนที่ 2 ให้ 7 คะแนน
คนที่ 3 ให้ 10 คะแนน	คนที่ 4 ให้ 6 คะแนน
คนที่ 5 ให้ 10 คะแนน	คนที่ 6 ให้ 9 คะแนน
คนที่ 7 ให้ 10 คะแนน	คนที่ 8 ให้ 8 คะแนน
คนที่ 9 ให้ 10 คะแนน	คนที่ 10 ให้ 10 คะแนน
คนที่ 11 ให้ 7 คะแนน	คนที่ 12 ให้ 7 คะแนน
คนที่ 13 ให้ 9 คะแนน	คนที่ 14 ให้ 9 คะแนน

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพ หัวข้อ “ความรู้สึกต่อการปรึกษา” ในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการฉายภาพ (Projection) โดยสมาชิกกลุ่มจะสื่อสารความรู้สึกผ่านการวาดภาพและการใช้สี เพื่อใช้ประเมินความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มต่อการปรึกษา

- “ได้รู้ว่าไม่ใช่แค่เราคนเดียวที่เจอเรื่องร้าย ๆ ในความรัก”
- “ได้รู้ว่าเพื่อนผ่านอะไรมาบ้าง”
- “มีความสุขที่ได้เล่า ถึงแม้จะเป็นเรื่องร้าย ๆ”
- “ได้กลับไปนึกถึงเรื่องราวในอดีตไม่ว่าจะเป็นเรื่องร้ายหรือดี”
- “ในวันนี้เรายิ้มได้และหัวเราะได้แล้ว”
- “ระบายความรู้สึกของตัวเอง รับฟังความรู้สึกของคนอื่น”
- “ได้เอาเรื่องราวที่มันติดอยู่ในใจออกมา”
- “ผ่านมันมาได้”

ครั้งที่ 3 เรื่อง การฟังเรื่องราว

ผู้นำกลุ่มได้ให้สมาชิกกลุ่มบอกนิยามความหมายของความรักในวัยเรียนด้วยคำสั้น ๆ ตามความคิดและความรู้สึกของตนเอง ซึ่งได้นิยามดังต่อไปนี้

- คนที่ 1 “ศักดิ์ศรี”
- คนที่ 2 “ดีแค่ไหนสุดท้ายก็โดนทิ้ง”
- คนที่ 3 “ประสบการณ์”
- คนที่ 4 “ความสุข”
- คนที่ 5 “ปล่อยเนื้อปล่อยตัว”
- คนที่ 6 “รู้สึกผิด”
- คนที่ 7 “มิตรภาพ”

คนที่ 8 “ตื่นเต้น”

คนที่ 9 “ขอโทษ”

คนที่ 10 “เงิน”

คนที่ 11 “อกหัก”

คนที่ 12 “ซื้อเกินไป”

คนที่ 13 “ความหวัง”

คนที่ 14 “ยอม”

จากนั้นผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้นำคำนิยามของตัวเองมาบอกเล่าเรื่องราว (Narrative) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของความรักในวัยเรียน” ผ่านการแต่งประโยคตามความรู้สึกรู้สึกของตัวเอง โดยอิสระ โดยผู้นำกลุ่มจะไม่เข้าไปแทรกแซงทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ อย่างมีอคติ แต่จะรับฟังอย่างตั้งใจ และพยายามกระตุ้นโดยการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อให้เกิดการเล่าเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติ จากการเล่าเรื่องนี้จะทำให้ได้ความหมายซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ความคิดเห็นของวัยรุ่น ซึ่งข้อความการบอกเล่าเรื่องราว (Narrative) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของความรักในวัยเรียน” ผ่านการแต่งประโยคมีดังนี้

“ความรักในวัยเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายในชีวิต ทำให้มีกำลังใจที่มีความสุขได้ประสบการณ์ชีวิตทั้งด้านดีและไม่ดี นอกจากนั้นยังเป็นที่ปรึกษา เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของเรา และเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ของการมีครอบครัวในอนาคต”

นอกจากนั้น ยังได้ค้นพบความหมายที่เป็นคำสำคัญ (Keywords) จากการบอกเล่าเรื่องราวเพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์ เช่น “ความรักในวัยเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายในชีวิต” “ทำให้มีกำลังใจที่มีความสุข” “ความรักเป็นประสบการณ์ชีวิตทั้งดีและไม่ดี” “ความรักเป็นตัวควบคุมพฤติกรรม” “ความรักคือการเรียนรู้การมีครอบครัวในอนาคต” จากคำสำคัญนี้ ทำให้เข้าใจมุมมองและความคาดหวังของผู้เล่า (สมาชิกกลุ่ม) จากจุดยืนเดียวกัน และเมื่อมีเรื่องราวที่หักมุมหรือผิดความคาดหวังที่ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ ผู้ฟัง (ผู้นำกลุ่ม) ก็จะสัมผัสถึงอารมณ์นั้นได้ใกล้เคียงกับผู้เล่า ทำให้ผู้ฟังสามารถใช้เนื้อหา การเรียงลำดับเหตุการณ์ และวิธีการในการสร้างความหมายแบบเดียวกันกับผู้เล่า ก็จะทำให้เข้าใจประสบการณ์ของผู้เล่าได้

ครั้งที่ 4 เรื่อง การพูดระบายความรู้สึกอย่างเสรี

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกได้เล่าเรื่องราวอย่างอิสระเสรี (Free association) การรับฟังเรื่องราวด้วยการบอกเล่าโดยให้สมาชิกทุกคนได้ค้นหานิยามความรักในวัยเรียนของตนเองผ่านการแต่งประโยคได้อย่างอิสระเสรี และพูดคุยกเพิ่มเติม ทำให้สมาชิกทุกคนได้เห็นมุมมอง ความคิด ความรู้สึกของความรักในวัยเรียนทั้งของตนเองและของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งจะเห็นได้ว่า นิยามของแต่ละคน

ต่างหลากหลาย สำหรับวันนี้เป็นกิจกรรมครั้งที่ 4 คือ การพูดระบายความรู้สึกอย่างเสรี ซึ่งเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากเมื่อวาน โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ข้อที่ 1 คือ เพื่อทราบความหมาย ความรู้สึก คำพูด ความคิด ทศนคติ และการกระทำเกี่ยวกับ “การให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน” และข้อที่ 2 คือ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจากระดับจิตใต้สำนึกให้กลายเป็นระดับจิตสำนึก”

ครั้งที่ 5 เรื่อง ระบุลักษณะของความสัมพันธ์

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้ชมวีดิทัศน์เรื่อง “ความรักของฉัน” จากนั้นให้ได้เล่าเรื่องราวอย่างอิสระเสรี (Free association) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน” ซึ่งจะเป็นเรื่องราวที่ต่อจากการใช้เทคนิคเรื่องเล่า (Narrative) เนื่องจากการเทคนิคเชื่อมโยงเสรีได้นั้น สมาชิกกลุ่มต้องได้ผ่านการกระตุ้นด้วยเทคนิคเรื่องเล่ามาแล้ว ซึ่งผู้นำกลุ่มจะให้อิสระ ไม่ชักใช้โล่เรียง ปลอ่ยให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าอย่างเต็มที่ ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเล่าเรื่องได้อย่างมั่นใจ ไม่เกิดความกังวล เนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มเล่านั้นจะมีความลึกซึ้งและลงรายละเอียดมากขึ้น มีการเปิดเผยเรื่องราวในใจ ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้นำกลุ่มจะไม่ตั้งประเด็นคำถามระหว่างการสนทนา แต่จะเป็นลักษณะของการชวนพูดคุยมากกว่า ประโยคคำพูด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มสรุปได้ดังนี้

“ได้แสดงความรู้สึกเต็มที่”

“ได้ปลดปล่อยความรู้สึกแบบไม่ต้องอาย เพราะมีแต่ผู้ชาย”

“ได้รู้จักความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของตัวเองและของเพื่อน”

“เพศสัมพันธ์ไม่ใช่สิ่งจำเป็น”

“ได้ข้อคิดที่หลากหลายจากแต่ละคน”

“ได้รู้ข้อมูลเพื่อเป็นความรู้”

“ได้รู้จักวิธีป้องกัน”

“คิดว่าเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ผู้หญิงรักเรามากขึ้น”

ครั้งที่ 6 เรื่อง ให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้พูดบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม เกี่ยวกับ “ความคิด การกระทำ และความรู้สึก” โดยใช้เทคนิคการตีความสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation) ซึ่งผู้นำกลุ่มจะให้อิสระ ไม่ชักใช้โล่เรียง ปลอ่ยให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าอย่างเต็มที่ ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเล่าเรื่องได้อย่างมั่นใจ ไม่เกิดความกังวล เนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มเล่านั้นจะมีความลึกซึ้งและลงรายละเอียดมากขึ้น มีการเปิดเผยเรื่องราวในใจ

ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้นำกลุ่มจะไม่ตั้งประเด็นคำถามระหว่างการสนทนา แต่จะเป็นลักษณะของการชวนพูดคุยมากกว่า

โดยผู้นำกลุ่มได้จัดทำบัตรคำ ที่เกี่ยวข้องกับ “พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม” จำนวน 3 ประเด็น แล้วให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเลือกบัตรคำคนละ 1 ใบ จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มได้ให้ความหมายของข้อความที่ตนได้รับอย่างอิสระเสรี ข้อความในบัตรคำ ได้แก่

คนที่ 1 “ความรักในวัยเด็ก”

คนที่ 2 “เมื่ออยู่ด้วยกันสองต่อสอง คุณจะ....”

คนที่ 3 “ความรักของวัยรุ่น”

คนที่ 4 “การมีเพศสัมพันธ์ใคร ๆ ก็ทำกัน...นี่แหละลูกผู้ชายตัวจริง”

คนที่ 5 “ไปเสมีด...เสร็จทุกราย”

คนที่ 6 “มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก”

คนที่ 8 “อารมณ์เหงาม...อารมณ์มันพาไป”

คนที่ 9 “ความรักของคุณ”

คนที่ 10 “รักครั้งแรก”

คนที่ 11 “การช่วยตัวเองครั้งแรก”

คนที่ 12 “เพื่อนสนิท”

คนที่ 13 “คูชีวิต”

คนที่ 14 “อกหัก”

ครั้งที่ 7 เรื่อง ยึดมั่นความซื่อสัตย์

ผู้นำกลุ่มได้ใช้เทคนิคเคารพต่อต้าน (Honoring resistance) เพื่อแปลความหมายที่ได้จากการสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มได้พูดแสดงความรู้สึกเพื่อตรวจสอบความคิด พฤติกรรม และความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม เนื่องจากในขั้นนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากการตีความ (Interpretation) เพื่อแปลความหมายที่ได้จากการสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพราะอาจจะมีข้อมูลพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมบางอย่างที่สมาชิกกลุ่มไม่กล้าเปิดเผย เพราะเกิดความอาย เกิดความกลัว เพราะเกรงว่าเรื่องที่ทำอยู่จะเป็นความผิด เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ผู้นำกลุ่มจึงดำเนินการ โดยให้อิสระทางความคิดกับสมาชิกกลุ่มอย่างเต็มที่ ไม่ชักใช้ไล่เรียง ปลอ่ยให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าความรู้สึกอย่างอิสระ ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเล่าเรื่องได้อย่างมั่นใจ ไม่เกิดความกังวล เนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มเล่าขึ้นจะมีความลึกซึ้งและลงรายละเอียดมากขึ้น มีการเปิดเผยเรื่องราวในใจ ประสบการณ์ชีวิต

ซึ่งผู้นำกลุ่มจะไม่ตั้งประเด็นคำถามระหว่างการสนทนา แต่จะเป็นลักษณะของการชวนพูดคุยมากกว่า ซึ่งทำให้ได้คำสำคัญที่สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึกออกมา ดังนี้

คนที่ 1 “กลัว/ พลาด”

คนที่ 2 “โมโห/ รู้สึกผิด”

คนที่ 3 “โมโห (ที่ไม่ได้ทำตามสิ่งที่เราปรารถนา)”

คนที่ 4 “สนุก/ มีอารมณ์/ ไม่กลัว”

คนที่ 5 “ไม่กล้าคุย/ กลัว”

คนที่ 6 “กลัว/ เกรงใจ”

คนที่ 7 “เครียด/ กังวล/ กลัว”

คนที่ 8 “กลัว”

คนที่ 9 “สนุก/ ล้อเลียน”

คนที่ 10 “กลัว/ รู้สึกผิด”

คนที่ 11 “กลัวมาก”

คนที่ 12 “อาย/ กลัวเค้าโกรธ”

คนที่ 13 “รู้สึกผิด/ ไม่มีสติ (เมา)”

คนที่ 14 “อยากรู้อยากเห็น/ ตื่นเต้น/ มีอารมณ์ทางเพศ”

ครั้งที่ 8 เรื่อง สำรวจประสบการณ์วัยเด็ก

ผู้นำกลุ่มได้ใช้เทคนิคสำรวจประสบการณ์ในวัยเด็ก (Exploring childhood experience)

เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิมและสัมพันธ์ภาพในวัยเด็ก โดยให้สมาชิกกลุ่มได้ตอบข้อความสั้น ๆ ที่ผู้นำกลุ่มได้กำหนดประเด็นคำถามมาให้ เพื่อเป็นการสำรวจความคิดความรู้สึกของรูปแบบความสัมพันธ์ครอบคลุมจากประสบการณ์ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมา ได้แก่ ครอบครัวยังมีความอบอุ่นหรือไม่ นักเรียนมีความใกล้ชิดใครมากที่สุดในการครอบครัวยังนักเรียนไวใจใครมากที่สุดและเพราะอะไรจึงสามารถเล่าทุกเรื่องให้กับบุคคลนี้ฟัง เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้ทราบเรื่องราวความคิด ความรู้สึก ความสัมพันธ์ของครอบครัวยังประสบการณ์ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมาได้ ข้อมูลที่ได้ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นคำถามรูปแบบความสัมพันธ์ครอบครัวจากประสบการณ์ในช่วงวัยเด็ก

	ครอบครัว มีความอบอุ่น หรือไม่		นักเรียน มีความใกล้ชิดใคร มากที่สุด ในครอบครัว	นักเรียน ไว้วางใจใคร มากที่สุด	เพราะอะไร จึงสามารถเล่า ทุกเรื่องให้กับ บุคคลนี้ฟัง
คนที่ 1	กึ่ง ๆ	อยู่กับยาย	แม่	น้ำ	นิสัย คล้าย ๆ กัน
คนที่ 2	ไม่อบอุ่น	ไม่อยู่ด้วยกัน	ป้า	ป้า	คุยได้ทุกเรื่อง
คนที่ 3	ไม่อบอุ่น	ออกไปทำงาน	แม่	พี่	ภาษาเดียวกัน
คนที่ 4	อบอุ่น	อยู่ด้วยกัน	พ่อ	แม่	รับฟังปัญหา ทุกอย่าง
คนที่ 5	อบอุ่น	นอนกอด	แม่	แม่	รับฟังทุกเรื่อง
คนที่ 6	อบอุ่น	อยู่ด้วยกันตลอด	แม่	แม่	คุยดี ไม่ตะคอก
คนที่ 7	ไม่อบอุ่น	ทะเลาะกัน	แม่	แม่	แม่เข้าใจ
คนที่ 8	อบอุ่น	อยู่ด้วยกัน	แม่	ปู่กับลุง	รับฟัง
คนที่ 9	อบอุ่น	เป็นห่วง	ไม่มี	ตัวเอง	
คนที่ 10	ไม่อบอุ่น	ทำงานต่างจังหวัด	พ่อ	พ่อ	อยู่ด้วยกัน
คนที่ 11	กึ่ง ๆ	อยู่กับยาย	แม่	น้ำ	นิสัยคล้ายกัน
คนที่ 12	ไม่อบอุ่น	ไม่อยู่ด้วยกัน	ป้า	ป้า	คุยได้ทุกเรื่อง
คนที่ 13	ไม่อบอุ่น	ออกไปทำงาน	แม่	พี่	ภาษาเดียวกัน
คนที่ 14	อบอุ่น	อยู่ด้วยกัน	พ่อ	แม่	รับฟัง

ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ได้เข้าใจความสัมพันธ์ของครอบครัว”

“ได้เข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ของครอบครัว”

“ได้รู้จักครอบครัวของเพื่อน ๆ”

“ได้ทราบความสัมพันธ์ครอบครัวของเพื่อน ๆ ที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน”

“เรารู้สึกว่าครอบครัวเราไม่อบอุ่นแล้ว แต่พอมารู้ความสัมพันธ์ครอบครัวของเพื่อน ๆ

เรากลับคิดว่ายังมีครอบครัวของเพื่อนที่ไม่อบอุ่นมากกว่าเรา”

“ได้รู้สาเหตุความสัมพันธ์ครอบครัวทั้งของตนเองและของเพื่อน”

ครั้งที่ 9 เรื่อง จัดการความขัดแย้งในอดีต

ผู้นำกลุ่มได้ใช้เทคนิคทำงานผ่านข้อขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict) โดยให้สมาชิกกลุ่มได้เขียนถึงสถานการณ์ที่ทำให้คนรู้สึกเจ็บปวด ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม เช่น ความรักที่ไม่สมหวัง ความผิดพลาดจากการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น แล้วสถานการณ์นั้นทำให้ตนเองรู้สึกไม่ดี เครียดกับเหตุการณ์นั้น คิดว่าตนเองเป็นคนผิด ต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น กล่าวโทษหรือซ้ำเติมแต่ตนเอง จนทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ หรือแก้เพื่อให้ผ่าน ๆ ไป แต่ยังค้างคาในใจของตนเองอยู่ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลดังนี้

คนที่ 1 “เฉย ๆ กับความรัก อยากเห็นความรักที่มั่นคง”

คนที่ 2 “ผิดหวังกับความรักที่เป็นฝ่ายให้ เลยต้องหาไปเรื่อย ๆ”

คนที่ 3 “ดี แกล้งกันไปแกล้งกันมา”

คนที่ 4 “แย่ เบื่อคนเก่า ขอคืนดี”

คนที่ 5 “ไม่มีแฟน/ ลืมแฟนเก่าได้แล้ว”

คนที่ 6 “Happy ดี”

คนที่ 7 “ไม่มีแฟน”

คนที่ 8 “แย่ เราใส่ใจเค้า”

คนที่ 9 “เฉย ๆ”

คนที่ 10 “Happy”

การปรึกษากลุ่มในครั้งนี้จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มได้ค้นพบอารมณ์ที่เหมาะสม และค้นหาวิธีการแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับความคิดเหล่านั้น ว่าเป็นความคิดที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ได้เข้าใจความรู้สึกในอดีตที่เราคิดอะไร”

“เราจมกับในอดีตมากเกินไป”

“เรื่องราวความรักในอดีต ทำให้เป็นประสบการณ์ในปัจจุบัน”

“เราไม่ควรเสียเวลากับเรื่องในอดีตมากเกินไป”

“รู้สึกเฉย ๆ คิดว่ามันไม่ได้แย่นานนั้น”

“ก็มีความสุขดี เรื่อย ๆ มีก็ได้ ไม่มีก็ไม่เป็นไร”

“รู้สึกเจ็บ ถ้าต้องนึกถึงเรื่องนี้อีก”

ครั้งที่ 10 เรื่อง ระบุรูปแบบความผูกพัน

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการระบุรูปแบบความผูกพัน (Identifying attachment styles)

เพื่อสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็ก ผู้นำกลุ่มแจกบัตรรูปแบบความผูกพันของครอบครัว

ซึ่งมีทั้งหมด 4 รูปแบบ ให้กับสมาชิกกลุ่มได้เลือกรูปแบบความผูกพันของครอบครัว ซึ่งผู้นำกลุ่มได้กำหนดรูปแบบความผูกพันของครอบครัวออกเป็น 4 ประเภท แล้วให้สมาชิกกลุ่มได้เลือกมา 1 ประเภท ที่คิดว่าตรงกับรูปแบบความผูกพันครอบครัวของตนเอง

	รูปแบบความผูกพันครอบครัว			
	แบบที่ 1 แบบปล่อยปละละเลย	แบบที่ 2 แบบปกป้อง	แบบที่ 3 แบบเปิดเสรี ทางความคิด	แบบที่ 4 แบบเห็นพ้องต้องกัน
คนที่ 1			✓	
คนที่ 2		✓		
คนที่ 3	✓			
คนที่ 4				✓
คนที่ 5				✓
คนที่ 6				✓
คนที่ 7				✓
คนที่ 8			✓	
คนที่ 9				✓
คนที่ 10	✓			
คนที่ 11			✓	
คนที่ 12		✓		
คนที่ 13	✓			
คนที่ 14				✓

การปรึกษากลุ่มในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน เพราะเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมขั้นต้น เพื่อให้กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม สำหรับครอบครัวที่มีรูปแบบความผูกพันแตกต่างกัน กลุ่มวัยรุ่นจะมีความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครอบครัวสามารถช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่เพิ่มขึ้นได้ โดยเฉพาะรูปแบบความผูกพันครอบครัวที่ปล่อยปละละเลย กลุ่มวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่แสดงออกคือ ห่างเหินจากครอบครัว มีอิสระอย่างเต็มที่ เพราะผู้ปกครองไม่ได้ใส่ใจ ซึ่งเขาจะพยายามแสวงหาตัวตนและความรักจากกลุ่มเพื่อนและคู่อริแทน ซึ่งเสี่ยงต่อพฤติกรรม

ที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ได้รู้ว่าการเลี้ยงดู การดูแลของครอบครัวมีผลในการมีเพศสัมพันธ์ของเรา”

“ได้ทราบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัวมีอิทธิพลแตกต่างกันไปแต่ละรูปแบบของการเลี้ยงดู แต่ละครอบครัวเลี้ยงดูแบบไหนก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเรา”

“ได้รู้ถึงการเลี้ยงดูจากครอบครัวของแต่ละคน ซึ่งก็มีการเลี้ยงดูที่ต่างกันไป และทำให้ทราบถึงว่ารูปแบบการเลี้ยงดูนั้นก็เป็ปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม”

“ได้รู้รูปแบบการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ของเพื่อน ๆ ได้รู้ความคิดต่าง ๆ ของเพื่อนเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์”

“ได้รู้ว่าการเลี้ยงดูของเพื่อนเป็นแบบไหน”

“ทำให้ได้รู้ว่าการเลี้ยงดูของพ่อแม่จะส่งผลทำให้ลูกมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมหรือไม่ นั้นก็ขึ้นอยู่กับ การสั่งสอนอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ว่าจะทำให้ลูกมีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่”

“ได้รู้ว่าการเลี้ยงดูจากครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเราว่าผู้ปกครองมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม”

“ได้รู้อะไรหลาย ๆ อย่างจากครอบครัวเพื่อน ๆ เรื่องความรัก ความห่วงใย และความอบอุ่นว่ามีมากน้อยเพียงใด”

ครั้งที่ 11 เรื่อง สังเกตสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการสังเกตสัมพันธภาพในการบำบัด (Observing the therapeutic relationship) โดยการใช้กระบวนการให้ข้อคิดเห็น (Process comment) เพื่อทำการสำรวจปฏิกิริยาของการถ่ายโอนความรู้สึกที่อาจมีรูปแบบที่บิดเบือนมายาวนาน และทำความเข้าใจรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ความคิดของเพื่อนที่มีต่อเราและการเข้ากลุ่มมีผลต่อการตัดสินใจในการมีเพศสัมพันธ์ ได้เรียนรู้ประสบการณ์ของเพื่อนและทำให้เราเรียนรู้ถึงการมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม”

“ความคิดและความต้องการของเราน้อยลง เพราะคิดเสมอว่าถ้าพลาดไปเราจะดูแลเขาไม่ได้ เรายังไม่มีงานทำ เราจะเอาเงินที่ไหนมาเลี้ยงดูเขา ทำให้ผมไม่อยากมีเพศสัมพันธ์”

“เมื่อเข้ากลุ่ม เมื่อได้ฟังประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ของเพื่อนก็ทำให้เราอยากมีเหมือนเพื่อนมาก ทำให้เรามีความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น”

“ได้รู้ว่าเพื่อนทุกคนมีความคิดที่แตกต่างกันบ้าง ทำให้รู้ว่าการมีเพศสัมพันธ์มันควรหรือไม่ควร”

“ได้รู้แนวคิดต่าง ๆ ของเพื่อน ได้รู้การมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย ได้รู้แนวคิดแก้ไข”

“ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และได้บอกเล่าถึงสิ่งที่อยู่ในใจให้แก่เพื่อน ๆ”

“ได้รู้เพื่อนแต่ละคนก็รู้ว่าเรามีพฤติกรรมอย่างไร แต่เราก็ได้บอกถึงสิ่งที่เรีนอยู่ตอนนี้ว่าไม่ได้เหมือนเมื่อก่อนแล้ว และการเข้ากลุ่มก็มีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจ ว่าเราได้พูดถึงสิ่งที่รู้และอยากบอกกับทุกคนว่าปรับตัวแล้ว”

“ได้รู้ว่าเพื่อนในกลุ่มมองเราอย่างไร และการเข้ากลุ่มยังส่งผลถึงเพื่อนคนอื่น ๆ อีกด้วย ได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ ของเพื่อน”

ครั้งที่ 12 เรื่อง เน้นการตอบสนอง

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการเข้าร่วมการตอบสนองประสบการณ์ส่วนตัว (Attending to subjective responses) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ถึงข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในปฏิสัมพันธ์ในสังคมทั่วไป ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำกลุ่มนำเทคนิคนี้มาใช้คือ ผู้นำกลุ่มจะตั้งประเด็นคำถามทั้งทางบวกและทางลบเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้โต้ตอบกลับ ซึ่งจะทำให้ผู้นำกลุ่มได้เห็นแนวคิดที่เกิดจากความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อประสบการณ์ส่วนตัว คำตอบที่ได้รับอาจจะเป็นคำพูดหรือกิริยาท่าทางก็ได้ ประเด็นคำถามที่ผู้นำกลุ่มใช้ในการสื่อสารกับสมาชิกกลุ่ม มีดังนี้

ประเด็นคำถามเชิงบวก: ทำอย่างไรให้คนรักมีความสุขมากที่สุด, เวลาที่มีความรักมีความรู้สึกอย่างไรกับแฟน, เลือกแฟนอย่างไร

ประเด็นคำถามเชิงลบ: คำพูดของแฟนที่ทำให้รู้สึกแย่ที่สุด

คำตอบจากสมาชิกกลุ่ม: อยากลองจิง, ไม่ต้องมาจับ, กล้าหรือเปล่า, ใส่เสื้อคอกว้าง, แต่งตัวยั่ววน

ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ได้รับการสื่อสารที่ดีและไม่ดี รู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นบวกและลบที่เพื่อน ๆ ในกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม”

“ครั้งนี้ได้รู้เรื่องที่ดีและเรื่องที่ไม่ดีของเพื่อน ๆ และได้พูดในสิ่งที่เราอยากจะพูดในสิ่งที่เรารู้สึก ไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบ”

“ได้ตอบคำถามที่เพื่อนตั้งขึ้นทั้งทางบวกและทางลบของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมทำให้รู้พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเพื่อนในกลุ่ม”

“ได้รู้ว่าเพื่อนแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างกันเวลาที่มีเพศสัมพันธ์และตอนที่ขอมิเพศสัมพันธ์”

“ได้รู้แนวคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อน ได้รู้ความคิดเห็นของการมีเพศสัมพันธ์ และการกระทำต่าง ๆ ของเพื่อน ได้รู้การกระทำก่อน-หลังของเพื่อน ๆ”

“ได้ตั้งคำถามในเชิงบวกและเชิงลบกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ได้ออกความคิดในการแก้ปัญหา หรือความรู้สึกต่าง ๆ”

“ได้รู้ว่าคุณคิดแต่ละคนเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ จะพูดอย่างไร จะทำตัวอย่างไร”

“ได้รู้หลาย ๆ เรื่อง ทั้งทางบวกและทางลบ ได้รู้ความคิดเห็นใหม่ ๆ ได้ความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นและอยากลองทำ”

ครั้งที่ 13 เรื่อง จัดการความขัดแย้งในสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการแก้ไขความขัดแย้งในสัมพันธภาพในการปรึกษา (Resolving conflicts in therapeutic relationship) เพื่อเพิ่มความสามารถในการตระหนักรู้เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่บิดเบือนไปของสมาชิกกลุ่มที่มีผลต่อการเกิดสัมพันธภาพในปัจจุบัน ซึ่งเทคนิคนี้จะช่วยค้นพบอารมณ์และความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับความคิดเหล่านั้นว่าเป็นความคิดที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เทคนิคนี้ผู้นำกลุ่มได้ตั้งประเด็นคำถามโดยการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับรูปแบบของสัมพันธภาพซ้ำ ๆ ที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการให้ข้อมูล และสร้างกรอบการรับรู้เรื่องสัมพันธภาพระหว่างบุคคลให้ชัดเจน ซึ่งจะมีประโยชน์ในการเชื่อมโยงให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังพูดถึงและสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นจริง ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“มีความรู้สึกที่ดีที่ได้รับรู้ถึงวิธีการจัดการอารมณ์ของเพื่อนในกลุ่ม แล้วยังได้รู้ถึงสัมพันธภาพที่เพื่อน ๆ มีต่อกัน มีความรู้สึกดี มีความต้องการทางเพศน้อยลง”

“ได้รู้ความคิดของเพื่อน ๆ ในการจัดการอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสม ที่เป็นสุภาพบุรุษ และเรื่องราวต่าง ๆ ในการจัดการอารมณ์ทางเพศ”

“ได้แลกเปลี่ยนการแสดงอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ได้รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสม”

“ได้รู้ว่าเพื่อน ๆ แต่ละคนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรในการจัดการอารมณ์ทางเพศ”

“ได้รู้วิธีการจัดการอารมณ์ทางเพศของเพื่อน ๆ และได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการแก้ปัญหา หรืออื่น ๆ ที่อาจารย์ได้ถาม ได้รู้เรื่องราวการช่วยตัวเองว่าผู้ชายทุกคนต้องเคยผ่านประสบการณ์นั้นมา”

“เป็นการแสดงอารมณ์ ความนึกคิดของแต่ละคนออกมา และวิธีการจัดการกับตนเอง เมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศ”

“รู้การจัดการอารมณ์ทางเพศของคนอื่นว่ามีวิธีการอย่างไร และได้บอกเล่าวิธีการของตนเองและความรู้สึกของตนเองเมื่อมีอารมณ์ที่ต้องการว่าเราจะทำอะไร”

“ได้รับรู้ถึงอารมณ์ว่าเรามีการจัดการอารมณ์ระดับไหน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และได้รู้จักได้ดำเนินของตนเอง”

ครั้งที่ 14 เรื่อง การระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์ (Identifying relational interactions) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งสามารถสร้างทางเลือกใหม่ ๆ และปรับปรุงสัมพันธ์ภาพในปัจจุบันได้ เทคนิคนี้ผู้นำกลุ่มได้ดำเนินการโดยให้สมาชิกกลุ่มเลือกรูปแบบที่สมาชิกกลุ่มอยากเปลี่ยนแปลงภาพของตนเองใหม่ลงในใบกิจกรรม “ซ้ายเก่า..ขวาใหม่” โดยช่องด้านซ้ายของใบงาน ให้สมาชิกกลุ่มเขียนพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของตนเป็นข้อ ๆ และช่องด้านขวา หมายถึง พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและปลอดภัยเป็นข้อ ๆ เช่นกัน กิจกรรมนี้จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตนเอง ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ทำให้มองเห็นภาพของตนเองมากขึ้นว่าพฤติกรรมทางเพศแบบใดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม”

“ได้รู้จักพฤติกรรมทางเพศทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของตนเอง”

“แยกแยะได้ถูกต้องว่าพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเราเป็นแบบใดบ้าง”

“ได้รู้ว่าเพื่อน ๆ แต่ละคนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรในการจัดการอารมณ์ทางเพศ”

“ได้แลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม”

“ได้รู้จักแนวทางป้องกันความปลอดภัยจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม”

ครั้งที่ 15 เรื่อง การระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการบำบัดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal psycho therapy: IPT) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มผ่านกระบวนการปรับตัวให้ได้ โดยการปรับปรุงสัมพันธ์ภาพ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เปิดเผยเรื่องราวของตน รับรู้ เข้าใจอารมณ์ที่เจ็บปวดที่ถูกเก็บกดและถูกปิดกั้นเอาไว้ ซึ่งเทคนิคนี้จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตน และสามารถควบคุมอาการให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาได้ ประเด็นคำถามที่ผู้นำกลุ่มใช้ในกระบวนการครั้งนี้ คือ

“ตอนที่ผู้หญิงปฏิเสธคุณ คุณรู้สึกอย่างไร”

“ถ้าเขาอยู่ตรงนี้ คุณจะบอกเขาว่าอย่างไร”

“มีอะไรบ้างที่คุณอยากบอกแล้วไม่ได้บอก”

ส่วนประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“รู้จักอารมณ์ของตนเองมากขึ้น”

“ได้ปลดปล่อยอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองออกมาว่าเรารู้สึกอย่างไร”

“ได้รับรู้อารมณ์ของตนเอง และของเพื่อน ๆ ซึ่งก็มีความรู้สึกคล้าย ๆ กับตนเอง”

“ได้แนวคิดที่หลากหลายมากขึ้น”

“ได้รู้จักว่าจะต้องควบคุมอารมณ์อย่างไร เมื่อเจอสถานการณ์ดังกล่าว”

“ได้ระบายความรู้สึกที่อยู่ข้างใน ที่ไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง เพราะอายที่จะเล่า”

“ได้พูดในสิ่งที่ไม่เคยพูด รู้สึกปลดปล่อย”

“ได้ความรู้ ได้แนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป”

ครั้งที่ 16 เรื่อง สร้างสัมพันธภาพใหม่

ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการสนับสนุนความสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship)

เพื่อช่วยสร้างทักษะสังคมให้มีสัมพันธภาพใหม่ ๆ ในกระบวนการนี้ ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงบทบาทสมมติ โดยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้จินตนาการหรือยกตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความละอายใจ เกิดความอาย เกิดความกลัว เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์นั้น ๆ และผู้นำกลุ่มจะพยายามกระตุ้นให้สมาชิกได้ฝึกการใช้ทักษะทางสังคมในการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งจะทำให้สมาชิกกลุ่มกล้าเผชิญกับสิ่งที่ตนกำลังประสบอยู่ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและยังไม่เกิดขึ้น ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ทำให้มองเห็นภาพของตนเองมากขึ้นว่าพฤติกรรมทางเพศแบบใดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม”

“ได้รู้จักพฤติกรรมทางเพศทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของตนเอง”

“แยกแยะได้ถูกต้องว่าพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเราเป็นแบบใดบ้าง”

“ได้รู้ว่าเพื่อน ๆ แต่ละคนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรในการจัดการอารมณ์ทางเพศ”

“ได้แลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม”

“ได้รู้จักแนวทางป้องกันความปลอดภัยจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม”

ครั้งที่ 17 เรื่อง เรียนรู้จากการยุติ

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม จากนั้นผู้นำกลุ่มร่วมกันสนทนาและเล่าถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้ปฏิบัติตามแผนและข้อสัญญาที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้นำกลุ่มแจกกระดาษรูปหัวใจ

ให้สมาชิกกลุ่มเขียนถึงความรู้สึก ๆ ที่เกิดขึ้น สิ่งที่น่าประทับใจและประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกลุ่ม รวมถึงความรู้สึก ๆ ที่เกิดขึ้นจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงตนเองในโอกาสต่อไป ประโยคที่ผู้นำกลุ่มตั้งเป็นคำถามในกระบวนการนี้ เช่น

“คุณได้บรรลุเป้าประสงค์อะไรบ้างที่คุณตั้งไว้”

“คุณยังมีอะไรค้างทางใจที่จะต้องทำอีกบ้าง”

“คุณต้องการความช่วยเหลือจากใครในการช่วยเรียนรู้เปลี่ยนพฤติกรรมใหม่และฝึกปฏิบัติตามนั้น”

ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปในส่วนที่คล้ายกันได้ดังนี้

“รู้สึกว่าเป็นแต่ละวันมีเป้าหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่าต้องทำอะไรบ้าง”

“เมื่อได้ดำเนินการตามที่ตนได้ตั้งเป้าหมายไว้อย่างจริงจัง ทำให้รู้สึกว่า การไปสู่เป้าหมายนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องที่ยากเกินไปเลย ขอให้ตั้งใจก็พอ”

“เมื่อสามารถดำเนินการตามที่ตนตั้งไว้ในระยะหนึ่ง ก็รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ต้องทำต่อไป”

“รู้สึกว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตนใหม่ ว่าอะไรเหมาะสม อะไรไม่เหมาะสม อันไหนควรทำ อันไหนไม่ควรทำ”

“จากการเข้าร่วมกลุ่ม ทำให้ตนเองมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นกว่าเดิม ได้เรียนรู้อะไรใหม่ บางอย่างก็มีความเข้าใจผิด และมักเข้าใจตนเอง”

“ต้องพยายามปรับเปลี่ยนตัวเองใหม่ในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม”

“เมื่อได้มาเข้าร่วมกลุ่ม รู้สึกว่าเมื่อตนเองจะทำอะไร จะต้องมีความตั้งใจ ต้องคิดให้ดี ให้รอบคอบก่อน”

“เมื่อพบกับสถานการณ์ที่ยั่วเย้าทางอารมณ์ ก็ทำให้รู้ว่าควรจะต้องทำอย่างไรต่อไป”

“วิธีการที่ได้เรียนรู้มาตั้งแต่ต้น สามารถที่จะนำมาใช้ได้จริง ๆ”

ครั้งที่ 18 เรื่อง ยุติการให้การปรึกษากลุ่มและปัจเจกนิเทศ

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนประสบการณ์ในการสะท้อนความคิดภายในตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม ตลอดจนแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป โดยกระบวนการนี้ผู้นำกลุ่มได้ใช้เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question) ประเด็นคำถามที่นำมาใช้ คือ “ขอให้ประเมินระดับความรู้สึกต่อการเข้ากลุ่มการปรึกษาตั้งแต่ครั้งที่ 1-17 ว่ารู้สึกอย่างไร และระดับคะแนนเท่าไร โดยที่คะแนน 1 เท่ากับน้อย และคะแนน 10 เท่ากับมาก” ทั้งนี้ มีสมาชิกกลุ่ม 2 คน จัดตนเองอยู่ในระดับ 9 อีก 4 คน จัดตนเองอยู่ในระดับ 8 อีก 3 คน จัดอยู่ในระดับ 7 และอีก 1 คน จัดอยู่ในระดับ 6 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว สมาชิกกลุ่มมีระดับของการประเมินตนเองที่สูงขึ้นจากเดิม

ซึ่งจากการใช้เทคนิคดังกล่าว พบว่า สามารถตรวจสอบระดับการประเมินตนเองหรือการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ของสมาชิกกลุ่มได้เป็นอย่างดี โดยระดับการประเมินตนเองที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสูงขึ้นจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่ตนตั้งไว้ได้ต่อไป ตลอดจนมีกำลังใจในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมาย แม้ว่าจะเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ก็ตาม การใช้เทคนิคคำถามจัดระดับจึงนับว่ามีประสิทธิภาพมากในการตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้สมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองได้พยายามปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตนตั้งไว้

ภายหลังจากการให้การปรึกษากลุ่มทั้ง 18 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งสมาชิกกลุ่มได้สะท้อนความคิดให้เห็นถึงผลของการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มและประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอเรื่องราวพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 14 คน โดยจะใช้วิธีนำเสนอผ่านเรื่องราวที่ได้จากการสังเกตการสัมภาษณ์ ในการเข้ากลุ่มการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยตระหนักดีว่าสมาชิกกลุ่มทั้ง 14 คน เป็นเพียงภาพสะท้อนบางส่วนของผลของการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ของสมาชิกกลุ่ม จากการเข้ากลุ่มการศึกษา ส่วนที่ 2 การเรียนรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา

ส่วนที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำของสมาชิกกลุ่มจากการเข้ากลุ่มการศึกษา

วัยรุ่นเป็นช่วงระยะเวลาของการปรับเปลี่ยนพัฒนาการด้านความรู้สึกนึกคิด จากวัยเด็กที่ถูกควบคุมและขัดเกลาเรื่องเพศ จากบทบาททางเพศของบิดามารดาในครอบครัว ไปสู่การสร้างความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจากความหมายและการประเมินจากสายตาของผู้อื่น เช่น บทบาทของวัยรุ่นหนุ่มสาวจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ เสียงเพลง และหนังสือบันเทิงต่าง ๆ ตลอดทั้งค่านิยมในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกเรื่องเพศ การเก็บกดกับการแสดงออกและโลกของความเป็นจริง โลกของความฝันจินตนาการ ซึ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดระบบความคิด โลกทัศน์ และมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง และสิ่งเหล่านี้มีการตอกย้ำผ่านสื่อสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสร้างความสับสนต่อการกำหนดท่าทีและพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง (Juntana, 2014)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 14 คน ที่เป็นกลุ่มทดลองและเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยใช้นามสมมติทั้งหมด มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น คือ อายุ

17-19 ปี ในกลุ่มส่วนใหญ่บุคคลในครอบครัวที่มีความใกล้ชิดที่สุดคือ แม่ จำนวน 10 คน ใกล้ชิดกับพ่อ 2 คน ใกล้ชิดกับป้า 1 คน และไม่ใกล้ชิดกับใครเลยในครอบครัว 1 คน และส่วนใหญ่บุคคลที่กลุ่มไว้วางใจมากที่สุดคือ แม่ น้า ป้า ซึ่งเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในการพูดคุยเปิดเผยหรือกล้าที่จะเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของตนเองให้ฟัง ความอบอุ่นในครอบครัว มีสมาชิกกลุ่มที่ยืนยันว่าครอบครัวของตนเองอบอุ่น จำนวน 7 คน และยอมรับว่าครอบครัวของตนเองไม่อบอุ่นจำนวน 7 คน นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่จะมีรูปแบบความผูกพันในครอบครัวเป็นแบบเห็นพ้องต้องกัน

ตารางที่ 13 ลักษณะความสัมพันธ์กับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

นามสมมติ	รูปแบบความผูกพันกับคนในครอบครัว	บุคคลใกล้ชิดในครอบครัว	บุคคลที่ไว้วางใจในครอบครัว	ความอบอุ่นในครอบครัว
กรด	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	ไม่อบอุ่น
กาน	เสรีทางความคิด	แม่	น้า	อบอุ่น
กั้ง	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	อบอุ่น
เกี๊ยะ	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	อบอุ่น
แก้บ	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	พี่	ไม่อบอุ่น
จ๊อบ	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	อบอุ่น
บี	ปล่อยปละ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่อบอุ่น
ฟลุ๊ค	เห็นพ้องต้องกัน	พ่อ	พ่อ	ไม่อบอุ่น
ภูมิจ	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	อบอุ่น
มิด	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	ปู่,ลุง	อบอุ่น
เม	เห็นพ้องต้องกัน	แม่	แม่	ไม่อบอุ่น
แมน	เสรีทางความคิด	ป้า	ป้า	ไม่อบอุ่น
อัน	ปล่อยปละ	แม่	แม่	ไม่อบอุ่น
เอิร์ธ	ปกป้อง	พ่อ	แม่	อบอุ่น

สำหรับครอบครัวที่มีรูปแบบความผูกพันแตกต่างกัน กลุ่มวัยรุ่นจะมีความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวสามารถช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศลดลงได้ โดยเฉพาะรูปแบบความผูกพันครอบครัวที่ปล่อยปละละเลย กลุ่มวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่แสดงออกคือ ห่างเหินจากครอบครัว มีอิสระอย่างเต็มที่

เพราะผู้ปกครองไม่ได้ใส่ใจ ซึ่งเขาจะพยายามแสวงหาตัวตนและความรักจากกลุ่มเพื่อนและคู่รักแทน ซึ่งเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ประโยคคำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

“ได้รู้ว่าการเลี้ยงดู การดูแลของครอบครัวมีผลในการมีเพศสัมพันธ์ของเรา” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 1)

“ได้ทราบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัวมีอิทธิพลแตกต่างกันไปแต่ละรูปแบบของการเลี้ยงดู แต่ละครอบครัวเลี้ยงดูแบบไหนก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเรา” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 2)

“ได้รู้ถึงการเลี้ยงดูจากครอบครัวของแต่ละคน ซึ่งก็มีการเลี้ยงดูที่ต่างกันไป และทำให้ทราบถึงว่ารูปแบบการเลี้ยงดูนั้นก็ปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 3)

“ได้รู้รูปแบบการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ของเพื่อน ๆ ได้รู้ความคิดต่าง ๆ ของเพื่อนเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 4)

“ได้รู้ว่าครอบครัวของเพื่อนเป็นแบบไหน” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 7)

“ทำให้ได้รู้ว่าการเลี้ยงดูของพ่อแม่จะส่งผลทำให้ลูกมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับการสอนอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ว่าจะทำให้ลูกมีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 8)

“ได้รู้ว่าการเลี้ยงดูจากครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของเรา ว่าผู้ปกครองมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 10)

“ได้รู้อะไรหลาย ๆ อย่างจากครอบครัวเพื่อน ๆ เรื่องความรัก ความห่วงใย และความอบอุ่นว่ามีมากน้อยเพียงใด” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 12)

นอกจากนี้ เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิมและสัมพันธ์ภาพในวัยเด็ก โดยให้สมาชิกกลุ่มได้ตอบข้อความสั้น ๆ ที่ผู้นำกลุ่มได้กำหนดประเด็นคำถามมาให้ เพื่อเป็นการสำรวจความคิด ความรู้สึกของรูปแบบความสัมพันธ์ครอบครัวจากประสบการณ์ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมา ได้แก่ ครอบครัวมีความอบอุ่นหรือไม่ นักเรียนมีความใกล้ชิดใครมากที่สุด ครอบครัวนักเรียนไว้วางใจใครมากที่สุดและเพราะอะไรจึงสามารถเล่าทุกเรื่องให้กับบุคคลนี้ฟัง เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้ทราบเรื่องราวความคิด ความรู้สึก ความสัมพันธ์ของครอบครัวจากประสบการณ์ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมาได้ ข้อมูลที่ได้ สรุปได้ดังนี้

“ได้เข้าใจความสัมพันธ์ของครอบครัว” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 1)

“ได้เข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ของครอบครัว” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 2)

“ได้รู้จักครอบครัวของเพื่อน ๆ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 5)

“ได้ทราบความสัมพันธ์ครอบครัวของเพื่อน ๆ ที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 8)

“เรารู้สึกว่าครอบครัวเราไม่อบอุ่นแล้ว แต่พอมารู้จักความสัมพันธ์ครอบครัวของเพื่อน ๆ เรากลับคิดว่ายังมีครอบครัวของเพื่อนที่ไม่อบอุ่นมากกว่าเรา” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 13)

“ได้รู้สาเหตุความสัมพันธ์ครอบครัวทั้งของตนเองและของเพื่อน” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 14)

ส่วนที่ 2 สัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษาและการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ (Psychodynamic-interpersonal group) จะให้ความสำคัญกับกระบวนการภายใน (Internal process) ของพัฒนาการรับรู้กระบวนการปรับตัวในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Book, 1998; Luborsky, 1984) คือ วิธีการที่บุคคลรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่สามารถถูกทำลายลงได้จากประสบการณ์ที่เจ็บปวดซึ่งเกิดขึ้นในอดีต วัตถุประสงค์ของการปรึกษาแบบพลวัตจิต คือ ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาจัดการกับเหตุการณ์ในอดีต เพื่อช่วยบรรเทาสัมพันธภาพที่บิดเบือนไป (Strupp & Binder, 1984) โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่พวกเขาจะสามารถปรับตัวเข้าสู่การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ การปรึกษาแบบพลวัตจิต (Psychodynamic) ให้ความสำคัญกับกระบวนการภายนอก (External process) ในการช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นด้วย (Weissman et al., 2000)

สัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา สรุปได้ดังนี้

วัยรุ่นส่วนมากยังมีความสับสนและไม่แน่ใจ และอยากเป็นผู้ใหญ่ หรือบางครั้งก็อยากเป็นเด็ก อยากจะตัดสินใจทำอะไรเอง เวลาผู้ใหญ่ห้าม เด็กจะไม่พอใจ บางครั้งก็คิดว่าผู้ใหญ่ไม่ช่วยตัดสินใจ เด็กวัยนี้มักจะเป็นห่วงว่าคนอื่นคิดอย่างไรต่อตนเหมือนกับตนคิดว่าตนคือใคร เด็กวัยรุ่นมีความเป็นห่วงว่าจะทำอะไรไม่ได้ เด็กวัยรุ่นมักจะมีคามวิตกกังวลในใจ กลัวว่าจะไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน เด็กจะจริงจังในการคบเพื่อนและค่อนข้างที่จะมีอุดมการณ์ของตนเอง ข้อสำคัญที่สุด เด็กวัยนี้ควรจะมีอัตมโนทัศน์และหาเอกลักษณ์ของตนเองได้ (Ego identity) เพื่อจะได้มีความมั่นใจในตนเอง ไม่รู้ว่าตนจะทำอะไรหรือมีบทบาทอย่างไร อิริคสันเรียกว่า “Role confusion” คือ เป็นคนไม่มีหลักการของตัวเอง ไม่รู้ว่าตนเองต้องการอะไร ก็มักจะเลียนแบบผู้อื่นหรือใช้เวลานานกว่าจะพบว่าตนต้องการอะไร บางกรณีเด็กวัยรุ่นจะต้องการมีคนรักเพื่อจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึก ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ตนเข้าใจและรู้ว่าตนคือใคร

คำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม เช่น

“ความคิดและความต้องการของเราน้อยลง เพราะคิดเสมอว่าถ้าพลาดไปเราจะดูแลเขาไม่ได้ เรายังไม่มีงานทำ เราจะเอาเงินที่ไหนมาเลี้ยงดูเขา ทำให้ผมไม่อยากมีเพศสัมพันธ์” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 1)

“ได้รู้ว่าเพื่อนทุกคนมีความคิดที่แตกต่างกันบ้าง ทำให้รู้ว่าการมีเพศสัมพันธ์มันควรหรือไม่ควร” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 2)

“ได้รู้แนวคิดต่าง ๆ ของเพื่อน ได้รู้แนวคิด วิธีการที่จะแก้ไข” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 3)

“ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และได้บอกเล่าถึงสิ่งที่อยู่ในใจให้แก่เพื่อน ๆ ได้ฟัง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 4)

“ได้รู้เพื่อนแต่ละคนก็รู้ว่าเรามีพฤติกรรมอย่างไร แต่เราก็ได้บอกถึงสิ่งที่เรายึดมั่นอยู่ว่าไม่ได้เหมือนเมื่อก่อนแล้ว และการเข้ากลุ่มก็มีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจ ว่าเราได้พูดถึงสิ่งที่รู้และอยากบอกกับทุกคนว่าปรับตัวแล้ว” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 5)

“ได้รู้ว่าเพื่อนในกลุ่มมองเราอย่างไร และการเข้ากลุ่มยังส่งผลถึงเพื่อนคนอื่น ๆ อีกด้วย ได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ ของเพื่อน” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 6)

“ได้รับรู้การสื่อสารที่ดีและไม่ดี รู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นบวกและลบที่เพื่อน ๆ ในกลุ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 7)

“ครั้งนี้ได้รู้เรื่องที่ดีและเรื่องที่ไม่ดีของเพื่อน ๆ และได้พูดในสิ่งที่เราอยากจะพูด ในสิ่งที่เรารู้สึก ไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 8)

“ได้ตั้งคำถามในเชิงบวกและเชิงลบกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ได้ออกความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือความรู้สึกต่าง ๆ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 9)

“ได้รู้ว่าความคิดแต่ละคนเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ จะพูดอย่างไร จะทำตัวยังไง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 10)

“ทำให้มองเห็นภาพของตนเองมากขึ้นว่าพฤติกรรมทางเพศแบบใดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 11)

“ความคิดของเพื่อนที่มีต่อเราและการเข้ากลุ่มมีผลต่อการตัดสินใจในการมีเพศสัมพันธ์ ได้เรียนรู้ประสบการณ์ของเพื่อน และทำให้เรารับรู้ถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมมากขึ้น” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 12)

“ได้แลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 13)

“ได้รู้จักแนวทางป้องกันความปลอดภัยจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 14)

การเรียนรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สรุปได้ดังนี้

วัยรุ่นเป็นช่วงระยะเวลาของการปรับเปลี่ยนพัฒนาการด้านความรู้สึกนึกคิดจากวัยเด็กที่ถูกควบคุมและขัดเกลาเรื่องเพศ จากบทเพศของบิดามารดาในครอบครัว ไปสู่การสร้างความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจากความหมายและการประเมินจากสายตาของผู้อื่น เช่น บทบาทของวัยรุ่นหนุ่มสาวจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ เสียงเพลง และหนังสือบันเทิงต่าง ๆ ตลอดทั้งค่านิยมในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกเรื่องเพศ การเก็บกดกับการแสดงออก และโลกของความเป็นจริงและโลกของความฝันจินตนาการ นัยของการสร้างวาทกรรมที่เอาเรื่องเพศเป็นสิ่งที่แบ่งแยกเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อการจัดระบบความคิด โลกทัศน์และมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง และสิ่งเหล่านี้มีการตอกย้ำผ่านสื่อสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสร้างความสับสนต่อการกำหนดท่าทีและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง

คำพูดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม เช่น

“มีความรู้สึกที่ดีที่ได้รับรู้ถึงวิธีการจัดการอารมณ์ของเพื่อนในกลุ่ม แล้วยังได้รู้ถึงสัมพันธภาพที่เพื่อน ๆ มีต่อกัน มีความรู้สึกดี มีความต้องการทางเพศน้อยลง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 1)

“ได้รู้ความคิดของเพื่อน ๆ ในการจัดการอารมณ์ต่างเพศที่เหมาะสม ที่เป็นสุภาพบุรุษ และเรื่องราวต่าง ๆ ในการจัดการอารมณ์ทางเพศ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 2)

“ได้แลกเปลี่ยนการแสดงอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ได้รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสม” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 3)

“ได้รู้วิธีการจัดการอารมณ์ทางเพศของเพื่อน ๆ และได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการแก้ปัญหา หรืออื่น ๆ ที่อาจารย์ได้ถาม ได้รู้เรื่องราวการช่วยตัวเองว่าผู้ชายทุกคนต้องเคยผ่านประสบการณ์นั้นมา” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 4)

“รู้การจัดการอารมณ์ทางเพศของคนอื่นว่ามีวิธีการอย่างไร และได้บอกเล่าวิธีการของตนเองและความรู้สึกของตนเองเมื่อมีอารมณ์ที่ต้องการว่าเราจะทำอย่างไร” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 5)

“ได้รับรู้ถึงอารมณ์ว่าเรามีการจัดการอารมณ์ระดับไหน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และได้รู้จักได้สำนึกของตนเอง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 6)

“เมื่อได้ดำเนินการตามที่ตนได้ตั้งเป้าหมายไว้อย่างจริงจัง ทำให้รู้สึกว่าการไปสู่เป้าหมายนั้นไม่ได้เป็นเรื่องที่ยากเกินไปเลย ขอให้ตั้งใจก็พอ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 7)

“เมื่อสามารถดำเนินการตามที่ตนตั้งไว้ในระยะหนึ่ง ก็รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ต้องทำต่อไป” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 8)

“รู้สึกว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของคนใหม่ ว่าอะไรเหมาะสม อะไรไม่เหมาะสม อันไหนควรทำ อันไหนไม่ควรทำ” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 9)

“จากการเข้าร่วมกลุ่ม ทำให้ตนเองมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นกว่าเดิม ได้เรียนรู้อะไรใหม่ บางอย่างก็มีความเข้าใจผิด และมักเข้าใจตนเอง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 10)

“เมื่อได้มาเข้าร่วมกลุ่ม รู้สึกว่าเมื่อตนเองจะทำอะไร จะต้องมีความคิด ต้องคิดให้ดี ให้รอบคอบก่อน” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 11)

“เมื่อพบกับสถานการณ์ที่ยั่วยทางอารมณ์ ก็ทำให้รู้ว่าควรจะต้องทำอย่างไรต่อไป” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 12)

“วิธีการที่ได้เรียนรู้มาตั้งแต่ต้น สามารถที่จะนำมาใช้ได้จริง ๆ รู้สึกดีที่สามารถทำได้ จากการที่ได้ทำสิ่งต่าง ๆ ก็พบว่า หากเรามีความตั้งใจจริงก็ลงมือทำได้ในสิ่งที่เราคาดหวัง” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 13)

“รู้สึกภูมิใจที่สามารถทำในสิ่งที่เราไม่คิดว่าจะสามารถทำได้ ได้ตั้งเป้าหมายที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยได้คิดอย่างจริงจัง และได้รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรต่อไป เพื่อให้ตนได้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้น” (สมาชิกกลุ่มคนที่ 14)

ตารางที่ 14 คะแนนประเมินระดับความรู้สึกต่อการเข้ากลุ่มการปรึกษาตั้งแต่ครั้งที่ 1-17

(Scaling question)

นามสมมติ	ก่อน	หลัง	หมายเหตุ
กรด	6	10	เพิ่มขึ้น
กาน	7	10	เพิ่มขึ้น
กั้ง	10	10	คงเดิม
เกี๋ย	6	8	เพิ่มขึ้น
เก๊าะ	9	10	เพิ่มขึ้น
จ๊อบ	9	9	คงเดิม
บี	7	10	เพิ่มขึ้น
ฟลุ๊ค	8	8	คงเดิม
ภูมิจ	7	10	เพิ่มขึ้น
มี้ด	8	10	เพิ่มขึ้น
เม	7	7	คงเดิม

ตารางที่ 14 (ต่อ)

นามสมมติ	ก่อน	หลัง	หมายเหตุ
แมน	7	10	เพิ่มขึ้น
อัน	9	10	เพิ่มขึ้น
เอิร์ธ	7	9	เพิ่มขึ้น

หมายเหตุ *คะแนน 1 เท่ากับน้อย และคะแนน 10 เท่ากับมาก

ทั้งนี้ มีสมาชิกกลุ่ม 4 คน จัดตนเองอยู่ในระดับ 10 สมาชิกกลุ่ม 2 คน จัดตนเองอยู่ในระดับ 9 อีก 4 คน จัดตนเองอยู่ในระดับ 8 อีก 3 คน จัดอยู่ในระดับ 7 และอีก 1 คน จัดอยู่ในระดับ 6 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว สมาชิกกลุ่มมีระดับของการประเมินตนเองที่สูงขึ้นจากเดิม ซึ่งจากการใช้เทคนิคดังกล่าว พบว่า สามารถตรวจสอบระดับการประเมินตนเองหรือการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ของสมาชิกกลุ่มได้เป็นอย่างดี โดยระดับการประเมินตนเองที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสูงขึ้น จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่ตนตั้งไว้ได้ต่อไป ตลอดจนมีกำลังใจในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมาย แม้ว่าจะเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ก็ตาม การใช้เทคนิคคำถามจัดระดับจึงนับว่ามีประสิทธิภาพมากในการตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้สมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองได้พยายามปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตนตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed method research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระยะที่ 2 เป็นระยะของการดำเนินการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเปรียบเทียบผลของการบูรณาการการศึกษาล้วนทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ระหว่างนักเรียนชายที่เข้ารับการปรึกษาและนักเรียนชายที่ไม่ได้เข้ารับการปรึกษา และเปรียบเทียบผลของนักเรียนชายที่เข้ารับการปรึกษาในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ระยะที่ 1 การสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ได้แก่

ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 70 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 2 คน และครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) และนำผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์เพื่อสร้างข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย จำนวน 42 ข้อ

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลมาสังเคราะห์ แยกองค์ประกอบ และสร้างข้อคำถาม จำนวน 60 ข้อ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้แบบวัดที่ปรับปรุงข้อความตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ จำนวน 42 ข้อ นำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วและตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก 18 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 42 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจริงที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .20-.80 และหาค่าความเชื่อมั่นแบบวัดฉบับปรับปรุงแล้ว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ซึ่งแสดงว่า แบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผล

ระยะที่ 2 ศึกษาผลของโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2558 จากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม จำนวน 125 คน คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์

ที่ 25 ได้นักเรียน จำนวน 35 คน โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงทำการเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง มีนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ จำนวน 28 คน และสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน

กลุ่มทดลอง ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนตามปกติ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากระยะที่ 1 มีจำนวน 42 ข้อ
2. โปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบวัดฉบับสมบูรณ์ 42 ข้อ เก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการศึกษากลุ่ม 14 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีปกติ 14 คน ทั้ง 3 ระยะ คือ ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) ของฮาวเวล (Howell, 2007, pp. 449-460) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการทางเพศและปัญหาทางเพศในเด็กและวัยรุ่น พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ได้โครงสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษางานวิจัย เรื่อง วิเคราะห์วาทกรรมละครสะท้อนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นไทย (Juntana, 2014) ซึ่งเป็นงานวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระของผู้วิจัยเอง และได้รับการตอบรับให้นำเสนอผลงานวิจัยระดับนานาชาติ The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2014 ณ ประเทศญี่ปุ่น นำมาประกอบการอ้างอิงร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำข้อมูลมายืนยันในด้านความตรงของเนื้อหา

1. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและอนุญาตให้ใช้ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม การพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ และการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 70 คน ประกอบด้วยนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ครูแนะแนว จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น จำนวน 6 คน และครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ร่วมกัน (ภาคผนวก จ)

นำข้อมูลที่ได้ทั้งสองส่วนมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ได้โครงสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ดังนี้

1. การสัมผัสเชิงสุภาพ เช่น ยินยอมให้คนรักจับมือถือแขน โอบกอด หรือลูบไล้ตามร่างกาย การกอด จูบ
2. การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน
3. การพูดคุยเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
4. การนัดเที่ยวสถานบันเทิง งานเลี้ยงตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในตอนกลางคืน
5. การอาศัยอยู่ร่วมกันของวัยรุ่นชายหญิง
6. การมีนัดกับเพศตรงข้าม
7. การมีคูรัก คู่ครองในวัยรุ่น
8. การให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม
9. ความรับผิดชอบในการกระทำของตน
10. ความเสมอภาคทางเพศ
11. การยึดถือความเป็นสุภาพบุรุษ
12. การไม่รังแกและเอาเปรียบเพศตรงข้าม
13. การมีเพศสัมพันธ์

14. การแสดงความรักต่อเพศตรงข้าม
15. การใช้ Social network พุดคุยกับเพศตรงข้าม
16. การยับยั้งชั่งใจต่อการมีเพศสัมพันธ์
17. การดูสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ อินเทอร์เน็ต ที่นำเสนอเรื่อง

เกี่ยวกับความรักและการมีเพศสัมพันธ์

18. คืมเครื่องคืมที่มีแอลกอฮอล์หรือเครื่องคืมที่ทำให้มึนเมา
19. การเปลี่ยนคูรักหรือคูควงบ่อย ๆ
20. การไปนอนค้างที่บ้านหรือหอพักของเพื่อน
21. การมีคูครอง การแต่งงาน
22. การยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามประเพณี
23. การแสดงความต้องการทางเพศ
24. การแต่งกายหรือการแสดงออกที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศ
25. การผ่อนคลายอารมณ์เพศ
26. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง
27. บทบาททางเพศ

จาก 27 คุณลักษณะ ได้สรุปรวมเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 พัฒนาการทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ประสบการณ์ ความสัมพันธ์ของเหตุและผลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตตามวัย (คุณลักษณะที่ 7, 9, 17, 21, 25, 26)

องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพทางเพศ หมายถึง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับ บุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การควบคุม ความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การคบเพื่อน การนัดเพื่อนต่างเพศ การไปสังสรรค์กับเพื่อนต่างเพศ การหาโอกาสใกล้ชิดกับ เพศตรงข้าม (คุณลักษณะที่ 2, 4, 6, 8, 11, 12, 16, 22, 23)

องค์ประกอบที่ 3 การแสดงออกทางเพศ หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศ ที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศและวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม การสร้างเอกลักษณ์ที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล เช่น การแต่งกาย ความมีอิสระเสรีทางเพศ การสนิทสนมกันระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง การได้รับอิทธิพลจาก สิ่งแวดล้อมภายนอกโดยเฉพาะจากสื่อที่ช่วยทางเพศต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ วิดีโอ และ พัฒนาลำดับขั้นเป็นความผูกพันทางอารมณ์ (Emotional attachment) ที่แสดงใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึก คือ รู้สึกรัก ชอบ รู้สึกเป็นสุขที่ได้อยู่ใกล้ ด้านความคิด คือ การมองผู้ที่ตนรักในแง่ดี

มองเห็นคุณค่าและความหมายของคนรัก อยากทำสิ่งที่ดีให้ และอยากให้นักรักพบแต่ความสุข
ด้านการกระทำ คือ การปฏิบัติต่อกันอย่างอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ การสัมผัส กอดจูบ และ
มีเพศสัมพันธ์ (คุณลักษณะที่ 1, 3, 5, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 24, 27)

จากนั้นนำองค์ประกอบของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่สังเคราะห์ได้ไปสร้าง
ข้อคำถาม กำหนดเนื้อหาที่ถามในแต่ละองค์ประกอบ โดยยึดตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของ
แต่ละองค์ประกอบจากการสังเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
(ฉบับร่าง) ได้แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม 3 องค์ประกอบ 60 ข้อ แล้วนำแบบวัดไปให้
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่
.60-1.00 มีค่าความตรงใช้ได้ ผู้วิจัยจึงได้ตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านการพิจารณา พร้อมปรับปรุงข้อความ
ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ได้แบบวัดจำนวน 42 ข้อ

นำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วและตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์
ออก 18 ข้อ เหลือข้อคำถามจำนวน 42 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจริงที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน
แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) รวมทั้งหาค่า
ความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach coefficient) ได้ค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดเท่ากับ .8901 ถือว่ามีความเชื่อมั่นในระดับสูงมาก

ระยะที่ 2 ศึกษาผลของโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิต
กับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม พบว่า

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมภายหลังเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม
สูงกว่ากลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต
ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะหลังการทดลองแตกต่างจากนักเรียน
กลุ่มควบคุม
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะ
ติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุม

4. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมภายหลังเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

5. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเวลาผ่านไปถึงระยะทดลองและระยะติดตามผลพบว่า ได้ผลที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมลดลง เนื่องจากกลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยบูรณาการทฤษฎีการให้การศึกษาหลากหลายทฤษฎีเข้าด้วยกัน ได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic counseling theory) ทฤษฎี

การให้คำปรึกษาแบบสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal counseling theory) และนำเทคนิคต่าง ๆ ในแต่ละทฤษฎีมาบูรณาการใช้ในโปรแกรมการปรึกษาแต่ละครั้ง โดยการให้การปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic counseling theory) เป็นทฤษฎีที่จะให้ความสำคัญกับกระบวนการภายใน (Internal process) ของพัฒนาการรับรู้กระบวนการปรับตัวในสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Book, 1998; Luborsky, 1984) คือ วิธีการที่บุคคลรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่สามารถถูกทำลายลงได้จากประสบการณ์ที่เจ็บปวดซึ่งเกิดขึ้นในอดีต วัตถุประสงค์ของการบำบัดแบบพลวัตจิต คือ ช่วยให้ผู้รับการบำบัดจัดการกับเหตุการณ์ในอดีต เพื่อช่วยบรรเทาสัมพันธ์ภาพที่บิดเบือนไป (Strupp & Binder, 1984) โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับการบำบัดรับรู้ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่พวกเขาจะสามารถปรับตัวเข้าสู่การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ การบำบัดแบบพลวัตจิต (Psychodynamic) ให้ความสำคัญกับกระบวนการภายนอก (External process) ในการช่วยเหลือผู้รับการบำบัดให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นด้วย ความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางสังคม ทำให้เกิดความซึมเศร้า และปัญหาทางจิตอื่น ๆ (Weissman et al., 2000) ดังจะเห็นได้จากที่ผู้วิจัยนำทฤษฎีนี้ไปใช้ในการปรึกษากลุ่ม ในครั้งที่ 8-10 การสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก เป็นการทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิม และสัมพันธ์ภาพในวัยเด็กอาจมีส่วนต่อการรับรู้สัมพันธ์ภาพปัจจุบันที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป รวมถึงนำไปใช้กับการปรึกษากลุ่มในครั้งที่ 9 เรื่อง การแสดงออกและการทำงานผ่านความคิด และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งในสัมพันธ์ภาพที่เจ็บปวดจากอดีต และการปรึกษากลุ่ม ในครั้งที่ 10 การสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็กและรูปแบบความผูกพัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความผูกพันที่ปลอดภัย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยสุมาลี สวยศอาด (2550) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ที่มีต่อความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ที่มีต่อความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรลักษณะทางสังคมและลักษณะทางจิตสามารถร่วมกันทำนายความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ร้อยละ 70.7 ซึ่งมีตัวแปรทำนาย 6 ตัว

ร่วมกันสามารถทำนาย โดยตัวแปรที่เข้าทำนายตามลำดับ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านเพศจากสื่อมวลชน เจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจากบิดามารดา ความเชื่ออำนาจภายในตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจากบิดามารดา และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรลักษณ์ ไกบุตร (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง ในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา ปรากฏว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรจิตลักษณะด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์ทางสังคมด้านการอบรมเลี้ยงดูและด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน คือ เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคือเป็น .144 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal theory) แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเชื่อว่า บุคลิกภาพระหว่างบุคคลเกิดจากการสร้างสัมพันธภาพของบุคคลมากกว่าความขัดแย้งภายในใจ หรืออาจอธิบายได้ว่า พฤติกรรมและบุคลิกภาพของมนุษย์เป็นผลมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พฤติกรรมที่ผิดปกติและการเจ็บป่วยทางจิตเป็นผลมาจากการที่บุคคลไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้เหมาะสม การบำบัดรักษาจึงเน้นที่การแก้ไขประสบการณ์ที่บุคคลเคยมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น โดยการใช้ประสบการณ์สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับผู้บำบัด เป็นสื่อให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้ผู้ป่วยสามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นต่อไปได้ (Weissman et al., 2000) ดังจะเห็นได้จากที่ผู้วิจัยนำทฤษฎีนี้ไปใช้ในการศึกษากลุ่ม โดยเน้นไปที่วิธีการฟังอย่างมีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ลักษณะของความสัมพันธ์และรูปแบบของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ และเหตุการณ์ของความสัมพันธ์ในแต่ละครั้งที่สมาชิกกลุ่มได้เล่าออกมาจะสามารถระบุได้ถึงความปรารถนาส่วนบุคคล การตอบสนองจากผู้อื่น และการตอบสนองของตนเอง ได้แก่ ครั้งที่ 6, 14-17 ซึ่งเป็นเรื่องการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้มากขึ้น ในการขยายการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงภายใน การแยกแยะระหว่างการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่บิดเบือนกับพฤติกรรมซ้ำเดิม และความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมที่เหมาะสมนั้น เป็นเรื่องที่มีประโยชน์ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงสัมพันธภาพในแบบที่เราต้องการ และสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่ม

สร้างสัมพันธภาพใหม่ และลดการแยกตัวออกจากสังคม ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงบทบาท (Role transition) หรือสัมพันธภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน (Interpersonal deficit) สอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร สุวรรณบุรณ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภท พบว่า ผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่ม ใช้กลุ่มเป็นสังคมจำลองและเป็นที่ฝึกซ้อมการเข้าสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางบวกโดยผ่านกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม และนำสิ่งที่เรียนรู้ได้ไปใช้ในชีวิตจริงโดยอาศัยความเข้มแข็งของตนเองที่มีอยู่เป็นพลังการดำเนินชีวิตต่อไป จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า คะแนนเฉลี่ยในระยะหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กระบวนการที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการจัดรูปแบบโปรแกรมฯ เป็นสังคมจำลอง การใช้การบ้าน การจัดการเรียนรู้จากง่ายไปสู่ยาก และการติดตามประเมินผลการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมครั้งต่อไป สิ่งเหล่านี้ค่อย ๆ พัฒนาทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ความคิดริเริ่ม ความกระตือรือร้น การค้นพบความเข้มแข็งในตนเอง และความมั่นใจในการทำตามบทบาทที่คุณลักษณะเหล่านี้ก็จะช่วยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมฯ พึ่งพาตนเองและใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพมากขึ้น การช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาเพิ่มหรือพัฒนาระดับของการตระหนักรู้ที่มีต่อตนเอง จากการที่มองความสามารถของตนเองในระดับต่ำ ขาดความกระตือรือร้น มาเป็นผู้ที่เล็งเห็นความสามารถและจุดแข็งของตนเองภายในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ มุ่งให้ผู้รับการปรึกษาเล็งเห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการบำบัดในแต่ละระยะ (Corey, 2004) ดังจะเห็นได้จากที่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 17-18 เรื่อง ยุติการให้การปรึกษากลุ่มและปัจฉิมนิเทศ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สรุปและรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ของตนเองหลังจากการให้การปรึกษาโดยใช้เทคนิคคำถามการจัดระดับ ซึ่งจากการใช้เทคนิคดังกล่าวผู้นำกลุ่มพบว่าสามารถตรวจสอบระดับการรับรู้ถึงความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี โดยระดับความสำเร็จที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งสูงขึ้นจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถที่จะประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายตามที่ตนตั้งไว้ได้ต่อไป

งานวิจัยที่สนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองเกี่ยวกับทางพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม เช่น งานวิจัยของอัสวิน แสงปาก (2550) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมขอวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ของวัยรุ่น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นลดลงกว่า ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของพีระญาณ อัครวงศ์ (2559) ศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการปรับตัวทางเพศของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่า การนำโปรแกรมการให้การปรึกษา ของทฤษฎีการให้การปรึกษาอื่น ๆ มาทดลองใช้กับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมมีผลทำให้ คะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นลดลงหลังการทดลอง หรือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

สรุปได้ว่า โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ลดลง ทั้งในระยะทดลองและระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะหลังการทดลองแตกต่างจากนักเรียน กลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกับนักเรียน กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการ การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ไม่แตกต่างจาก กลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ได้รับ จำนวน 18 ครั้ง สามารถปรับ พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในกลุ่มทดลองได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการปรึกษากลุ่มแต่ละครั้ง ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้นให้การปรึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้อง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษา และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม โดยใช้ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ เช่น การฟัง การเรียบ การทวนความ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกเกิดความผ่อนคลาย มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งเปิดเผยตนเอง ต่อมา ขั้นตอนการให้การปรึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การปรึกษาดำเนินการให้กลุ่มทดลอง ได้เปิดเผยตนเอง อภิปรายปัญหาตามความจริง ร่วมกันแก้ปัญหาของสมาชิก ทุกคนได้สำรวจตัวเอง

เข้าใจปัญหาและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน โดยให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบบูรณาการเชิงทฤษฎีที่นำ 2 ทฤษฎีมาบูรณาการร่วมกัน ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic counseling theory) และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบสร้างสัมพันธภาพ (Interpersonal counseling theory) โดยการนำเทคนิคต่าง ๆ ในแต่ละทฤษฎีมาบูรณาการใช้ในโปรแกรมการปรึกษาแต่ละครั้ง และขั้นตอนการให้การศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการปรึกษาในกลุ่มเข้าใจปัญหาอย่างกระจ่างแจ้ง รู้จักแก่และเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตน นำไปปฏิบัติด้วยความพอใจ ไม่มีข้อข้องใจตกค้าง ผู้ให้การศึกษาจึงให้สมาชิกแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษา และการนำสิ่งที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นหลังจากการเข้าร่วมรับการปรึกษา

ดังนั้น โปรแกรมการปรึกษากลุ่มครั้งที่ 1-2 จึงเป็นการสร้างสัมพันธภาพ คือ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ที่มีสัมพันธภาพอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีการวางแผนอย่างมีแบบแผน เป็นกระบวนการที่อาศัยการยอมรับของบุคคลทั้งสองฝ่าย การปรึกษากลุ่มครั้งที่ 3-10 เป็นการปรึกษากลุ่มซึ่งบูรณาการจากทฤษฎีพลวัตทางจิต (Psychodynamic) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรึกษา 8 เทคนิคตามลำดับ ดังนี้ เทคนิคการฟังเพื่อทราบเรื่องราว (Listening to narratives) คือ การฟังด้วยเจตคติที่ยอมรับและทำให้สามารถช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าเรื่องบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตซึ่งเป็นการเปิดเผยถึงความขัดแย้งและรูปแบบความสัมพันธ์ เทคนิคการเล่าเรื่องแบบอิสระ (Encouraging free association) คือ การกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าถึงสิ่งที่เข้ามาในจิตใจเพื่อเปิดเผยความคิด ความรู้สึกที่ซ่อนอยู่ในจิตไร้สำนึก ซึ่งอาจจะไม่ได้ปรากฏออกมาในการสนทนา เทคนิคระบุลักษณะของความสัมพันธ์ (Identify relationship theme) คือ การทดสอบความสัมพันธ์ในปัจจุบันและระบุโครงสร้างของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งแสดงถึงรูปแบบที่ติดตัวมาช้านาน เทคนิคให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation) คือ การตีความของความคิด การกระทำ และความรู้สึก เพื่อพาให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักและรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของพวกเขาที่มีรูปแบบ เทคนิคยึดมั่นความซื่อสัตย์ (Honoring resistance) คือ เคารพการต่อต้าน และกระตุ้นให้ตระหนักถึงวิธีการที่ผู้รับการปรึกษาต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและการสร้างกำแพงเพื่อปกป้องตัวเองจากความกลัวการเปลี่ยนแปลง เทคนิคสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก (Exploring childhood experience) คือ การสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิม และสัมพันธภาพในวัยเด็กอาจมีส่วนต่อการรับรู้สัมพันธภาพปัจจุบันที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป เทคนิคจัดการกับความขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict) คือ การแสดงออกและการทำงานผ่านความคิด และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งในสัมพันธภาพที่เจ็บปวดจากอดีต เทคนิคระบุรูปแบบของ

ความผูกพัน (Identifying attachment styles) คือ การสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็ก และรูปแบบความผูกพัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความผูกพันที่ปลอดภัย กับทฤษฎีการสร้างสัมพันธภาพ (Interpersonal) การปรึกษากลุ่มครั้งที่ 11-17 เป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรึกษา 7 เทคนิค มีเป้าหมาย เพื่ออธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ของผู้รับการปรึกษา ตามลำดับดังนี้ เทคนิคสังเกต สัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Observing the therapeutic relationship) คือ การสังเกตวิธีที่ ผู้รับการปรึกษาใช้เกี่ยวข้องกับผู้ให้การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏ ให้เห็น และเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ภายในสัมพันธภาพระหว่างการปรึกษา เทคนิคเน้นความรับผิดชอบ (Attending to subjective responses) คือ การให้ความสนใจต่อปฏิกิริยาตอบสนอง คือพื้นฐานของ การเข้าใจประสบการณ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้รับการปรึกษา และวิธีที่พวกเขา อาจจะได้รับมาจากบุคคลอื่น เทคนิคจัดการความขัดแย้งในสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา (Resolving conflicts in the therapeutic relationship) คือ การปรึกษาในปัญหาสัมพันธภาพ ในกระบวนการสัมพันธภาพในการบำบัด เพื่อแก้ไขความขัดแย้งที่เคยได้เรียนรู้มาจากวัยเด็ก เทคนิคปรับเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน (Modifying relational interaction) คือ การระบุ วิธีที่สัมพันธภาพในปัจจุบันภายนอกการปรึกษาสามารถปรับใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และขยายการรับรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้ในการปรึกษา เทคนิคปรับตัวต่อ การสัมพันธ์ที่เสียหายหรือการโต้แย้งกัน (Adapting to interpersonal losses or disputes) คือ การช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลจากการสูญเสีย หรือการแก้ไขการโต้แย้งกัน เทคนิคสนับสนุนให้เกิดสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship) คือ สนับสนุนให้ผู้รับการปรึกษาสร้างความสัมพันธ์ใหม่ และลดการแยกตัวเองจากสังคม ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงบทบาท (Role transition) หรือสัมพันธภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน (Interpersonal deficit) เทคนิคเรียนรู้จากการยุติ (Learning from termination) คือ การใช้การยุติ สัมพันธภาพในการบำบัด เพื่อช่วยเห็นการแยกจากกันด้วยดี สร้างความตระหนักรู้ และสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพ (Brooks-Harris, 2008) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวอล์ทพร สุวรรณบุรณ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภท พบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคจิตเภท ในกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของสัมพันธ์ มณีรัตน์ (2546) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจและ สัมพันธภาพเพื่อการบำบัดต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน ผู้วิจัยใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้วิจัยและผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเรียนรู้สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ตระหนักในศักยภาพ

ของตนเอง สามารถมองเห็น เข้าใจปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาได้ นำไปสู่การรับรู้ในพลังอำนาจ เกิดการพึ่งพาตนเองมากขึ้น พบว่า ผู้ป่วยมีคะแนนคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ซึ่งในขณะเดียวกันการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการ การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะ หลังการทดลองไม่แตกต่างกับนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็อาจ เป็นไปได้ว่า ในขณะที่ทำการทดลอง กลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีปกติในการทดลอง กล่าวคือ วิธีการเรียน การสอน และเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีการสอนเสริมในเรื่องเพศวิถี ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีกิจกรรมที่รณรงค์ ในเรื่องของการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร กิจกรรมป้องกันโรคเอดส์และโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ ที่ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ข้างต้นก็อาจส่งผลให้กลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการทดลองแบบปกติเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทางเพศที่เหมาะสม ทำให้กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกับนักเรียน กลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลแตกต่างจากนักเรียน กลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะติดตามผลแตกต่างจากนักเรียน กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรม การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศ ที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้การศึกษาให้ความช่วยเหลือผู้มารับการปรึกษาเป็นกลุ่ม อย่างเป็นระบบตามกระบวนการให้การปรึกษากลุ่ม โดยการนำทาง ชี้แนะ สาธิต และใช้สติปัญญา ในการคิดหาเหตุผล เพื่อท้าทายให้ผู้มารับการปรึกษาเผชิญปัญหา ความเชื่อ ค่านิยมที่ไม่เหมาะสม และเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองร่วมกับการอบรมเพื่อพัฒนาความคาดหวังในความสามารถของตน

ซึ่งมีขั้นตอนอยู่ 4 แนวทาง คือ ขั้นของความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง ขั้นการเห็นประสบการณ์ของผู้อื่นประสบความสำเร็จ ขั้นการชักจูงด้วยคำพูด และขั้นการกระตุ้นเร้าทางอารมณ์ เพื่อปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อให้นักเรียนได้มีแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงตนเอง และพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน และความมีวินัยในตนเองเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายและส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป (กัณนิกา บาลจบ, 2557)

ซึ่งการดำเนินการการศึกษากลุ่มตามขั้นตอนต่าง ๆ นั้น ในการปฏิบัติจริงอาจมีขั้นตอนต่อเนื่องกันไปตามลำดับ ในขั้นเริ่มกลุ่มมีการสร้างสัมพันธภาพ หรือระหว่างขั้นการเปลี่ยนแปลงและขั้นปฏิบัติ นั้น อาจมีการคาบเกี่ยว สลับขึ้นกันบ้าง บางครั้งกลุ่มก้าวหน้าไปถึงขั้นปฏิบัติ เช่น ขั้นการสร้างสัมพันธภาพ และไว้วางใจ ขั้นตอนการพัฒนาของกลุ่ม เช่น การตระหนักรู้ การเผชิญหน้า การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วม เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้นำกลุ่มต้องสังเกตและส่งเสริม รวมทั้งการเตรียมการของผู้นำกลุ่มจะช่วยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การติดตามผลก็ยังมีความสำคัญในกระบวนการการศึกษา เนื่องจากการติดตามผลมีประโยชน์ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของสมาชิก ความมุ่งมั่นของสมาชิกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การนัดหมายกลุ่มเพื่อติดตาม อาจเว้นระยะประมาณ 1-2 หรือ 3 เดือน ตามแต่สมาชิกจะตกลงกัน (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรารค์ทิพย์ อุจะรัตน, วัฒนา พันธุ์ศักดิ์ และฉวีวรรณ โพธิ์ศรี (2557) ศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชุมชน คณะเนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม และรายด้าน (การรับประทานอาหาร ออกกำลังกาย และการพัฒนาทางจิตวิญญาณ) ค่าดัชนีมวลกายก่อนและหลังเข้าโปรแกรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และงานวิจัยของณัฐสุรางค์ บุญจันทร์, ปรารค์ทิพย์ อุจะรัตน, วัฒนา พันธุ์ศักดิ์ และนิตยา มีหาดทราย (2554) ศึกษาผลของการพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โดยใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า คณะเนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง หลังได้รับโปรแกรมแตกต่างจากก่อนได้รับโปรแกรม และ ค่าเฉลี่ยความดันโลหิตหลังได้รับโปรแกรมต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

จากงานวิจัยที่ค้นพบนี้พบว่า มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ตามแนวคิดของกิบสัน (Gibson, 1995) เป็นแนวคิดแบบพลวัต (Psychodynamic) มีการให้ การรับ การแลกเปลี่ยน การมีปฏิสัมพันธ์กัน วางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เกิดความตระหนัก เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้บุคคล มุ่งเน้นการแก้ปัญหา การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นกระบวนการพัฒนาคนและกลุ่มบุคคล โดยใช้

กระบวนการที่เน้นให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ใช้วิธีการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ร่วมกันระบุปัญหาของตนเอง วิเคราะห์หาสาเหตุและความเป็นมาของปัญหาโดยใช้วิจารณญาณในการมองภาพที่ต้องการจะเป็น และร่วมกันพัฒนา

สมมติฐานข้อที่ 4 นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่า ข้อดีของการศึกษากลุ่มมีหลากหลาย เช่น สมาชิกกลุ่มสามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาพฤติกรรมของตนเองทั้งในขณะที่อยู่ในกลุ่มและการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และอีกประการหนึ่งที่ทำให้การศึกษากลุ่มเป็นที่นิยมคือ สามารถให้การปรึกษาได้ครั้งละหลายคน เป็นการลดต้นทุน ประหยัดเวลาในการให้บริการการปรึกษา โดยเฉพาะกรณีที่ผู้ให้การปรึกษามีจำนวนจำกัด ก็สามารถให้บริการผู้มารับการปรึกษาได้มากขึ้น (Corey, 2004) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพศรี ขำคม (2552) ศึกษาผลของการทำจิตบำบัดประคับประคองแบบจิตพลวัตสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ผลการวิจัยพบว่า การทำจิตบำบัดประคับประคองแบบจิตพลวัตช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเข้าใจกระบวนการเกิดปัญหาในตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีขึ้น ความรู้สึกต่อตนเองและวิธีแก้ปัญหาเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ส่วนในกระบวนการทำจิตบำบัดนั้น พบว่ามีค่าคะแนนสัมพันธภาพเพิ่มขึ้นตามขั้นตอนการบำบัด และมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาดีขึ้น จากงานวิจัยที่ค้นพบนี้พบว่า มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากการใช้แนวคิดทางจิตพลวัตจะเป็นการช่วยค้นหาเรื่องราวภายนอกตัวผู้รับการบำบัดและเป็นเรื่องราวที่อยู่ในจิตใต้สำนึกหรือจิตก่อนสำนึก ซึ่งให้ความสำคัญในเหตุการณ์เป็นจริง ความขัดแย้งและจิตพลศาสตร์ในช่วงที่ผ่านมาไม่นาน แล้วนำมาอธิบายถึงประเด็นที่เป็นปมปัญหา เพื่อให้สำรวจและทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเพิ่มประสิทธิภาพทางจิตที่มีอยู่เดิมให้คงอยู่และเข้มแข็งขึ้นจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ส่งผลให้ความรู้สึที่มีต่อตนเองดีขึ้นและสามารถเผชิญปัญหาได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hartman and

Lazarus (1992) ที่กล่าวว่า ผู้บำบัดสามารถใช้เทคนิคการสำรวจทางจิตพลวัต ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด ความสัมพันธ์ และการประคับประคองจิตใจให้เหมาะสมในผู้ป่วยแต่ละคน แต่คงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น เป็นพื้นฐานของการทำจิตบำบัด

สมมติฐานข้อที่ 5 นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับ โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่า การวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรเกี่ยวกับกลุ่ม และระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจมีจุดอ่อนที่ส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยได้เช่นกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยที่ควบคุมได้ค่อนข้างยาก เช่น ประสบการณ์หรือการเรียนรู้อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในกระบวนการทดลอง ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และสามารถเป็นไปได้ทั้งประสบการณ์ที่มีส่วนช่วยให้การปรึกษาในครั้งนั้นประสบความสำเร็จหรือในทางตรงกันข้ามก็อาจจะทำให้การปรึกษาในครั้งนั้นไม่ประสบความสำเร็จก็ได้ (ทศน์ จารุศักดิ์ศรี, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ มณีรัตน์ (2546) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจและสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจและสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจและสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากงานวิจัยที่ค้นพบนี้พบว่า มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเน้นความเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพที่เป็นอยู่ คำนึงถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ตามบริบทของบุคคล (Individual based) ให้ผู้ป่วยได้ค้นหาศักยภาพของตน และพัฒนาการดูแลตนเอง (ภัทรภรณ์ พุ่มปั้นคำ, 2551) จากงานวิจัยที่ค้นพบนี้พบว่า มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

การมีส่วนร่วม การแสวงหาความหมาย และการทำความเข้าใจในความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
ในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นและพลังกลุ่ม ช่วยให้ผู้รับ
การศึกษาเรียนรู้คุณค่าและความหมายของการสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมกับบุคคลอื่นต่อไป

กอปรกับการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ มีจำนวนการเข้ากลุ่ม
ถึง 18 ครั้ง อีกทั้งบรรยากาศของกลุ่มที่สมาชิกกลุ่มคอยช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็น และ
ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ก่อให้เป็นแรงผลักดันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง
นอกจากนี้ในแต่ละครั้งของการศึกษากลุ่ม สมาชิกกลุ่มทุกคนได้สะท้อนความคิดของตนเองลงใน
สมุดบันทึกประสบการณ์การศึกษา การที่สมาชิกกลุ่มได้เขียนในสิ่งที่ตนเองคิด ถ่ายทอดออกมา
ด้วยการเขียนนั้น ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ตลอดจนค้นพบทางเลือก
ที่เหมาะสมกับตนเอง ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 3 ข้อสรุปของผู้วิจัยจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อ
วัยรุ่น ครอบครัว สังคม และประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะวัยรุ่นจะได้รับผลกระทบ
ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม จิตใจ และจิตวิญญาณอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ
การตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม การทำแท้งผิดกฎหมาย ติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์
สูญเสียความเจริญก้าวหน้าในอนาคต ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีตราบาปประทับใจ
ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจ และพยายามแก้ปัญหาอย่างจริงจังและ
ต่อเนื่อง แต่ดูเหมือนความพยายามที่ทุ่มเทลงไปไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากอายุ
การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ปัจจุบันพบว่า
อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงเท่ากับ 14-15 ปี โดยเฉพาะวัยรุ่น
ผู้ชาย อายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ

ซึ่งในการเข้ากลุ่มการศึกษาโดยใช้โปรแกรมการบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัต
ทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อสังเกต ข้อค้นพบที่ได้จาก
การเป็นผู้นำกลุ่มการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้เป็นเพียงภาพสะท้อนบางส่วน
ในแง่มุมของผู้วิจัยเอง ดังนี้

1. ประสบการณ์ในวัยเด็ก

ข้อค้นพบ ในการเข้ากลุ่มการศึกษาในการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่า ประสบการณ์ในวัยเด็ก
เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง ถ้าหากผู้รับการศึกษามีความเข้าใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคลในครอบครัว ก็จะสามารถเข้าใจตัวเองได้ จากการตระหนักรู้บริบทของอดีต และข้อติติง
ในปัจจุบัน ประสบการณ์ดั้งเดิมในวัยเด็กนำไปสู่ตระหนักในจิตสำนึก แล้วรูปแบบเหล่านั้นก็ได้รับ
การเปลี่ยนแปลง เพราะพ่อแม่คือบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรื่องเพศของลูก
โดยถือเป็นต้นแบบของการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของลูก

2. การยอมรับ/ การปฏิเสธ

ข้อค้นพบ วัยรุ่น เป็นวัยที่มีภาวะร่างกายกำลังเข้าสู่การเจริญเติบโตเต็มที่ การเปลี่ยนแปลงนี้
ส่งผลให้ร่างกายเกิดความเรียกร้องต้องการความรู้สึทางเพศได้โดยธรรมชาติ หากไม่รู้จักร
การระวังตัว หรือควบคุมตัวเองอย่างเหมาะสม มีโอกาสจะเกิดปัญหาเพศได้ง่าย สถานการณ์
ต่อไปนี้ที่วัยรุ่นควรหลีกเลี่ยง เช่น ผู้หญิงไม่ควรไปบ้านเพื่อนชายคนเดียว เพราะพ่อแม่ฝ่ายชาย
อาจตีความไปในทางที่ไม่ดี หากจำเป็นควรมีเพื่อนไปหลาย ๆ คน สมาชิกกลุ่มที่เข้ารับการปรึกษา
ส่วนใหญ่ยอมรับว่า การนัดเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายได้รู้จัก
สนิทสนมกันมากขึ้น และหลังจากเข้ากลุ่มการปรึกษา สมาชิกกลุ่มให้ความเห็นว่า สังคมไทย
ปัจจุบันยอมรับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นจะต้องระวังอย่างมาก
ในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และการไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม และ
ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย และเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ ดังนั้น การไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ จึงต้อง
ไม่ไปพักค้างแรม ควรไปกันเป็นกลุ่ม ๆ ไม่ไปในสถานที่ที่ไม่สมควร เช่น สถานเริงรมย์ต่าง ๆ และ
ควรขออนุญาตพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนทุกครั้ง

3. การวางตัวในสังคม

ข้อค้นพบ วัยรุ่นมีการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่เปิดเผยและชัดเจนมากขึ้น
และในสังคมไทยยังมองว่า การไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสองเป็นเรื่องที่เป็นห่วง
และขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย ประกอบกับสถานภาพและบทบาทของการเป็น
นักเรียนของวัยรุ่น ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์เหมือนผู้ใหญ่ เพราะยังอยู่ในระหว่างการศึกษา
เล่าเรียนหาความรู้ จึงไม่เหมาะถ้านักเรียนวัยรุ่นจะมีการคบหาสมาคมกันในเชิงชู้สาว ซึ่งจะอยู่
เกินเลยความสัมพันธ์แบบเพื่อน เนื่องจากในบางครั้งวัยรุ่นมีการตัดสินใจที่ผิดก็เพราะมีอารมณ์
มาเบียดบัง ทำให้เคลิบเคลิ้มกับบรรยากาศที่เร่รุ่ม ก่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศ ประกอบกับวัยรุ่น
เป็นช่วงที่กำลังมีแรงขับทางเพศมากตามธรรมชาติ ทำให้นำไปสู่การมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ได้
ซึ่งคนที่จะมีเพศสัมพันธ์คือคนที่จะต้องแต่งงาน ก็คือ ต้องมีความรับผิดชอบเป็นพ่อเป็นแม่ได้ สามารถ
ดูแลตนเองได้ เลี้ยงตัวเองได้แล้ว และมีความคิดอ่านที่ดีพอสมควร

4. การใช้ชีวิต/ วิถีชีวิต

ข้อค้นพบ จากการปรึกษากลุ่มทั้ง 18 ครั้ง ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นในยุคปัจจุบันอันเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีเพศสัมพันธ์กันโดยที่ยังไม่แต่งงานกันมากขึ้น โดยเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ทั้งนี้อาจเพราะรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งทำให้มีอิสรภาพทางเพศมากขึ้น ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้สะท้อนให้เห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่อยู่ในวัยเรียนนั้น ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบในสถานการณ์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นความเสียเปรียบทางด้านร่างกายที่อาจเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา และความเสียเปรียบทางด้านจิตใจอันเกิดจากความกังวลจากผลการกระทำดังกล่าว โดยที่ผู้ชายไม่ได้คำนึงถึงเรื่องนี้เลย นอกจากคิดว่าทำอย่างไรจะได้สาวบริสุทธิ์มาเป็นแฟน โดยที่บางครั้งถ้าได้ไปแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะลงเอยด้วยการแต่งงานหรือไม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่สามารถปรับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม และพัฒนาพฤติกรรม การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมให้กับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ จึงมีประโยชน์ต่อ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูฝ่ายปกครอง หรือตลอดจนผู้ที่ สนใจ สามารถนำไปประกอบการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพ ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้

2. การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพ ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากงานวิจัยนี้ สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เยาวชนกลุ่มนี้ กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องด้วยตัวแปรพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม เป็นตัวแปรที่ช่วยปรับพฤติกรรมและ พัฒนาการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม จึงควรนำโปรแกรมบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัต ทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

นักเรียนหญิง นักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา นิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา หรือกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้ศึกษาในระบบ

2. ควรศึกษาผลของการบูรณาการการปรึกษาแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นนวัตกรรมการศึกษาเพื่อปรับพฤติกรรมและพัฒนาการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ในลักษณะที่เป็น การให้การปรึกษารายบุคคล

3. ผู้วิจัยทำการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชรเท่านั้น ควรมีการนำไปศึกษากับโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ หรือทำการศึกษาเป็นกลุ่มภูมิภาคของประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2550). สถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่นไทยจากงานวิจัย.

เข้าถึงได้จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th>

กองแก้ว ย้วนบุญหลิม. (2551). พฤติกรรมทางเพศของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม

อิเล็กทรอนิกส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา

สุศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กัณนิกา บาลจบ. (2557). ผลของการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผล

อารมณ์ และพฤติกรรม ร่วมกับการอบรมเพื่อพัฒนาความคาดหวังในความสามารถ

ของคนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารบัณฑิตศึกษา, 11(52), 55-62.

เกษมศรี อัสวศรีพงศ์ธร. (2550). การเสริมสร้างความยับยั้งชั่งใจที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ด้านเพศสัมพันธ์สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

วารสารจันทรเกษมสาร, 13(25), 34-54.

เกษมศรี อัสวศรีพงศ์ธร. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาเพื่อเสริมสร้าง

ความยับยั้งชั่งใจของประชาชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ:

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงบูรณาการ. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.

เจียมทิพย์ ภาระตะสิปปิน. (2547). ทักษะคิดของผู้บริโภครู้ต่อการนำเสนอภาพบทบาทเพศชาย

ในภาพยนตร์โฆษณา. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการโฆษณา,

บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2530). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉันท ชาติทอง. (2551). การออกแบบการสอนและบูรณาการ. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

จตุพร เพ็งชัย. (2533). สารเกี่ยวกับบุคลิกภาพ. มหาสารคาม: ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2538). เพศศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2543). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

จินณภัฏ แสงมา. (2545). การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่อง เสรีภาพทางเพศ ในการตอบปัญหาทางเพศ

ของสื่อมวลชนไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ,

บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จุฬารณย์ โสตะ. (2552). แนวคิดทฤษฎีและการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาสุขภาพ. ขอนแก่น: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชมนุช บุญสิทธิ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุศลวิเทศวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2548). อัตมโนทัศน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีจิตลักษณะแบบแสดงตัวและแบบเก็บตัว: รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และณรงค์ เทียนส่ง. (2525). ประชากรศึกษาและประชากรศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไชยรัตน์ เจริญสิน โอฟาร. (2543). วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ณฐาภ ระวะใจ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์, ปราณีทิพย์ อุจะรัตน์, วัฒนา พันธุ์ศักดิ์ และนิตยา มีหาดทราย. (2554). ผลของการพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง. วารสารพยาบาลศาสตร์, 29(ฉบับเสริม 2), 93-102.
- ทัศน์ จารุศักดิ์ศรี. (2559). การพัฒนาสมรรถนะแห่งตนโดยใช้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีโปรแกรมประสาทสัมผัส. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนัทธณ ตะพังพินิจการ. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธิดา จูติพานิชยางกูร. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นันทวัน ยันตะดิลก. (2551). การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงและความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลิกพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนนอกระบบ. ม.ป.ท.
- นันทชัตตสันท์ สกุลพงษ์. (2557). บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “ศิลปะแห่งการปรึกษาทางจิตวิทยาแบบผสมผสาน” (พิมพ์ครั้งที่ 3). วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 20(2), 238-247.
- บ้งอร เทพเทียน. (2548). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2546 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ: รายงานการวิจัยลำดับที่ 1 การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ (เน้นการวิจัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2546). การเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วารสารวิชาการ, 6(2), 12-19.
- เบญจรัตน์ สุทินเฟือก, กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, จรวยพร สุภาพ และพิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 40(3), 302-312.
- ปนตพร พงษ์อนันต์โยธิน. (2544). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเผชิญกับปัญหาของผู้ใหญ่วัยทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคินันท์ อุปรมย์. (2550). หน่วยที่ 4 มนุษย์กับการเรียนรู้ เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ประไพศรี แสงชลินทร์, รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์. (2554). ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 19(ฉบับเพิ่มเติมที่ 1), 11-22.
- ปราโมทย์ สุกนิษฐ์. (2542). พัฒนาการทางจิต. ใน มาโนช หล่อตระกูล และปราโมทย์ สุกนิษฐ์ (บรรณาธิการ), จิตเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุวีชาญการพิมพ์.
- ปรารักษ์ทิพย์ อูจะรัตน์, วัฒนา พันธุ์ศักดิ์ และฉวีวรรณ โพธิ์ศรี. (2557). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชุมชน. วารสารพยาบาลทหารบก, 15(2), 216-224.
- ปริศนา คำชื่น. (2540). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุลูกตามขั้นพัฒนาการ และพฤติกรรมพลเมืองดีของวัยเด็กตอนต้นในภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรีชา วิทโค. (2544). พฤติกรรมวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

- ปาจริย์ ผลประเสริฐ, วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร, วราภรณ์ ผลประเสริฐ, ยุภาดี ปณระราช, ณิชกร ดิษฐ์แก้ว และปรียานุช พรหมภาสิต. (2554). แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสและการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. (2537). การพยาบาลครอบครัววิกฤต: การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. เชียงใหม่: ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรี มะแสงสม. (2544). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์. (2544). บทบาทบิดา บทบาทมารดา และการปรับตัวกับเพื่อนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระญาณ อัครวงศ์กรณ์. (2559). ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการปรับตัวทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัตน์ วงษ์นาม. (2538). สถิติสำหรับการวิจัย. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศรี จำคม. (2552). การทำจิตบำบัดประคับประคองแบบจิตพลวัตสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 27(1), 62-71
- ภัทราภรณ์ หุ่นปันคำ. (2551). การทำกลุ่มจิตบำบัดสำหรับบุคลากรทางสุขภาพ. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มงคล ศัยกุล. (2556). รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มณฑิรา อินคชสาร. (2550). ความเชื่อที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในหอพัก จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มานิณี วงศ์ทองสงวน. (2550). ผลของการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีปัญญานิยมต่อความยับยั้งชั่งใจ และเวลาในการเล่นเกมนอนไลน์ของนิสิตปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เมธินี ก้อนแก้ว. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างประเทศ ของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา จิตวิทยาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค พับลิเคชันส์.
- วลัยพร สุวรรณบุรณ์. (2557). ผลของโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรารักษ์ บัตรเจริญ, ปาหนัน พิษยภัย โย และอาภาพร เผ่าวัฒนา. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสาร สาธารณสุขศาสตร์, 42(1), 30-40.
- วัชรลักษณ์ ไคนุตร. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง ในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันทนี วาสิกะสิน. (2526). ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา นาควัชระ. (2531). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- วิทยา นาควัชระ. (2544). ตอบปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ พรินตติ้งแอนพับลิชชิง.
- ศศิ กฤษณะพันธ์. (2557). การพัฒนาระบบวัยรุ่นตั้งครรภ์แบบองค์รวม. เข้าถึงได้จาก www.hospital.tu.ac.th/PlanTUHosWeb/data/.../CQI_2557/57_007.pdf. [2558, มีนาคม 18]
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ) (พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สัจจา ทาโต. (2550). การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรของวัยรุ่นไทย. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 1(2), 19-30.
- สัทกร วงศ์สงคราม. (2552). การศึกษาความรักของวัยรุ่น. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัมพันธ์ มณีรัตน์. (2546). ผลของโปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ และสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. (2558). ข้อมูลจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558. เข้าถึงได้จาก http://data.bopp-obec.info/emis/student.php?Edu_year=2557&Area_CODE=101741
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2559). สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556. เข้าถึงได้จาก http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/brochure/statistics_adolescent.pdf
- สุชาติ รัตธา. (2558). การพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร. คุุณิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร. (2531). *เพศศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชน ปัญญาติลก, ภารดี ชาญสมร, ยุพา พูนจำ, สุภวรรณ เจตุวงศ์, สิริมน วิไลรัตน์, กอบกุล ไพศาลอัมพษ์ และปิยะรัตน์ เอี่ยมคง. (2554). คู่มือ...วัยรุ่นและเยาวชน: การป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม. นนทบุรี: สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- สุมาลี สวยศอาด. (2550). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมิตดา สว่างทุกข์. (2558). การศึกษาการตระหนักรู้ในพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น. *วารสารเกื้อการณย์*, 22(2), 41-56.
- สุริยเดว ทรีปาตี. (2554). *ต้นทุนชีวิต. จุดเปลี่ยนสังคมไทย*. นครปฐม: แผนงานสุขภาพของเด็กและเยาวชน สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.

- สุวัฒนา อารีพรค และอนเนก อารีพรค. (2528). *สมรรถภาพทางเพศและความกบพร่องทางเพศ* (ชุด “เรียนรู้เรื่องเพศ” เล่มที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี ใหม่จันทร์. (2553). การวิเคราะห์องค์ประกอบและการเสริมสร้างอิสระแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. คุุณิพนธ์การศึกษาคุุณิบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2554). *การปรึกษากลุ่ม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัศวิน แสงปาก. (2550). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีการพิจารณาเหตุผลอารมณ์ และพฤติกรรม ต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนเนก อารีพรค และสุวัฒนา อารีพรค. (2525). *เรียนรู้เรื่องเพศ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bem, S. L. (1981). Gender schema theory: A cognitive account of sex typing. *Psychological Review*, 88, 354-364.
- Book, H. E. (1998). *How to practice brief dynamic psychotherapy. The CCRT method*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Brooks-Gunn, J., & Furstenberg, F. F. Jr. (1990). Coming of age in the era of AIDS: puberty, sexuality, and contraception. *The Milbank Quarterly*, 68(Suppl 1), 245-248.
- Brooks-Harris, J. E. (2008). *Integrative multitheoretical psychotherapy*. Boston: Lahaska Press/Houghton Mifflin.
- Byrnes, J. P., Miller, D. C., & Schafer, W. D. (1999). Gender differences in risk taking: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 125(3), 367-383.
- Chiao, C., & Yi, C. C. (2011). Adolescent premarital sex and health outcomes among Taiwanese youth: Perception of best friends' sexual behavior and the contextual effect. *AIDS Care*, 23(9), 1083-1092.
- Consoli, A. J., & Jester, C. M. (2005). A model for teaching psychotherapy theory through an integrative structure. *Journal of Psychotherapy Integration*, 15, 358-373.

- Coopersmith, S. (1981). *The antecedents of self-esteem*. Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- Corey, G. (2004). *Theory and practice of group counseling* (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Brooks/ Cole.
- Egger, M., Ferrie, J., Gorter, A. C., González, S., Gutiérrez, R., Pauw, J., & Smith, G. D. (1993). HIV/ AIDS-related knowledge, attitudes, and practices among Managuan secondary school student. *Bulletin of PAHO*, 27(4), 360-369.
- Gibson, C. H. (1995). The process of empowerment in mothers of chronically ill children. *Journal of Advanced Nursing*, 21, 1201-1210.
- Grisso, T., & Appelbaum, P. S. (1998). *Assessing competence to consent to treatment: A guide for physicians and other health professional*. Oxford, NY: Oxford University Press.
- Hartman, C., & Lazarus, L. W. (1992). Psychotherapy with elderly depressed patients. *Clinics in Geriatric Medicine*, 8(2), 355-362.
- Hollanders, H. (1999). Eclecticism and integration in counseling: Implications for training. *British Journal of Guidance & Counselling*, 27(4), 483-500.
- Howell, D. C. (2007). *Statistical methods for psychology* (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Juntana, A. (2014). The discourse analysis of social reflection drama of sexual behavior of teenagers. In *The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2014*. Osaka, Japan: Official Conference Proceedings.
- Kelman, H. C. (1967). Human use of human subjects: The problem of deception in social psychological experiments. *Psychological Bulletin*, 67, 1-11.
- Lerner, R. M., & Galambos, N. L. (1998). Adolescent development: Challenges and opportunities for research, programs, and policies. *Annual Review of Psychology*, 49, 413-446.
- Lloyd, C. B., & Mensch, B. S. (2006). Early marriage and pregnancy as factors in school dropout: An analysis of DHS data from Sub-Saharan Africa. In *Population Association of America 2006 Annual Meeting Program* (pp. 1-7). Los Angeles, CA: Westin Bonaventure.
- Luborsky, L. (1984). *Principles of psychoanalytic psychotherapy: A manual for supportive-expressive (SE) treatment*. New York: Basic Books.

- Luborsky, L., & Crits-Christoph, P. (1990). Repressive style and relationship patterns-three samples inspected. In J. Singer (Ed.), *Repression and dissociation: Implications for personality theory. Psychopathology and health* (pp. 275-298). Chicago: University of Chicago Press.
- Macionis, J. J., & Plummer, K. (1998). *Sociology: A global introduction*. Canada: Pearson Education
- Moissenet, D., Valcin, M., Marchand, V., Garabédian, E. N., Geslin, P., Garbarg-Chenon, A., & Vu-Thien, H. (1997). Molecular epidemiology of *Streptococcus pneumoniae* with decreased susceptibility to penicillin in a Paris children's hospital. *Journal of Clinical Microbiology*, 35(1), 298-301.
- Murphey, D. A., Lamonda, K. H., Carney, J. K., & Duncan, P. (2004). Relationships of a brief measure of youth assets to health-promoting and risk behaviors. *Journal of Adolescent Health*, 34(3), 184-191.
- Norcross, J. C., & Goldfried, M. R. (Eds.). (2005). *Handbook of psychotherapy integration* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Sicard, J. M., Kanon, S., Ouedraogo, L. A., & Chiron, J. P. (1992). The evaluation of sexual behavior and knowledge of AIDS in the schools of Burkina Faso. A knowledge, attitude, belief and practice (KABP) survey in Banfora among 474 adolescents of 14-to-25-years old. *Annales de la Societe Belge de Medicine Tropicale*, 72(1), 63-72.
- Statt, D. A. (1981). *Dictionary of human behaviour*. Cambridge: Harper & Row.
- Strupp, H., & Binder, J. (1984). *Psychotherapy in a new key: A guide to time-limited dynamic psychotherapy*. New York: Basic Books.
- Sullivan, H. S. (1953). *The interpersonal theory of psychiatry*. New York: Norton.
- Teyber, E. (2000). *Interpersonal process in psychotherapy* (4th ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning.
- Weissman, M. M., Markowitz, J. C., & Klerman, G. L. (2000). *Comprehensive guide to interpersonal psychotherapy*. New York: Basic Books.
- Zhang, H. M., Liu, B. H., Zhang, G. Z. (2007). Risk factors for sexual intercourse among Undergraduates in Beijing. *Chinese Journal of School Health*, 28(12), 1057-1059.

Zhang, L. Y., Gao, X., Dong, Z. W., Tan, Y. P., & Wu, Z. L. (2002). Premarital sexual activities among students in a University in Beijing, China. *Sexually Transmitted Diseases*, 29(4), 212–215.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย

แบบประเมินพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. ระดับชั้น

☐ ม.4

☐ ม.5

☐ ม.6

ตอนที่ 2 แบบวัด

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีจำนวน 42 ข้อ

2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ขอให้ท่านอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้น ๆ แล้วพิจารณาว่าท่านปฏิบัติอย่างไร

ประจำ หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำ

บ่อยครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง

ไม่เคย หมายถึง ท่านไม่เคยปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย

3. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริง

ของท่านมากที่สุด

4. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้ท่านตอบทุกข้อ หากขาด

ข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

แบบประเมินพฤติกรรม

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นการเพิ่มความรักที่มีต่อกัน				
2. ถ้าฉันมีคนรัก ฉันก็พร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์ถ้าถูกร้องขอจากแฟน				
3. ฉันรู้สึกไม่พอใจ เมื่อผู้ใหญ่ห้ามไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน				
4. ฉันคิดว่าการจับมือถือแขนกันในวัยรุ่นชายหญิงเป็นเรื่องปกติ				
5. ฉันคิดว่าการโอบกอดกันของคู่รักเป็นเรื่องที่สามารถทำได้				
6. ถ้าเป็นแฟนกันแล้ว ฉันยอมให้ถูกเนื้อต้องตัวได้				
7. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กัน ทำให้คู่รักรักกันมากขึ้น				
8. ฉันหาโอกาสให้ได้อยู่ใกล้ชิดเพื่อนต่างเพศในกิจกรรมต่าง ๆ				
9. ฉันรู้สึกมีความสุขที่ได้เดินจูมมือกับแฟน				
10. ฉันยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์ได้โดยสมัครใจ				
11. ฉันยอมมีเพศสัมพันธ์เพื่อพิสูจน์รักแท้				
12. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือว่าเป็นสิ่งที่น่าทดลอง				
13. ฉันคิดว่าการตัดสินใจในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมก็ได้				
14. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เป็นการยอมรับกันโดยทั่วไป				
15. ฉันคิดว่าการลวนลามทางวาจาต่อฝ่ายหญิงเป็นเรื่องไม่สมควรทำ				
16. ฉันคิดว่าผู้ชายเป็นคนดูแลปกป้องผู้หญิง				

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
17. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กันเป็นเรื่องที่น่าอาย				
18. ฉันคิดว่าการที่ฉันเป็นคนเจ้าชู้เปลี่ยนแฟนบ่อย ทำให้มีโอกาสในการเลือกคนที่เหมาะสม				
19. ฉันคิดว่าชายและหญิงมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน				
20. ฉันคิดว่าการจีบผู้หญิงควรแสดงออกด้วยท่าทีที่สุภาพ เคารพในจริยประเพณีของสังคม				
21. ฉันคิดว่าการอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติ				
22. ฉันคิดว่าการไปเที่ยวค้างคืนกับแฟนเป็นสิ่งไม่ดี				
23. ฉันคิดว่าการแต่งตัวตามที่แฟนฉันชอบจะเป็นสิ่งดึงดูดใจแฟน				
24. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสิ่งที่ทำลายวัฒนธรรมและประเพณีไทย				
25. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำ				
26. ฉันคิดว่าชายหญิงสามารถแสดงออกในการมีเพศสัมพันธ์ได้เท่ากัน				
27. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการกระทำตามกระแสที่ใคร ๆ ก็ทำ				
28. ฉันเคยพูดคุยกับเพื่อนทางโทรศัพท์ถึงกิจกรรมทางเพศ				
29. ฉันเคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เมื่อมีอารมณ์ทางเพศ				
30. ฉันวางตนเป็นที่น่าไว้วางใจแก่เพื่อนเพศตรงข้าม				
31. ฉันมักจะไปเที่ยวกับแฟนตามลำพัง				
32. ฉันเคยกอด จูบ แฟน				
33. ฉันกับแฟนมักจะหาโอกาสอยู่ในที่ลับตาคนเสมอ				
34. ฉันนัดพบเพื่อนต่างเพศ และอยู่กันเพียงลำพังสองต่อสอง				
35. ฉันชอบการไปสังสรรค์กับเพื่อนต่างเพศ				
36. ฉันชอบเที่ยวกลางคืนกับแฟนเสมอ ๆ				

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
37. ฉันมีแฟนหลายคนพร้อม ๆ กัน				
38. ฉันเช่าที่พักอยู่ห้องเดียวกับเพื่อนต่างเพศ				
39. ฉันเคยหนีเรียนไปเที่ยวกับแฟน				
40. ฉันและแฟนเคยดูคลิปวิดีโอที่ขำขำทางเพศ				
41. เมื่อฉันมีเวลาว่างจะนั่งพูดคุยกับแฟนมากกว่าการทำกิจกรรมอย่างอื่น				
42. ฉันใช้ Social network พูดคุยจีบผู้หญิง				

ภาคผนวก ข

การตรวจสอบคุณภาพแบบวัด

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกแบบวัดรายข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโปรแกรมการบูรณาการการปริิษาพลวัตทางจิต

กับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย

องค์ประกอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น					ΣR	IOC	หมายเหตุ
		ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							
		1	2	3	4	5			
1 พัฒนาการทางเพศ	1	0	0	+1	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	6	+1	0	0	+1	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
	7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	9	0	0	0	+1	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	12	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
	13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	14	0	0	+1	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	15	0	0	0	+1	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	19	0	+1	0	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	20	+1	0	0	0	+1	5	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
2 สัมพันธภาพทางเพศ	21	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
	22	0	+1	0	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น					ΣR	IOC	หมายเหตุ
		ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							
		1	2	3	4	5			
3 การแสดงออกทางเพศ	26	+1	0	+1	0	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
	27	0	+1	0	0	+1	5	1.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	29	+1	+1	0	0	0	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	31	+1	0	0	0	+1	5	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	33	0	0	+1	0	+1	4	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	37	+1	0	0	+1	0	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	41	0	+1	0	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	43	0	+1	+1	+1	+1	2	.80	ผ่านเกณฑ์
	44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	46	0	0	+1	0	0	1	.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
	47	+1	0	0	+1	0	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	50	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น					ΣR	IOC	หมายเหตุ
		ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							
		1	2	3	4	5			
	51	+1	+1	0	0	0	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	53	0	0	+1	+1	0	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	56	0	0	+1	0	+1	2	.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
	57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	58	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
	59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
	60	+1	+1	+1	+1	+1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	หมายเหตุ
1	.5948	.8855	คัดเลือกไว้
2	.6463	.8834	คัดเลือกไว้
3	.5572	.8854	คัดเลือกไว้
4	.2927	.8889	คัดเลือกไว้
5	.5956	.8856	คัดเลือกไว้
6	.5420	.8853	คัดเลือกไว้
7	.5247	.8861	คัดเลือกไว้
8	.2869	.8889	คัดเลือกไว้
9	.4584	.8866	คัดเลือกไว้
10	.6989	.8832	คัดเลือกไว้
11	.7409	.8838	คัดเลือกไว้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	หมายเหตุ
12	.6703	.8836	คัดเลือกไว้
13	.5954	.8855	คัดเลือกไว้
14	.6343	.8850	คัดเลือกไว้
15	.4997	.8857	คัดเลือกไว้
16	.3827	.8876	คัดเลือกไว้
17	.0299	.8926	คัดเลือกไว้
18	.1570	.8908	ปรับปรุง
19	.3340	.8884	คัดเลือกไว้
20	.2995	.8889	คัดเลือกไว้
21	.2604	.8894	คัดเลือกไว้
22	.1104	.8912	ปรับปรุง
23	.4773	.8862	คัดเลือกไว้
24	.0742	.8925	ปรับปรุง
25	.2655	.8895	คัดเลือกไว้
26	.5693	.8854	คัดเลือกไว้
27	.6287	.8840	คัดเลือกไว้
28	.1405	.9191	ปรับปรุง
29	.5167	.8854	คัดเลือกไว้
30	.5408	.8855	คัดเลือกไว้
31	.6029	.8845	คัดเลือกไว้
32	.5646	.8849	คัดเลือกไว้
33	.4152	.8879	คัดเลือกไว้
34	.5107	.8865	คัดเลือกไว้
35	.4783	.8866	คัดเลือกไว้
36	.5826	.8863	คัดเลือกไว้
37	.5160	.8864	คัดเลือกไว้
38	.2129	.8899	คัดเลือกไว้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	หมายเหตุ
39	.2210	.8896	คัดเลือกไว้
40	.4220	.8879	คัดเลือกไว้
41	.3605	.8880	คัดเลือกไว้
42	.5775	.8847	คัดเลือกไว้

หมายเหตุ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับ = .8901

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโปรแกรมการบูรณาการการปฎิภาพลวัดทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โปรแกรม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ΣR	IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศและสร้าง สัมพันธภาพ	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 2 รักษาสัมพันธภาพ	0	+1	+1	+1	0	3	.60	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 3 การฟังเพื่อทราบเรื่องราว	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 4 การพูดระบายความรู้สึก อย่างเสรี	0	+1	0	+1	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 5 ระบุลักษณะความสัมพันธ์	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 6 ให้ความหมายของ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 7 ยึดมั่นความซื่อสัตย์	0	+1	0	+1	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 8 สำรวจประสบการณ์วัยเด็ก	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 9 จัดการกับความขัดแย้ง ในอดีต	0	+1	0	+1	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 10 ระบุนรูปแบบของ ความผูกพัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 17 (ต่อ)

โปรแกรม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ΣR	IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ครั้งที่ 11 สังเกตสัมพันธภาพ ในกระบวนการการศึกษา	0	+1	0	+1	+1	3	.60	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 12 เน้นการตอบสนอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 13 จัดการความขัดแย้ง ในสัมพันธภาพในกระบวนการ การศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 14 การระบุปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 15 ปรับตัวต่อความสัมพันธ์ ที่เสียหายหรือการโต้แย้งกัน	0	0	0	+1	+1	2	.40	ปรับปรุง
ครั้งที่ 16 สนับสนุนให้เกิด สัมพันธ์ใหม่	+1	0	+1	+1	+1	4	.80	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 17 เรียนรู้จากการยุติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 18 การปัจฉิมและยุติ การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก ก

โปรแกรมการบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

**โปรแกรมบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
1	การปฐมนิเทศ และสร้าง สัมพันธภาพ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่าง ผู้ให้การศึกษาและผู้รับ การศึกษา ตลอดจน สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการให้การศึกษา 2. เพื่อให้ผู้รับการศึกษา ทราบถึงวัตถุประสงค์ ในการรับการศึกษา และกำหนดกฎ ระเบียบ และข้อตกลง	- ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ - ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - เทคนิคสร้างความร่วมมือ (Establishing a collaborative) - เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question) - เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Therapist feedback to clients)
2	สร้าง สัมพันธภาพ	1. เพื่อให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิก ได้รู้จักกัน สร้างความคุ้นเคย และบรรยากาศที่ดีในการร่วม กิจกรรม 2. เพื่อให้ผู้รับการศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมายของตน อย่างชัดเจน และทราบถึง ประโยชน์ที่จะได้รับ จากการปรึกษา	- ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ - ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการผ่อนคลาย (Relaxation technique) - เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question) - เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Therapist feedback to clients)
3	การฟัง เพื่อทราบ เรื่องราว	เพื่อจะช่วยให้ผู้รับการศึกษา ได้อธิบายสิ่งต่าง ๆ โดยการเล่า เพื่อค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ เบื้องหลังของเรื่องเล่า และเพื่อ ทำความเข้าใจความหมายที่ผู้รับ การศึกษาได้ยึดถือไว้	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนเนื้อหา - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการฟังเพื่อการเล่าเรื่อง (Listening to narratives)

**โปรแกรมบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
4	การเล่าเรื่อง แบบอิสระ	เพื่อค้นพบความคิด ความรู้สึก ที่อยู่นอกเหนือการตระหนักรู้ ของผู้รับการปรึกษาเพื่อนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลง	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนเนื้อหา - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการเชื่อมโยงเสรี (Encouraging free association)
5	ระบุลักษณะ ของ ความสัมพันธ์	เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าถึง การมีปฏิสัมพันธ์ของตนเอง กับบุคคลอื่น เพื่อค้นหา ความปรารถนาส่วนบุคคล (Wish) การตอบสนองจาก บุคคลอื่น (RO) และ การตอบสนองของตนเอง (RS) ได้อย่างชัดเจน	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคระบุโครงสร้างของ ความสัมพันธ์ (Identify relationship theme)
6	ให้ความหมาย ของ สัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล	เพื่อให้ผู้รับการปรึกษา ได้ตระหนักถึงรูปแบบของ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือ ความขัดแย้งในจิตไร้สำนึก โดยเฉพาะความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่เกิดขึ้น ในปัจจุบัน โดยทำการเชื่อมโยง ระหว่างพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมกับความขัดแย้ง ในวัยเด็ก	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - ทักษะการถามปลายเปิด - ทักษะการสรุปความ - เทคนิคการตีความสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation)

**โปรแกรมบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการศึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
7	ยึดมั่น ความซื่อสัตย์	เพื่อตรวจสอบความคิด พฤติกรรม และความรู้สึก ที่แสดงถึงการต่อต้าน และระบุ เป้าหมายที่เหมาะสม ที่พฤติกรรมเหล่านี้มีบทบาท ในชีวิตช่วงวัยเด็ก	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการพากรต่อต้าน (Honoring resistance)
8	สำรวจ ประสบการณ์ วัยเด็ก	เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบ ความสัมพันธ์ดั้งเดิม และ สัมพันธภาพในวัยเด็กอาจมีส่วน ต่อการรับรู้สัมพันธภาพปัจจุบัน ที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคสำรวจประสบการณ์ วัยเด็ก (Exploring childhood experience)
9	จัดการกับ ความขัดแย้ง ในอดีต	เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษา สำรวจความรู้สึกเจ็บปวด เพื่อค้นพบอารมณ์ที่เหมาะสม และค้นหาวิธีการแสดง ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม เมื่อทำงานผ่านความขัดแย้ง ในอดีต ความคิดที่ถูกซ่อน จะได้รับการเปิดเผย ซึ่งเป็นการรับรู้ที่บิดเบือน	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - ทักษะการถามปลายเปิด - เทคนิคทำงานผ่านข้อขัดแย้ง ในอดีต (Working through past conflict)
10	ระบุรูปแบบ ของ ความผูกพัน	เพื่อสำรวจประสบการณ์ ความผูกพันในวัยเด็กและ รูปแบบความผูกพัน เพื่อกระตุ้น ให้เกิดความผูกพันที่ปลอดภัย	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - ทักษะการถามปลายเปิด - เทคนิคการระบุรูปแบบ ความผูกพัน (Identifying attachment styles)

**โปรแกรมบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการศึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
11	สังเกต สัมพันธภาพ ในกระบวนการ ปรึกษา	เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏ ให้เห็นและเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ภายในสัมพันธภาพระหว่าง การปรึกษา	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการสังเกตสัมพันธภาพ ในการบำบัด (Observing the therapeutic relationship)
12	เน้น ความรับผิดชอบ	เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษา ได้รับรู้ถึงข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ เกิดขึ้นในปฏิสัมพันธ์ในสังคม ทั่วไป	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการเข้าร่วม การตอบสนอง (Attending to subjective responses)
13	จัดการ ความขัดแย้ง ในสัมพันธภาพ ในกระบวนการ ปรึกษา	เพื่อเพิ่มความสามารถ ในการตระหนักรู้เกี่ยวกับ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ที่บิดเบือนไปของผู้รับ การปรึกษาที่มีผลต่อการเกิด ความสัมพันธภาพในปัจจุบัน	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการแก้ไขความขัดแย้ง ในสัมพันธภาพในการปรึกษา (Resolving conflicts in therapeutic relationship)
14	สังเกต สัมพันธภาพ ในกระบวนการ ปรึกษา	เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษา มองเห็นการเปลี่ยนแปลง ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งสามารถ สร้างทางเลือกใหม่ ๆ และปรับปรุงสัมพันธภาพ ในปัจจุบันได้	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - ทักษะการถามปลายเปิด - ทักษะการสรุปความ - เทคนิคการระบุปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ (Identifying relational interactions)

**โปรแกรมบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
15	ปรับตัว ต่อการสัมพันธ์ ที่เสียหายหรือ การโต้แย้งกัน	เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษา ผ่านกระบวนการปรับตัวให้ได้ ความทรมานทางจิตวิทยา ที่เกิดขึ้นจากการสูญเสีย สัมพันธภาพ หรือการโต้แย้ง	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการปรับตัวต่อสูญเสีย สัมพันธภาพหรือการโต้แย้งกัน (Adapting to interpersonal losses or disputes)
16	สนับสนุน ให้เกิด สัมพันธ์ใหม่	เพื่อช่วยสร้างทักษะสังคมใหม่ ในส่วนของผู้รับการปรึกษา ที่มีการแยกตัวจากสังคม ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของ บทบาท เช่น การย้ายบ้าน การเริ่มงานใหม่ หรือ การมีเพื่อน หรือคนรัก ที่แยกจากกัน หรือเสียชีวิต ในกรณีเช่นนี้ การกระตุ้นให้มี สัมพันธภาพใหม่ ๆ อาจเกี่ยวข้องกับทักษะสังคม ที่ผู้รับการปรึกษาเคยใช้ได้ดี ในอดีต	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการสนับสนุน ความสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship)
17	เรียนรู้จาก การยุติ	เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษา เกิดความเข้าใจและสามารถ ปรับตัวได้ต่อการแยกจากกัน หรือการสูญเสียที่ต้องเป็น ส่วนหนึ่งของชีวิต	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - เทคนิคการเรียนรู้จากการยุติ (Learning from termination)

**โปรแกรมบูรณาการการศึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพ
ต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา**

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะและเทคนิคการศึกษากลุ่ม ทฤษฎีพลวัตทางจิตกับการสร้าง สัมพันธภาพ
18	การปัจฉินิเทศ และยุติ การศึกษา	1. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษา ได้ทบทวนประสบการณ์ ในการสะท้อนคิด ภายในตน 2. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษา ได้ประเมินผลและแสดง ความคิดเห็นถึงประโยชน์ ที่ได้รับจากการรับ การศึกษา	- ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ - ทักษะการสะท้อนความรู้สึก - ทักษะการถามปลายเปิด - ทักษะการสรุปความ - เทคนิคเส้นลวดประสบการณ์ - เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question)

ครั้งที่ 1

เรื่อง การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

แนวคิดสำคัญ

การปฐมนิเทศ เป็นการพบกันครั้งแรกของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม เพื่อทำความรู้จัก และสร้างความคุ้นเคยต่อกัน การทำความรู้จักและการสร้างความคุ้นเคยกันจะเป็นแนวทางให้ผู้รับการปรึกษาได้เปิดเผยตนเองและแสดงให้เห็นในสิ่งที่เป็นตัวตนที่แท้จริงออกมา

เทคนิคที่ใช้

- เทคนิคสร้างความร่วมมือ (Establishing a collaborative)
- เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Therapist feedback to clients)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการให้การปรึกษา

2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ในการปรึกษา และกำหนดกติกา ระเบียบ

และข้อตกลง

สื่อและอุปกรณ์

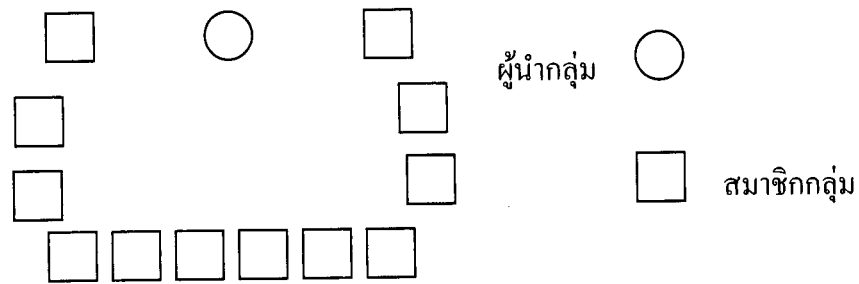
1. ป้ายชื่อนักเรียน
2. แฟ้มใส่เอกสาร
3. เอกสารประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ปากกา
5. กระดาษ A4
6. ดินสอสี
7. แบบประเมินความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ (10 นาที)

ให้สมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ) ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่มและ

แนะนำตนเอง (3 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย แนะนำตนเอง และพูดคุยเพื่อสร้างบรรยากาศให้รู้สึกผ่อนคลาย เป็นกันเอง หลังจากนั้นผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ กำหนดการในการปรึกษา ได้แก่ จำนวนครั้ง วัน เวลา และสถานที่ และสร้างข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้กระบวนการปรึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นเรื่องการรักษาความลับ ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มไว้วางใจ สุดท้ายเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามข้อสงสัย (7 นาที)

ขั้นตอนการ (70 นาที)

1. ให้สมาชิกกลุ่มหยิบกระดาษ A4 ที่อยู่ในแฟ้มเอกสาร วาดรูปสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงลักษณะตนเอง
2. สมาชิกกลุ่มแต่ละคนอธิบายความคล้ายคลึงของตนเองกับสัญลักษณ์นั้นให้สมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ฟัง
3. สมาชิกกลุ่มได้ซักถามข้อสงสัยและร่วมแสดงความคิดเห็นสิ่งที่สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้พูดถึงสัญลักษณ์ที่แทนตนเอง
4. ผู้นำกลุ่มแจ้งประโยชน์ของการปรึกษาและข้อตกลงของการปรึกษา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามเพิ่มเติม

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากการปรึกษา ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการสนทนาทางบวกโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกที่ได้เข้ากลุ่มการปรึกษา พร้อมทั้งซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการปรึกษา
2. ผู้นำกลุ่มให้สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษากับสมาชิกกลุ่มกลับไปทำที่บ้าน หลังจากนั้นนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการปรึกษาครั้งต่อไป และยุติการปรึกษารั้งที่ 1

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. สมาชิกกลุ่มประเมินประสบการณ์ที่ได้จากการปรึกษาลงในสมุดบันทึก

ครั้งที่ 2

เรื่อง รักษาสัมพันธภาพ

แนวคิดสำคัญ

การสร้างบรรยากาศการปรึกษาที่เป็นกันเองและให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกผ่อนคลาย โดยใช้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ผ่านรูปแบบการทำกิจกรรมที่สำคัญ คือ เน้นเรื่องการรักษาความลับในการปรึกษา จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความไว้วางใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญให้การปรึกษาครั้งต่อ ๆ ไป

เทคนิคที่ใช้

- เทคนิคการผ่อนคลาย (Relaxation technique)
- เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question)
- เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Therapist feedback to clients)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการให้การปรึกษา
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มกำหนดจุดมุ่งหมายของตนเองอย่างชัดเจน และทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการปรึกษา

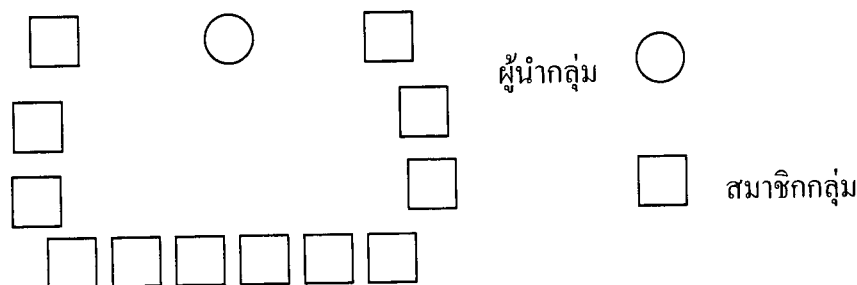
สื่อและอุปกรณ์

1. กระดาษสี ขนาด 4 x 4 ซม. จำนวน 2 สี
2. ปากกาเคมี 1 กล้อง

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ (5 นาที)

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และพูดคุยเพื่อสร้างบรรยากาศให้รู้สึกผ่อนคลายเป็นกันเอง หลังจากนั้นผู้นำกลุ่มกล่าวทบทวนวัตถุประสงค์ กำหนดการในการเข้ารับการปรึกษา ได้แก่ จำนวนครั้ง วัน เวลา และสถานที่ และสร้างข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้กระบวนการปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นเรื่องการรักษาความลับ ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มไว้วางใจ สุดท้ายเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นตอนการ (70 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มแจกกระดาษสีจำนวน 2 สี ให้กับสมาชิกกลุ่ม กำหนดให้สมาชิกกลุ่มเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของตัวเอง จำนวน 2 เรื่อง ลงในกระดาษแต่ละสี โดยให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้เลือกสีของกระดาษและเรื่องราวที่ต้องการเขียนลงไป ในกระดาษแต่ละสีด้วยตนเอง
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาข้อความในกระดาษแต่ละสี และให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องในกระดาษแต่ละสี โดยเลือกลำดับเรื่องที่ต้องการเล่าด้วยตัวเอง ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้ทักษะการปรึกษาเบื้องต้น ดังนี้ การฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก และการใช้คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การสร้างความร่วมมือ (Establishing a collaborative) ของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม
3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มประเมินความรู้สึกของตนเองในกระดาษทั้ง 2 แผ่น โดยมีระดับการประเมิน ดังนี้ กำหนดให้คะแนน 1-10 โดยที่ 1 หมายถึง ความรู้สึกน้อยที่สุด และ 10 หมายถึง ความรู้สึกมากที่สุด ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคคำถามบอกระดับ (Scaling question) เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มประเมินการรับรู้ความรู้สึกของตนเองต่อเรื่องราวของตนเอง
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพ หัวข้อ “ความรู้สึกต่อการปรึกษา” ในขั้นนี้ ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการฉายภาพ (Projection) โดยสมาชิกกลุ่มจะสื่อสารความรู้สึกผ่านทาง การวาดภาพและการใช้สี เพื่อใช้ประเมินความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มต่อการปรึกษา

ขั้นสรุป (15 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากการปรึกษา ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการสนทนาทางบวกโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกที่ได้เข้ากลุ่มการปรึกษา พร้อมทั้งซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการปรึกษา

2. ผู้นำกลุ่มให้สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษากับสมาชิกกลุ่มกลับไปทำที่บ้าน หลังจากนั้นนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการปรึกษารั้งต่อไป และยุติการปรึกษารั้งที่ 2

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา
3. ภาพวาด “ความรู้สึกต่อการปรึกษา”

ครั้งที่ 3
เรื่อง การฟังเรื่องราว

แนวคิดสำคัญ

เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์หรือข้อมูลผ่านการเล่าเรื่อง โดยสมาชิกกลุ่มเป็นผู้เล่าเรื่องด้วยตนเอง เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวในลักษณะเชิงพรรณนา พูดคุยแบบไม่เคร่งครัด และใช้แนวคำถามเปิดกว้างในการกระตุ้นเล่าเรื่อง

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการฟังเพื่อการเล่าเรื่อง (Listening to narratives)

ระยะเวลา 60-90 นาที

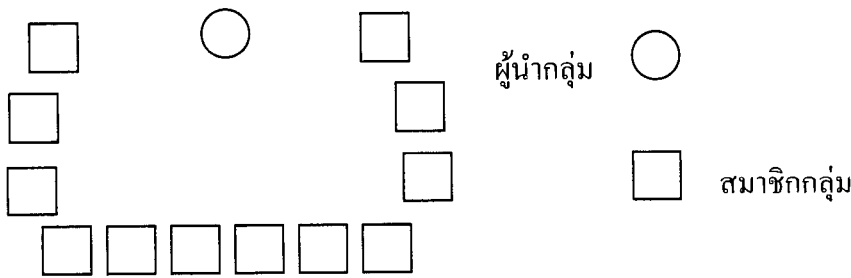
วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้อธิบายสิ่งต่าง ๆ โดยการเล่าเรื่องราว
- 2. เพื่อค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังของเรื่องเล่าเรื่องราว
- 3. เพื่อทำความเข้าใจความหมายที่สมาชิกกลุ่มได้ยึดถือไว้

สื่อและอุปกรณ์ สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษาของสมาชิกกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (5 นาที)

- 1. ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกร้อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมามี
- 2. ผู้นำกลุ่มขอให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงข้อตกลง กติกาที่กลุ่มได้สร้างร่วมกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้มีการปรับเปลี่ยน หรือสร้างกฎกติกาเพิ่มเติม

ขั้นตอนการ (70 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้เล่า (Narrative) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของความรักในวัยเรียน” ตามความรู้สึกของตัวเอง โดยผู้นำกลุ่มจะไม่เข้าไปแทรกแซงทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ อย่างมีอคติ แต่จะรับฟังอย่างตั้งใจ และพยายามกระตุ้นโดยการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อให้เกิดการเล่าเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติ จากการเล่าเรื่องนี้ จะทำให้ได้ความหมายซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมและความคิดเห็นของวัยรุ่น

2. ในระหว่างดำเนินการการปรึกษากลุ่ม การตั้งใจฟังอย่างตั้งใจของผู้นำกลุ่มจะทำให้ผู้นำกลุ่มค้นพบความหมายที่เป็นคำสำคัญ (Keywords) ที่จะเป็นประโยชน์ และได้เข้าใจมุมมองและความคาดหวังของผู้เล่า (สมาชิกกลุ่ม) จากจุดยืนเดียวกัน และเมื่อมีเรื่องราวที่หักมุมหรือผิดความคาดหวังที่ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ ผู้ฟัง (ผู้นำกลุ่ม) ก็จะสัมผัสถึงอารมณ์นั้นได้ใกล้เคียงกับผู้เล่า ทำให้ผู้ฟังสามารถใช้เนื้อหา การเรียงลำดับเหตุการณ์ และวิธีการในการสร้างความหมายแบบเดียวกันกับผู้เล่า ก็จะทำให้เข้าใจประสบการณ์ของผู้เล่าได้

ขั้นสรุป (15 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์ที่ได้จากการปรึกษา

ครั้งที่ 4

เรื่อง การพูดระบายความรู้สึกอย่างเสรี

แนวคิดสำคัญ

การเล่าเรื่องราวหรือพูดไปเรื่อย ๆ และเนื้อหาที่พูดอาจอาจจะไม่มีความเกี่ยวข้องกันก็ได้ และไม่มีการปิดกั้นหรือตั้งประเด็นคำถามระหว่างการพูด เป็นการสนทนาแบบเสรีอย่างอิสระ

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการพูดระบายความรู้สึกอย่างเสรี (Free association)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

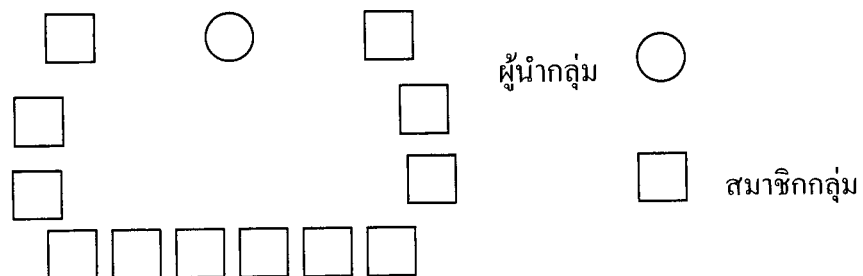
เพื่อค้นพบความคิด ความรู้สึกที่อยู่นอกเหนือการตระหนักรู้ของสมาชิกกลุ่มเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

สื่อและอุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษาของสมาชิกกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าเรื่องราวอย่างอิสระเสรี (Free association) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน” ซึ่งจะเป็นเรื่องราวที่ต่อจากการใช้เทคนิค

เรื่องเล่า (Narrative) เนื่องจากการเทคนิคเชื่อมโยงเสรีได้นั้น สมาชิกกลุ่มต้องได้ผ่านการกระตุ้นด้วยเทคนิคเรื่องเล่ามาแล้ว ซึ่งผู้นำกลุ่มจะให้อิสระ ไม่ชักใช้ไต่เรียง ปล่อยให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าอย่างเต็มที่ ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเล่าเรื่องได้อย่างมั่นใจ ไม่เกิดความกังวล เนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มเล่าขึ้นจะมีความลึกซึ้งและลงรายละเอียดมากขึ้น มีการเปิดเผยเรื่องราวในใจ ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้นำกลุ่มจะไม่ตั้งประเด็นคำถามระหว่างการสนทนา แต่จะเป็นลักษณะของการชวนพูดคุยมากกว่า

2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

3. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ

2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 5

เรื่อง ระบุลักษณะของความสัมพันธ์

แนวคิดสำคัญ

เป็นวิธีการฟังอย่างมีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ลักษณะของความสัมพันธ์ภาพและระบุรูปแบบของสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลได้ และเหตุการณ์ของความสัมพันธ์ในแต่ละครั้งที่สมาชิกกลุ่มได้เล่าออกมาจะสามารถระบุได้ถึงความต้องการส่วนบุคคล (Interpersonal wish...wish) การตอบสนองจากผู้อื่น (Response from other...RO) และการตอบสนองของตนเอง (Response of self...RS) ได้อย่างชัดเจน

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคระบุโครงสร้างของความสัมพันธ์ (Identify relationship theme)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

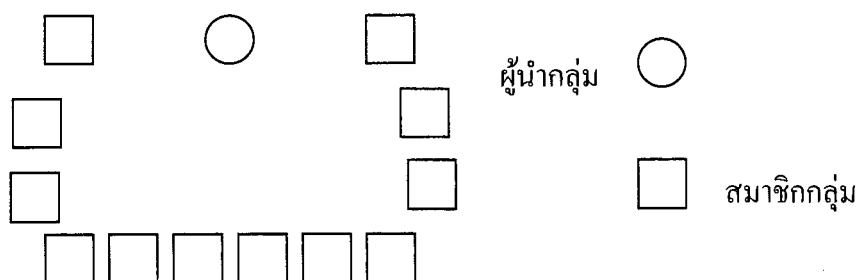
1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เล่าถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น
2. เพื่อค้นหาความต้องการส่วนบุคคล (Interpersonal wish...wish) การตอบสนองจากผู้อื่น (Response from other...RO) และการตอบสนองของตนเอง (Response of self...RS) ได้อย่างชัดเจน

สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ ปากกา
2. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมาว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา
2. ผู้นำกลุ่มขอให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงข้อตกลง กติกาที่กลุ่มได้สร้างร่วมกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้มีการปรับเปลี่ยน หรือสร้างกติกาเพิ่มเติม

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้บรรยายถึงความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตน โดยผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อให้ได้ประเด็นลักษณะรูปแบบความสัมพันธ์ ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการตั้งคำถามเพื่อให้ครอบคลุมความปรารถนาส่วนบุคคล (Interpersonal wish...wish) การตอบสนองจากบุคคลอื่น (Response from other...RO) และการตอบสนองของตนเอง (Response of self...RS) ดังนี้

ความปรารถนาส่วนบุคคล (Interpersonal wish...wish) ตัวอย่างคำถาม เช่น

“รู้สึกอย่างไรเมื่อได้อยู่ใกล้ชิดผู้หญิง”

“เวลาอยู่ด้วยกันสองต่อสอง รู้สึกอย่างไร”

การตอบสนองจากบุคคลอื่น (Response from other...RO) ตัวอย่างคำถาม เช่น

“เวลาเดินจับมือกับผู้หญิง ผู้หญิงรู้สึกอย่างไรบ้าง หรือมีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง”

“อะไรจะเกิดขึ้นบ้าง ถ้าคุณแสดงพฤติกรรมไปตามแรงกระตุ้นของคุณ”

การตอบสนองของตนเอง (Response of self...RS) ตัวอย่างคำถาม เช่น

“สมมติว่าผู้หญิงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบต่อคุณ ทั้งด้านคำพูดหรือการสัมผัส คุณแสดงพฤติกรรมอะไรออกมาบ้าง”

“คุณรู้สึกอย่างไรกับปฏิกิริยาของผู้หญิงที่มีต่อคุณ”

“คุณแสดงอย่างไรเพื่อตอบสนองต่อความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับคุณ”

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการให้คำปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
 2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
- การประเมินผล**

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่ผู้รับการปรึกษาแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ

2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 6

เรื่อง ให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

แนวคิดสำคัญ

การตีความของความคิด การกระทำและความรู้สึก และการกระทำหรือรูปแบบที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือความขัดแย้งในจิตใต้สำนึก

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการตีความสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

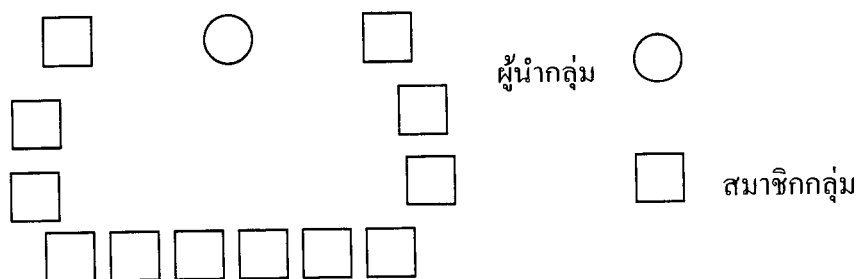
เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือความขัดแย้งในจิตใต้สำนึก โดยเฉพาะความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยทำการเชื่อมโยงระหว่างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับความขัดแย้งในวัยเด็ก

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นตอนการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มแจกบัตรคำให้สมาชิกกลุ่ม ซึ่งบัตรคำนี้เป็นบัตรคำที่มีข้อความสั้น ๆ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มพูดบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม 3 ประเด็น คือ ความคิด การกระทำ และความรู้สึก ดังนี้

ด้านความคิด และด้านความรู้สึก เช่น

“ความรักในวัยเด็ก”

“ความรักของวัยรุ่น”

“ความรักของคุณ”

“การมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติ”

“อารมณ์เหงา...อารมณ์มันพาไป”

“รักครั้งแรก”

ด้านการกระทำ เช่น

“เมื่ออยู่ด้วยกันสองต่อสอง คุณจะ.....”

“การมีเพศสัมพันธ์ใคร ๆ ก็ทำกัน..นี่แหละลูกผู้ชายตัวจริง”

“ไปเสมีด เสรีทุกอย่าง”

“One night stand”

จากบัตรคำนี้จะทำให้ผู้นำกลุ่มสามารถตีความหมายจากคำบรรยายของสมาชิกกลุ่มได้อย่างเข้าใจว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้ตีความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมอย่างไร

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการเรียนรู้ และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

ครั้งที่ 7

เรื่อง ยึดมั่นความซื่อสัตย์

แนวคิดสำคัญ

การตรวจสอบความคิด พฤติกรรม และความรู้สึกที่แสดงถึงการต่อต้าน และระบุเป้าหมายที่เหมาะสมที่พฤติกรรมเหล่านี้มีบทบาทในชีวิตช่วงวัยเด็ก วิธีการนี้จะมีประสิทธิภาพขึ้นในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ก่อนที่สมาชิกกลุ่มจะเลิกใช้เทคนิคเดิมของตัวเอง การต่อต้านมีประโยชน์ในการเข้าถึงอุปสรรคของสมาชิกกลุ่ม ใช้เพื่อการสำรวจมากกว่าการตัดสิน และการสร้างกำแพงเพื่อปกป้องตัวเองจากความกลัวการเปลี่ยนแปลง

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคเคารพการต่อต้าน (Honoring resistance)

ระยะเวลา 60-90 นาที

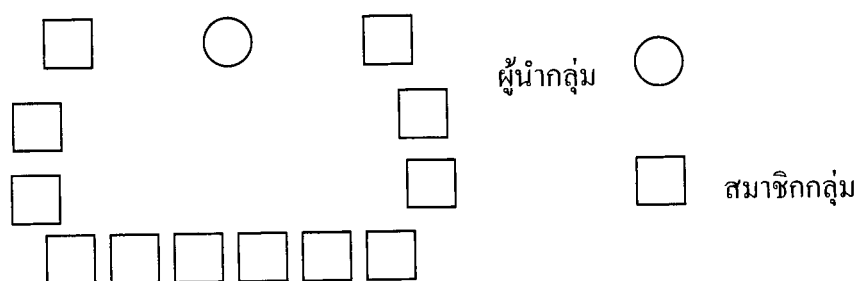
วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจสอบความคิด พฤติกรรม และความรู้สึกที่แสดงถึงการต่อต้าน
2. เพื่อระบุเป้าหมายที่เหมาะสมที่พฤติกรรมเหล่านี้มีบทบาทในชีวิตช่วงวัยเด็ก

สื่อและอุปกรณ์ สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นตอนการ (70 นาที)

การเริ่มการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้จะต่อเนื่องจากเทคนิคการตีความสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Making interpersonal interpretation) ในครั้งที่ 6 เนื่องจากเทคนิคการต่อต้าน (Honoring resistance) จำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลจากการตีความ (Interpretation) เพื่อแปลความหมายที่ได้จากการสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพราะอาจจะมีข้อมูลพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมบางอย่างที่สมาชิกกลุ่มไม่กล้าเปิดเผย เพราะเกิดความอาย เกิดความกลัว เพราะเกรงว่าเรื่องที่ท่ายู่จะเป็นความผิด เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง และในบางครั้งสมาชิกกลุ่มอาจจะใช้กลไกป้องกันตนเอง (Defence mechanism) ในการปกป้องหรือปิดกั้นข้อมูลบางอย่างเพื่อต่อต้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตน ดังนั้น ผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องใช้คำถามในลักษณะที่นุ่มนวล ไม่กล่าวหา ไม่สอดแทรก ไม่ชี้นำ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ลดการใช้ Resistance ลงไปที่ละน้อย ลักษณะคำถาม เช่น

“คุณคิดว่า การที่คุณมีจินตนาการอย่างนี้ มีความหมายว่าอย่างไร?”

“การที่คุณมีจินตนาการแบบนี้ ไม่ได้หมายความว่า คุณจะ.....มันเป็นเพียงความคิดชนิดหนึ่ง ที่เหมือน ๆ กับความคิดอื่น ๆ และเราก็ทราบว่า ที่เราคิดไว้เกือบทั้งหมดนั้น เราไม่ได้กระทำอย่างที่คิดไว้ตั้งมากมาย”

“ผมคิดว่า การที่คุณพูดแต่เรื่อง.....ก็เพื่อหลีกเลี่ยงการพูดถึงความรู้สึกบางอย่างของคุณ”

“ผมพูดอย่างนี้ คุณมีความเห็นอย่างไร?”

“ผมคิดว่า จะต้องมีความผิดอะไรอยู่ ที่ทำให้คุณไม่ยอมพูด”

“คุณคงกำลังคิดว่า จะพูดอะไรต่อดี”

“บางทีคุณอาจจะกลัวว่า ถ้าพูดออกมาแล้ว จะเป็นผลเสียหายแก่ตัวคุณ”

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ

2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 8

เรื่อง สำรวจประสบการณ์วัยเด็ก

แนวคิดสำคัญ

การสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก เป็นการทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิม และสัมพันธ์ภาพในวัยเด็กอาจมีส่วนต่อการรับรู้สัมพันธ์ภาพปัจจุบันที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคสำรวจประสบการณ์วัยเด็ก (Exploring childhood experience)

ระยะเวลา 60-90 นาที

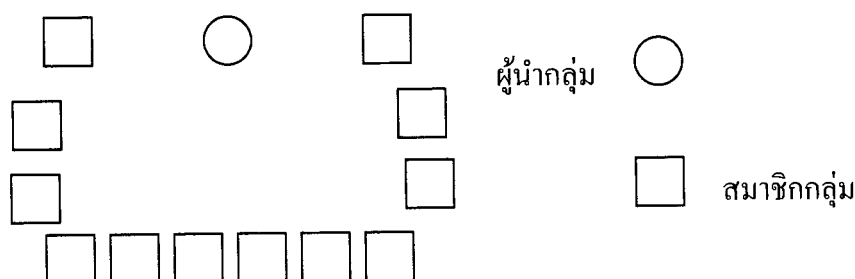
วัตถุประสงค์

เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ดั้งเดิม และสัมพันธ์ภาพในวัยเด็กอาจมีส่วนต่อการรับรู้สัมพันธ์ภาพปัจจุบันที่ไม่ยืดหยุ่นหรือบิดเบือนไป

สื่อและอุปกรณ์ สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้ตอบข้อความสั้น ๆ ที่ผู้นำกลุ่มได้กำหนดประเด็นคำถามมาให้ เพื่อเป็นการสำรวจความคิด ความรู้สึกของรูปแบบความสัมพันธ์ของครอบครัวจากประสบการณ์ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมา โดยรูปแบบประเด็นคำถามจะเริ่มด้วยการถามแบบปลายปิดก่อน เมื่อได้

คำตอบจากคำถามปลายปิดแล้ว ก็จะนำคำตอบจากคำถามปลายเปิดมาขยายต่อเพื่อสร้างประเด็น
คำถามปลายเปิดให้ได้ข้อมูลเชิงลึกต่อไป เช่น

- ครอบครัวมีความอบอุ่นหรือไม่
- นักเรียนมีความใกล้ชิดใครมากที่สุดในครอบครัว
- นักเรียนไว้วางใจใครมากที่สุดและสามารถเล่าทุกเรื่องให้กับบุคคลคนนี้ฟัง
- ความรักของพ่อกับแม่เป็นอย่างไร
- แล้วความรักของนักเรียน อยากให้เป็นอย่างไร
- กิจกรรมที่เคยทำกับครอบครัวในวัยเด็กมีอะไรบ้าง
- มีเหตุการณ์อะไรบ้างที่บ่งบอกถึงความไม่อบอุ่น
- มีเรื่องอะไรบ้างที่นักเรียนสามารถเล่าให้กับคนที่ไว้วางใจฟัง

เป็นต้น

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา
และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก
ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 9

เรื่อง จัดการกับความขัดแย้งในอดีต

แนวคิดสำคัญ

การแสดงออกและการทำงานผ่านความคิดและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้ง
ในสัมพันธภาพที่เจ็บปวดจากอดีต

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคทำงานผ่านข้อขัดแย้งในอดีต (Working through past conflict)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

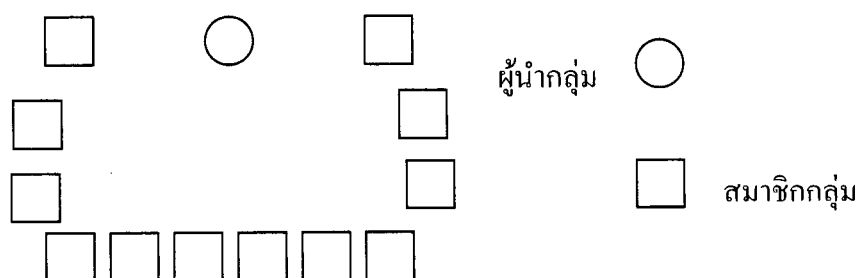
1. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสำรวจความรู้สึกเจ็บปวด
2. เพื่อค้นพบอารมณ์ที่เหมาะสม
3. ค้นหาวิธีการแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม เมื่อทำงานผ่านความขัดแย้งในอดีต

ความคิดที่ถูกซ่อนจะได้รับการเปิดเผย ซึ่งเป็นการรับรู้ที่บิดเบือน

สื่อและอุปกรณ์ สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้เขียนถึงสถานการณ์ที่ทำให้ตนรู้สึกเจ็บปวด โดยผู้นำกลุ่มจะอธิบายเพิ่มเติมว่าสถานการณ์ที่ทำให้เจ็บปวดนั้น เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม

ทางเพศที่เหมาะสม เช่น ความรักที่ไม่สมหวัง ความผิดพลาดจากการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น แล้วสถานการณ์นั้นทำให้ตนเองรู้สึกไม่ดี เครียดกับเหตุการณ์นั้น คิดว่าตัวเองเป็นคนผิด ต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น กล่าวโทษหรือซ้ำเติมแต่ตนเอง จนทำให้ตนเองไม่สามารถแก้ปัญหา นั้นได้ หรือแก้เพื่อให้ผ่าน ๆ ไป แต่ยังค้างคาในใจของตนเองอยู่

การปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ก็เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้บอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต แต่เหตุการณ์นี้มีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกเจ็บปวดหรือความคิดที่ บิดเบือนที่ปรากฏออกมา เมื่อทำงานผ่านความรู้สึกที่เจ็บ ระดับของอารมณ์ที่แตกต่างจะได้แสดง ออกมา เช่น อารมณ์โกรธที่แสดงออกเพื่อปกปิดอารมณ์ที่อยู่ลึกลงไป เช่น อารมณ์เศร้าหรือสูญเสีย วิธีนี้จะทำให้นักกลุ่มได้ค้นพบอารมณ์ที่เหมาะสม และค้นหาวิธีการแสดงความรู้สึกได้ อย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับความคิดเหล่านั้นว่าเป็นความคิดที่ไม่ก่อให้เกิด ประโยชน์

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 10

เรื่อง ระบุรูปแบบของความผูกพัน

แนวคิดสำคัญ

การสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็กและรูปแบบความผูกพัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความผูกพันที่ปลอดภัย

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการระบุรูปแบบความผูกพัน (Identifying attachment styles)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

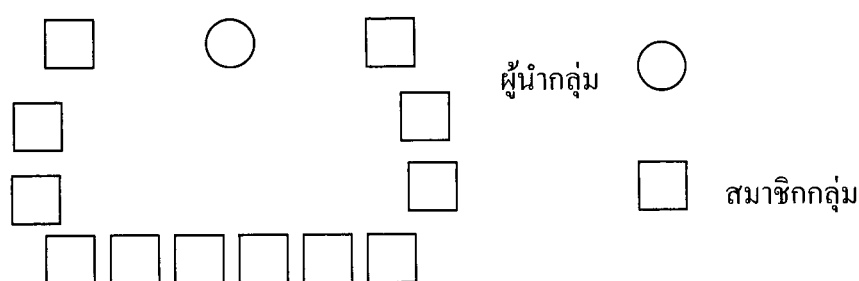
1. เพื่อสำรวจประสบการณ์ความผูกพันในวัยเด็กและรูปแบบความผูกพัน
2. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความผูกพันที่ปลอดภัย

สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ ปากกา
2. บัตรรูปแบบความผูกพันของครอบครัว 4 รูปแบบ
3. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นตอนการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้เลือกรูปแบบความผูกพันของครอบครัว ซึ่งผู้นำกลุ่มได้กำหนดรูปแบบความผูกพันของครอบครัวออกเป็น 4 ประเภท แล้วให้สมาชิกกลุ่มได้เลือกมา 1 ประเภท ที่คิดว่าตรงกับรูปแบบความผูกพันครอบครัวของตนเอง หลังจากนั้นผู้นำกลุ่มได้อธิบายรูปแบบความผูกพันของครอบครัวเพิ่มเติม ดังนี้

☐ แบบที่ 1 รูปแบบความผูกพันแบบปล่อยปละ คือ ลักษณะครอบครัวที่ไม่มีแบบแผนใด ๆ เพราะผู้ปกครองสนใจแต่การหาเลี้ยงครอบครัว บุตรจึงมีอิสระเต็มที่ และไม่ได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็น

☐ แบบที่ 2 รูปแบบความผูกพันแบบปกป้อง คือ ลักษณะครอบครัวที่บุตรจะต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งของผู้ปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยไม่ได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในครอบครัว

☐ แบบที่ 3 รูปแบบความผูกพันแบบเปิดเสรีทางความคิด คือ ลักษณะครอบครัวที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยไม่จำเป็นต้องทำตามผู้ปกครอง บุตรจึงกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในครอบครัว

☐ แบบที่ 4 รูปแบบความผูกพันแบบเห็นพ้องต้องกัน คือ ลักษณะครอบครัวที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ แต่ก็ไม่ขัดแย้งกับผู้ปกครองและผู้ปกครองยังคงเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญของครอบครัว

กิจกรรมการศึกษากลุ่มครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน เพราะเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมขั้นต้น เพื่อให้กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่เหมาะสม สำหรับครอบครัวที่มีรูปแบบความผูกพันแตกต่างกัน กลุ่มวัยรุ่นจะมีความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวสามารถช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ลดลงได้ โดยเฉพาะรูปแบบความผูกพันครอบครัวที่ปล่อยปละละเลย กลุ่มวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่แสดงออกคือ ห่างเหินจากครอบครัว มีอิสระอย่างเต็มที่ เพราะผู้ปกครองไม่ได้ใส่ใจ ซึ่งเขาจะพยายามแสวงหาตัวตนและความรักจากกลุ่มเพื่อนและคู่รักแทน ซึ่งเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการศึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการศึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 11

เรื่อง สังเกตสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา

แนวคิดสำคัญ

สมาชิกกลุ่มสังเกตวิธีการปรึกษาที่ผู้นำกลุ่มใช้กับสมาชิกกลุ่มเพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็น และเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ภายในสัมพันธภาพระหว่างการเข้ากลุ่มปรึกษา

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการสังเกตสัมพันธภาพในการบำบัด (Observing the therapeutic relationship)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

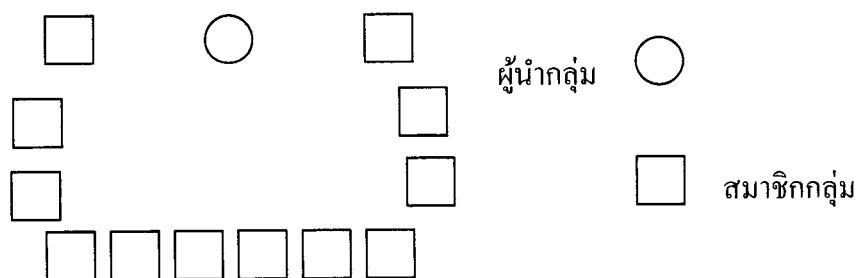
เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็น และเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ภายในสัมพันธภาพระหว่างการปรึกษา

สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ ปากกา
2. บันทึกรายการสังเกต
3. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มปรึกษาในครั้งที่ผ่านมามีสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นตอนการ (70 นาที)

เทคนิคในครั้งนี้จะเป็นเทคนิคที่ต่อเนื่องจากครั้งที่ 10 หลังจากที่ผู้นำกลุ่มได้ข้อมูลการเลือกรูปแบบความผูกพันของครอบครัวจนครบทุกคนแล้ว ในเทคนิคนี้ ผู้นำกลุ่มจะใช้เทคนิคการสังเกตสัมพันธภาพในการบำบัด (Observing the therapeutic relationship) โดยการใช้กระบวนการให้ข้อคิดเห็น (Process comment) เพื่อทำการสำรวจปฏิกิริยาของการถ่ายโอนความรู้สึกที่อาจมีรูปแบบที่บิดเบือนมายาวนาน ตัวอย่างประโยคคำพูดของการใช้กระบวนการให้ข้อคิดเห็น เช่น

“ฉันคิดว่ามีบางอย่างที่สำคัญที่อาจเป็นสิ่งที่เหมาะสมในตอนนี้ เราจะสามารถคุยกันถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นระหว่างเราได้มั้ย ฉันรู้ว่าคนไม่ชอบพูดเรื่องราวแบบนี้ แต่ฉันคิดว่ามันจะช่วยให้เราเข้าใจว่าอะไรคือสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น”

เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มได้แก้ไขความขัดแย้งในสัมพันธภาพในการปรึกษากลุ่มได้ และนำไปปรับใช้กับสัมพันธภาพในปัจจุบันภายนอกต่อไปได้

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. แบบบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 12

เรื่อง เน้นการตอบสนอง

แนวคิดสำคัญ

การให้ความสนใจต่อปฏิกิริยาตอบสนอง คือพื้นฐานของการเข้าใจประสบการณ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้รับการปรึกษา

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการเข้าร่วมการตอบสนองประสบการณ์ส่วนตัว (Attending to subjective responses)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

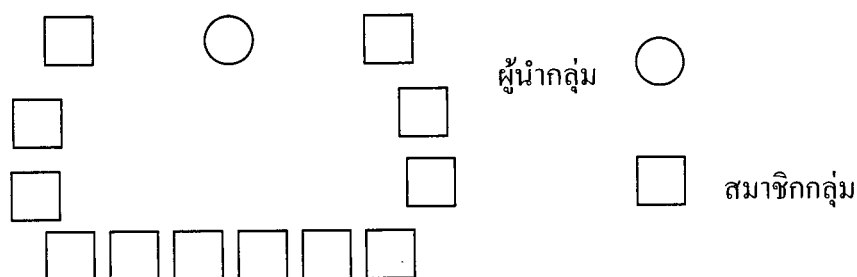
เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ถึงข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในปฏิสัมพันธ์ในสังคมทั่วไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ ปากกา
2. แบบบันทึกการสังเกต
3. สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมามีสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นตอนการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มจะใช้เทคนิคการตอบสนองประสบการณ์ส่วนตัว (Attending to subjective responses) โดยการใช้กระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยที่ผู้นำกลุ่มจะตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้โต้ตอบกลับ ซึ่งอาจจะเป็นการสื่อสารได้ทั้งทางบวกและทางลบ จะทำให้ผู้นำกลุ่มได้เห็นแนวคิดที่เกิดจากความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อประสบการณ์ส่วนตัว คำตอบที่ได้รับอาจจะเป็นคำพูดหรือการทำท่าทาง ซึ่งผู้นำกลุ่มเองจะต้องสังเกตร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วย

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 13

เรื่อง จัดการความขัดแย้งในสัมพันธภาพในกระบวนการปรึกษา

แนวคิดสำคัญ

การปรึกษาในปัญหาสัมพันธภาพในกระบวนการสัมพันธภาพในการบำบัด เพื่อแก้ไขความขัดแย้งที่เคยได้เรียนรู้มาจากวัยเด็ก

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการแก้ไขความขัดแย้งในสัมพันธภาพในการปรึกษา (Resolving conflicts in therapeutic relationship)

ระยะเวลา 60-90 นาที

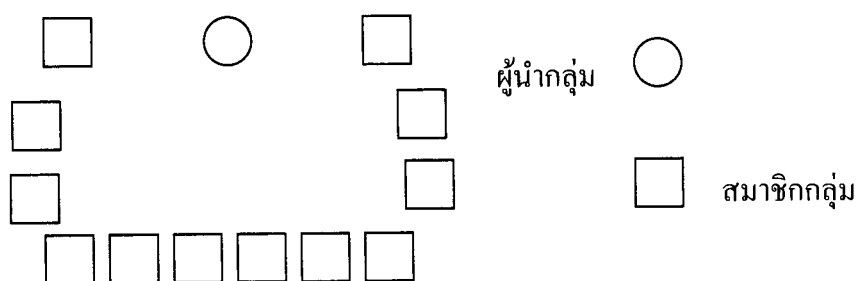
วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มความสามารถในการตระหนักรู้เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่บิดเบือนไปของสมาชิกกลุ่มที่มีผลต่อการเกิดความสัมพันธภาพในปัจจุบัน

สื่อและอุปกรณ์ สมุดบันทึกประสบการณ์การปรึกษา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมามีสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมามี

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

เทคนิคนี้จะมีวิธีการที่คล้ายกับเทคนิคครั้งที่ 9 จัดการกับความขัดแย้งในอดีต ซึ่งวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นพบอารมณ์ที่เหมาะสม และค้นหาวิธีการแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับความคิดเหล่านั้นว่าเป็นความคิดที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์

แต่ในเทคนิคครั้งที่ 13 นี้ จะมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบสัมพันธภาพรูปแบบเดิมที่เคยเกิดขึ้นในชีวิตของสมาชิกกลุ่มหรือไม่ ผู้นำกลุ่มจะต้องแสดงออกถึงวิธีที่จะไม่ให้รูปแบบเดิมนั้นเกิดขึ้นมาได้ แต่จะต้องทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของสมาชิกกลุ่ม ดังนั้น ผู้นำกลุ่มจะต้องตั้งประเด็นคำถาม โดยการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับรูปแบบของสัมพันธภาพซ้ำ ๆ ที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการให้ข้อมูล (Process comments) โดยการสร้างกรอบการรับรู้เรื่องสัมพันธภาพระหว่างบุคคลให้ชัดเจน ซึ่งจะมีประโยชน์ในการเชื่อมโยงให้เห็นถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังพูดถึงและสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นจริง

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 14

เรื่อง การระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์

แนวคิดสำคัญ

การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้มากขึ้น
ในการขยายการรับรู้สู่การเปลี่ยนแปลงภายใน การแยกแยะระหว่างการถ่ายทอดความรู้สึก
ที่บิดเบือนกับพฤติกรรมซ้ำเดิม และความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมที่เหมาะสมนั้น เป็นเรื่องที่มี
ประโยชน์ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงสัมพันธภาพในแบบที่เราต้องการ

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในความสัมพันธ์ (Identifying relational interactions)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

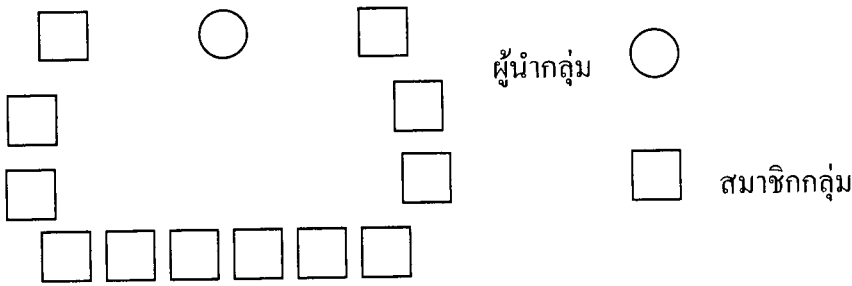
เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งสามารถสร้าง
ทางเลือกใหม่ ๆ และปรับปรุงสัมพันธภาพในปัจจุบันได้

สื่อและอุปกรณ์

- 1. ดินสอ ปากกา
- 2. กิจกรรม “ซ้ายเก่า..ขวาใหม่”
- 3. กระดาษ A4
- 4. สมุดบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้เลือกรูปแบบที่สมาชิกกลุ่มอยากเปลี่ยนแปลงภาพของตัวเองใหม่ โดยผู้นำกลุ่มแจกใบงานกิจกรรม “ชายเก่า..ขวใหม่” โดยช่องด้านซ้ายของใบงาน ให้สมาชิกกลุ่มเขียนพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของตนเป็นข้อ ๆ และช่องด้านขวา หมายถึง พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและปลอดภัยเป็นข้อ ๆ เช่นกัน

เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตน และได้สร้างภาพลักษณ์ของตนเองใหม่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระบุพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเพื่อลดมันลง และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้มากขึ้น และยังเป็นการป้องกันการเกิดพฤติกรรมซ้ำเดิม มีประโยชน์ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความปรารถนาที่พวกเขาอยากได้จากสัมพันธภาพ

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ

2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 15

เรื่อง ปรับตัวต่อการสัมพันธ์ที่เสียหายหรือการโต้แย้งกัน

แนวคิดสำคัญ

การช่วยให้สมาชิกกลุ่มปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลจากการสูญเสียหรือการแก้ไขการโต้แย้งกัน

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการปรับตัวต่อการสูญเสียสัมพันธภาพหรือการโต้แย้งกัน (Adapting to interpersonal losses or disputes)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

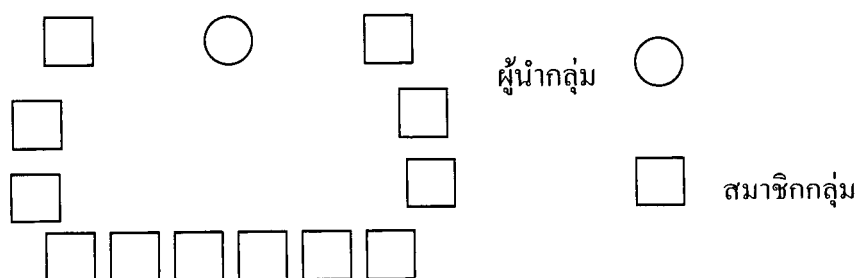
เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มผ่านกระบวนการปรับตัวให้ได้

สื่อและอุปกรณ์

1. แบบบันทึกการสังเกต
2. สมุดบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการเรียนรู้ในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มจะใช้เทคนิคการบำบัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal psychotherapy: IPT) เพื่อปรับปรุงสัมพันธภาพ มุ่งเน้นที่การเพิ่มคุณภาพในการสื่อสาร เพื่อให้

สมาชิกกลุ่มได้เปิดเผยเรื่องราวของตน รับรู้ เข้าใจอารมณ์เจ็บปวดที่เก็บกดปิดกั้นเอาไว้
ลดการลงโทษตนเองและการคาดหวังเกินจริง ยอมรับการสูญเสียได้ ซึ่งเทคนิคนี้จะช่วยให้
สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตน และสามารถควบคุมอาการให้สามารถทำหน้าที่ได้
อย่างเหมาะสม และสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ ตัวอย่างคำพูดที่ผู้นำกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มปรับตัว
ต่อสถานการณ์ดังกล่าวได้ เช่น

“ตอนที่ผู้หญิงปฏิเสธคุณ คุณรู้สึกอย่างไร”

“ถ้าเขาอยู่ตรงนี้ คุณจะบอกเขาว่าอย่างไร”

“มีอะไรบ้างที่คุณอยากบอกแล้วไม่ได้บอก”

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา
และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก
ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ

2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 16

เรื่อง สร้างสัมพันธภาพใหม่

แนวคิดสำคัญ

สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มสร้างสัมพันธภาพใหม่ และลดการแยกตัวออกจากสังคม ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงบทบาท (Role transition) หรือสัมพันธภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน (Interpersonal deficit)

เทคนิคที่ใช้ เทคนิคการสนับสนุนความสัมพันธ์ใหม่ (Encouraging new relationship)

ระยะเวลา 60-90 นาที

วัตถุประสงค์

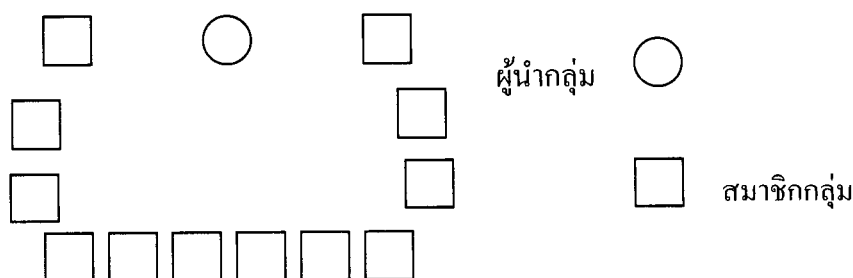
เพื่อช่วยสร้างทักษะสังคมใหม่ในการการกระตุ้นให้มีสัมพันธภาพใหม่ๆ

สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ ปากกา
2. สมุดบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเกี่ยวกับผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านม่ว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ (70 นาที)

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกใช้ทักษะทางสังคมโดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) ทั้งนี้ ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้จินตนาการหรือยกตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกี่ยวข้องกับ

พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของตน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มเกิดความละอายใจ
เกิดความอาย เกิดความกลัว เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์นั้น ๆ วิธีนี้ผู้นำกลุ่มจะพยายามกระตุ้นให้
สมาชิกกลุ่มได้ฝึกการใช้ทักษะทางสังคมในการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าว
เทคนิคนี้จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มกล้าเผชิญกับสิ่งที่ตนกำลังประสบอยู่ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและยังไม่มีเกิดขึ้น

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา
และผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรม คำพูด น้ำเสียง ความรู้สึก ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก
ตลอดจนความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และการให้ความร่วมมือ
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
3. บันทึกประสบการณ์การปรึกษา

ครั้งที่ 17

เรื่อง เรียนรู้จากการยุติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมการบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสรุปถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ของตนเองหลังจากการเข้ากลุ่มการศึกษา

3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มกล่าวถึงสิ่งที่ประทับใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการศึกษา

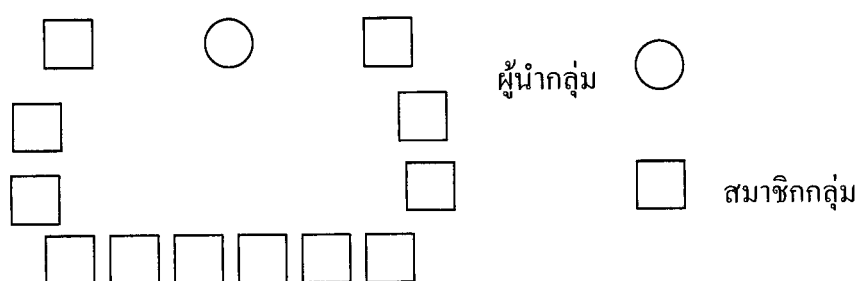
ระยะเวลา 60-90 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจ
2. ปากกา

วิธีดำเนินการ

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ขั้นนำ (10 นาที)

ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การศึกษาในครั้งนี้ และร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้สนทนากันในครั้งที่แล้ว

ขั้นตอนการ (70 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มร่วมกันสนทนาทบทวนและเล่าถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้ปฏิบัติตามแผนและข้อสัญญาที่กำหนดไว้ เล่าถึงความรู้สึกและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังได้รับการให้การศึกษา
2. ผู้นำกลุ่มให้กำลังใจและกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มทุกคนรู้สึกถึงความมั่นใจที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้
3. ผู้นำกลุ่มกล่าวขอบคุณและแจกกระดาษรูปหัวใจให้สมาชิกกลุ่มเขียนถึงความรู้สึกดี ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกลุ่ม และความรู้สึกดี ๆ ที่เกิดขึ้นจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงตนเองในโอกาสต่อไป และนำไปติดบอร์ดที่ผู้นำกลุ่มเตรียมไว้ให้

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มสรุปพร้อมทั้งกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่มทุกคน และยุติการให้การศึกษา
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม (หลังการเข้ากลุ่มการศึกษา)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจ การแสดงออกของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อกิจกรรม
2. สังเกตจากความร่วมมือ ความกระตือรือร้น และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการแสดงความคิดเห็นขณะเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 18

ยุติการให้การศึกษากลุ่ม และปัจฉิมนิเทศ

แนวคิดสำคัญ

การเข้ากลุ่มการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการพบกันครั้งสุดท้ายของการศึกษากลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงประสบการณ์จากการศึกษา สรุปและประเมินผลสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมตลอด 17 ครั้งที่ผ่านมา โดยใช้เทคนิคเส้นลวดประสบการณ์ (The wire experience) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ย้อนกลับไปดูประสบการณ์ที่ผ่านมา โดยใช้เส้นลวดเป็นอุปกรณ์ และสนับสนุนให้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการสะท้อนคิดภายในตน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถพัฒนามุมมองใหม่ๆ และทำแบบวัดระยะหลังการทดลอง

ระยะเวลา 45-60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนประสบการณ์ในการสะท้อนคิดภายในตน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ประเมินผลและแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับ

จากการเข้ากลุ่มการศึกษา

3. สมาชิกกลุ่มทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม (หลังการทดลอง)

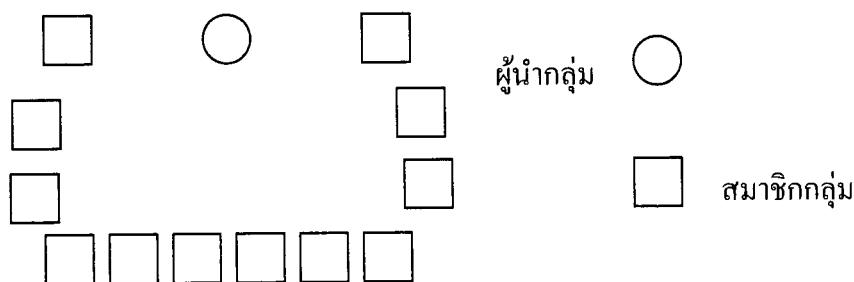
สื่อและอุปกรณ์

1. ดินสอ 1 ด้าม ยางลบ
2. เส้นลวดความยาว 9 ฟุต 1 เส้น
3. แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
4. สมุดบันทึกประสบการณ์การศึกษา
5. แบบบันทึกประสบการณ์ “ประสบการณ์ที่ฉันอยากบอก”

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ (10 นาที)

ให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มนั่งเป็นครึ่งวงกลม (ดังภาพ)

ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และอธิบายวัตถุประสงค์ของการปรึกษาในครั้งที่ 18 พร้อมทั้ง ทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันตั้งแต่ครั้งที่ 17

ขั้นตอนการ (70 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มเล่าประสบการณ์ความรู้สึกที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มการปรึกษา ที่ผ่านมา โดยใช้เทคนิคเส้นลวดประสบการณ์ (The wire experience) โดยผู้นำกลุ่มใช้คำสั่งว่า “ให้สมาชิกกลุ่มหลับตา คิดทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกัน มีเหตุการณ์ใดที่สมาชิกกลุ่มสามารถ เปลี่ยนแปลงตัวเองได้ ทั้งในเรื่องของความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม เข้าใจในตนเอง ได้เรียนรู้ มุมมองใหม่ ๆ ให้หักลวดขึ้น ช่วงใดสามารถเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ ให้หักลวดลง เมื่อเรียบร้อยแล้ว ให้ลืมตาขึ้น”
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มเล่าประสบการณ์จากเส้นลวด ในขั้นตอนนี้ใช้ทักษะ การปรึกษาเบื้องต้น การถามคำถามปลายเปิด การฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก จากการสะท้อนคิดภายในตน และหากสมาชิกกลุ่มยังมีสิ่งที่ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
3. หลังจากฝึกการสะท้อนคิดภายในตน ผู้นำกลุ่มถามถึงความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม เกี่ยวกับแบบฝึกหัด
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้ากลุ่มการปรึกษา โดยใช้เทคนิค คำถามบอกระดับ (Scaling question) โดยถามว่า “ขอให้ประเมินระดับความรู้สึกต่อการเข้ากลุ่ม การปรึกษาดังแต่ครั้งที่ 1-17 ว่ารู้สึกอย่างไร และระดับคะแนนเท่าไร โดยที่คะแนน 1 เท่ากับน้อย และคะแนน 10 เท่ากับ มาก”
5. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพ หัวข้อ “ความรู้สึกต่อการปรึกษา” ในขั้นนี้ ผู้นำกลุ่ม ใช้เทคนิคการฉายภาพ (Projection) โดยสมาชิกกลุ่มจะสื่อสารความรู้สึกผ่านการวาดรูป และการใช้สี เพื่อใช้ประเมินความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มต่อการเข้ากลุ่มการปรึกษา

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ผู้นำกลุ่มร่วมกันทบทวน สรุป และประเมินผลสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่ม การศึกษาที่ผ่านมา โดยใช้ทักษะการทวนความ การสะท้อนความรู้สึก และการสรุปความ จากนั้น ให้สมาชิกกลุ่มทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
2. ผู้นำกลุ่มแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า จะทำการติดตามผลหลังจากยุติการศึกษา ในครั้งนี้ไปแล้ว 4 สัปดาห์ และกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่มที่ให้ความร่วมมือ

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตสีหน้าความรู้สึกและพฤติกรรม ความสนใจ ความกระตือรือร้น ที่จะมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการทำกิจกรรม
2. แบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
3. บันทึกประสบการณ์การศึกษา
4. ภาพวาด “ความรู้สึกต่อการศึกษา” เปรียบเทียบกับภาพวาดในครั้งที่ 1

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
ของนักเรียนชาย**

1. นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน	จิตแพทย์ ประจำโรงพยาบาลเอกชล จังหวัดชลบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ไชยพันธุ์	ข้าราชการบำนาญ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล	อาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. นายเผด็จ รัตตา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบโปรแกรมบูรณาการการปรึกษาพลวัตทางจิต
กับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ	อาจารย์ประจำภาควิชาบัณฑิตศึกษานานาชาติ
และทรัพยากรมนุษย์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวี ฤกษ์จารี	อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. รองศาสตราจารย์ มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ	ข้าราชการบำนาญสาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. ดร.วิภาณี สุขเอิบ	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและ
การแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. นายเผด็จ รัตตา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

หนังสือขออนุญาตใช้ชื่อสถาบันและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ที่ ศบ ๒๒๒๑/ว.๒ ๙๕๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหาคบวงแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน (สำเนาถึงแนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงข้อคุณสมบัติ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอภิเชษฐ จันทนา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำคุณสมบัติ เรื่อง "การบูรณาการ การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย" ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ ประธาน กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖
โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑
ผู้วิจัยโทร. ๐๘-๓๓๒๖-๔๓๕๖

16-17

สำเนาเรียน

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ไชยพันธุ์

นายเดวิด ไรต์

นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ โทร ๒๐๗๖
ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว ๖๖๖๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน (สื่อนาดังแนบ)

ด้วย นายอภิเชษฐ์ จันทนา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบูรณาการ การปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย” ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

สำเนาต้นแบบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ อายวัฒน์
ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง

๒ 26-16
พิจารณา

ที่ ศธ ๖๖๒๑/วอ๒๔๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทราช ถนน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน (สำเนาดังแนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เคาะโครงย่อยชุดปฏิทิน และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอภิเชษฐ จันทนา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำชุดปฏิทิน เรื่อง “การบูรณาการบริการ กลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย” ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ ประธาน กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ์ ชิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๘-๓๓๒๖-๔๓๕๖

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

26-13

สำเนาเรียน

ดร.วิภาวี สุขเอิบ

นายเผด็จ รัตถา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรี ฤกษ์จारी

รองศาสตราจารย์มีลลวีร์ อดุลวัฒน์ศิริ

๒๕-๑๕
อำนาจ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ โทร ๒๐๗๖

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๖๓๕๔

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ

ด้วย นายอภิเชษฐ จันทนา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบูรณาการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธภาพต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๐๔๐๓

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๔ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตใช้ชื่อสถาบันและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ

ด้วย นายอภิเชษฐ์ จันทนา นิสิตหลักสูตร ปรัชญาดุชนันทิต สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การวิจัยดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะศึกษาศาสตร์ จึงมีความประสงค์ขออนุญาตให้ใช้ชื่อสถาบันและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับบุคลากรในสถาบันของท่าน

ทั้งนี้ เพื่อนำไปประกอบการขออนุมัติพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อให้ นิสิตได้ขออนุญาตสถานที่ก่อนที่จะเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ์ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๒๒๒ ต่อ ๒๐๐๖
โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๑๐๔๓

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๑. ชื่อวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย)

การบูรณาการการปรึกษากลุ่มแบบพลวัตทางจิตกับการสร้าง
สัมพันธภาพต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ)

PSYCHODYNAMIC-INTERPERSONAL GROUP COUNSELING ON
SEXUAL BEHAVIORS OF UPPER SECONDARY SCHOOL MALE
STUDENTS.

๒. ชื่อนิสิต นายอภิเชษฐ์ จันทนา

หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

รหัสประจำตัว ๕๔๘๑๐๑๘๕ สาขาวิชา

จิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

☐ ภาคปกติ

☐ ภาคพิเศษ

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ

- ๑) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
- ๒) วิธีการที่เหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย
(Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- ๓) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็น
สิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้

(✓) อนุมัติโครงการวิจัย

() ไม่อนุมัติ

๔. วันที่ให้การอนุมัติ: ๒๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตัวอย่างบันทึกประสบการณ์ภาคสนามของผู้วิจัย

ตัวอย่างการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตัวอย่างข้อมูลการสัมภาษณ์นักเรียนชาย

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
1	ก็ควรพูดครับ แฟนดี เอาใจใส่และมอบ ความรักและไม่ควรทำร้ายหรือด่าแฟน ของเรา และควรใส่ใจให้แกกัน	- ต้องเคารพเพศตรงข้าม - ต้องมีมารยาทต่อเพศตรงข้าม - ต้องให้เกียรติกับเพศตรงข้าม
2	ไม่จำเป็นต้องออกสื่อ สวมทุกครั้งที่มี เพศสัมพันธ์ คุยในโลกสื่อออนไลน์	นั่งไว้เสมอ ทำตัวให้สุภาพ
3	สวมถุงยางทุกครั้งก่อนมีเพศสัมพันธ์ ไม่ควรออกสื่อ	ทำตัวนิ่ง ๆ ไม่ทำอะไร
4	คุยทางเฟซบุ๊ก คุยทางโทรศัพท์	นิ่ง ๆ ทำตัวให้สุภาพ ไม่พูดคำหยาบ
5	ไม่เที่ยวตอนกลางคืน และไม่ออกจากบ้าน กับผู้หญิง และไม่นำผู้หญิงเข้าบ้าน	ทำตัวให้สบาย และไม่ควรแสดง พฤติกรรมเพศตรงข้าม ควรหลีกเลี่ยง ออกจากเพศตรงข้ามและไม่เที่ยว ตอนกลางคืน และไม่ควรนำผู้หญิง เข้าบ้าน
6	- ไม่เที่ยวและไม่ออกบ้านกับเพศตรงข้าม - คุยในเฟซบุ๊ก - ไปนั่งคุยกัน	- ทำตัวให้สบายต่อเพศตรงข้าม - การมีมารยาทต่อเพศตรงข้าม - จับมือเพศตรงข้าม
7	ไม่ออกไปไหนกับเพศตรงข้าม ไม่ออกเที่ยวตอนกลางคืน	ทำตัวให้อยู่เฉย ๆ สบาย ๆ ไม่ควรแสดง พฤติกรรมที่ออกอาการจับมือ กอดคอ มีมารยาทต่อเพศตรงข้าม
8	หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	ช่วยกันและกัน แบ่งปัน มีน้ำใจ ต่อกันและกัน

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
9	ทำตัวเฉย ๆ หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์	ให้เกียรติเพศตรงข้าม ทำตัวปกติ ไม่จับมือ แต่ต้อง คุยกันเล็กน้อย
10	วางตัวให้เหมาะสม ไม่คิดอะไรกับ เพศตรงข้าม	ให้เกียรติเพศตรงข้าม ไม่จับมือถือนแขน
11	หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	เป็นคนดี มีน้ำใจ ช่วยเหลือกัน ให้เกียรติ กันและกัน
12	หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	เป็นคนดี มีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้เกียรติกันและกัน
13	วางตัวให้เหมาะสม ไม่คิดหวังอะไร ที่มากเกินไป ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ก่อนจะทำอะไรก็คิดก่อนทำทุกครั้ง	ทำตัวปกติ ให้เกียรติเพศตรงข้าม ไม่จับมือ ไม่ทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับเพศหญิง
14	ควรให้เกียรติเพศตรงข้าม	ทำตัวให้ปกติ ไม่ควรแสดงพฤติกรรม ทางเพศ
15	- ควรให้เกียรติและไม่รังแก เพศตรงข้ามก่อน วางตัวให้ถูกเมื่ออยู่ใน สถานการณ์หรือเวลานั้น ๆ ให้เหมาะสม การพูดคุยให้ดี วาจาน่าฟัง - ในการที่เพศตรงข้ามทำตัวไม่เหมาะสม กับเราเกินไปก็ควรจะมีการลุกขึ้นสู้และ ต่อต้าน	- ควรทำตัวให้เหมาะสม ไม่ถวนลาม และไม่ทำตัวส่ออนาจาร ไม่ดูหมิ่นหรือ เหยียดหยาม - มองในความเป็นจริงส่วนรวมของ เพศชาย แต่ในกรณีเคสחנוอาจไม่ใช่ แบบนี้ เพราะหนูค่อนข้างจะสนิทและ มีนิสัยแบบเพศตรงข้าม
16	ควรมีความเป็นสุภาพบุรุษ แมน ๆ เท่ ๆ มีน้ำใจ เสียสละ อดทนอดกลั้น เวลา ไปเที่ยวกับเพศตรงข้ามไม่ควรไปกัน สองต่อสองและควรมีเพื่อนไปด้วยกัน	ควรให้เกียรติเพศตรงข้าม ไม่ทำอะไร เกินเลย

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
17	เวลาอยู่ 2 คน ไม่ควรกอดจูบ ควรคุย ธรรมดา ทักทายตามภาษาแฟน ไม่ทำ อะไรเกินตัวและต้องมีความเสี่ยสละ	เป็นกันเอง และไม่ล่วงเกินฝ่ายหญิง
18	พูดเพราะ ๆ ไม่เอาเปรียบเขา แสดง ความเป็นห่วงด้วยความจริงใจ ควรให้คำปรึกษาเวลาเขามีความทุกข์ หรือไม่สบายใจ พอดีจะช่วยอะไรได้ก็ยินดี ที่จะช่วย	มีน้ำใจ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่เอาเปรียบกัน เสี่ยสละเป็นผู้นำ
19	พูดเพราะ ๆ ตอบแชทไว้ให้รู้สึกรู้ว่า เขาสำคัญต่อเรา แอบห่วง คอยช่วยเหลือ ดูแล เวลาทุกข์ใจหรือมีเรื่องไม่สบายใจ เวลามีปัญหาจะคอยถามไถ่ว่าเป็นอย่างไร อยู่ข้าง ๆ ไม่ทิ้งเขาไป ให้รู้ว่ายังมีเราอยู่	มีน้ำใจ ให้เกียรติเพศตรงข้าม ไม่ล่วงเกิน ทางร่างกาย ชวนไปเที่ยวบ้าง แต่ไม่เที่ยว ในที่ลับตาคน จับมือถือแขนโดยประมาณ
20	การพูดคุยกับเพศตรงข้ามอย่างสุภาพ นุ่มนวล	- พุดคุยกันอย่างสุภาพ - ไม่จับมือถือแขน - มีน้ำใจต่อเพศตรงข้าม - เสี่ยสละให้แก่เพศตรงข้าม
21	- พุดคุยกับเพศตรงข้ามอย่างสุภาพ - แสดงความรักต่อเพศตรงข้าม โดยการพูดเอาใจใส่	- ให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม - ไม่จับมือถือแขน - สุภาพต่อเพศตรงข้าม - พุดจาสุภาพเรียบร้อย - เสี่ยสละต่อเพศตรงข้าม

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
22	- แสดงความรักด้วยการให้ - แสดงคำพูดด้วยความสุภาพ	- ให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม - ไม่จับมือถือแขน - สุภาพต่อเพศตรงข้าม - พุดจาสุภาพเรียบร้อย - เสียสละต่อเพศตรงข้าม
23	- แสดงความรักต่อเพศตรงข้าม - ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม	- ให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม - ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม - มีน้ำใจต่อเพศตรงข้าม - เสียสละให้เพศตรงข้าม
24	- ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม - แสดงความรักต่อเพศตรงข้าม	- ให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม - พุดจาสุภาพต่อเพศตรงข้าม - ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม - มีน้ำใจต่อเพศตรงข้าม - มีความเสียสละต่อเพศตรงข้าม
25	- พุดคุยอย่างสุภาพ - แสดงความรักต่อเพศตรงข้าม - มีความสุภาพต่อเพศตรงข้าม	- ให้เกียรติต่อเพศตรงข้าม - พุดคุยอย่างสุภาพ - ทำตัวสุภาพเรียบร้อย - ทำตัวแมน - มีน้ำใจ

ตัวอย่างข้อมูลการสัมภาษณ์นักเรียนหญิง

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
1	- อยู่สองต่อสอง - แสดงจริงใจต่อเพศตรงข้าม - ความรักต่อเพศตรงข้าม	- ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม - ให้เกียรติผู้หญิง - พูดยาสุภาพต่อเพศตรงข้าม - เสียสละต่อเพศตรงข้าม
2	ทำตามปกติ ตามมาก็ตอบกลับไป	ทำสิ่งที่ควรทำ
3	- อยู่ในที่สองต่อสองในที่ลับตา - แสดงความจริงใจ	- ทำตัวสุภาพต่อเพศตรงข้าม ให้เกียรติผู้หญิง - มีน้ำใจต่อเพศตรงข้าม - เสียสละต่อเพศตรงข้าม - ไม่รังแกเพศตรงข้าม
4	- อยู่ด้วยกันสองต่อสอง - แสดงจริงใจ - แสดงความสุภาพ	- ทำตัวสุภาพกับเพศตรงข้าม - ให้เกียรติเพศตรงข้าม - เสียสละ - ไม่รังแกและเอาเปรียบเพศตรงข้าม
5	ไม่ควรจับมือถือแขน แล้วก็ไม่ควรอยู่ในที่ลับสองต่อสอง	สุภาพเรียบร้อย พูดยาไพเราะ
6	ไม่ควรจับมือถือแขน ไม่ควรอยู่ในที่สองต่อสอง	พูดยาดี ไพเราะ สุภาพเรียบร้อย
7	จะทำอะไรให้เกียรติเขา และต้องมีความรับผิดชอบ	พูดยาดี ไพเราะ คุยกันดี ๆ มีความรับผิดชอบ
8	ไม่ควรจับมือถือแขน ไม่ควรอยู่ในที่สองต่อสอง	พูดยาดี ไพเราะ มีความเรียบร้อย มีความรับผิดชอบ

คนที่	ประเด็นที่ 1 นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชาย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
9	ให้เกียรติแก่เพศตรงข้าม มีความเป็น สุภาพบุรุษ	- ไม่ถูกเนื้อต้องตัวจนเกินไป - ไม่ถามเรื่องส่วนตัวเรื่องของ เพศตรงข้าม - ไม่คุยกันในที่ลับตา
10	ไม่ควรอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา ควรให้เกียรติผู้หญิง	- ให้ความสำคัญกับเพศตรงข้าม - เอาใจเขามาใส่ใจเรา - ให้ความเสมอภาคต่อเพศตรงข้าม - ไม่ควรจับเนื้อต้องตัว
11	การจับมือถือแขน ไปเที่ยวด้วยกัน เดินคุยกัน นั่งคุย	เฟรนด์กับทุกคน ให้ความสำคัญ นึกถึง ใจเขาใจเรา
12	จะทำอะไรให้เกียรติเขา และให้เขา มีความรับผิดชอบในตนเอง	ให้ความสนใจกับเพศตรงข้าม ทำตัวแบบกวน พุดจาดี
13	การจับมือถือแขน การเที่ยวกลางคืน ด้วยกัน การคุยกันในที่ลับ การนอน ด้วยกัน	พุดจาดี ไพเราะ คุยกันดี ๆ มีความรับผิดชอบ การเข้าใจกัน
14	การจับมือถือแขน การเที่ยวกลางคืน ด้วยกัน การคุยกันในที่ลับ การนอน ด้วยกัน	เฟรนด์ ชอบกวน เล่นกันบ้าง เล่นขำ ๆ
15	การจับมือถือแขน กอดกัน ชวนกัน ไปเที่ยว จูบกัน นอนด้วยกัน	เฟรนด์ทุกคน คุยตามปกติ

ข้อมูลการสัมภาษณ์ครู

คนที่	ประเด็นที่ 1 ท่านคิดว่าพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง	ประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้ามของผู้ชายควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
1	ในบางรายนักเรียนแสดงออกทางเพศมากเกินไป แต่ในบางรายสามารถวางตัวได้เหมาะสม จึงทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกเหมาะสม	ภาพโดยรวมนักเรียนชายสามารถวางตัวได้เหมาะสม
2	การแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชายชั้น ม.ปลายไม่ค่อยเหมาะสม ไม่เคารพสถานที่ ไม่ให้เกียรติกัน	การวางตัวไม่เหมาะสม มีความหื่นมากเกินไป ขาดความยั้งคิด และขาดความอดทนเป็นอย่างมาก
3	นักเรียนแสดงออกอย่างเปิดเผย ไม่ค่อยเคารพคนส่วนมาก และไม่เคารพสถานที่	ปัจจุบันนักเรียนชายมักจะไม่ค่อยให้เกียรตินักเรียนหญิง และมักจะถึงเนื้อถึงตัว เล้าโลม ให้ความหวัง เป็นรักสนุก ๆ และมักจะโง่กันผ่านสื่อ
4	มีการแสดงออกทางเพศกันมากขึ้น โดยไม่สนใจสิ่งรอบข้าง	มีการวางตัวทั้งด้านดีและด้านไม่ดี
5	มีการแสดงออกอย่างชัดเจน เปิดเผย	มีความชัดเจนเกี่ยวกับการแสดงออก อาจมีการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามที่เปิดเผยเกินไปจนดูไม่ดีบ้าง
6	แสดงออกกันอย่างไม่มีใคร โดยเฉพาะในที่สาธารณะ	ส่วนใหญ่วางตัวเหมาะสม มีบ้างส่วนน้อยที่วางตัวไม่เหมาะสม
7	หลายคนมีเพศสัมพันธ์ที่เปิดเผย และไม่ป้องกัน	ควรให้เกียรติเพศตรงข้าม
8	นักเรียนพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผย มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต	โดยส่วนใหญ่สามารถวางตัวได้เหมาะสม
9	พูดคุยเรื่องเพศกันอย่างเปิดเผย คุยแข่งกันว่าตนเองมีความสามารถในการมีคู่รัก	ไม่ให้เกียรติคู่รักของตนเอง
10	หมกมุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศมากเกินไป	ให้ความสำคัญกับสิ่งเร้าภายนอก เช่น สื่อต่าง ๆ และเพื่อน

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประเด็นหลัก: พัฒนาการทางเพศ

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ผู้นำกลุ่ม: อยากให้สมาชิกทุกคนได้บอกความหมายของความรักในวัยเรียนตามความคิด ความรู้สึกของแต่ละคน กาน: “ความรักในวัยเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายในชีวิต ทำให้มีกำลังใจที่มีความสุข ได้ประสบการณ์ชีวิตทั้งด้านดีและไม่ดี นอกจากนั้นยังเป็นที่ปรึกษา เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของเรา และเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ของการมีครอบครัวในอนาคต”	พัฒนาการทางเพศ	จิตใจ	การแสดงความรักต่อเพศตรงข้าม
ผู้นำกลุ่ม: สิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้เปิดเผยให้เพื่อน ๆ ฟังในวันนี้ ได้มองเห็นอะไรในตัวเองบ้าง เอิร์ธ: “ได้รู้จักและเข้าใจสภาพอารมณ์ของตนเอง”	พัฒนาการทางเพศ	อารมณ์	การแสดงความต้องการทางเพศ
ผู้นำกลุ่ม: “สำหรับวันนี้เราก็ได้ทำกิจกรรมสำรวจรูปแบบความผูกพันของครอบครัว ในช่วงเวลาสุดท้ายของวันนี้ อยากให้สมาชิก	พัฒนาการทางเพศ	พัฒนาการทางเพศตามวัย	การแสดงความต้องการทางเพศ

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ทุกคนช่วยสรุปกิจกรรม ในวันนี้ว่ารู้สึกอย่างไรกัน กับกิจกรรมในวันนี้บ้างครับ” กั้ง: “ได้ทราบว่ารูปแบบ การเลี้ยงดูของครอบครัว มีอิทธิพลแตกต่างกันไป แต่ละรูปแบบของการเลี้ยงดู แต่ละครอบครัวเลี้ยงดู แบบไหนก็จะส่งผลต่อ พฤติกรรมทางเพศของเรา”			
ผู้นำกลุ่ม: นิยามความรัก ของฟลุ๊คคืออะไรครับ ฟลุ๊ค: “ความรักคือการเรียนรู้ การมีครอบครัวในอนาคต”	พัฒนาการทางเพศ	จิตใจ	การยึดถือปฏิบัติ ให้ถูกต้อง ตามประเพณี

ประเด็นหลัก: สัมพันธภาพทางเพศ

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมี เพศสัมพันธ์ในวันนี้ เป็นอย่างไร มีด: “เพศสัมพันธ์ไม่ใช่ สิ่งจำเป็น”	สัมพันธภาพทางเพศ	สัมพันธภาพ กับเพื่อนต่างเพศ	การมีเพศสัมพันธ์
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมี เพศสัมพันธ์ในวันนี้ เป็นอย่างไร อ้น: “คิดว่าเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ ผู้หญิงรักเรามากขึ้น”	สัมพันธภาพทางเพศ	สัมพันธภาพ กับเพื่อนต่างเพศ	การแสดงความรัก ต่อเพศตรงข้าม

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวันนี้เป็นอย่างไร เกีท: “ได้รู้ว่าเพื่อนทุกคนมีความคิดที่แตกต่างกันบ้าง ทำให้รู้ว่าการมีเพศสัมพันธ์มันควรหรือไม่ควร”	สัมพันธภาพทางเพศ	การควบคุม ความสัมพันธ์ ให้อยู่ใน ความถูกต้อง เหมาะสม	การไม่รังแก และเอาเปรียบ เพศตรงข้าม
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวันนี้เป็นอย่างไร กาน: “ได้รู้การสื่อสารที่ดีและไม่ดี รู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นบวกและลบที่เพื่อน ๆ ในกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ”	สัมพันธภาพทางเพศ	การสร้างและรักษา ความสัมพันธ์ กับบุคคล ในสังคม	การให้เกียรติ ต่อเพศตรงข้าม
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวันนี้เป็นอย่างไร บี: “ได้รู้ว่าคุณคิดแต่ละคนเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ จะพูดอย่างไร จะทำตัวยังไง”	สัมพันธภาพทางเพศ	การควบคุม ความสัมพันธ์ ให้อยู่ใน ความถูกต้อง เหมาะสม	การยึดถือ ความเป็น สุภาพบุรุษ
ผู้นำกลุ่ม: มุมมองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวันนี้เป็นอย่างไร ภูมิ: “ได้รู้ความคิดของเพื่อน ๆ ในการจัดการอารมณ์ทางเพศที่เหมาะสมที่เป็นสุภาพบุรุษ และเรื่องราวต่าง ๆ ในการจัดการอารมณ์ทางเพศ”	สัมพันธภาพทางเพศ	การควบคุม ความสัมพันธ์ ให้อยู่ใน ความถูกต้อง เหมาะสม	การยึดถือ ความเป็น สุภาพบุรุษ

ประเด็นหลัก: การแสดงออกทางเพศ

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ผู้นำกลุ่ม: กรดคูสีหน้าเป็นกังวล มีใครจะบอกไหมครับ กรด: “บางทีก็รู้สึกอายในการอธิบาย เรื่องของเพศสัมพันธ์”	การแสดงออก ทางเพศ	การเป็นที่ยอมรับ ของสังคม	การยึดถือ ความเป็น สุภาพบุรุษ
ผู้นำกลุ่ม: มีสถานการณ์ไหนที่ทำให้ เรารู้สึกเจ็บปวด ซึ่งเป็นสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ เม: “ผิดหวังกับความรักที่เป็นฝ่ายให้ เลยต้องหาไปเรื่อย ๆ”	การแสดงออก ทางเพศ	ความมีอิสระเสรี ทางเพศ	การไม่รังเก และเอาเปรียบ เพศตรงข้าม
ผู้นำกลุ่ม: เหมือนว่าอันมีอะไร อยากจะบอกกับสมาชิกในกลุ่ม อัน: “ผมได้รู้...เพื่อนแต่ละคนก็รู้ ว่าเรามีพฤติกรรมอย่างไร แต่เราก็ได้ บอกถึงสิ่งที่เรารู้ตอนนี้อยู่ไม่ได้ เหมือนเมื่อก่อนแล้ว และการเข้ากลุ่ม ก็มีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจ ว่าเราได้ พูดถึงสิ่งที่รู้และอยากบอกกับทุกคน ว่าปรับตัวแล้ว”	การแสดงออก ทางเพศ	ความเสมอภาค ทางเพศ	ความรับผิดชอบ ในการกระทำ ของตน
ผู้นำกลุ่ม: การเข้ากลุ่มตั้งแต่ครั้งที่ 1 จนถึงครั้งนี้เราได้เรียนรู้ หรือเกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง จ๊อบ: “ความคิดของเพื่อนที่มีต่อเรา และการเข้ากลุ่มมีผลต่อการตัดสินใจ ในการมีเพศสัมพันธ์ ได้เรียนรู้ ประสบการณ์ของเพื่อนและทำให้เรา มีพฤติกรรมทางเพศน้อยลง”	การแสดงออก ทางเพศ	การแสดงออกถึง พฤติกรรม ทางเพศ ที่เหมาะสมกับ บทบาททางเพศ และวัย	การยับยั้งชั่งใจ ต่อการมี เพศสัมพันธ์

ข้อมูล	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	หัวข้อหลัก
ผู้นำกลุ่ม: การเข้ากลุ่มตั้งแต่ครั้งที่ 1 จนถึงครั้งนี้เราได้เรียนรู้ หรือเกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เก็บ: “ความคิดและความต้องการ ของเราน้อยลง เพราะคิดเสมอว่า ถ้าพลาดไปเราจะดูแลเขาไม่ได้ เรายัง ไม่มีงานทำ เราจะเอาเงินที่ไหน มาเลี้ยงดูเขา ทำให้ผมไม่อยากมี เพศสัมพันธ์”	การแสดงออก ทางเพศ	การแสดงออกถึง พฤติกรรม ทางเพศ ที่เหมาะสมกับ บทบาททางเพศ และวัย	การยับยั้งชั่งใจ ต่อการมี เพศสัมพันธ์
ผู้นำกลุ่ม: การเข้ากลุ่มตั้งแต่ครั้งที่ 1 จนถึงครั้งนี้เราได้เรียนรู้ หรือเกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง แมน: “มีความรู้สึกที่ดีที่ได้รับรู้ถึง วิธีการจัดการอารมณ์ของเพื่อน ในกลุ่ม แล้วยังได้รู้ถึงสัมพันธภาพ ที่เพื่อน ๆ มีต่อกัน มีความรู้สึกดี มีความต้องการทางเพศน้อยลง”	การแสดงออก ทางเพศ	การแสดงออกถึง พฤติกรรม ทางเพศ ที่เหมาะสมกับ บทบาททางเพศ และวัย	การแสดง ความต้องการ ทางเพศ
ผู้นำกลุ่ม: การเข้ากลุ่มตั้งแต่ครั้งที่ 1 จนถึงครั้งนี้เราได้เรียนรู้ หรือเกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ภูมิ: “ทำให้มองเห็นภาพของตนเอง มากขึ้นว่าพฤติกรรมทางเพศแบบใด ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม”	การแสดงออก ทางเพศ	การสร้าง เอกลักษณ์ ที่เหมาะสม	การยึดถือปฏิบัติ ให้ถูกต้อง ตามประเพณี

บันทึกประสบการณ์ภาคสนาม (Field note) ของผู้วิจัย

“วันนี้เป็นการเข้ากลุ่มการปรึกษาครั้งที่ 3 วันนี้เราย้ายมาเข้ากลุ่มกันที่ห้องแนะแนว เพราะเป็นวันเสาร์ไม่มีใครมาโรงเรียน มีแต่ผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่มอีก 14 คนที่นัดกันไว้เรานัดพบกัน เวลา 09.00 น. ผู้วิจัยมาถึงสถานที่นัดพบเวลา 8.40 น. ก็พบสมาชิกกลุ่มมารอแล้ว 5 คน สองครั้งที่ผ่านมามาที่เข้ากลุ่มกันเป็นวันเปิดเรียนตามปกติ เราจึงใช้ห้องโสตทัศนศึกษาเป็นสถานที่ในการเข้ากลุ่ม เพราะที่นั่นมีจอทีวี ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน เมื่อมาถึงโรงเรียน ผู้วิจัยเปิดห้อง สมาชิกที่มาแล้วเดินตามเข้ามาในห้อง กิ่ง หนึ่งในสมาชิกกลุ่มยกเก้าอี้พลาสติกที่วางซ้อนกันอยู่ที่มุมห้อง มาจัดเป็นรูปตัวยู เตรียมความพร้อมที่จะเข้ากลุ่ม จากนั้นสมาชิกกลุ่มก็ทยอยมาถึง และมารอบ 14 คน เมื่อถึงเวลา 09.00 น. ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มนั่งเก้าอี้ที่กิ่งได้จัดเตรียมไว้ ก่อนจะเข้าสู่ประเด็นการปรึกษา ผู้วิจัยทราบว่าเมื่อวานที่ผ่านมาเป็นวันคล้ายวันเกิดของสมาชิกกลุ่มคนหนึ่ง “กรด” จึงให้สมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ร้องเพลง Happy Birthday ให้กรด เมื่อเพลงจบผู้วิจัยอวยพร ขอให้กรดมีความสุข ได้ที่เรียนต่อดี ๆ ตามที่ตั้งใจไว้ กรดกล่าวขอบคุณผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ จากนั้นผู้วิจัยได้กล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่มอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการปรึกษากลุ่ม โดยทักทายและพูดคุยเรื่องทั่วไป สมาชิกกลุ่มมีการตอบโต้ด้วยบรรยากาศเป็นกันเอง ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มถึงผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาในครั้งที่ผ่านมามาว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดและรู้สึกอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้สมาชิกได้ทบทวนถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านามา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของกระบวนการให้การปรึกษา โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship) และเทคนิคการเปิดเผยความรู้สึกที่มีต่อกันและกันในกลุ่ม (The expression of immediate interpersonal feelings) และทักษะเบื้องต้นในการให้การปรึกษา เช่น การฟัง การถาม การสรุปความเป็นต้น สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมืออย่างดี ตอบคำถามด้วยความเป็นกันเอง มีเสียงหัวเราะในกลุ่มบ้างจากการตอบคำถามของสมาชิกบางท่าน

ในขั้นดำเนินการให้การปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยนำเข้าสู่เกม “บิงโกไอ้โฮเฮะ” เพื่อสร้างความสนุกสนานและความคุ้นเคย โดยมีวิธีการเล่นคือ ให้สมาชิกกลุ่มนั่งเป็นวงกลม จากนั้นผู้วิจัยอธิบายกติกาของเกม “บิงโกไอ้โฮเฮะ” คือ ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนจับตัวอักษรขึ้นมาคนละ 10 ตัวอักษร เมื่อครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยจะมีรูปภาพมาให้ทั้งหมด 5 รูปภาพ ให้เล่นที่ละรูปภาพ แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่าภาษาอังกฤษที่ตรงกับรูปภาพคือคำว่าอะไร เมื่อทราบคำภาษาอังกฤษที่ถูกต้องแล้ว ให้สมาชิกกลุ่มเรียงตัวอักษรเป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง ในแต่ละครั้งสมาชิกกลุ่มมีสิทธิจับตัวอักษรได้อีกคนละ 3 ตัวอักษร สมาชิกคนใดเรียงตัวอักษรได้ครบถือว่าเป็นผู้ชนะเกม “บิงโกไอ้โฮเฮะ” ผู้ชนะให้หยุดเล่น ทำเช่นนี้ไปจนครบรูปภาพที่กำหนด บรรยากาศในการเล่น

เป็นไปด้วยความสนุกสนาน สมาชิกกลุ่มดูผ่อนคลาย และมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น บรรยากาศของกลุ่มไม่ตึงเครียด หลังจากเล่นเกมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยแจกแบบวัดพฤติกรรมทางเพศให้กับสมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มตอบแบบวัดให้ตรงกับพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งผู้นำกลุ่มได้อธิบายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ “แบบวัดพฤติกรรมทางเพศ” ว่าเป็นการวัดพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งไม่ได้ตัดสินว่าใครถูกผิดอะไร แต่สามารถบอกได้ว่าบุคคลมีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับใด เช่น ระดับต่ำ ระดับปานกลาง หรือระดับสูง โดยขอให้สมาชิกกลุ่มตอบให้ตรงตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ของตนเอง เมื่อสมาชิกกลุ่มทำแบบวัดเสร็จทุกคนแล้ว ให้ส่งแบบวัดที่ผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ให้สมาชิกกลุ่มบอกนิยามความหมายของความรักในวัยเรียนด้วยคำสั้น ๆ ตามความคิดและความรู้สึกของตนเอง ซึ่งได้นิยามดังต่อไปนี้

คนที่ 1 “ศักดิ์ศรี”

คนที่ 2 “ดีแค่ไหนสุดท้ายก็โดนทิ้ง”

คนที่ 3 “ประสบการณ์”

คนที่ 4 “ความสุข”

คนที่ 5 “ปล่อยเนื้อปล่อยตัว”

คนที่ 6 “รู้สึกผิด”

คนที่ 7 “มิตรภาพ”

คนที่ 8 “ตื่นเต้น”

คนที่ 9 “ขอโทษ”

คนที่ 10 “เงิน”

คนที่ 11 “อกหัก”

คนที่ 12 “ซื้อเกินไป”

จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้นำคำนิยามของตัวเองมาบอกเล่าเรื่องราว (Narrative) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของความรักในวัยเรียน” ผ่านการแต่งประโยคตามความรู้สึกของตัวเอง โดยอิสระเสรี โดยผู้นำกลุ่มจะไม่เข้าไปแทรกแซงทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ อย่างมีอคติ แต่จะรับฟังอย่างตั้งใจ และพยายามกระตุ้นโดยการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อให้เกิดการเล่าเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติ จากการเล่าเรื่องนี้ จะทำให้ได้ความหมายซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมความคิดเห็นของวัยรุ่น ซึ่งข้อความการบอกเล่าเรื่องราว (Narrative) เกี่ยวกับ “การให้ความหมายของความรักในวัยเรียน” ผ่านการแต่งประโยคมีดังนี้

“ความรักในวัยเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายในชีวิต ทำให้มีกำลังใจที่มีความสุข ได้ประสบการณ์ชีวิตทั้งด้านดีและไม่ดี นอกจากนั้นยังเป็นที่ปรึกษา เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของเรา และเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ของการมีครอบครัวในอนาคต”

นอกจากนั้น ยังได้ค้นพบความหมายที่เป็นคำสำคัญ (Keywords) จากการบอกเล่าเรื่องราวเพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์ เช่น “ความรักในวัยเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายในชีวิต” “ทำให้มีกำลังใจที่มีความสุข” “ความรักเป็นประสบการณ์ชีวิตทั้งดีและไม่ดี” “ความรักเป็นตัวควบคุมพฤติกรรม” “ความรักคือการเรียนรู้การมีครอบครัวในอนาคต” จากคำสำคัญนี้ ทำให้เข้าใจมุมมองและความคาดหวังของผู้เล่า (สมาชิกกลุ่ม) จากจุดยืนเดียวกัน และเมื่อมีเรื่องราวที่หักมุมหรือผิดความคาดหวังที่ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ ผู้ฟัง (ผู้วิจัย) ก็จะสัมผัสถึงอารมณ์นั้นได้ใกล้เคียงกับผู้เล่า ทำให้ผู้ฟังสามารถใช้เนื้อหา การเรียงลำดับเหตุการณ์ และวิธีการในการสร้างความหมายแบบเดียวกันกับผู้เล่า ก็จะทำให้เข้าใจประสบการณ์ของผู้เล่าได้

ในขั้นปฏิบัติการให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปว่าได้อะไรจากกิจกรรมนี้ โดยผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า “สำหรับวันนี้เราก็คงได้ทำกิจกรรมอยู่ 2 กิจกรรมด้วยกัน คือ การเล่นเกม เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีและมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน และเรายัง ได้ทำแบบวัดพฤติกรรมทางเพศ เพื่อเป็นการสำรวจพฤติกรรมทางเพศของเรว่าเป็นอย่างไร ในช่วงเวลาสุดท้ายของวันนี้ อยากให้สมาชิกทุกคนช่วยสรุปกิจกรรมในวันนี้ว่ารู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมในวันนี้บ้างครับ จะเริ่มจากใครก่อนก็ได้ครับ” ซึ่งสมาชิกกลุ่มก็ได้สรุปและแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกขณะเข้ารับการให้การปรึกษากลุ่มว่า “สนุกที่ได้เล่นเกม” “ตื่นเต้น แล้วก็ได้ลุ้นสนุกดี” “ดีใจที่ชนะเป็นคนแรก” “ได้ช่วยเพื่อนเรียงตัวอักษร” “ได้รู้จักคำภาษาอังกฤษ” “ได้ฝึกภาษาอังกฤษ” “มีความรู้มากขึ้น” “อยากให้เล่นเกมมาให้อีกทุกครั้งที่” “ชอบรูปภาพที่ครูเอามาเพราะมีดาราที่ชอบอยู่ด้วย” เมื่อสมาชิกกลุ่มสรุปเกี่ยวกับการเข้ารับการให้การปรึกษากลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้นำเข้าสู่การสรุปกิจกรรมการปรึกษากลุ่มในวันนี้ประโยชน์คำพูด ได้แก่

“สำหรับวันนี้เราก็คงได้ทำกิจกรรมโดยการบอกเล่าเรื่องราวการให้ความหมายของความรักในวัยเรียนของแต่ละคน” จากนั้นผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่ม และนัดหมายการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป ประโยคคำพูด ได้แก่

“สำหรับกิจกรรมในวันนี้ ขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีนะครับ”

“สำหรับกิจกรรมในวันนี้ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นพบและเข้าใจความหมายของความรักในวัยเรียนของตนเองและของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งก็มีทั้งคล้ายกันและแตกต่างกัน”

“มีสมาชิกคนไหนอยากเพิ่มเติม หรืออยากพูดอะไรก่อนปิดกิจกรรมในวันนี้มั๊ยครับ”

“หวังว่ากิจกรรมครั้งต่อไป เราจะมาครบกันทุกคนแบบนี้อีกนะครับ”

“ถ้าไม่มีอะไรเพิ่มเติม ขอนัดหมายในการพบครั้งต่อไปในวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 14.00-15.00 น. ที่ห้องนี้นะครับ”

ผลการประเมินการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้วิธีการสังเกต พบว่า เมื่อถึงเวลานัดหมาย สมาชิกกลุ่มทุกคนมาอย่างพร้อมเพรียงกันและแสดงถึงความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มช่วยกันจัดเตรียมสถานที่ในการให้การปรึกษาและจัดที่นั่งอย่างพร้อมเพรียง นอกจากนั้น ผู้นำกลุ่มได้สังเกตบรรยากาศในขณะที่เล่นเกม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความตื่นเต้น สนุกสนาน มีรอยยิ้ม หัวเราะร่าเริง ได้ลุ้นและสนุกกับกิจกรรมนี้ สมาชิกบางคนที่ชนะจากการเล่นเกมก็จะมาช่วยเพื่อนหาตัวอักษรและลุ้นให้กำลังใจเพื่อนว่าจะทำได้หรือไม่ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี และจากการซักถาม สมาชิกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมสังเกตได้จากการที่สมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการสรุปกิจกรรมว่ามีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนต่างแสดงความรู้สึกในเชิงบวกและเริ่มมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรม เริ่มกล้าเปิดเผยและกล้าแสดงออกในการพูดคุยมากขึ้น